

Trib. Suprem
Col. Militar

Dos. 67/954 Vol. 6.

10002-72/1/2

DOSAR

Ancheta PĂTRĂȘCANU LUCRETIU

STYRCIA - MOCSONY IOAN

ȘI ALȚII

1960014

P 000218, Vol. 72

Data 26 IUN 1954

Urmează vol. Nr. 73

Secrete

DOSAR Nr. _____

Vol. 6.

Martorii acuzatului

STÎRCEA ION - MOCSONY.

001

11259 vol. 72.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Martora RADULESCU POGONEANU CECILIA, născută la 3 Octom-
brie 1919 în Ploiești, fiica lui GHEORGHE și FILOTEIA, de profesie
funcționară, domiciliată în București str. Căderea Bastiliei Nr. 5

18 Martie 1953, București

Interog. a început la ora 8,30

" s'a terminat " 14,00

Întrebare

Ce cunoști din privitor la unele întâlniri pe care so-
țul d-tale POGONEANU le-a avut cu diferite persoane în perioada de
după 23 August 1944 și până la arestarea lui în 1947?

Răspuns

Prin Octombrie 1946 după ce sosisem dela Sinaia, am fost
rugată de soțul meu VICTOR RADULESCU POGONEANU cu care atunci nu
eram încă căsătorită, ca să mă înțeleg prin telefon cu IOAN STARCEA
pentru a mă întâlni a doua zi cu acesta și să-l conduc la casa lui
OCTAVIAN NEAMTU pe care el nu o cunoștea și unde urma să aibe loc
o întâlnire secretă fără a-mi spune însă cu ce persoane.

Eu m'am înțeles prin telefon cu STARCEA și a doua zi
după amiază ored pela orele 16-16,1/2, ne-am întâlnit în oraș, nu-mi
amintesc precis locul ored că undeva prin centru de unde am luat
amândoi un taxi cu care am mers până în apropierea străzii unde
locuia OCTAVIAN NEAMTU în cartierul Cotroceni aproape de Școala de
Război.

De acolo l-am condus pe STARCEA pe jos până la casa lui
NEAMTU care ne-a primit. Am intrat amândoi împreună cu NEAMTU în dor-
mitorul acestuia unde eu am rămas cu NEAMTU iar STARCEA a intrat
în sufrageria de alături unde se aflau și alte persoane pe care eu
nu le-am văzut deoarece țineau ușa închisă și discutau încet pentru
a nu se auzi conversația în dormitor unde mă aflam cu NEAMTU.

În tot timpul convorbirii care a avut loc în sufrage-
rie, am stat cu NEAMTU pe un divan din dormitorul lui jucând un joc
de cărți numit "pinacle" pentru a nu ne plictisi în timpul cât
aveam de așteptat.

Nu-mi amintesc precis cât a durat convorbirea în sufrage-

././ ss/CECILIA R. POGONEANU

gerie, dar cred că o ordă jumătate sau două.

Bu nu am văzut toate persoanele care au participat la acea întâlnire deoarece la plecarea nu a eşit din sufragerie în dormitor unde mă aflam, decât soţul meu împreună cu ing. RADU NICULESCU BUZESTI sau CAMIL DEMETRESCU (nu-mi amintesc precis cu care anume dintre ei) cu care am plecat împreună cu maşina soţului meu conducându-l de şoferul STEFAN care ne aştepta la poartă.

Ceilalţi au plecat ori înainte pe cea altă eşire din sufragerie care dădea direct în hall sau au rămas în sufragerie şi au plecat după noi.

Situaţia a fost aranjată de aşa natură încât eu nu am avut posibilitatea să văd cine a participat la acea întâlnire.

Din felul cum fusese organizată întâlnirea şi din faptul că discuţiile au avut loc în secret, iar pe de altă parte din faptul că s'a evitat ca eu să văd pe toţi participanţii dela acea întâlnire, am înţeles atunci că era vorba de o întâlnire secretă a lor cu americanii ştiind că atunci se aflau în legătură cu aceştia.

Această convingere am avut-o până în Decembrie 1946 când am aflat din discuţiile ce le avea soţul meu cu RADU NICULESCU BUZESTI şi cu STARCEA la castelul acestuia dela Bulci unde ne aflam atunci, că la acea întâlnire dela NEAMTU participase ZILBER ori PATRASCANU sau chiar amândoi.

Nu am reţinut atunci precis dacă participase numai unul din ei sau chiar amândoi, deoarece în legătură cu întâlnirea dela NEAMTU s'a vorbit atât de ZILBER cât şi de PATRASCANU iar eu nevoind să mă amestec în discuţiile lor nu le-am cerut să mă lămurască asupra acestui detaliu. Cert este însă, că atunci am aflat că nu se întâlniseră la NEAMTU cu americanii aşa cum rămăsesem la început cu impresia ci cu ZILBER sau cu PATRASCANU şi că atunci erau în legătură secrete cu aceştia.

Întrebare

Ce anume s'a discutat atunci la Bulci privitor la aceste legături secrete cu PATRASCANU şi ZILBER?

Răspuns

Bu nu cunosc toate discuţiile ce le-a avut soţul meu cu STARCEA şi RADU BUZESTI în timpul cât am stat la Bulci, deoarece în majoritatea cazurilor mă retrăgeam seara mai devreme în camera mea, iar ei rămăneau în discuţii până noaptea târziu, aşa încât am aflat numai părţi din discuţiile lor. Astfel, am aflat atunci că PATRASCANU nu era de acord cu politica guvernului din care făcea parte şi că era pentru o colaborare cu partidele istorice în vederea schimbării guvernului şi a regimului din ţară.

././ ss/CECILIA R. POGONEANU

Imi amintesc că s'a discutat despre ZILBER cum că el era acela prin care se făcea legătura între POGONEANU, STARCEA, RADU BUZESTI cu PATRASCANU despre care din discuțiile de atunci am aflat că erau în legături cu cei de mai sus.

În ce-l privește pe ZILBER, știam încă din toamna anului 1945 dela soțul meu că este cu totul de acord cu vederile politice ale soțului meu și că sunt foarte buni prieteni.

Întrebare

Pe PATRASCANU și ZILBER dta i-ai cunoscut personal în vreo împrejurare?

Răspuns

Personal l-am cunoscut numai pe ZILBER cred că la sfârșitul anului 1944 sau începutul lui 1945 când mi-a fost prezentat de soțul meu în biroul lui dela Ministerul Afacerilor Externe. Eu venisem în biroul soțului meu cu unele lucrări și l-am găsit acolo pe ZILBER stând pe un fotoliu de vorbă cu POGONEANU.

În acel timp eu lucram la Ministerul Afacerilor Externe și nu eram încă căsătorită cu POGONEANU.

Nu știu ce a discutat ZILBER cu soțul meu cu acel prilej.

Întrebare

Ce alte discuții și întâlniri cu PATRASCANU și ZILBER mai cunoști dta?

Răspuns

Prin Februarie sau Martie 1947 am auzit din conversațiile ce le-a avut RADU BUZESTI cu soțul meu în casa unde noi locuiam atunci din str. Arhitect Louis Blădek Nr. 19, că ei mențin legătura continuă cu PATRASCANU în vederea schimbării situației din țară și că PATRASCANU era acela care îi informa despre hotărârile ce se luau în cadrul guvernului.

Prin Mai sau Iunie 1947 în preajma plecării mele, la stațiunea "Vasile Roaită" am auzit din conversațiile soțului meu cu RADU BUZESTI că ei urmau să se întâlnească cu PATRASCANU.

Ei spuneau că această întâlnire urma să aibe loc în urma faptului că politica guvernului înainta într-o fază mult mai avansată spre stânga prin schimbări mari împotriva burgheziei și de desființare a partidelor istorice că PATRASCANU se aștepta să fie scos din guvern și dat fiind că lucrurile se precipită, era momentul oportun de a se trece la o acțiune de o schimbare a situației din țară.

Nu știu cum s'a produs după aceea întâlnirea cu PATRASCANU deoarece eu am plecat la mare unde am stat o lună de zile în care timp soțul meu și RADU BUZESTI rămăseseră în București.
./.

ss/CECILIA R.

rești.

005

Intrebare

Ce ai aflat dta privitor la această întâlnire cu PATRASCANU după ce te-ai întors dela mare?

Răspuns

După ce m'am întors dela mare adică pe data de 5 August 1947 nu am mai aflat nimic privitor la PATRASCANU, deoarece soțul meu după două zile adică în ziua de 7 August 1947 a fost arestat și în intervalul de 2 zile cât am stat împreună nu a mai avut loc vreo conversație între ei și RADU BUZESTI sau cu altcineva în prezența mea privitor la PATRASCANU.

Intrebare

Ce alte întâlniri și discuții privitoare la PATRASCANU mai cunoști dta?

Răspuns

Alteceva privitor la PATRASCANU în afară de cele ce am arătat mai sus, eu nu mai cunosc.

Intrebare

În afară de întâlnirea din casa lui OCTAVIAN NEAMTU despre care ai arătat, mai cunoști și alte întâlniri care au avut loc în casa acestuia?

Răspuns

Mai știu despre o întâlnire care a avut loc în casa lui NEAMTU prin Februarie sau Martie 1947 la care au participat soțul meu, CAMIL DEMETRESCU sau RADU BUZESTI - nu-mi amintesc precis care din ei doi - HARY BRAUNER și LENA CONSTANTE.

Soțul meu nu a vrut să mă ia la această întâlnire, pretextând că HARY BRAUNER și LENA CONSTANTE nu sunt căsătoriți și că eu ca soție nu am rost să merg acolo unde în afară de LENA CONSTANTE erau numai bărbați. Am înțeles că nu era vorba de o masă obișnuită deoarece aceasta nu ar fi împiedicat participarea mea ca soție a lui FOGONEANU.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Martora,

ss/CECILIA R. FOGONEANU

Anchetator,
Lt. Maj. de Securitate
V. Vădătoru

Proces-Verbal de interogator

[Redacted] Martina Rădulescu Pogonaru Cecilia, născută
la 3 Octombrie 1919, în Ploiești, fiica lui Gheorghe și Filaptea,
de profesie funcționară, domiciliată în București Str. Căderea
Bastiliei Nr. 5. - (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 14 și 00 „

Intrebare: Ce cunoști Stela pînă la unele întîlniri
pe care sotul Stela Pogonaru le-a avut cu diferite
persoane în perioada de după 23 August 1944 și
pînă la arestarea lui în 1947?

Răspuns: Prin Octombrie 1946 după ce sosirea dela
finia, am fost rugată de sotul meu Martin Rădulescu
Pogonaru cu care atunci am eram încă căsătorită,
ca să mă întîlc prin telefon cu Stan Stăncea pentru
ca mă întîlc la două zi cu acesta și să-l emove
la casa lui Octavian Neamtu pe care el un o
cunoștea și unde urma să aibe loc o întîlnire
secretă fără nimeni spune însă cu ce persoane.

Eu eram întîlc prin telefon cu Stăncea și a
două zi după omioză cred pela orele 16-16½, ne-am
întîlnit în oraș, nu-mi amintesc precis locul cred
că undeva prin centru de unde am luat omiozii
un taxi cu care am mers pînă în apropierea
străzii unde locuia Octavian Neamtu în cartierul

Semnătura,

Cecilia R. Pogonaru

Urmare: Cetrocceni aproape de Seala de Război.-

Se acela l-am condus pe Storcea pe 70 pini la casa lui Neamtu care ne-a primit. - Am intrat amândoi împreună cu Neamtu în dormitorul acestuia unde eu am rămas cu Neamtu iar Storcea a intrat în sufrageria de alături unde se aflau și alte persoane pe care eu nu le-am văzut deoarece țineau usa închisă și discutau încet pentru a nu se auzi conversația în dormitor unde mă aflam cu Neamtu. -

În tot timpul convorbirii care a avut loc în sufragerie, am stat cu Neamtu pe un divan din dormitorul lui jucând un joc de cărți numit „pinacle” pentru a nu ne plictisi în timpul cât aveau de așteptat. -

Nu-mi amintesc precis cât a durat convorbirea în sufragerie, dar cred că o oră jumătate sau două. -

Cu un an văzut toate persoanele care au participat la acea întâlnire deoarece la plecare eu a ieșit din sufragerie în dormitor unde mă aflam, decât satul meu împreună cu Ing. Radu Niculescu Buzesti sau Camil Demetrescu - (nu-mi amintesc precis cu care amine dintre ei) - eu care am plecat împreună cu mașina satului meu condusă de soful Stăfan care ne aștepta la poartă. -

Ceilalți au plecat ori înainte pe calea ferată și ori din sufragerie care dădea direct în Hall sau au rămas în sufragerie și au plecat după noi. -

Semnătura,

Cecilia R. Pogreanu

Urmare: Situația a fost aranjată de așa natură încât eu nu am avut posibilitatea să văd cine a participat la aceea întâlnire. -

Din feliul meu fusese organizată întâlnirea și din faptul că discuțiile au avut loc în secret, iar pe de altă parte din faptul că s'a evitat ca eu să văd pe toți participanții dela aceea întâlnire, am înțeles atunci că era vorba de o întâlnire secretă a lor cu americanii și înrol că atunci se aflau în legătură cu acestia. -

Această convingere am avut-o până în Decembrie 1946 când am aflat din discuțiile ce le avea tatăl meu cu Radu Niculescu Buzzești și cu Stăncuța la castelul acestuia dela Bulci unde ne aflam atunci, că la acea întâlnire dela Neamtu participase Ziller ori Pătrășcanu sau chiar amândoi. -

Au am reținut atunci precis dacă participase numai unul din ei sau chiar amândoi, deoarece în legătură cu întâlnirea dela Neamtu s'a vorbit atât de Ziller cât și de Pătrășcanu iar eu nevoind să mă amestec în discuțiile lor nu le-am avut să mă lămurască asupra acestui detaliu. - Cât este înșe, că atunci am aflat că nu se întâlniseră la Neamtu cu americanii așa cum rămassem la început cu impresia ci cu Ziller sau cu Pătrășcanu și că atunci erau în legătură secretă cu acestia. -

Intrebari: Ce omune s'a discutat atunci la Bulci privitor la aceste legături secrete cu

Urmare: Pătârșeanu și Ziller?

Răspuns: Eu nu cunosc toate discuțiile ce le-a avut satul meu cu Storcea și Radu Buzzești în timpul cât am stat la Bulei, deoarece în majoritatea cazurilor mă retrăgeam seara mai devreme în camera mea, iar ei rămăneau în discuții până aproape zorzi, așa încât am aflat numai părți din discuțiile lor. - Astfel, am aflat atunci că Pătârșeanu nu era de acord cu politica guvernului din care făcea parte și că era pentru o colaborare cu partidele istorice în vederea schimbării guvernului și a regimului din țară. -

Am amintit că s'a discutat despre Ziller cum că el era acela prin care se făcea legătura între Pogorceanu, Storcea, Radu Buzzești cu Pătârșeanu despre care din discuțiile de atunci am aflat că erau în legătură cu cei de mai sus. -

Eu ce-l privesc pe Ziller, stiam încă din toamna anului 1945 de la satul meu că este cu totul de acord cu vederile politice ale satului meu și că sunt foarte buni prieteni. -

Intrebare: Te Pătârșeanu și Ziller s'te-ai cunoscut personal în vre-o împrejurare?

Răspuns: Personal l-am cunoscut numai pe Ziller mai târziu la sfârșitul anului 1944 sau începutul lui 1945 când mi-a fost prezentat de satul meu în biroul lui de la Ministerul Afacerilor Externe. - Eu venisem în biroul satului meu cu unele lucruri și l-am găsit acolo pe Ziller stând pe un fotoliu, de unde

Semnătura,

Cezar R. Popescu

Urmare: eu Pogoneanu.-

În acel timp eu lucram la Ministerul Afacerilor Externe și am eram încă căsătorit cu Pogoneanu.-

Nu știu ce a discutat Ziller cu sotul meu în acele zile.-

Intrebare: Ce alte discuții și întâlniri cu Pătârșcanu și Ziller mai amintiți? Sta?

Răspuns: Prin Februarie sau Martie 1947 am avut din comisaratele ce le-a avut Radu Buggea cu sotul meu în casa unde noi locuim atunci din Str. Arhitect Louis Blank N:19, că ei mențin legătura continuă cu Pătârșcanu în vederea schimbării situației din țară și că Pătârșcanu era acela care și informa despre hotărârile ce se luau în cadrul guvernului.-

Prin Iulie sau Iunie 1947 în prajina plecării mele la Statul meu „Tarile Unite” am avut din comisaratele sotului meu cu Radu Buggea că ei urmau să se întâlnească cu Pătârșcanu.-

Ei spuneau că această întâlnire urma să aibă loc în urma faptului că politica guvernului înainta într-o fază mult mai avansată spre stânga prin schimbări mari împotriva burgheziei și de desființare a partidelor istorice, că Pătârșcanu se aștepta să fie șef din guvern și tot fiind că lucrurile se precipită, era momentul oportun de a se trece la o octiune de o schimbare a situației din țară.-

Nu știu cum s'a produs după aceea întâlnirea cu Pătârșcanu deoarece eu am plecat la mare unde am stat o lună

Semnatura:
Cecilia R. - Pogoneanu

Urmasare: de zile în care timpul sotul meu și Radu Buzesti rămăseseră în București. -

Intrebare: Ce ai aflat de la prietenii la această întâlnire cu Pătrosescu după ce te-ai întors de la mare?

Răspuns: După ce m'am întors de la mare adică pe data de 5 August 1947 m'am mai aflat nimic prietenii la Pătrosescu deoarece sotul meu după două zile adică în ziua de 7 August 1947 a fost arestat și în intervalul de 2 zile cât am stat împreună nu a mai avut loc nicio conversație între el și Radu Buzesti sau cu altcineva în prezența mea prietenii la Pătrosescu. -

Intrebare: Ce alte întâlniri și discuții prietenești la Pătrosescu mai cunoști de atunci?

Răspuns: Alteora prietenii la Pătrosescu în afară de cele ce am arătat mai sus, nu m'am mai cunoscut. -

Intrebare: În afară de întâlnirea din casa lui Octavian Neamtu după care ai arătat, mai cunoști și alte întâlniri care au avut loc în casa acestuia?

Răspuns: Mai știu despre o întâlnire care a avut loc în casa lui Neamtu prin Februarie sau Martie 1942 la care au participat sotul meu, Comil Gheorghiu sau Radu Buzesti - m'am amintit precis că el și el - Harry Brauner și Lena Constante. -

Sotul meu nu a vrut să mă ia la această întâlnire pretextând că Harry Brauner și Lena Constante nu sunt căsătoriti și că eu ca soție

Semnătura,
Cecilia R. Bogdan

Urmare: nu am avut să merg acolo unde în ofara
de Lena Constante erau numai birbati. - Am
inteles că nu era vorba de o masă obișnuită
divorcei aceasta nu ar fi împiedicat partici-
parea mea ca sate a lui Pogonceanu. -

Așo ce am citit cunosc în cunosc prezentul
proces verbal de interogatoriu și am constatat
că este întocmit în cele declarate de mine,
il susțin și semnez. -

Închietor,
Lt. Maj. de M.
Frânța

Martina
Cecilia R. Pogonceanu

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Martora RADULESCU POGONEANU, CECILIA, născută la 3 Octom-
brie 1919 în Ploești, fiica lui GHEORGHE și FILOTEIA, de profesie
funcționară, domiciliată în București str. Căderea Bastiliei Nr. 5

25 August 1953, București

Interog. a început la ora 20,15

" s'a terminat " 24,00

Intrebare

Cât timp ai fost ținută pentru cercetări în 1947

Răspuns

Am fost reținută dela 10 August 1947 până la 14 Noembrie
1947.

Intrebare

De cine ai fost anchetată?

Răspuns

În primele zile după arestare, am fost anchetată la
Prefectura Poliției Capitalei de către dl. ȘEPEANU.

După aceea am fost dusă la Ministerul Afacerilor Interne
unde în prima zi am fost anchetată de două persoane al căror nume
nu-l cunosc.

Am fost anchetată după aceea în continuare de către
dl. RADESCU până la sfârșit fiind anchetatorul meu principal împreună
cu o persoană al cărui nume nu-l cunosc.

În timp ce eram anchetată de dl. RADESCU cu cealaltă
persoană, a venit un anchetator care ancheta pe altcineva dintre
cei arestați cred pe ROIU și mai venea din când în când una din
cele două persoane care m'au anchetat în prima zi când am fost adu-
să dela Prefectura Poliției Capitalei la MAI.

Tot în timp ce eram anchetată de dl. RADESCU cu celălalt
anchetator, a venit odată dl. LEONATESCU iar altă dată am fost scoa-
să de acesta la o întrevedere cu soțul meu într'unul din birourile
Ministerului Afacerilor Interne.

Odată a asistat un moment la ancheta mea și dl. BUNCIU.

Intrebare

Despre ce chestiuni ai fost întrebată în tot timpul
anchetei?

toare la PATRASCANU ce le-ai aflat în primăvara anului 1947?

Răspuns

012

Nu am declarat nimic în ancheta din 1947 privitor la cele aflate de mine la Bulci și nici celelalte privitoare la PATRASCANU auzite de mine din discuțiile soțului meu cu RADU BUZESTI în primăvara și vara anului 1947.

Întrebare

Ce anumite situație te-a determinat pe dta în ancheta din 1947 să nu declari despre acestea?

Răspuns

În primul rând nu am fost întrebată niciodată în timpul anchetei despre relațiile soțului meu cu PATRASCANU și ZILBER iar atunci când am fost întrebată de dl. LEPADATESCU despre întâlnirea dela NEAMTU m'a întrebat numai dacă am fost acolo și dacă am văzut pe cineva.

Intrucât nu s'a insistat asupra acestei chestiuni (întâlnirea dela NEAMTU) prin alte întrebări iar pe de altă parte PATRASCANU fiind atunci ministrul justiției iar soțul meu arestat nu am găsit necesar să vorbesc despre relațiile dintre aceștia doi pentru a nu-i îngreuna situația soțului meu știind atunci din întrebările anchetei că era arestat și învinuit în legătură cu acțiunea lui MANIU și nu cu PATRASCANU.

Întrebare

Mai ai ceva de arătat anchetei privitor la PATRASCANU și ZILBER?

Răspuns

Când soțul meu a fost arestat, mi-a spus acasă înainte de a pleca însoțit de cei care au venit să-l ia, ca să vorbesc cu STARCEA ca acesta să-i comunice lui PATRASCANU că el a fost arestat.

Eu m'am dus după aceea la STARCEA acasă și i-am comunicat chestiunea.

STARCEA chiar în prezența mea a odatat să-l obțină la telefon pe PATRASCANU însă nu la găsit așa că a rămas ca ulterior să-i comunice.

Nu știu dacă STARCEA ia comunicat lui PATRASCANU acest lucru și care a fost răspunsul acestuia, deoarece nu l-am mai văzut pe STARCEA fiind reținută la MAI după 2 zile dela arestarea soțului meu.

Altceva nu mai am nimic de adăugat privitor la PATRASCANU și ZILBER.

Întrebare

Ce știi dta despre inginerul ALEXANDRU ȘTEFANESCU
./.

ss/CECILIA R. POGONEANU

cunoscut în cercul d-tale de atunci sub numele de "Ată"? 013

Răspuns

Nu știu nimic și nici nu l-am cunoscut pe acesta.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Martora

ss/CECILIA R. FOGONEANU

Anchetator

Lt. Maj. de securitate

V. Vădătoru

Proces-Verbal de interogator

Martora Radulescu Pogonaru Cecilia, nascuta
la 3 Octombrie 1919, in Floresti, jica lui Gheorghe si
Filofteia, de profesie functionara, domiciliata in
Bucuresti, Str. Colesca Bastiliei 485 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

35 August 1953

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 20 şi 15 min.
 „ s'a terminat la „ 24 şi 00 „

Intrebare: Cot timp ai fost de retinuta pentru
cercetari in 1947?

Răspuns: Am fost retinuta de la 10 August
1947 pînă la 14 Noiembrie 1947.-

Intrebare: De cine ai fost anchetata?

Răspuns: In primele zile dupa arestare, am fost
anchetata la Prefectura Politiei Capitalei de catre St.
Sepeanu.-

Dupa aceea am fost dusa la Ministerul Afacerilor
Interne unde in prima zi am fost anchetata de doua
persoane al caror nume nu-l cunosc.-

Am fost anchetata dupa aceea in continuarea
de catre St. Radulescu pînă la sfirsit zilei
anchetatorul meu principal împreună cu o
persoana al carui nume nu-l cunosc.-

In timp ce eram anchetata de St. Radulescu
in scadalaltă persoana, a venit un anchetator
care ancheta pe altcineva dintre cei arestati, cred

Semnătura,

Cecilia R. Pogonaru

Urmare: pe Roze si mai venia din cãnd in cãnd
una din cele slane persoane care m'au anchetat
in prima zi cãnd am fost adusã oala Prefectura
Politiei Capitalei la M. A. I. -

Tot in timp. ce eram anchetato de St. Rãdulescu
cu elãbalt anchetator, a venit odatã St. Lepãdãtescu
ion altã datã am fost scosã de acasta la o intru-
vede cu sotul meu intr'unul din birourile
Ministerului Afacerilor Interne. -

Odatã a existat un moment la ancheta mea
si St. Buzaciu. -

Intrebare: Despre ce chestiuni ai fost intruchato
in tot timpul anchetei ?

Rãspuns: La Prefectura Politiei Capitalei am fost
intruchato despre niste documente sustrase oala
Ministerul Afacerilor Externe. -

La Ministerul Afacerilor Interne am fost
intruchato dacã am avut ocaziã re'un aparat de
radio emisiune la care am rãspus cã nu am
avut niciodatã așa ceva. -

Dupã aceea am fost intruchato un timp despre
o casetã cu documente, mai tãrziu despre intãliri
cu americani si in special despre scutarea
clandestinã din țara de cãtre americani a lui
Crisogor Niculescu Buzãtu. -

Într'una datã atunci cãnd a venit in
anchetã St. Lepãdãtescu, am fost intruchato de
acasta dacã am fost re'odato la Veanța in
afara de masa la care fusese cu sotul meu. -

Am rãspus cã nu mi amintesc sã fi fost
acolo altã datã. - St. Lepãdãtescu mi-a existat

Semnãtura,

Cecilia R. - Popoviciu

Urmare: să-mi amintesc pentru că etc. că am mai
fost acolo odată când am jucat "piracle". - Eu
i-am răspuns că într-adevăr îmi amintesc că
am mai fost acolo odată când am jucat
"piracle" în Veantru. -

M'a întrebat în continuare pe cine am
văzut acolo la care i-am răspuns că numai
pe satul meu întrecut un om văzut pe
celelalte persoane deoarece am stat cu Veantru
în dormitor. -

Nu-mi amintesc dacă m'a întrebat de
faptul că venisem acolo în Storcea însă
dacă m'a întrebat atunci despre acesta, am
arătat atunci exact cum îl adusesem
acolo pe Storcea. -

După aceasta nu am mai fost întrebată
nimic până când mi s'a dat omul, deși
odată când am fost sesă într-o noapte de
un anchetator care m'a întrebat despre
un militar de care nici astăzi nu știu cine
este. -

Am mai fost sesă odată de St. Lepodotescu
atunci când l'am văzut pe satul meu probabil
la cererea acestuia de a mă vedea. - Atunci
am discutat chestii strict personale, dacă
sunt sănătoși, etc., cu care priby St. Lepo-
dotescu mi-a spus să-i arăt și eu satului
meu că într-adevăr acesta fusese înainte
în defaenol pe unele chestii politice în hanu. -

Eu am confirmat acest lucru. - Nu știu care
era obiectul discuției dintre St. Lepodotescu
și satul meu în legătură cu cererea St. Lepo-

Urmare: dator cu îmi ceruse să confirm. - În zeta
mea i-a spus numai ca să nu-l mai ia în brațe
atât pe hanu. -

Intrebare: Ai declarat șta atunci cele ce
ai aflat la Bulci printră la întâlnirea d-lui
Veanțu și celelalte chestiuni printră la
Pătrășcanu și le-ai aflat în primăvara
anului 1947?

Răspuns: Nu am declarat nimic în ancheta
din 1947 printră la cele aflate de mine la
Bulci și nici celelalte printră la Pătrășcanu
auzite de mine din discutiile satului meu
cu Radu Rușescu în primăvara și vara
anului 1947. -

Intrebare: Ce amune situație te-a determinat
pe șta. în ancheta din 1947 să nu declari despre
acestea?

Răspuns: În primul rând nu am fost interlo-
viodată în timpul anchetei despre relațiile satului
meu cu Pătrășcanu și filii iar atunci când
am fost interlo-
vată de șta. după dăruirea despre
întâlnirea d-lui Veanțu m'a interlo-
vato am fost acolo și acolo am rămas pe
cineva. -

Întrucât nu s'a insistat asupra acestei
chestiuni (întâlnirea d-lui Veanțu) prin alte
întrebări iar pe de altă parte Pătrășcanu
fiind atunci ministrul justiției iar satul
meu arestat, nu am găsit necesar să vorbesc
despre relațiile dintre acestea doi pentru
a nu-i îngreuna situația satului meu știind
atunci din întrebările anchetei că era arestat

Urmare: si invinut în legătură cu actiunea lui
Marian si un cu Pătrăscu. -

Intrebare: Mai ai ceva de aratat anchetei
printra la Pătrăscu si Ziller?

Răspuns: Când satul meu a fost arstat,
mi-a spus acelu înaintea de a pleca înaintea de
cei care au venit să-l ia, ca să vorbească cu
Storcea ca acesta să-i comunice lui Pătrăscu
ce el a fost arstat. -

Cu mine dus după aceea la Storcea ocazie
si i-am comunicat chestiunea. -

Storcea chiar în prezența mea a contat
să-l obțină la telefon pe Pătrăscu însă nu
la găsit era că a rămas ca ulterior să-i
comunică. -

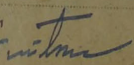
Nu știu dacă Storcea i-a comunicat
lui Pătrăscu acest lucru si care a fost
răspunsul acestuia deoarece un timp
mai răfu pe Storcea fiind reținut la
M.A.I. după 2 zile dela arstarea satului
meu. -

Alteceva nu mai am nimic de adăuga
printra la Pătrăscu si Ziller. -

Intrebare: Ce știți St. după Trăgimire
Alexandru Stojanescu cunoscut în cercul
știele de atunzi sub numele de "Ată"? -

Răspuns: Nu știu nimic si nici nu l-am
cunoscut pe acesta. -

După ce am citit urmat cu curiozitate prezentul
proces verbal de interogatori si am constatat că
este întocmit cu cele declarate de mine, îl sustin
si semnhez.

Anchetator,
St. I. de I. Stojanescu

Marina,

Scunătura.
Cecilia R. Popoviciu

C.N.S.A.S.

10/10/10

DOSAR Nr. _____

Raduțiu - Bogdan - Ceștia

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul BUJOIU IOAN, născut la 16 Septembrie 1894 în București, fiul lui ELIE și MARIA, de profesiune inginer, condamnat în 1948 la muncă silnică pe viață, cu ultimul domiciliu legal în Buc. Bd. Lascăr Catargi 67.

7 Septembrie 1953, București

Interog. a început la ora 17,10

" s'a terminat " 24,00

Intrebare

Când l-ati cunoscut dta pe STARCEA IOAN?

Răspuns

L-am cunoscut prin Iunie sau Iulie 1946.

Intrebare

Arată dta împrejurările în care l-ai cunoscut pe acesta?

Răspuns

STARCEA IOAN era atunci în relații sentimentale cu fiica mea IOANA BUJOIU care la adus la locuința lui MIRCEA IONESCU din str. Maria Rosetti Nr. 17 unde eu stăteam ascuns împreună cu soția mea fiind ocrotit de autorități.

Cât acel prilej STARCEA mi-a fost prezentat de fiica mea spunându-mi că au intenția de a se căsători și că STARCEA va divorța de soția ce o avea în străinătate.

Intrebare

Ce chestiuni de ordin politic îți spusese IOANA BUJOIU privitoare la STARCEA până la această întâlnire?

Răspuns

Nu am avut vreo convorbire mai deosebită cu fiica mea privitor la activitatea politică a lui STARCEA. Ceeace-mi spusese despre STARCEA până atunci privind activitatea politică a acestuia erau numai generalități de notorietate publică ca spre exemplu că era în legături politice cu MANIU, GRIGORE NICULESCU BUZESTI, POGONEA NU, etc.

./.

ss/I. BUJOIU

Intrebare

Ce chestiuni de ordin politic s'au discutat la această întâlnire cu STARCEA despre care ai arătat?

Răspuns

019

După cât îmi amintesc s'a comentat situația politică a zilei. Nu-mi amintesc să se mai fi discutat și altceva de ordin politic însă nu exclud faptul că s'a putut discuta și altceva.

Intrebare

S'a discutat atunci între STARCEA și IOANA BUJOIU despre o întâlnire ce urma să aibe loc între STARCEA și anumite persoane străine?

Răspuns

Nu am reținut o asemenea chestiune. Este posibil să se fi discutat.

Intrebare

Unde te-ai întâlnit după aceea cu STARCEA?

Răspuns

A doua oară l-am întâlnit cred prin August 1946 cu prilejul când fiica mea IOANA l-a adus într'o altă casă unde stăteam clandestin cu soția și anume în casa inginerului CRACIUNESCU de pe str. Mărdșoiu Nr.10 în apropiere de Calea Dorobanților.

Intrebare

Fiica d-tale și-a spus ceva despre STARCEA înainte de a-l aduce acolo?

Răspuns

Mi-a spus numai că vine la masă împreună cu STARCEA.

Intrebare

Ce discuții ai avut STARCEA cu d-ta la această întâlnire

Răspuns

Nu am avut o discuție cu un scop precis ci am vorbit în general despre situația politică din acel timp ajungând în discuție să-i vorbesc despre organizația subversivă din care eu făceam parte iar STARCEA la rândul lui mi-a spus că are și el la Bulci o organizație paramilitară care la un moment dat împreună cu altele asemănătoare avea drept scop să treacă la o acțiune de răsturnare a situației din țară.

Intrebare

Ce scop ați avut ca să vă vorbiți reciproc despre organizațiile ce le aveți?

Răspuns

Nu am avut un scop precis ci discuția s'a extins din partea mea asupra organizației subversive din care făceam parte,

./.

ss/I.BUJOIU

prin explicarea motivului pentru care mă ascundeam de autorități locuind clandestin.

Bu vorbind despre aceasta, STARCEA la rândul său mi-a vorbit și el despre organizația lui fără însă a avea un scop precis spunându-mi despre aceasta.

Intrebare

Atunci aflai pentru prima oară că STARCEA desfășura o activitate complotistă?

Răspuns

Nu știam până atunci despre o asemenea activitate a sa ci cunoșteam numai activitatea sa față de ostilă regimului, care era de notorietate publică.

Intrebare

Ce anume concret ți-a mai vorbit atunci STARCEA despre organizația paramilitară ce o avea la Bulci?

Răspuns

Mi-a vorbit numai de existența ei fără a-mi da detalii despre aceasta și mai mi-a spus că avea la Bulci și un teren de aterizare.

Intrebare

În ce sens ți-a vorbit despre acel teren de aterizare dela Bulci?

Răspuns

Mi-a vorbit despre acesta în legătură cu posibilitatea unor plecări clandestine din țară în sensul că acolo ar putea ateriza un avion care să ia eventuale persoane pentru a le scoate clandestin din țară.

Intrebare

Despre ce plecări clandestine din țară era vorba?

Răspuns

Nu s'a discutat atunci despre vreun plan concret de fugă clandestină din țară ci numai ca o posibilitate de aplicare a unui asemenea plan.

La întâlnirea care a urmat cu STARCEA în același loc, mi-a vorbit despre un plan de fugă clandestină din țară cu un avion cu 6 locuri iar în ce privește persoanele, îmi amintesc numai că mi-a vorbit despre VISOIANU, GRIGORE NICULESCU BUZESTI și MIHALACHE. La întrebarea mea că dece trebuia ca MIHALACHE să fugă din țară, STARCEA mi-a răspuns că MANIU vroia să aibe în persoana acestuia un reprezentant autorizat al PNT-ului în străinătate.

Intrebare

Când a avut loc această întâlnire care a urmat în același loc și ce scop ați avut să vă întâlniți din nou?

Răspuns

Această întâlnire a avut loc tot în August 1946, însă nu a fost cu un scop special ci o vizită pe care mi-a făcut-o împreună cu IOANA BUJOIU.

Intrebare

Alteținea nu a mai participat la această întâlnire?

Răspuns

Nu a mai participat nimeni.

Intrebare

Ce alte discuții ați mai avut cu acest prilej în afară de ceea ce ai arătat?

Răspuns

Mi-mi amintesc să mai fi discutat altceva decât în plus, că am făcut un comentariu obșnuit asupra evenimentelor zilei.

Intrebare

Ce altă întâlnire ai avut cu STARCEA după aceasta?

Răspuns

În cursul lunii Septembrie 1946 am avut o a treia întâlnire tot în același loc cu STARCEA care a fost adus de fiica mea IOANA și cu inginerul DUMITRU GHEORGHIU pe care l-am anunțat ori eu personal prin telefon, ori prin fiica mea IOANA.

Intrebare

În ce scop l-ai convocat pe inginerul DUMITRU GHEORGHIU la această întâlnire cu STARCEA?

Răspuns

Mi-mi amintesc dacă la întâlnirea anterioară ce am avut-o cu STARCEA sau după aceea prin fiica mea IOANA, STARCEA mi-a cerut ca înainte de fuga mea clandestină din țară să-i fac legătura cu cineva din organizația mea pentru a exista posibilitatea ulterioară a unei activități comune.

Intrebare

Ce s'a discutat la această întâlnire între dta, STARCEA și inginerul DUMITRU GHEORGHIU?

Răspuns

S'a discutat mai mult între STARCEA și GHEORGHIU despre colaborarea dintre ei până la 23 August în legăturile ce le avuseseră cu anglo-americii prin aparate de radio-emisie. Vorbeau despre legăturile cu aceștia în Turcia și la Cairo.

STARCEA și GHEORGHIU au colaborat atunci indirect deoarece personal s'au cunoscut deabia cu prilejul acestei întâlniri împreună cu mine.

În ce privește scopul întâlnirii, nu au avut decât numai să se cunoască în vederea legăturilor ulterioare așa cum am arătat și înainte de plecarea lui GHEORGHIU de la această întâlnire, STARCEA a rupt o jumătate de fișă dintr-o carte și i-a dat-o acestuia ca semn de recunoaștere în cazul când va trimite o altă persoană la el cu cealaltă parte a fișei din carte. Îmi amintesc chiar că acea fișă o rupsesse din cartea despre care discutau atunci exemplificativ asupra felului cum înainte de 23 August 1944 se făcea cifrarea sau descifrarea telegramelor transmise sau primite prin aparatele de radio-emisie-recepție. După aceasta, inginerul GHEORGHIU a plecat rămânând la masă STARCEA cu fiica mea IOANA.

Întrebare

Ce discuții ai mai avut cu STARCEA după plecarea ing. GHEORGHIU?

Răspuns

Am mai discutat cu STARCEA în legătură cu plecarea mea clandestină din țară în sensul că el mi-a dat atunci indicații cu privire la diferite persoane din Geneva la care să mă adresez după ce voi reuși să ies din țară. Nu-mi mai amintesc numele acestor persoane.

Întrebare

Ce altă întâlnire a datale cu STARCEA a urmat după aceasta?

Răspuns

În a doua jumătate a lunii Septembrie 1946 cu o zi sau două înainte de plecarea mea clandestină, STARCEA a venit din nou cu IOANA la locuința unde mă aflam ascuns din str. Mărăștii Nr. 10.

Întrebare

Pentru ce a venit STARCEA la data?

Răspuns

A venit cu IOANA să ne facă o simplă vizită.

Întrebare

Ce discuții ați avut cu acest prilej?

Răspuns

În cursul unei convorbiri generale cu acest prilej, fiica mea IOANA văzându-mă întristat a căutat să mă încurajeze spunându-mi că lucrurile merg spre bine, că s'a încheiat un aranjament.
./.

ss/I. BWJOIU

jament și că voi putea să mă reîntorc curând în țară. Cunoșcând legăturile lui STARCEA, am înțeles că acest aranjament trebuie să fi intervenit între reprezentanții misiunii americane și PNT cu persoanele afiliate politicii sale printre care îl știam și pe STARCEA, aranjament favorabil tezei național-țărăniștilor de instaurare a unui regim de tip apșean.

Nu am cerut și nu am primit nici un detaliu asupra acestei chestiuni și nu s'a mai revenit în discuție despre aceasta.

Tot atunci IOANA și STARCEA mi-au propus să-mi trimită direct actele mele la Viena.

Am înțeles că aveau posibilitate să-mi facă acest serviciu prin americani.

Am văzut atunci la fiica mea IOANA o dorință nehotărâtă încă de a pleca și ea clandestin din țară.

Alteceva nu-mi amintesc să se mai fi discutat.

Menționez că atunci IOANA mi-a și luat geamăna cu actele mele personale.

Intrebare

Ai mai avut vreo întâlnire cu STARCEA până la încercarea dta de a fugi clandestin din țară?

Răspuns

A mai venit în seara plecării mele și a soției, în același loc împreună cu IOANA pentru ași lua rămas bun dela mine. Tot atunci a mai venit și cealaltă fiică a mea împreună cu soțul ei și mama mea plus dl. MARTENBERG care m'a dus cu mașina până la Oradea și care trebuia să-mi faciliteze trecerea clandestină peste frontieră.

Adaug că în luna August 1946 când m'am dus la colonelul WILCOX acasă pe sos. Jianu pentru a-și lua rămas bun dela mine întrucât pleca din țară, a fost acolo și STARCEA.

Intrebare

De când îl cunoșteai dta pe col. american WILCOX și ce legături aveai cu el?

Răspuns

L-am cunoscut în cursul anului 1945 cu prilejul unei mese la mine acasă fiind adus de fiica mea IOANA sau BANU GHICA. În ce privește legăturile mele cu el, nu aveam decât simple relații de societate.

Intrebare

Dta știai înainte de a merge la col. WILCOX acasă că acolo venea și STARCEA?

./.

ss/I. BUJOIU

Răspune

Cred că atunci când IOANA mi-a comunicat invitația la acea reuniune de adio, mi-a spus totodată că acolo va veni și ea cu STARCEA.

Întrebare

În afară de dta, STARCEA și IOANA a mai fost și altcineva cu acel prilej la col. WILCOX?

Răspuns

În afară de noi după cât îmi amintesc mai era unul sau doi americani însă nu-mi mai amintesc cine anume. Stiu că eram în total 5 sau 6 persoane în timpul șederii mele acolo care de altfel a fost foarte scurtă întrucât fiind clandestin nu trebuia să fiu văzut de eventualele persoane care ar fi fost invitate de WILCOX la acea reuniune.

Întrebare

Când dta ai plecat dela WILCOX ai lăsat acolo pe STARCEA și pe IOANA?

Răspuns

Da, eu am plecat primul de acolo.

Întrebare

Ce s'a discutat în timpul cât ai stat la WILCOX?

Răspuns

În mod special nu s'a discutat nimic ci numai generalități.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Deținut

ss/I. BUJOIU

Ajutor șef de serviciu

Lt. Maj. de Securitate

V. Vânătoru

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al Bujoiu Ioan, născut la 16 Septembrie
1894, în București, fiul Elie și Maria, de profesie
inginer, condamnat în 1948 la muncă silnică pe viață,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu legal în Buc. Bd. Lacuș Cotang, 67.
7 Septembrie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 17 și min. 10
s'a terminat „ 24 „ „ 00

Intrebare: Când l-ai cunoscut d-ă pe Storcea Ioan?

Răspuns: L-am cunoscut prin amic sau prieten
1946. -

Intrebare: Într-o împrejurare în care l-ai
cunoscut pe acesta?

Răspuns: Storcea Ioan m-a stăruit în relații
sentimentale cu fiica mea Ioana Bujoiu care la
oduz la locuința lui Storcea Ioan din Str. Maria
Roset. Nr. 12 unde eu stăteam oarecum împreună cu
soția mea fiind căutat de autorități. -

Cu ocazia prilej Storcea mi-a fost prezentat
de fiica mea spunându-mi că are intenția de
a se căsători și că Storcea va divorța de soția
ce o are în străinătate. -

Intrebare: Ce chestiuni de ordin politic i-ai
spus Ioana Bujoiu privitoare la Storcea până la
oceață întâlnirii?

Răspuns: Nu am avut nici o conversație mai

Îscălitura,

7 Septembrie

Urmare: descelită cu fiica mea privind la activitatea politică a lui Stăncea. - Ceeace-mi spusese despre Stăncea până atunci privind activitatea politică a acestuia erau numai generalități de notorietate publică ca spre exemplu că era în legături politice cu Ivanu, Grigore Niculescu Rușeti, Pogonceanu, etc. -

Întrebare: Ce chestiuni de ordin politic s'au discutat la această întâlnire cu Stăncea, despre care ai vorbit?

Răspuns: După cât îmi amintesc s'a comentat situația politică a țării. - Nu mi amintesc să se mai fi discutat și alteceva de ordin politic însă me exclud faptul că s'a putut discuta și alteceva. -

Întrebare: S'a discutat atunci între Stăncea și Ioana Bujoiu despre o întâlnire ce urma să aibă loc între Stăncea și anumite persoane străine?

Răspuns: Nu am reținut o asemenea chestiune. - Este posibil să se fi discutat. -

Întrebare: Unde te-ai întâlnit după aceea cu Stăncea?

Răspuns: A doua oară l'am întâlnit creol prin August 1946 cu prilejul când fiica mea Ioana l'a adus într-o altă casă unde stăteam clandestin cu soția și omul în casa Inginerului Crăciunescu de pe Str. Măroșoara nr. 10 în apropiere de Colca Șteobăntilor. -

Întrebare: Fiica d-tale l'a spus ceva despre Stăncea înainte de a-l aduce acolo?

Răspuns: Mi-a spus numai că vine la masă împreună cu Stăncea. -

Întrebare: Ce discuții a avut Stăncea cu d-ta. la această întâlnire?

Răspuns: Nu am avut o discuție cu un scop

Urmas: precis ci am vorbit in general despre situatia politica din acel timp ajungand in discutie și-i vorbesc despre organizatia subversivă din care eu făceam parte iar Storcea la rândul lui mi-a spus că are și el la Bulei o organizație paramilitară care la un moment dat impune să obține asemănătoare ora după ceap să treacă la o acțiune de răsturnare a situației din țară:-

Interbare: Ce scop vă aveți ca să vă vorbiți reciproc despre organizațiile ce le creați?

Răspuns: Nu am avut un scop precis ci dintr-o dată extins din partea mea asupra organizației subversive din care făceam parte, prin explicarea motivului pentru care mă ocupam de activități lucrând clandestin:-

Cu privire la despre aceasta, Storcea la rândul său mi-a vorbit și el despre organizația lui fiind însă a avea un scop precis spunându-mi despre aceasta:-

Interbare: Atunci o fi ai pentru prima dată că Storcea desfășura o activitate completă?

Răspuns: Nu eram până atunci despre o asemenea activitate a sa ci cunoșteam numai activitatea sa față de ostilă regimului, care era de notorietate publică:-

Interbare: Ce amme amuzantă a mai vorbit atunci Storcea despre organizația paramilitară ce o avea la Bulei?

Răspuns: Mi-a vorbit numai de existența ei fără am să detaliez despre aceasta și mi-a spus că avea la Bulei și un teren de antrenament:-

7/9 Septembrie
Semnătura

Urmare: Intrebare: În ce sens ti-a vorbit despre ocol
fren de otrăzire dela Bului?

Răspuns: Mi-a vorbit despre ocolul în legă-
tură cu posibilitatea unor plecări clandestine din
tară în sensul că ocolul ar putea otrăzi un
avion care să ia eventuale persoane pentru
a le scoate clandestin din țară.

Intrebare: Despre ce plecări clandestine din
tară era vorba?

Răspuns: Nu s-a discutat atunci despre vreun
plan concret de fugă clandestină din țară ci
numai ca o posibilitate de aplicare a unui ore-
meniu plan.

La întâlnirea care a avut cu Storcea în
ocelăși loc, mi-a vorbit despre un plan de
fugă clandestină din țară cu un avion cu
6 locuri iar în ce privește persoanele, mi
amintesc numai că mi-a vorbit despre Ficoianu,
Șigore Niculescu Buzesti și Miholache. - La
întrebarea mea că de ce trebuia ca Miholache
să fugă din țară, Storcea mi-a răspuns că
mai avea nevoie să aibă în persoană ocolul
un reprezentant autorizat al P.N.T.ului în stră-
inătate.

Intrebare: Când a avut loc această întâlnire
care a avut în oclăși loc și ce scop oți avut
să vă întâlniți din nou?

Răspuns: Această întâlnire a avut loc tot în
August 1946 însă nu a fost cu un scop special
ci o vizită pe care mi-a făcut-o împreună cu
Ivana Bujoiu.

Intrebare: Altfel nu a mai participat

Semnătura,
I. I. Lupin

Urmare: la aceasta intalnire?

Răspuns: Nu a mai participat nimeni. -

Întrebare: Ce alte discuții ați mai avut cu acest prilej în afara de ceea ce ai arătat?

Răspuns: Nu mi amintesc să mai fi discutat altceva decât în plus, că am făcut un comentariu obținut asupra evenimentelor zilei. -

Întrebare: Ce altă întâlnire ai avut cu Storcea după aceasta?

Răspuns: În cursul lunii septembrie 1946 am avut o a doua întâlnire tot în același loc cu Storcea care a fost adus de fiica mea Iana și cu Inginerul Dumitru Shenghin pe care l-am cunoscut ori eu personal prin telefon ori prin fiica mea Iana. -

Întrebare: În ce scop l-ai cunoscut pe Inginerul Dumitru Shenghin la această întâlnire cu Storcea?

Răspuns: Nu mi amintesc dacă la întâlnirea anterioară ce am avut-o cu Storcea sau după aceea prin fiica mea Iana, Storcea mi-a cerut ca înainte de fuga mea clandestină din țară să-i fac legătura cu cineva din organizația mea pentru a exista posibilitatea ulterioară a unei activități comune. -

Întrebare: Ce s-a discutat la această întâlnire între cei doi, Storcea și Inginerul Dumitru Shenghin?

Răspuns: S-a discutat mai mult între Storcea și Shenghin despre colaborarea dintre ei până la 23 August în legăturile ce le aveau cu englezii americani prin aparate de radio-emisie. -

Trăneau despre legăturile cu această în Turcia

Semnătura:
I. I. I. I.

Urmare: și la Cairo.-

Storcea și Șteghiș au colabonat atunci indirect deoarece persoana sau cunoscut deolia cu prilejul acestei întâlniri împreună cu mine.-

În ce privește scopul întâlnirii, nu am avut decât numai a se cunoaște în vederea legăturilor ulterioare așa cum am arătat și înaintea de plecarea lui Șteghiș de la această întâlnire. Storcea a rupt o jumătate de ~~fișă~~^{fișă} dintr-o carte și i-a dat-o ocazia ca semn de cunoaștere în cazul când va trimite o altă persoană la el cu ocololită parte a fișei din carte.- Am omintat chiar că ocaz fișă o rupere din cartea despre care dinaintea atunci exemplificator asupra fișei cum înaintea de 23 August 1944 se făcea cifra sau descrierea telegramelor transmise sau primite prin aparatele de radio-emisie-recepție.- După ocazia, Șteghiș a plecat rămânând la marea Storcea cu fiica mea Iona.-

Interbare: Ce dintr-ai mai amint în Storcea după plecarea Ing. Șteghiș?

Răspuns: Am mai dintr-ai în Storcea în legătură cu plecarea mea clandestină din țară în sensul că el mi-a dat atunci indicat și cu privire la diferite persoane din Geneva la care să mă adresez după ce voi reuși să ies din țară.- Nu-mi mai omintat numele acestor persoane.-

Interbare: Ce altă întâlnire a avut cu Storcea a urmat după aceasta?

Răspuns: În a doua jumătate a lunii Septembrie 1946 cu o zi sau două înaintea de plecarea mea clandestină.

7. Septembrie
Semnătura

Urmas: este nă, Storcea a venit din nou cu Trana la locuința unde mă ofluam cascum din St. Lăzăroșu
Noi:-

Intrebare: Pentru ce a venit Storcea la St.?

Răspuns: A venit cu Trana să ne joce o
simfonia vizităi:-

Intrebare: Ce discută st. avut cu acest pilej?

Răspuns: În cursul unei convorbiri generale
cu acest pilej, frica mea Trana răzându-mă
intințit a căutat să mă încredințeze spunându-mi
că lucrurile merg spre bine, că s'a încheiat un
aranjament și că voi putea să mă reintrec curând
în țară. - Cunoșcând legăturile lui Storcea, am
înțeles că acest aranjament trebuie să fi intervenit
între reprezentanții misiunii americane și P.N.T.
cu persoanele afiliate politice și cele prietene care
îl știu și pe Storcea, aranjament favorabil
tezei național-fășioniste de instaurare a unui
regim de tip capușon. -

Nu am avut și nu am primit nici un
detaliu asupra acestei chestiuni și nu s'a
mai revădit în obiectele obșnuite ocazional. -

Tot atunci Trana și Storcea mi-au propus
să-mi trimită direct actele mele la Trana. -

Am înțeles că aveau posibilitate să-mi joce
acest serviciu prin americani. -

Am răpus atunci la frica mea Trana o
drumătă nehotărâtă încă de a pleca și ca clon-
destin obin țară. -

Alteceva nu-mi amintesc să se mai fi obse-
rat. -

Întințind că atunci Trana mi-a și luat geanta

Signatūra.
I. I. I.

Urmare: cu celele mele persoane.-

Intrebare: Si mai omnit re'sa intalnire cu Storcea până la încercarea d'at. de a fugi clandestin din țară?

Răspuns: A mai rinit în seara plecării mele și a soției, în seclasi' lae împreună cu Irana pentru asi lua rămas bun de la mine. - Tot atunci a mai rinit și ceololaltă fiica a mea împreună cu soțul ei și mama mea plus d. Fortenbug care m'a dus cu masina până la Canada și care truhia s'omni facilitati truhia clandestină peste frontiera. -

Adaug că în luna August 1946 când m'am dus la Colonelul Wilcox ocazi pe So. ziuns pentru asi lua rămas bun de la mine într' oclă plica din țară, a fost oclo și Storcea. -

Intrebare: De când îl cunoștai d. pe Col. american Wilcox și ce legături omni cu el?

Răspuns: L'am cunoscut în cursul omniului 1945 cu prilejul unei mure la mine ocazi fiinal oclo de fiica mea Irana sau Boni Shica. - În ce primăte legăturile mele cu el, m'am am d'ocit simple relati de societate. -

Intrebare: D. stai înainti de a merge la Col. Wilcox ocazi că oclo reuca și Storcea?

Răspuns: Cred că atunci când Irana m'a comunicat invitati la oca reuniune de oclo, m'a spus totadată că oclo va rini și ea cu Storcea. -

Intrebare: În oclă de d. Storcea și Irana,

Semnătura
J. L. Lufin

Urmare: a mai fost si oltinera cu ocel priley la Col. Wilcox ?

Răspuns: În afară de noi după cât îmi amintesc mai era unul sau doi americani însă nu-mi mai amintesc cine anume. - Ştiu că eram în total 5 sau 6 persoane în timpul sedinţei mele acolo ca de altfel a fost foarte scurtă intervenţi fiind clandestin am putut înlesni să fim rişti de unele persoane care ar fi fost invitate de Wilcox la acea reuniune. -

Intrebare: Când d-voastră ai plecat de la Wilcox ai lăsat acolo pe Storcea şi pe Trana ?

Răspuns: Da, eu am plecat primul de acolo. -

Intrebare: Ce s-a discutat în timpul cât a stat la Wilcox ?

Răspuns: În mod special mi s-a discutat nimic a' nimănui generalităţi. -

După ce am citit curvânt cu curvânt prezentul proces verbal de interogatori şi am constatat că este întregim cu cele declarate de mine, îl susţin şi semnez. -

Ajutor, Şef de Serviciu
Lt. Col. de Sec.

Wint

Detinut,

J. Dupkin

DOSAR Nr. _____

Birtasia Mircea

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

30 Aprilie 1953, Buc.

Interog. a început la ora 20,35

" s'a terminat "

Bu, lt. maj. de Securitate RUJAN GHEORGHE, am interogat
în calitate de anchetator pe reţinutul

Numele BIRTAS, Prenumele MIRCEA, Anul, luna şi ziua naşterii 31
Ianuarie 1905; Locul naşterii com. Bătănia ţara R.P. Maghiară; Ce-
tăţenia română, naţionalitatea română. Apartenenţa politică n'a
fost înscris în niciun partid, din ce an... Studii absolvent în
1924 al Sc. de subingineri silvici Timişoara. Profesia subingi-
ner silvic. Ultimul loc de muncă şi funcţia: referent tehnic ser-
viciu L. Dir. Regională CFR Cluj. Ultimul domiciliu Cluj str. Gra-
dinilor Nr. 15; Situaţia familială căsătorit cu AURORA născută
ISFANESCU, de profesie casnică în etate de 54 ani, am o fetiţă
de 16 ani, de profesie elevă la liceul Nr. 1 de băieţi din Cluj.
Origina socială: tatăl se numeşte NENADIE ţăran sărac zilier,
mama SULTANA casnică, ţărană săracă. Activitatea politică până
în 1947: A participat în alegeri ca simplu votant, fără vreo mi-
siune din partea vreunui partid sau a vreunei persoane. Decoraţii
distinge şi premii guvernamentale: Nu a avut. În ce armată a
făcut serviciu, grad, funcţie: N'a făcut armată fiind scutit ca
susţinător de familie. Dacă a fost prizonier: N'a fost. Dacă a
fost în străinătate, unde, când şi în legătură cu ce: În anul 1930
am fost în Ungaria pentru a-mi vedea părinţii care locuiau în
Ungaria. Dacă a participat în bande, în organizaţii contra-revo-
luţionare: Nu. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine şi
la ce pedepse a fost condamnat: N'a fost.

Intrebare

Dta arăţi mai sus că eşti de profesie subinginer sil-
vic. Arată anchetei ce servicii ai avut dta în cadrul acestei
profesii?

Răspuns

La data de 1 Nov. 1924 am intrat în serviciul silvic
./.

ss/M. BIRTASIU

la Domeniul ANTONIU MOCIONYI din com. Bulci iar reședința serviciului meu era în com. Bata la o depărtare de 6 km. dela Bulci. În acest serviciu am funcționat până în Iunie-Iulie 1948 când am fost concediat în urma naționalizării domeniului.

Din 1948 și până în Iunie 1951 n'am ocupat nici un serviciu trăind din rezervele pe care le-am avut din averea mea personală care se compunea din 31 jugăre de pământ arabil și fâneată. În Iunie 1951 m'am angajat la Direcția Regională CFR-Cluj, unde am lucrat ca referent tehnic până la arestarea mea.

Intrebare

Cu ce persoane ai avut dta legături între anii 1944-1953?

Răspuns

În cadrul serviciului meu am avut legături cu baronul STARCEA IOAN, BOGDAN PETRU, vărul baronului NICULITA GHEORGHE, IAVOLSCHI ADOLF administrator la agricultură, GLAJARU ACHIM, JURMA CUZMAN, MAGDA GHEORGHE, MORARU EFTIMIE, BORBON LADISLAU, UDRESCU NICULAE, OLARU ION, BEVICHEANU AMBROSIE, POPOVICI ROMULUS, BALANESCU VASILE, JIVULESCU PARTENIE, MIGLOS IOSIF, toți de mai sus au fost pădurari și paznici de vânătoare. KULAS LEOPOLD funcționar, SCHUCENYI ALEX. morar, BIECH IOAN mecanic, INTE ANTONIU, fierar, SECARA CORNEA motorist, VOSCH ALEX. manipulant la depozitul de lemne din Stația Vărădia, ARDELEAN VICTOR, vizitativ, RADU BUZESTI, POGONEANU, prieteni cu baronul STARCEA.

Intrebare

Ce persoane cunoști dta care au vizitat Castelul între anii 1944-1948?

Răspuns

Regele Mihai, MIRCEA IOANITTU, un general englez și aghiotant al său, un diplomat dela Legația Franței din București cu o femeie tot dela Legația Franței, IONESCU BALACEANU din București, doi ofițeri americani unul era colonel și celălalt era maior, o comisie de ofițeri ruși, englezi și americani, vreo 5-6 persoane. BIBI POPESCU dela Castelul regal din Săvârșin, contele TELECHY cu soția din Căpâlnaș, preotul din Bulci, preotul PETROVICI din com. Tala, învâțătorul ARDELEAN din com. Tala, soția preotului PETROVICI, preotul POPESCU GH. cu soția din com. Bata. Notarul METES cu soția din com. Bata, preotul DAMSA EMIL cu soția din com. Bata, medicul din com. Birchis cu numele DOSTUL (FRANCHIOR) FRANSISCH, BLAGOI MIHAI și VICTOR MADINCEA din com. Bulci și diferiți alți săteni din com. Bulci. RAUREANU director la Banca Românească Buc., ing. FATU VICTOR, CUPARENCO

../.
ss/M. BIRTASI U

funcționar, MARIAN ROMAN funcționar, MISCUT GHEORGHE, funcționar, BALINT PETRU funcționar. Aceștia făceau parte din personalul Societății Industriale Arad-Brad cu sediu în Timișoara.

Intrebare

De când îl cunoști dta pe STARCEA IOAN.

Răspuns

Din anul 1935, când a fost înfiat de MOCSONI ANTONIU.

Intrebare

În ce raporturi ai fost dta cu STARCEA ION.

Răspuns

Am fost în raport dela funcționar la stăpân începând din anul 1943 când a moștenit averea lui MOCSONYI.

Intrebare

Care au fost atribuțiunile Dtale în cadrul funcției ce o aveai la STARCEA.

Răspuns

În calitate mea de administrator silvic, administram pădurile; exploatarea silvice; transportul materialului lemnos din pădure la gard, administrarea morei și ferestrăului de cherestea din com. Bata, administrarea și organizarea terenurilor de vântoare, supravegherea personalului silvic și de vântoare.

Intrebare

Față de cine răspundeai dta în cadrul acestor atribuțiuni?

Răspuns

Răspundeam față de NECULITA GHEORGHE la început cam până în anul 1946 și numai atunci când STARCEA lipsea de acasă. Din momentul plecării lui NECULITA GH. în vara anului 1946, la Timișoara, în Societatea Industrială Arad-Brad, am răspuns numai față de baronul STARCEA.

Intrebare

Avea încredere STARCEA în dta.

Răspuns

Până la începutul anului 1946 avea o încredere în mine limitată strict de serviciu, însă dela această dată STARCEA în urma discuției cu NECULITA despre mine mi-a dat o încredere deplină, devenind omul său de încredere.

Intrebare

Arată anchetei pe ce se baza STARCEA în momentul când ai devenit omul său de încredere.

Răspuns

Eram un om atașat al baronului STARCEA, prin executarea
./.

ss/M. BIRTASIU

cu zel a lucrărilor din cadrul serviciului și cuprins cu sentimente dușmănoase față de noua situație politică.

Întrebare

Ce discuții ai avut d-ta cu ei în legătură cu situația politică din țară.

Răspuns

Criticam măsurile și legile date de guvern cu privire la exproprierea bunurilor.

Întrebare

Numai critici au fost la adresa regimului?

Răspuns

Stiu că STARCEA fiind un dușman înverșunat al regimului, nu s'a mulțumit numai cu critici ci a întreprins o serie de acțiuni ca: sabotaj economic prin vânzarea materialelor cu supraprețuri; instigarea contra regimului prin activitate de atragere a oamenilor în politica Național-Tărnistă, cu scopul de a răsturna guvernul în alegeri. Pregătiri pentru organizarea unui complot îndreptat împotriva guvernului Groza în complicitate cu anglo-americani prin organizarea de cete înarmate în pădurile din regiune.

Întrebare

Ce acțiuni concrete ai întreprins d-ta din ordinul lui STARCEA?

Răspuns

În jurul alegerilor din 1946, am primit misiunea de la STARCEA, de a da concursul, în legătură cu acțiunea de a răsturna guvernul în alegeri. În acest scop STARCEA mi-a dat instrucțiuni, de a pregăti personalul în subordine și acesta la rândul său să fie trimis în satele din jur, în propagandă național țărănistă, lucru pe care l-am și executat. Eu, personal am condus această acțiune.

Deasemenea după alegeri am ținut personalul și cetățeni din comunele învecinate, sub influența mea și a lui STARCEA prin amenințări că nu vor primi lemne din păduri și nu vor fi lăsați la pășune cu vitele în pădurile noastre dacă nu execută ordinele și dorințele noastre, adică de a lupta împotriva Partidului Comunist și a Frontului Plugarilor și de a sabota orice rânduală și dispoziție dată de guvern.

Am acceptat deasemenea la cererea lui STARCEA de a face parte din complotul organizat de el împotriva guvernului Groza, executând o serie de misiuni date mie de către STARCEA și anume: STARCEA mi-a cerut să recrutez elemente contrarevoluționare care să lupte cu arma în mână la momentul când situa-

ția o va cere, lucru pe care l-am și făcut. În legătură cu această am recrutat pe următorii: toți pădurarii din serviciu; administratorul IAVOLSCI ADOLE, BOGDAN PETRU administratorul dela Castel.

Întrebare

Când ți-a cerut STARCEA să recrutezi elementele contrarevoluționare și în ce împrejurări și ce instrucțiuni ți-a dat?

Răspuns

În Nov. 1946 imediat după alegeri sau chiar în timpul alegerilor au sosit la baronul STARCEA ca oaspeți, un colonel american cu numele de ZAITZ însoțit de un maior american un bărbat înalt și robust precum și dna colonel ZAITZ și copilul lor. Ei au stat cu această ocazie la castel circa 3 zile. În una din aceste zile am fost și eu invitat la masă cu ei de față, fiind numai STARCEA și ei. Discuțiile s'au purtat în limba engleză, între oaspeți și baron așa că eu n'am înțeles ce s'a discutat, neposedând limba engleză. Din discuțiile avute acolo chiar atunci, în timp ce se discuta, STARCEA îmi traducea o parte din discuții și anume: mi-a spus că ZAITZ în timpul războiului a fost atașat pe lângă gl. DRAGA MIHAILOVICI din Iugoslavia și mai târziu pe lângă TITO și prin acțiunile sale cu ajutorul câtorva soldați și partizani iugoslavi organizați de dânsul a făcut mari eroisme făcând la anumite acțiuni câte 1000-1500 prizonieri germani. După această explicație STARCEA mi-a spus că astfel de acțiuni vom duce și noi contra comuniștilor, în cazul unui război între anglo-americani și comuniști. După această întâlnire m'am întâlnit odată sau de două ori cu STARCEA discutând în continuare posibilitatea unei acțiuni asemănătoare cu povestirile lui ZAITZ în regiunea noastră. La sfârșitul lunii Nov. sau începutul lunii Decembrie 1946 au venit la Castel RADU BUZESTI și POGONEANU PICHİ, care au stat aproximativ, POGONEANU o lună de zile, iar RADU BUZESTI 8-10 zile. În acest timp am fost chemat mai de multe ori la castel de STARCEA, luând parte la discuțiile ce le aveau între dânsii. Discuțiile aveau caracter politic, contra guvernului, după eșecul în alegeri al Partidului Național Țărănist. Cu ocazia unei întâlniri, continuându-se discuțiile contra regimului, STARCEA mi-a spus de față fiind și ceilalți că ar trebui să trecem și noi la pregătirea și recrutarea unor elemente prin care să putem acționa și noi împotriva comuniștilor într'un eventual război, dând sprijin anglo-americanelor, explicându-mi încă odată că ZAITZ ce mină

./.

ss/M. BIRTASIU

a putut face cu mici cete înarmate.

Am discutat din punct de vedere organizatoric și tehnic organizarea acestor grupe de oameni și construirea de depozite din piatră din dealuri unde să se poată depozita armament, munițiuni, diferite materiale necesare la susținerea organizației, precum și alimente. După ce am discutat aceste chestiuni, STARCEA mi-a încredințat organizarea acestor cete și mi-a spus că în primul rând să iau legătura numai cu câte un pădurar mai de încredere și să le explic că ei sunt socotiți ca oameni de încredere, căroră baronul le cere să facă parte din grupul de acțiune în cazul când voi fi nevoie de ei să le dau deocamdată cartușe de rezervă, ca să le aibă la nevoie, urmând ca pentru vânătoare să nu întrebuințeze aceste cartușe. Acești oameni la rândul lor să-și formeze aderenți din mijlocul colegilor lor formându-și fiecare cuibul său, cu tendințe ca să fie mărite mai târziu și din alte elemente noi. În privința construirii depozitelor în piatră, am convenit ca să ne deplasăm amândoi la fața locului pentru a hotărâ și preciza unde să fie construite aceste depozite. Însă STARCEA a plecat fără mine în pădurea Cămenia unde întâlnind un băiat dela oi acesta la însoțit sus pe deal arătându-i și locul numit "groapa inginerului". Cu această ocazie STARCEA a cercetat terenul pentru construirea depozitelor. La vreo două zile STARCEA mi-a spus că a fost la Cămenia și a făcut cercetarea locului exprimându-și dorința ca lucrarea să o începem cât mai repede vorbind despre greutatea de execuție, a depozitelor, ne-am înțeles ca el să încredințeze pe cineva de încredere să se ocupe special de această treabă, deoarece eu nu aveam timpul necesar ca să execut o astfel de lucrare. Până la arestare însă nu am mai discutat nimic cu privire la aceste depozite și nici nu am cunoscință dacă le-a executat cu cineva sau nu.

În privința armamentului, a munițiilor și a alimentelor mi-a spus că se va îngriji el de achiziționarea lor.

Întrebare

Ce cunoști din legătură cu achiziționarea armamentului, munițiilor și alimentelor?

Răspuns

În privința alimentelor STARCEA a început să construiască o fabrică de mezeluri la ferma ANTONIU proprietatea sa, știu că ea și construit și s'a lucrat la ea până în momentul arestării sale lăsându-mi ordin că nu se schimbă nimic în executarea lucrării, însă după arestare la circa o săptămână NICULITA a oprit lucrarea. Mașinile urma să sosească dela fabrica lui

STARCEA din Timișoara, unde avea mașini în plus, STARCEA m'a întrebat în legătură cu achiziționarea de porci dacă se poate procura din comunele din jur 1500 porci, la care i-am răspuns că da se poate.

Cu privire la armament și munițiuni, STARCEA mi-a spus că le va primi de la prieteni săi anglo-americani. Nu știu câte arme a procurat și cum le-a procurat. Însă știu că STARCEA a avut arme, deoarece mie personal mi-a dat două arme militare automate marca "DAIMLER" cu câte 32 cartușe din care una pentru pădurarul BARBONI LADISLAU. Deasemenea știu că o armă asemănătoare și 32 cartușe a primit personal, de la mine sau de la STARCEA și administratorul IAVORSCHI ADOLF. Despre alte arme n'am cunosțință în afară de cele de vânătoare cu alicie și gloanțe care s'au ridicat după arestarea sa de către securitatea din Timișoara.

Intrebare

Ce ați făcut cu aceste arme militare pe care le-ați primit de la STARCEA.

Răspuns

BARBONI LADISLAU îmbolnăvindu-se a predat arma înapoi baronului STARCEA. IAVORSCHI ADOLF mi-a spus că a distrus-o, iar arma dată mie se află ascunsă la locuința unde am locuit în com. Bata Nr. 80 în podul casei sub dușumea deasupra bucătăriei.

Intrebare

Ancheta îți cere să arăți ce lucruri mai sunt ascunse, unde și de cine au fost ascunse?

Răspuns

Am ascuns eu tot în podul casei sub dușumea deasupra bucătăriei la locuința din com. Bata următoarele lucruri:

-circa 200 sticle cu diferite băuturi ca vin, șampanie, și coniac proprietatea lui STARCEA.

-un pachet cu dosare și hărți proprietatea baronului STARCEA.

-una armă de vânătoare calibru 12

-una armă Flobert cal. 6 m/m

-Un pistol Framer col. 7,65

În șopronul de lemn lângă casă, cum intri pe ușă, drept în fața peretelui, la colțul șopronului în spre școală am săpat o groapă în care am îngropat o cutie în care se găsesc circa 60 bucăți monede aur, cocoșei și medalii, plus câțiva dolari hârtie și una medalie de aur de 20 dolari, proprietatea

baronului STARCEA. Alte lucruri ca valori sau arme nu am cunoș-
tință să fie ascunse.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt
și am constatat că el conține în întregime cele declarate de
mine, pentru care îl susțin și semnez.

ss/M. BIRTASIU

Lt. Maj. de Sec.

G. Rujan

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII STATULUI

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

30 Aprilie -

1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și 35 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora și minute.

Eu, Lt. Maj. de Securitate Răzvan Gheorghe
am interogât în calitate de anchetator pe reținutul

(pe arestatul, reținutul, martorul)

1. Numele Birtas

2. Pronumele Minica

3. Anul, luna și ziua nașterii 31 Ianuarie 1905

4. Locul nașterii

Com. Poștăria Târa R. P. Măghioră

5. Cetățenia Română

6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică nu fost înscris în nici un partid ce an

8. Studii Absolvent în 1924 al sc. de subingineri Silvic Timișoara
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia Subinginer Silvic

10. Ultimul loc de muncă și

funcția Reprezent tehnic Serviciu L. Din. Regională CFR Cluj.

11. Ultimul domiciliu Cluj, Str. Grădinilor Nr. 15

12. Situația familială Casătorit cu Aurora născută Izspinescu

(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliul și ocupația)

de profesie lucră în state de 54 ani, are o fiică de 16 ani de profesie elevă la un liceu Nr. 1 de facti din Cluj.

13. Origina socială Total se numeste Nenadie tărăn țără

fiu, mama Sultana Cosmici țărănea țără (averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 A participat în alegeri ca

(în ce partide politice a fost.

simplic votant, fără vreo mișcare din partea vreunei

Participare în alegeri)

partid sau pe vreunei persoane.

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Nu a avut.

(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție N-a făcut armată fiind plecat la sustinător de familie

17. Dacă a fost prizonier N-a fost
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce În anul 1940 am fost în Ungaria pentru să vedea părinții care locuiau în Ungaria -

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare Nu

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat N-a fost

Intrebare: Șta arătați mai sus pe cei de profesie subinginer silvici Arata anchetei ce servicii ai avut șta în cadrul acestor profesii

Răspuns: La data de 1 Noi. 1934 am intrat în serviciul silvici la Domeniul Antonie Moșionyi din Com. Budei iar reședința serviciului meu era în com. Bata la o depărtare de 6 km. de la Budei. În acest serviciu am funcționat până în Iunie-Iulie 1948 când am fost concediat în urma Naționalizării Domeniului.

Din 1948 și până în Iunie 1951 am ocupat nici un serviciu trăind din rezeruale pe care le-am avut din averea mea personală care se compunea

Semnătura,

Andreas

2

040

Urmare: din 31 Iugare de pământ arabil în Juncuș
În Iunie 1951 m-am angajat la Direcția Regională CFR.
Cluj unde am lucrat ca referent tehnic până la
cescătura mea.

Intrebari: Cu ce persoane ai avut ota legături între
anii 1944-1953.

Răspuns: În cadrul serviciului meu am avut legături
cu Baronul Stărcu Ioan, Bogdan Petru, varul baronului
Nicolai Gheorghe, Iacobchi Adolf administrator la
agricultura, Glăanu Achim, Jurma Gheorghe, Magala
Gheorghe, Moraru Gheorghe, Barbu Ladislau, Ubreșcu
Nicolai, Olaru Ion, Breckhermann Admarie Popovici
Romulus, Brălinescu Varile, Jirulescu Partenie, Niculescu
Ionif, fete de mai sus au fost pădurari și poșta
de vânătoare. Kulas Leopold funcționar, Schecenyi Alex.
morar, Bicek Ioan mecanic, Inte Antonie, Ferar,
Secara Cornu, matorist, Toseh Alex. manipulant la depozitul
de lemne din stația ~~de~~ Văcăria, Ardelean Victor, Vifit
Radu Băpști, Pogonaru, preteni cu baronul Stărcu.

Intrebari: Ce persoane cunosti ota pore au vizitat Castelul
Între anii 1944-1948.

Răspuns: Regele Mihai, Regina Elisabeta, Un general Englez
și asistentul său, Un diplomat de la Legatia Franței din
București. Cu o femeie tat de la Legatia Franței Tonescu
Bălăceanu din București, doi ofițeri americani unul
era Colonel și celălalt era Major, o comisie de ofițeri
Rus, Englezi și Americani. Vreo 5-6 persoane. Tribi Popescu
de la Castelul Regal din Săvârșin, Ionel Tălcăș, cu
soția din Căpâlnas, Preotul din Pulei, Preotul Petrovici
din com. Tala. Invatatorul Ardelean din com. Tala, soția
preotului Petrovici, preotul Popescu Ghe. cu soția din

Semnătura,

M. Popescu

Urmare: Com. Bata. Natural Metes pe poșta din Com Bata
 prețul Damsa Emil pe poșta din Com Bata medicul
 din Com. Bărichis cu numele docteur (Franchies) FRANCISCH
 Blagăi Mihail și Victor Madineca din Com. Bulci și diferiți alți
 războinici din Com. Bulci. Războinicii Director la Brăneș Româneșu Păune.
 Iag Fata Victor, Cuparencu funcționar, Marian Roman funcționar
 Micșan Gheorghe funcționar, Brănt Petru funcționar,
 Acetia făceau parte din personalul societății Industriale
 Arcad-Brad pe sediu în Timisoara.

Intrebare: De când îl cunoști pe stăpânul Ioan

Răspuns: Din anul 1935, când a fost înfiat de
 Moesongiu Antoniu.

Intrebare: Tu pe raporturi ai fost pe stăpânul Ioan.

Răspuns: Am fost în raport cu funcționar la stăpân
 începând din anul 1943 când a moștenit moștenirea
 lui Moesongiu.

Intrebare: Care au fost atribuțiile tale în cadrul
 funcției pe care ai avut la stăpân.

Răspuns: În calitate mea de administrator silvic, administram
 pădurile; exploatarea silvică; transportul materialului
 lemnos din pădure la gară, administrarea moșiei și
 Ferestranului de cherestea din Com. Bata, administrarea
 și organizarea terenurilor de vânătoare, supravegherea
 personalului silvic și de vânătoare.

Intrebare: Bata de cine răspundeai pe în cadrul
 acestor atribuții.

Răspuns: Răspundeam față de Neculita Gheorghe
 la început Com. Păune în anul 1946 și numai atunci când
 stăpânul lipsea de acasă. Din momentul plecării lui
 Neculita Ghe. în vara anului 1946, la Timisoara, la societate

Semnătura,

M. Jinsavin

Urmare: Industrialii Arad-Brad am raspuns numai fata de Baronul Stareca.

Intrebare: Avea incredere Stareca in ste

Raspuns: Pina la inceputul anului 1946 avea o incredere in mine limitata strict de serviciu insi pana aceasta data Stareca in urma discutiei cu Neculita desce mine mia dat incredere deplina, devenind omul sau de incredere.

Intrebare: Arata precizia pe ce se baza Stareca in momentul cand ai devenit omul sau de incredere.

Raspuns:eram un om atasat al baronului Stareca, prin scuturarea eu fel a lucrurilor din cadrul serviciului in lumina sentimente de gmanarese fata de noua situatie politica.

Intrebare: Ce discutii ai avut ste pe ei in legatura cu situatia politica din tara.

Raspuns: Criticam masurile si legile date de guvern cu privire la exproprierea bunurilor.

Intrebare: Numai critici au fost la adresa regimului.

Raspuns: Stareca fiind un dusman inermat al regimului, nu ma multumit numai cu critici, ci a intreprins o serie de actiuni ca; sabotaj economic prin vanzarea materialilor cu suprapreturi; Instigarea contra regimului prin activitate de atragere a oamenilor in politica National tiranista, cu scopul de a rasturna guvernul in Algeiri Pregatiri pentru organizarea unui complot incheiat impotriva Guvernului Groza in complicitate cu anglo americani.

prin organizarea de acte inarmate in padurile din regiune.

Intrebare: Ce actiuni concrete ai intreprins ste din Ordinul lui Stareca.

Raspuns: In jurnal algerilor din 1946, am primit misiunea

Semnatura,

W. Vincovici

Urmare: dela Storcea, de ai da concursul, ~~fiu~~ in legatura cu actiunea de a restitui guvernul in alegeri. In acest scop Storcea mia dat instructiuni, de a pregati personalul in subordine si acesta la randul sau sa fie trimisi in sateli din jur, in propagandu National Tarcianista. Lucru pe care l-am si executat. Eu personal am condus aceasta actiune.

- Seasementa dupa alegeri am tinut personalul si cetateni din comunele invecinate, sub influinta mea si a lui Storcea prin amenintari, ca nu vor primi lemne din paduri si nu vor fi lasati la furaie pe vitile in padurile noastre, daca nu executa ordinele si dorintele noastre, adica de a lupta impotriva partidului Comunist, si a Frontului Plegerilor si de a subota or ce randuiala si dispozitie data guvern.

Am acceptat deasemenea la cererea lui Storcea de a face parte din complotul organizat de el impotriva guvernului Groza, executand o serie de mizerii plate mie de catre Storcea: si anume: Storcea mie percuta sa recrutez elemente contra revolutiunare care sa lupte pe prima in mana la momentul cand situatia se va pune, lucru pe care l-am si facut. In legatura cu aceasta am recrutat pe urmatorii: Toti paducari din serviciu; administratorul Lavalseri Adolf Bogdan Petru administratorul dela Costel - ?

Intrebare: Cand tia percut Storcea sa recrutezi elementele contrarevolutiunare in ce impuneri si ce instructiuni tia dat ?

Raspuns: In Nov. 1946 imediat dupa alegeri sau chiar in timpul alegerilor au sosit la baronul Storcea

Semnatura,

M. G. G. G. G.

Urmare: ca pãrpeti, un colonel american cu numele de Laitz
 însoțit de un maior american și un barbut înalt și
 robust ~~frumous~~ ^{frumous}, și era Colonel Laitz și capitolul
 lor. Ei au stat cu această ocazie la Castel circa
 3 zile. În una din aceste zile am fost și eu invitat
 la masă cu ei de futi fiind numai Stărcu și ei
 discutau sau purtut în limba engleză, între ei și
 în boron așa că eu n-am înțeles ce s-a discutat, re-
 pondind limba engleză. Din discuțiile auzite acolo
 știu atunci, în timp ce se discuta Stărcu mi
 traducea o parte din discuții și anume: mi-a spus
 că Laitz, în timpul războiului a fost atașat pe
 lângă G. Draga Mihailovici din Iugoslavia și mai târziu
 pe lângă Tito, și prin acțiunile sale cu ajutorul
 câtorva soldați și partizani iugoslavi organizați
 de planul a făcut mari victime făcând la anumite
 acțiuni câte 1000-1500 prizonieri germani. După această
 explicație Stărcu mi-a spus că astfel de acțiuni vom duce
 și noi contra comunistilor, în fața unui război între
 englez-americieni și comunisti. După această întâlnire
 m-am întâlnit seara sau de dimineață și cu Stărcu discutând
 în continuare posibilitatea unei acțiuni asemănătoare
 cu faptele lui Laitz, în regiunea noastră. La
 sfârșitul lunii Noi. sau începutul lunii decembrie 1946
 au venit la Castel Radu Brezesti și Pogoneasa
 Grehi, care au stat aproximativ. Pogoneasa o lună
 de zile iar Radu Brezesti 8-10 zile. În acest timp
 am fost chemat mai de multe ori la Castel de Stărcu
 luând parte la discuțiile ce se aveau între dânsi.
 Discuțiile aveau caracter politic, contra guvernului
 după eșecul în plegeri al Partidului Național Tărnău

Semnătura,

M. Brăncuș

Urmare: Cu placia senei in tãlniri, continuãndu-se discuțiile
 contra regimului Stãrcea miza spus de fãtã fiind
 și exaltã că ar trebui să trecem și noi la pregătirea
 și recrutarea unor elemente prin care să putem acționa
 și noi împotriva comunistilor într'un eventual răfleaș
 dând sprijin pagla americanilor explicându-mi încă odată
 că Laibz pe moment a putut face cu mine este înarmat

Am discuit din punct de vedere organizatoric și tehnic
 organizarea acestor grupe de oameni și construirea
 de depozite în peatrã din dealuri unde să se poată
 depozita armament, muniții, diferite materiale necesare
 la susținerea organizației, precum și alimente. După
 ce am discutat aceste chestiuni, Stãrcea m-a încredințat
 organizarea acestor este și mi-a spus că în primul rând
 să iau legătura numai pe cât un pădurar mai de
 încredere și să le explic că ei sunt vocați, eu oameni
 de încredere căciora. Boromul, de pãrã să facă parte
 din grupul de acțiune în cazul când va fi nevoie de
 ei să de dau recomandãri cartuse de rezervã, ca
 și să aibã la nevoie, urmând ca pentru vînãtoare
 să nu intre în discuție aceste cartuse. Pentru oameni la
 rândul să-i formeze aderenti din mijlocul colegilor
 lor formându-i fie care clubul sau, pe rând, să
 ca să fie măriți mai târziu din alte elemente noi
 În privința construirii depozitelor în peatrã, am convenit
 ca să ne deplasãm amândoi la fãtã locului pentru
 a hotãrã și preciza unde să fie construite aceste
 depozite. Însã Stãrcea a plecat fãrã mine în Pãdurã
 Comenita unde întâlnim un bursã dela oi acesta
 la înțeles sus pe deal arãtându-mi locul numit
 "grupã Injinerului". Cu aceasta precizie Stãrcea

Semnãtura,

M. G. Ionescu

Urmare: a prestat terenul pentru construirea depozitelor.

La vreo plasa fire Stărescu mi-a spus ca fost la Comandă și a făcut creșterea locului exprimându-și dorința ca lucrarea să o începem cât mai repede vorbind despre cantitățile de executie, a depozitelor, ne-am intors ca el să încercăm pe cineva de încredere să se ocupe special de această treabă deoarece eu nu aveam timpul necesar ca să execut o astfel de lucrare. Până la prestarea lui nu am mai discutat nimic pe privire la aceste depozite și nici nu am cunoștință dacă l-a executat pe cineva sau nu.

În privința armamentului, a munitiunilor și a alimentelor mi-a spus că se va îngriji el de achiziționarea lor.

Întrebare: Ce cunoști sta în legătură cu achiziționarea armamentului, munitiunilor și alimentelor.

Răspuns: În privința alimentelor Stărescu a început să construiască o fabrică de mezeluri la ferma Antoniu peștelui va, știu că se și construit și se lucrat la ea până în momentul prestării sale luându-mi ordin că nu se schimbă nimic în executarea lucrării, însă după prestare pe care o săptămână Neculțu a sosit la parcare. Masinile urma să vină de la fabrica lui Stărescu din Timișoara, unde avea mizerii în plus, Stărescu m-a întrebat în legătură cu achiziționarea de porci dacă se poate procura din comune din jur 1500 porci, la care i-am răspuns că da se poate.

Cu privire la armament și munitii, Stărescu mi-a spus că se va primi de la prieteni săi anglo-americieni. Nu știu câte arme a procurat și cum l-a procurat însă știu că Stărescu a avut arme, deoarece

Semnătura,

M. Gincășin

Urmare: mie personal mi-a dat doua arme militare automate marca "Daimler" cu câte 32 cartuse din care una pentru pădurarul Barboni Ladislau deoarece stia că o armă asemănătoare și 32 cartuse a primit personal, de la mine sau de la Storcea și administratorul Tavorseki Adolf. Despre alte arme n-am fost interesat în afară de pule de vânătoare cu alce și gloanțe care s-au ridicat după arestarea și deținerii securității din Timisoara.

Intrebare: Ce alti făcut cu aceste arme militare pe care le-ati primit de la Storcea.

Răspuns: Barboni Ladislau îmbolnăvindu-se a predat arma mapai baronului Storcea. Tavorseki Adolf mia spus că a distrus-o, iar arma dată mie se află acum la locuința unde am locuit în Com. Bata Nr. 80. în padul casei sub pseudonim deasupra bucatăriei.

Intrebare: Anchetă iti cere să preziți ce lucruri mai sunt ascunse, unde și de cine au fost ascunse.

Răspuns: Am ascuns cu tată în padul casei sub pseudonim deasupra bucatăriei la locuința din Com. Bata următoarele lucruri:

- oca 200 sticle cu diferite beuturi ca vin, sampanie, și coniac proprietate lui Storcea.
- Un pachet cu dosare și hârtii proprietate baronului Storcea.
- Una armă de vânătoare calibru 11.
- Una armă glorie cal 6 mm.
- Un pistol Fromer cal. 765

În sopronul de lemn ^{de} lângă casă, cum intri pe ușa dreaptă în fața peretelui la cântul sopronului înspre

Semnătura,

W. Jindorin

044

Urmare: Sevala am răpăit o groapă în care am îngropat
o pui în care se găsește vreo 60 bucăți monede
aur rozee și medalii, plus câteva dolari hârtie și
una medalie de aur de 50 dolari, proprietate boconului
Stareca. Alți lucruri cu valori sau arme nu am descoperit
nă să fie prezente.

Prezentul proces verbal lămărit cetit și citit
și am constatat că el conține în întregime cele
declarații de mine pentru care el este însemnat.

St. Waj. de sec.
Shugan

W. J. S. S. S.

Semnătura,

D E C L A R A T I E

Subsemnatul BIRTASIU MIRCEA, cu ultimul domiciliu în Cluj str. Grădinilor 15 la declarația făcută în 30 Apr. 1953 mai adaug următoarele:

Sunt îngropați în pământ în șopronul de lemn de la locuința din com. Bata Nr. 80 băgați într-o cutie cca. 50-60 buc. monede aur cocoeși și urec câțiva dolari hârtie nu știu precis suma) și 1 buc. dolar aur de 20 dolari. Aceștia sunt luați de la baronul STARCEA din Castel mâine și după arestarea sa adică în Sept. 1947 i-am găsit într'un saltar al baronului, a știut despre ei și vrul baronului: NECULITA GHEORGHE care mi-a spus să-i păstrez la mine.

În pddul casei de la locuința de mai sus am primit pentru păstrare din lucrurile baronului:

-cca 150-200 sticle diferite băuturi ca vin, șampanie sau coniac.

-În pachet cu un dosar al baronului cu diferite acte.

-una armă automată Daimler cu 32 gloanțe pe care am mințit eri în declarație că am aruncat-o în Mureș, aceasta este arma ce am primit-o de la baronul STARCEA.

-Una armă de vânătoare pentru alică cu 2 țevi proprietatea mea.

-una armă mică flobert cu o țevă, proprietatea mea.

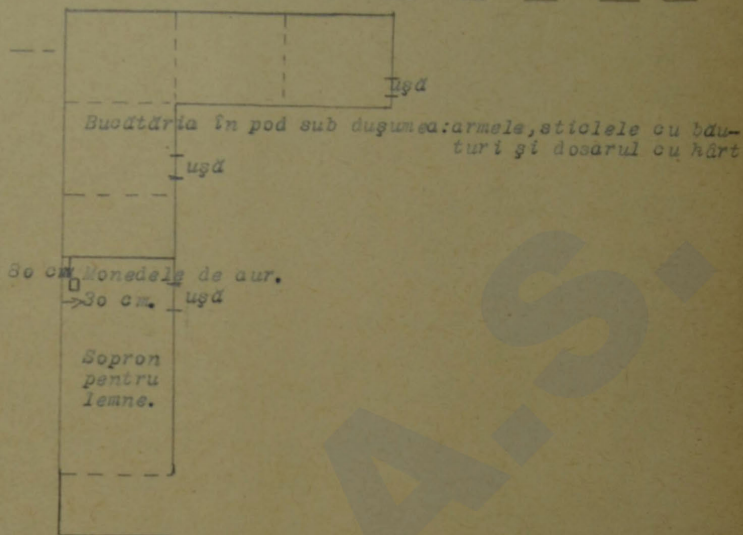
-un revolver Fromesser cal. 7,65 proprietatea mea.

Mai jos explic locul exact unde se află îngropate monezile de aur:

În șopronul de lemn de lângă casa locuită demine în comuna Bata Nr. 80 proprietatea: Ciucă Livia nsc. Isfărescu conform schiței de mai jos:

./.

Scoală

Menționez că cunoaște locurile unde sunt ascunse monedele și celelalte lucruri următorii:

CIUCA LIVIA nsc. IȘFĂNESCU și soția mea BIRTASIU AURORA

CIUCA LIVIA este cumnata mea și locuiește chiar în casă din com. Bata.

Dau prezenta declarație liber și nesilit de nimeni.

ss/M. BIRTASIU

2 Mai 1953

Declarație

047

Subsemnatul Birtaciu Mircea cu ultimul domiciliu în Cluj st. Grădiniilor 15 la declarația făcută în 30 Apr. 1953 mai adaug următoarele:

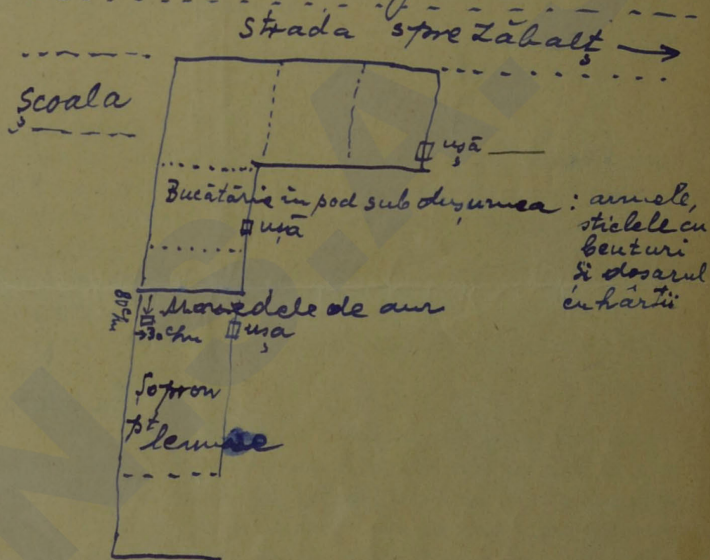
Sunt îngropat în pământ în zămoșul de lemn dela locuința din com. Bata № 80 băgați într-o cutie cca 50-60 buc monede aur cocosei și vre'o câțiva dolari hârtie (nu știu precis suma) și 1 buc dolar aur de 20 dol. Aceștia sunt luați dela baronul Stycea din Castel înainte și după arestarea sa adică în Sept. 1947 și am găsit într'un saltar al baronului, a știut despre ei și vărul baronului: Neculită Gheorghe care mi-a spus să-i păstrez la mine. -

În podul casei dela locuința de mai sus am primit pt păstrare din lucrurile baronului:

- cca. 150-200 sticle diferite beutur: ca vin, șampanie sau coniac.
- un pachet cu un dolar al baronului cu diferite acte.
- una armă automată Daimler cu 32 gloanțe pe care am mintit eri în declarație că am aruncat-o în Mureș. ~~Aceasta~~ este arma ce am primit-o dela baronul Stycea.
- una armă de vânătoare ~~pe~~tru valice cu 2 țevi proprietatea mea
- una armă mică flobert cu o țevă, proprietatea mea.

- un revolver Frummer cal. 7/65
proprietatea mea. -

Mai jos explic locul exact unde se
află îngropate monedele de aur:
În sopronul de lemn de lângă
casa locuită de mine în comun
Bata Mc80 proprietatea: Cincă
Livia născ. Șofănescu conform
schitei de mai jos:

Menționez că amonte locurile
unde sunt ascunse monedele și
schelate pentru următorii:

cincă Livia născ. Șofănescu și
soția mea Birtasim Aurora.

Cincă Livia este cunoscută mea și
locuiește chiar în casa din com.
Bata.

Dați prezenta declarație liber și ne
silit de nimeni.

2. Maiu 953

W. Birtasim

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arrestatul BIRTAS MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905 în
com. Băntania-Ungaria, fiul lui MENADIE și SULTANA, cu ultimul domi-
ciliu în Cluj str. Grădinilor 15.

7 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 22

Intrebare

Da ai vorbit organelor de anchetă despre depozitarea
unor arme și munițiuni în pădurile "Domeniu Bulci". Ai spus adevă-
rul în legătură cu depozitarea acelor arme și munițiuni.

Răspuns

Da am spus adevărul.

Intrebare

În ce împrejurări au fost depozitate armele și munițiu-
nile de care ai vorbit?

Răspuns

În Nov. 1946, a venit la Castelul din Bulci doi ofițeri
americani col. ZAITZ și maiorul HAMILTON. Aceștia au stat 3 zile
la castel având convorbiri cu baronul STARCEA. În una din aceste
zile am fost chemat și eu la castel unde am luat masa împreună cu
ei și cu STARCEA. Cu această ocazie STARCEA mi-a spus că ZAITZ a
fost șef de secție militar pe lângă gl. DRAGA MIHAILOVICI și TITO în
Jugoslavia unde prin acțiunile duse contra germanilor în lupte
de partizani prin surprindere de multe ori ia reușit ca prin 8-10
soldați americani și ajutorul partizanilor să facă câte 1.000-
1.500 prizonieri germani, caracterizându-l că adevărat erou și
mi-a spus că s'ar putea să facem și noi astfel de acțiuni prin
organizarea diferitelor elemente în cete înarmate care să dea aju-
tor americanilor într'un caz de conflict armat cu regimul din Ro-
mânia. După plecarea americanilor, am discutat cu baronul STARCEA
de nenumărate ori această problemă ajungând la discutarea pune-
rei în practică a organizării cetelor contrarevoluționare și

././ ss/M. BIRTASIU

chiar trecând la fapte. În Februarie-Martie 1947, baronul STARCEA a trimis vorba într-o zi acasă la mine, să-l aștept că va sosi la Bata pentru a merge împreună la inspecție în pădure.

Intrebare

Dece era necesar ca STARCEA să pornească în inspecție dela Bata și nu dela Bulci unde își avea reședința.

Răspuns

În com. Bata era reședința Ocolului Silvic unde locuiam și eu și totodată, pădurea care urma să o inspectăm se găsește situată în hotarul comunei Bata.

Intrebare

Deci știai mai dinainte că inspecția urma să se facă în pădurea din Bata.

Răspuns

Știam mai de mult încă de când RADU BUZESTI și POGONEANU se aflau la Castel că STARCEA intenționa să iasă pe teren pentru a cerceta locurile în pădure care ar fi potrivite pentru construcția acestor depozite.

În momentul când am primit știrea că STARCEA cere să meargă cu mine în inspecție, mi-am dat seama că este numai un pretext deoarece nu putea să spun prin persoana trimisă la mine, alt motiv al vizitei sale la mine.

Intrebare

Prin cine te-a anunțat STARCEA de această inspecție.

Răspuns

M. a anunțat prin IAVORSCHI ADOLF care a trimis știrea prin soția vizitiului VICTOR ARDELEAN cu numele de TALIDA.

Intrebare

Ai mai fost dta cu baronul STARCEA vreodată în inspecție în pădurile sale, până la această dată?

Răspuns

Da am mai fost destul de rar, dar numai în cazul când făceam vânatoare sau era anunțat de noi că în pădure la un loc anumit se găsesc mistreți.

Intrebare

După ce ai fost anunțat de STARCEA că va veni la dta să mergeți în inspecție ce-ai făcut?

Răspuns

În momentul când a venit TALIDA la mine, eu nu eram acasă anunțul l'a primit cineva din familie cu o zi înainte, așa că eu în ziua respectivă n'am plecat de acasă așteptându-l. Pe la orele 9 dimineața STARCEA a sosit la mine acasă într-o

./.

ss/M. BIRTASIU

căruță condusă de vizitiul GHEORGHE, eu l'am pândit și când a oprit i-am sărit în cale și am urcat în căruță cu care am plecat până în marginea comunei Bata în spre Salasini.

Intrebare

Ce ați discutat în căruță?

Răspuns

STARCEA mi-a spus că vom merge în pădure pentru a cerceta locurile potrivite pentru înființarea depozitelor de armament și munițiuni, având în vedere că americanii urmează să ne aducă armele și munițiunile, apoi m'a întrebat de unde începem cercetările pe teren iar eu i-am răspuns că începem dela pădurea Camenița.

Intrebare

Vizitiul GHEORGHE, putea ca să asiste la astfel de discuții?

Răspuns

Am discutat chestiunile încet, GHEORGHE se afla pe capră și nu putea să audă discuțiile noastre.

Intrebare

Ce ați făcut după ce v'ați dat jos din căruță.

Răspuns

După ce ne-am dat jos din căruță, STARCEA a dat ordin lui GHEORGHE ca după masă pela orele 16-17 să-l aștepte cu vagonetul la Moară - pentru al duce acasă, iar noi am plecat pe jos în pădurea Camenița, ajungând pela ora 10 la capul pârâului "Afund" unde cercetându-l am constatat că terenul și poziția se pretează de a face depozit.

Intrebare

Arată anchetei dacă până la capul pârâului Afund ați cercetat și alte locuri și ce chestiuni ați discutat?

Răspuns

Nu am cercetat alte locuri pentru că acest loc eu îl cunoșteam mai dinainte și pe drum i-am spus baronului STARCEA că îl duc direct la locul acesta.

Intrebare

Ce ați stabilit la capul pârâului Afund.

Răspuns

Am stabilit să facem depozitul aci întrucât la capul pârâului Afund era o groapă săpată încă din timpul când era linia ferată forestieră. Această groapă era cam de 2 metri de largă, 3 metri adâncă și lungimea era începutul pârâului din care puteam întrebuința cât era nevoie pentru depozit, urmând ca

./.

ss/M. BIRTASIU

pârâul să înceapă de aici în jos. În urma acestei constatări am luat cu aproximație pe pas și ochi ce dimensiuni și cât material lemnos este necesar pentru postamente pereți și acoperiș și de aci am plecat mai departe în pădure cu scopul de a mai găsi alte locuri potrivite, am trecut prin diferite locuri până am ajuns la capul pârâului "Cu-fagii", unde am constatat că și aci se află o groapă tot la capul pârâului în vârf de deal, largă și asta de vreo 2 metri adâncă de 2 metri cu maluri drepte și lungă îndeajuns pentru depozit pentru că de aici începem pârâul propriu și am stabilit și aci materialul necesar și dimensiunile precum și manopera de nivelare a gropii. De aici am plecat direct la "Pri-cota" care este în mijlocul pădurei noastre un deal pe culmea principală care desparte Valea Muregului de Valea Bega și se află la cota 290-300, unde mai dinainte am discutat că în acest punct neapărat vom face un depozit. Ajuns la acest punct se afla o groapă rotundă, adâncă de 2 metri și jumătate până la trei, largă de vreo 3, 1/2 m. groapă era - formată natural din cauza surpăturilor care sau produs acolo prin alunecare de teren și se află pe versantul dinspre Valea Muregului, dealul având forma trapeză aceasta se găsește pe partea stângă a trapezului. Am stabilit și aci dimensiunile și cantitatea materialului lemnos necesar pentru construirea depozitului. După aceasta am plecat spre Bata și am ajuns pela ora 17,00 la Moară. După ce mi-a dat instrucțiunile necesare cu privire la executarea lucrărilor ne-am despărțit.

Întrebare

Ce instrucțiuni ți-a dat STARCEA în legătură cu executarea acestor lucrări.

Răspuns

STARCEA mi-a spus să dau dimensiunile și cantitățile necesare mecanicului BILCH dela Fabrica de Chereștea din Bata proprietatea lui STARCEA să le execute imediat și să le spun că sunt necesare pentru poduri de până la vînat, să urmăresc executarea și să dau dispoziție ca să fie transportate la locurile respective, adică în apropierea locurilor.

Întrebare

Cum ai pus dta în practică instrucțiunile date de STARCEA.

Răspuns

Am comandat cantitatea de grinzi și scânduri necesare aproximativ pentru întreaga lucrare 50 buc. grinzi și 140 buc. scânduri de 2 1/2 m. lungi și late de 20-25 cm. și am dispus mecanicului BILCH că atunci când va veni căruța de la economie să le

./.

ss/M. BIRTASIU

elibereze.

A doua zi a venit vizitiul VICTOR ARDELEAN la moară trimis de IAVORSCHI în urma ordinului dat de baronul STARCEA, unde eu l'am așteptat și unde a început să încarce materialul cu ajutorul muncitorilor dela Ferestrău. După ce a fost căruța încărcată i-am dat însoțitor pe VICTOR URSULESCU muncitor dela moară și i-am spus să descarce materialul pe colnicul de deasupra pârâului Afund. După aceasta tot cu URSULESCU VICTOR în timp de 3 zile, VICTOR ARDELEAN a transportat tot materialul pe baza indicațiilor date de mine, făcând 7-8 transporturi.

Intrebare

Dece era nevoie să transportați grinzii de lemn dela o depărtare așa mare când aveați posibilitate să vi folosiți de copacii din apropiere.

Răspuns

Atât la pârâul "Afund" cât și la pârâul "Cu fagi" pădurea fiind tânără, desig și hățig nu se putea din ea folosi material în acest scop, iar la "Pricota" tot la fel pădurea fiind de 25-30 ani dimensiunile arborilor nu permit o astfel de întrebuințare, iar pădurea din jur nu am voit să întrebuințăm din ea material pentru a nu da de bănuț că s'a construit ceva acolo și mai ales că această muncă pretindea să ia parte la ea mai multe persoane.

Intrebare

Si nu aveați persoanele necesare la această treabă.

Răspuns

Ba da am avut, însă n'am voit să angrenăm pentru câteva grinzii muncitorii la doborât, selecționat, transport, etc.

Intrebare

Ce ai făcut dta după ce ai transportat materialul lemnos în pădure.

Răspuns

Nu am făcut nimic, pentru că nici nu s'a transportat nimic nici într'un loc și nici nu am fost la locurile arătate.

Intrebare

Rezultă că mai sus ai mințit organele de anchetă arătând că ai mers cu STARCEA în pădure în legătură cu găsirea locurilor pentru depozitare de armament.

Răspuns

Da, e adevărat am mințit.

./.

ss/M. BIRTASIU

Intrebare

Dece ai mințit?

05:

Răspuns

Am voit să mă răzbun pe baronul STARCEA și totodată să arăt că sunt de partea clasei muncitoare și să arăt că m'am rupt de STARCEA.

Intrebare

Dece ai vrut să te răzbuni pe baronul STARCEA? Ai fost ureodată în dușmanie cu el?

Răspuns

N'am ce să răspund la această întrebare.

Intrebare

Ce te face pe dta să fi nesincer față de organele de anchetă.

Răspuns

Da recunosc că până acuma am mințit ancheta în unele chestiuni, dar deasum încolo voi fi sincer.

Intrebare

Ti-a pus în vedere organele de anchetă, verbal și în scris, să fi sincer și să nu arăți decât numai adevărul?

Răspuns

Da mi-a pus în vedere acest lucru.

Intrebare

1 otuși dece ai mințit mai sus când arăți că n'ai ce să răspunzi la întrebarea dacă ai fost în dușmanie cu baronul STARCEA ureodată.

Răspuns

Din partea mea puteți să înregistrați orice nu am ce să mai spun la această întrebare.

Prezentul proces-verbal l'am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate de mine, pentru care îl susțin și semnez.

ss/M.BIRTASIU

Lt. Maj. de Securitate

G. Rujan

Proces-Verbal de interogator

Arestat: l. Birtus Storcea născut la 21 Ianuarie 1905
 în com. Bătanioa-Ingurii. fiul lui Nenadie și Sultana
 pe ultimul domiciliu în l. Birtu Str. Grădinilor 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și min.

" s'a terminat la "12" și "

Intrebare: Dați și vorbiți organelor de anchetă despre
depozitarea unor arme și munițiuni în pădurile "Domeniul
Prulci" și spus adevărul în legătură cu depozitarea
acelor arme și munițiuni

Răspuns: Da am spus adevărul

În pe împrejurări au fost depozitate armele și muniți-
unile de care ai vorbit.

Răspuns: În Nov. 1946. a venit la Castelul din
Prulci doi ofițeri americani Col. Laitz și Majorul
Hamilton. Aceștia au stat 3 zile la Castel până
consfățuiri cu Coronelul Storcea. În una din aceste
zile am fost chemat și eu la Castel unde am luat
masa împreună cu ei și cu Storcea. Cu această ocazie
Storcea mi-a spus că Laitz a fost ofițer militar
pe lângă G. Draga luișilorici și Tito în Iugoslavia
unde prin acțiunile duse contra germanilor în lupte
de partizani prin surprindere de multe ori ieșeau
la prin 8-10 soldați americani și ajutoarele partizanilor

Semnătura,

M. G. G. G.

Urmare: să facă cîte 1000-1500 prizonieri germani, caracterizându-l că petăruat nou și nău spues că pot putea să facem și noi astfel de acțiuni prin organizarea diferitelor elemente în cete înarmate care să dea ajutor americanilor într'un caz de conflict armat cu regimul din România. După plecarea americanilor, am discutat cu baronul Stărcu de nenumărate ori această problemă adunînd la discutarea zănerii în practică a organizării ceteilor contrarevoluționare și chiar trecînd la fapte. În Februarie - Martie 1948, baronul Stărcu a trimis vorba într-o zi peasă la mine, să-l aștept că va sosi la (inspectie) Bata pentru a merge împreună la inspectie în pădure.

Întrebare: De ce era necesar ca Stărcu să ponașcă în inspectie dela Bata și nu dela Bulci unde ini avea reședința

Răspuns: În com. Bata era reședința Ocalului Silvic unde locuim și eu și tot odată pădurea care urma să o inspectăm și pînă este situată în ~~la~~ Hatarea Comunei Bata.

Întrebare: Deci stăci mai dinainte că inspectia urmea să se facă în pădurea din Bata

Răspuns: Știam mai de mult încă de cînd Radu Buzescu și Pogoneanu se aflau la Cartel că Stărcu intenționa să cașă pe teren pentru a perea locurile în pădure care ar fi potrivite pentru construcția acestor depozite. În momentul cînd am primit Stărcu că Stărcu perea să meargă cu mine în inspectie, miorom plut seama că el nu mai șau pectat de parea nu putea și spuna prin persoana trimisă la mine, alt motiv al vizitei sale la mine.

Întrebare: Prin cine t-a anunțat Stărcu de această-

Semnătura,

H. Briceag

Urmare: inspectie

Răspuns: Ma amintesc prin Savorschi Adolf care m-a trimis stăreca prin satul Vifitului Victor Ardelean cu numele de Talida.

Întrebare: Ai mai fost sta cu baronul Stăreca înodată în inspectie în pădurile sale, până la această dată.

Răspuns: Da am mai fost destul de rar, dar numai în timpul când făceam vânătoare sau era amintit de noi și în pădure la un loc anumit se găsește mistreți.

Întrebare: După ce ai fost amintit de Stăreca ai veni la sta și mergeți în inspectie și ai făcut

Răspuns: În momentul când m-a venit Talida la mine eu nu eram acasă, amintul l-a primit cineva din familie cu o fi înainte, așa că eu în fine, respectiv m-am plecat de acasă astipându-mă, pe la orele 9 dimineața Stăreca a venit la mine acasă, într-o căruță condusă de vifitul Gheorghe, eu l-am găndit și când a sosit cum am fost în pădure și am cercat în căruță, eu pare-am plecat până în marginea comunei Butea însoțit de Salariu.

Întrebare: Ce ați discutat în căruță?

Răspuns: Stăreca m-a spus că vom merge în pădure pentru a corecta lucrurile patrivite pentru infirmitatea depozitelor de pământ și munții, având în vedere că americanii urmează să ne aducă animale și munții, apoi m-a întrebat de unde începem cercetările pe teren iar eu iam răspuns că începem de la pădurea Gămurita.

Întrebare: Vifitul, Gheorghe, pentru ce și asistă la cel de discuții

Semnătura,

M. B. B. B.

Urmare: Răspuns: Am discutat chestiunile încet, Gheorghe se afla pe capra și nu putea să audă discuțiile noastre.

Interbare: Ce ati făcut după ce vati dat jos din păcătu?

Răspuns: După ce mami dat jos din păcătu, Stăvea a dat ordin lui Gheorghe pe după mami pe la orele 16-17 să-l aștepte pe vagonetul la Moara - pentru al duce peasă, iar noi am plecat pe jos în pădurea Camerita, ajungând dela ora 10. la capul părului "Afund" unde precețându-l am constatat că tescul în poziția se putea și de a face depozit.

Interbare: Arata unele dacia până la capul părului Afund ati percutat și alte locuri, și ce chestiuni ati discutat.

Răspuns: Nu am percutat alte locuri pentru că acest loc nu îl purtoam mai dinainte, și pe drum am spus baronului Stăvea că îl duc direct la locul acesta.

Interbare: Ce ati stabilit la capul părului Afund

Răspuns: Am stabilit și facem depozitul aici intrucât la capul părului Afund era o groapă săpata încă din timpul când era linia ferată forestieră. Aceasta groapă era cam de 2 metri de lărgă, 3 metri adâncă și lungimea era începutul părului din care puteam intrucâtina, cât era necesar pentru depozit, urmându la păru să înceapă de aici în jos. În urma acestor constatari am luat cu aproximatie pe jos și pechi ce dimensiuni și put material lemnos este necesar pentru postamente pereti și acoperis și de aici am plecat mai departe în pădure cu scopul de a mai găsi alte locuri potrivite, am trecut prin diferite locuri până am ajuns la capul părului "Cuc - Săgești" unde am constatat că și aici se afla o groapă tot la

Semnătura,

Stăvea

Urmare: capul pârului în vîrf de deal - lungă și arde de vreo 2 metri adîncă de 2 metri cu maluri drepte și lungă îndeguns pentru depozit pentru că de aici începea pârul propriu zis, am stabilit și pe materi- alul necesar și dimensiunile precum și maniera de ridicare a grapei. Se aici am plecat direct la „Grînta” care este în mijlocul pîdurii noastre una deal pe culmea principală care desparte Valea mureșului de Valea Bega și se află la cota 290-300, unde mai dinainte am discutat că în acest punct reapiarat vom face un depozit. Apoi la acest punct se afla o groapă rotundă, adîncă de 2 metri și jumătate până la trei, lungă de vreo 3 1/2 m, groapa era- formată natural din cauza surpăturilor care sînt produse acolo prin alunecare de teren și se află pe versantul dinspre Valea mureșului, dealul avînd formă trapezoidală se găsește pe partea stînga a trapezului. Am stabilit și aici dimensiunile și conținutul materialu- lemnos necesar pentru construirea depozitului. După aceasta am plecat spre Brata și am ajuns pe la ora 17⁰⁰ la Moara. După ce mi-a dat instrucțiunile necesare cu privire la executarea lucrărilor ne-am despărțit.

Încheiere: Ce instrucțiuni sînt date Stărcu în legătură cu executarea acestor lucrări.

La sfîrșit: Stărcu mi-a spus să dau dimensiunile și conținuturile necesare melnicului Bilek dela Fabrica de Cherestee din Brata proprietate lui Stărcu, să le execute imediat și să le spun că sînt necesare pentru pîduri de pîndă la Vînat, să urmeze executarea și să dau dispoziție ca să fie transportate la locurile respective, adică în apropierea locurilor.

Semnătura,

Urmare: Intrebare: Cum ai putut sta in practica instructi-
unile date de Stareca.

Raspuns: Am comandat comitatus de grinzii si scinduri
necesare aproximativ pentru intreaga lucrare 50 buc
grinzii si 140 buc scinduri de 21 cm lungi si late de
20-25 cm. si am dispus mecanicului Pilch sa atune,
cand va veni parutele dela economie si le elibereze.

A doua zi a venit vizitatorul Victor Ardelean la masina
trimis de Iavorschi in urma ordinului dat de baronul
Stareca, unde eu l-am primit, si unde a inceput
si incarca materialul pe ajutorul muncitorilor dela
Ferestrac. Dupa ce a fost incarcata, i-am dat
insotitor pe Victor Ardelean muncitor dela masina
si i-am spus sa descarce materialul pe folnicul
de deasupra parutului Afund. Dupa aceasta tot eu
Ardelean Victor in timp de 3 zile, Victor Ardelean
a transportat tot materialul pe baza indicatiilor date
de mine, facand 1-8 transporturi.

Intrebare: De ce era nevoie sa transportati grinzii
de la unu dela o departare asa mare cand aveati posibilitatea
sa fiti folositi de popa din apropiere.

Raspuns: Atit la parul, adand put si la parul. Eu fugiu
padurea fiind tinara, denis si hatar, nu se putea din
la folosi material in acest scop, iar la "Pricuta" tot
la fel padurea fiind de 25-30 ani dimensiunile sa boriilor
nu permit o astfel de intrebuintare, iar padurea din
jur nu am voit sa intrebuintam din ea material pentru
a nu da de banuit sa se construi ceva pe ea.
si mai ales sa se scoata muncii pretindeu sa se parte
la ea mai multe persoane.

Intrebare: Si nu aveati persoanele necesare la acestu.

Semnatura,

M. J. J. J.

Răspuns: Da da am avut, însă mam totu și angajam pentru câteva grinzii muncitori la placărat, selectat transport etc.

Întrebare: Ce ai făcut ste după ce ai transportat materialul demas în pădure.

Răspuns: Nu am făcut nimic, pentru că nici nu sa transportat nimic nici într-un loc și nici nu am put la locurile arătate

Întrebare: Refuză să mai pus ai mintit organele de ancheta, arătând că ai mers pe stăreca în pădure în legătură cu găsirea locurilor pentru depozitare de armament.

Răspuns: Da e adevărat am mintit

Întrebare: De ce ai mintit

Răspuns: Am voit să mă răzfluș pe voronul stăreca și tot adată să arăt că sunt de partea clasei muncitoare și să arăt că mam rupt de stăreca

Întrebare: De ce ai voit să te răzfluș pe voronul stăreca, Ai fost treodată în dușmanie cu el?

Răspuns: Mam pe să răspund la această întrebare

Întrebare: Ce te face pe ste să fi nerinec față de organele de ancheta

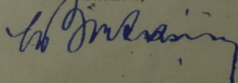
Răspuns: Da recunosc că până acum am mintit ancheta în unele chestiuni dar de acum încolo voi fi sincer.

Întrebare: Tia pus în vedere organele de ancheta, verbal și în scris, să fii sincer și să nu arăți decit numai adevărul.

Răspuns: Da mia pus în vedere acest lucru

Întrebare: Totuși de ce ai mintit mai pus când (Răspuns) arăți că mai pe să răspunzi la întrebare

Semnătura,

Urmare: dacă ai fost în dușmanie pe boconul stăreca
vredutii.

Răspuns: Din porteu mea puteti să înregistrați oare
nu am eu să mai spun la această întrebare.

Prezentul proces verbal l-am putut cușvânt cu
cușvânt și am constatat că el conține în întregime
cele declarate de mine pentru care îl susțin și
amnez.

16/10/1971

St. Hq. de securitate

gluzan

Semnătura,

059

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul BIRTAS MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905 în
com. Bătănia-Ungaria, fiul lui NENADIE și SUZANA, cu ultimul domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15.

8 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 12,30

" s'a terminat " 15

Întrebare

În declarația consemnată în procesul verbal de interogator din 6 Mai 1953 ai arătat că RADU BUZESTI și FOGONEANU PICHII au fost în Nov.-Dec. 1946 la Castelul din Bulci, cine mai știe acest fapt?

Răspuns

Despre faptul că cei doi de mai sus au fost la castelul din Bulci mai știu următorii: BOGDAN PETRU, BLAGOI MIHAI, IAVORSCHI ADOLF, D-soara ZECHMAISTER MAGDALENA, MICLOS IOSIF.

Întrebare

Cine este BLAGOI MIHAI?

Răspuns

BLAGOI MIHAI este în etate de 49-50 ani, căsătorit are un copil sau doi, are o casă în Bulci, țaran sărac și a fost lacheul baronului STARCEA până la arestarea lui STARCEA și după aceasta a servit la CASTEL până prin Mai 1948 când castelul a fost preluat de autoritățile administrative. De la această dată știu că a rămas în Bulci la el acasă.

Întrebare

Când l-ai cunoscut data pe BLAGOI MIHAI ?

Răspuns

Pe BLAGOI MIHAI îl cunosc aproximativ din anii 1925-1926.

Întrebare

De unde îl cunoști.

Răspuns

Îl cunosc de la Castelul Bulci, unde era servitor lacheu nu-mi aduc aminte dacă l-am găsit eu pe el la castel sau el pe

ss/.

ss/M. BIRTASIU

mine la Domentiu.

060

Intrebare

In ce relații ați fost amândoi.

Răspuns

Am fost în relații dela servitor la administrator, însă nu era la dispozițiile mele ci ale baronului.

Intrebare

Care au fost atribuțiunile sale în calitate sa de lacheu?

Răspuns

Îi dădea ajutor la îmbrăcat baronului. Se îngrijea de curățenia hainelor și de călcatul lor. Îngrijea armele și servea la masă.

Intrebare

Se alte servicii știți că a făcut BLAGOI MIHAI, baronului STARCEA?

Răspuns

După arestarea baronului STARCEA, eu și IAVORSCI ADOLF și BOGDAN PETRU cred că și Dșoara ZECHMAISTER, cu puțin timp înainte de sigilarea Castelului, din ordinul lui NECULITA am mers în Castel pentru a mai scoate lucruri ce s'ar mai fi putut salva de a nu fi naționalizate. Cu această ocazie BLAGOI MIHAI care era și el de față a scos de sub un dulap din camera dela etaj al baronului vreo 3-5 arme, nu-mi aduc aminte ce fel de arme era în orice caz erau militare și m'a întrebat ce să facă cu ele, la care eu i-am răspuns că poate face ce vrea cu ele. Nu am cunoștință ce a făcut el cu armele, îmi aduc aminte că în discuții era și IAVORCHI de față și BOGDAN PETRU.

Intrebare

Ancheta își cere să arăți dacă BLAGOI MIRCEA cunoștea ceva în legătură cu activitatea desfășurată de STARCEA în Regiunea Bulci.

Răspuns

Nu am cunoștință dacă BLAGOI MIHAI cunoștea ceva din activitatea baronului STARCEA.

Intrebare

Dar în legătură cu activitatea d-tale dusă alături de STARCEA, avea cunoștință MIHAI BLAGOI.

Răspuns

BLAGOI MIHAI știa că am fost invitat de STARCEA la masă la el în Nov. 1946 când au fost cei doi americani ZEITZ și HAMILTON, precum și când am luat masa împreună cu RADU BUZESTI și POGONEANU în salonul lui STARCEA. BLAGOI MIHAI fiind acela

./.

ss/M. BIRTASIU

care ne-a servit la masă.

061

Intrebare

Ce chestiuni ai discutat dta cu STARCEA în legătură cu BLAGOI MIHAI.

Răspuns

Baronul mi-a spus că este mulțumit de dânsul și de serviciile care i le aduce, adică execută toate ordinele ce i le dă în legătură cu ceia ce ar avea de făcut la castel.

Intrebare

Cum se manifestă BLAGOI MIHAI față de regimul instaurat la 6 Martie 1945.

Răspuns

BLAGOI MIHAI era sub influența lui STARCEA și un om de încredere al său, însă eu personal n'am discutat cu BLAGOI MIHAI chestiuni politice.

Intrebare

Ce legături ai avut cu BLAGOI MIHAI după 23 August 1944.

Răspuns

De câte ori veneam la castel sau labiroul administrației domeniului mă întâlneam cu el, când era pe acolo ne salutăm și întrebam ce mai era nou și ne despărțeam.

Intrebare

Mai sus arăți că BLAGOI MIHAI te servea la masă atunci când erai invitat așa este?

Răspuns

Da.

Intrebare

I-ai cerut dta vreun serviciu lui BLAGOI MIHAI cu ocazia vizitelor d tale la castel?

Răspuns

Nu i-am cerut nici un serviciu în afară de faptul că poate mi-a dat atunci când i-am cerut un pahar de apă sau mâncare dela bucatăria castelului.

Intrebare

Ce servicii i-ai cerut dta lui BLAGOI MIHAI după arestarea lui STARCEA.

Răspuns

La aproximativ 3 luni după arestarea lui STARCEA i-am cerut lui BLAGOI MIHAI pe baza ordinului dat de dl. NECULITA să împacheteze în lăzi sticlele cu șampanie, vin și coniac dela castel, pentru a fi transportate cu scopul de a nu fi eventual ridicate de autorități. BLAGOI MIHAI a ajutat și la transportul lor până la Ferma "Antonio" lăsându-le lui IAVORSCHI ADOLF, de
./.

ss/M. BIRTASIU

unde le-am luat eu și le-am dus acasă la mire ascunzându-le în podul casei.

Intrebare

062

Ce mai știa BLAGOI MIHAI despre camuflarea unor lucruri dela castel?

Răspuns

BLAGOI MIHAI știa și era de față când am sustras documentele compromițătoare a lui STARCEA din Castel după arestarea sa, aceasta chiar a doua zi. Deasemenea mai știa despre ridicarea dela Castel înainte de naționalizare a lucrurilor care s'au ridicat din Castel de către noi și deposite într-o casă în Curtea Castelului care parte au fost date diferiților argajați în păstrare sau definitiv, personal BLAGOI MIHAI și-a luat o violină. Acestea au fost date cu aprobarea lui NECULITA și împărțite de BLAGOI MIHAI și BOGDAN P. Eu personal am acasă două tablouri în ulei primite dela NECULITA.

Intrebare

Ce știe BLAGOI MIHAI despre documentele despre care arăți că le-ai ridicat dela Castel?

Răspuns

Știe că le-am ridicat pentru a le ascunde să nu fie găsite de autorități, însă nu știe ce am făcut cu ele.

Intrebare

Ce ai discutat cu BLAGOI MIHAI cu această ocazie?

Răspuns

I-am spus lui BLAGOI, că STARCEA mi-a spus în ziua arestării sale să ridic actele care ar putea să-l compromită.

Intrebare

Când l-ai văzut dta ultima dată pe BLAGOI MIHAI?

Răspuns

Ultima dată l-am văzut în Ianuarie-Februarie 1949 în fața casei lui din Bulci.

Intrebare

Ce ați discutat cu ocazia aceasta.

Răspuns

Nu am vorbit cu dânsul eu eram în căruța și am trecut doar prin fața casei sale, mergând la IAVORSCHI acasă.

Intrebare

Ai declarat dta tot despre legăturile dtele cu BLAGOI MIHAI și ai arătat tot ce ai știut despre relațiile sale cu baronul STARCEA, NECULITA sau ceilalți administratori.

Răspuns

Da am arătat tot ce am știut nu cunosc dacă BLAGOI

./.

se/M. BIRTASIU

MIHAI avea cunoștință de acțiunile contrarevoluționare a lui STARCEA.

Prezentul proces-verbal l'am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate de mine, pentru care îl susțin și semnez.

063

ss/M.BIRTASIU

Lt. Maj. de Securitate

G. Rujan

Proces-Verbal de interogator

Arestat Agintus Mircea născut la 31 Ianuarie 1905 în
com. Bătarina-Îngarica, județului Maramureș și Sălaj, în
 ultimul domiciliu în Cluj Str. Grădinelor Nr. 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

8 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 18 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 15 și „

Intrebare: În declarația consemnată în procesul
Verbal de Interogator din 6 Mai 1953 ai pretut
că Radu Bugescu, Pogoraru Gichi au fost în No-
vembris 1946 la Castelul din Bulei. Cine mai știe
acel fapt.

Răspuns: despre faptul că cei doi de mai sus au
 fost la Castelul din Bulei mai știe următorii:

Bogdan Petru, Blagoi Mihai, Tavorșchi Adolf,
Ștefana Lechmaister, Magdalena Miclos Ionif.

Intrebare: Cine este Blagoi Mihai

Răspuns: Blagoi Mihai este în vârstă de 49-50 ani căsătorit
are un copil mai doi, are o casă în Bulei, țărănă mică,
și a fost lăcășul boconului Stăreț până la prestarea
lui Stăreț și după aceea a revărsat la Castel până
până Mai 1948 când Castelul a fost preluat de autor-
ități administrative. După aceea data știe că a
 rămas în Bulei la el acasă.

Intrebare: Când l-ai cunoscut și pe Blagoi Mihai

Semnătura,

M. G. Basin

Urmare: Răspuns: De Blagoi Mihai îl cunoșteam aproximativ din anii 1925-1926.

Întrebare: De unde îl cunoșteți.

Răspuns: El cunoștea dela Castelul Brăilei, unde era scriitor. Lăchun mi-a adus aminte că în anul 1925 sau pe el la Castel sau el pe mine la comisia.

Întrebare: În ce relații ați fost amândoi.

Răspuns: Am fost în relații dela scriitor la administrator, însă nu era la dispoziția mea și ale boronului.

Întrebare: Care au fost atribuțiile sale în calitate sa de lăchun.

Răspuns: Ți dădea ajutor la înțelegerea boronului - se îngrijea de curățenia hainilor și de pălăria lor.

Întrebare: Îngrijea armele, și mergea la masă.

Întrebare: Ce alte servicii îți putea să a făcut Blagoi Mihai boronului Stărcu.

Răspuns: După prestarea boronului Stărcu, eu mi lăsesem Adolf și Bogdan Petru pe lângă Zechmeister, eu puțin timp ^{mai} înainte de vizitarea Castelului, din ordinul lui Neaculău am mers în Castel pentru a mai scoate lucruri ce vor mai fi putut salva de a nu fi nationalizate. Eu această afacere Blagoi Mihai care era și el de față a reas de sub un dulap din camera delu etaj al boronului vreo 3-5 arme, mi-a adus aminte ce fel de arme era în orice caz erau militare și m-a întrebat ce să facă cu ele, la care eu i-am răspuns că poate face ce vrea cu ele. Nu am putut să fac decât el pe armele, mi-a adus aminte că în discuție era și lăchun de față și Bogdan Petru.

Întrebare: Anchetă îți putea să ardeți dela Blagoi Mihai pentru ce în legătură cu activitatea

Semnătura,

W. J. J. J.

Urmare: desfasurata de Storcea in Regiunea Bucuresti. 065

Discurs: Nu am punctanta daca Blagoi Mihai puncta uva din petivitatea bononului Storcea.

Intrebare: Dar in legatura cu activitatea stule dura platuri de Storcea, are punctanta Mihai Blagoi.

Raspuns: Blagoi Mihai stia cu am fost invitat de Storcea la masa la el in Nov. 1946 când au fost cu doi americani Zeitz si Hamilton, precum si cand am luat mare impreună cu Radu Bruzesti si Pogonceanu in palatul lui Storcea. Blagoi Mihai fiind pe la masa nea venit la masa.

Intrebare: Ce chestiuni ai discutat Stu cu Storcea in legatura cu Blagoi Mihai.

Raspuns: Bononul m-a spus ca este multumit de diansul si de serviciile care i le aduce, adica executie toate ordinele pe ile pa in legatura cu ciace peva de focut la Costel.

Intrebare: Cum se manifesta Blagoi Mihai fata de regimul instaurat la 6 Martie 1945

Raspuns: Blagoi Mihai era sub influenta lui Storcea in un om de incedere al paurii cu personal pnam discutat cu Blagoi Mihai chestiuni politice.

Intrebare: Ce legaturi ai putut cu Blagoi Mihai dupa 23 August 1944.

Raspuns: Pe câte ori veneam la Costel sau la biroul administratiei domeniului m-am intalnim cu el când era pe acolo, ne palutam il intrebam ce mai era nou si ne desparteam.

Intrebare: Ai mai avut prati cu Blagoi Mihai te servea la masa atunci ponda era invitat asa este.

Raspuns: Da.

Semnatura,

St. Brsainu

Urmare: Intrebare: I-ai putut sta vreun serviciu lui

Blagoi Mihai cu ocazia vizitelor stule la Castel

Raspuns: Nu i-am putut nici un serviciu in afara de faptul ca poate mi-a dat atunci cand i-am putut un pahar de apa sau mancare dela bucataria Castelului.

Intrebare: Ce servicii i-ai putut sta lui Blagoi Mihai dupa arestarea lui Storcea.

Raspuns: La aproximativ 3 luni dupa arestarea lui Storcea i-am putut lui Blagoi Mihai pe baza ordinului dat de el Neculita sa improbozeze in lafi sticlele cu sompanie, vin si coniac dela Castel pentru a fi transportate cu scopul de a nu fi eventual ridicate de autoritati. Blagoi Mihai a ajutat si la transportul lor pina la Ferma "Antonio" lasandu-le lui Tavoroschi Adolf, de unde le-am luat eu si le-am dus peasori la mine ascunzandu-le in podul casei.

Intrebare: Ce mai stia Blagoi Mihai despre camuflarea unor lucruri dela Castel.

Raspuns: Blagoi Mihai stia si ura de futa cand am intras documentele compromitatoare a lui Storcea din Castel dupa arestare sa acortu phior a daua fi. Elaremea mai stia despre ridicarea dela Castel incinte de Nationalizare a lucrurilor pure sau ridicat din Castel de catre noi si deposite intr'o casa in curtea Castelului care parte au^{put} date diferitelor angajati in pastrare sau definitiv, personal Blagoi Mihai si-a luat o viclinai, Acesta au fost date de aprobare lui Neculita si imparte de Blagoi Mihai si Boydan P. Cu personal am peuri daua tublauri in vles. primiti dela Neculita.

Semnatura,

St. Ursasini

Urmare: Intrebare: Ce stie Blagoi Mihai despre documentele
despre care arati ca li ridicat dela Gostel
Raspuns: Stie ca le-am ridicat pentru a le pune
sa nu fie girate de autoritati, insa nu stie ce am facut
cu ele.

Intrebare: Ce ai discutat cu Blagoi Mihai cu acordul
nope

Raspuns: I-am spus lui Blagoi, ca Storcea mia spus
in fua arstarii sale ca ridic actiile pore ar putea sa-
l compromita.

Intrebare: Cand l-ai vizitat sta ultima data pe
Blagoi Mihai

Raspuns: Ultima data l-am vizitat in Ianuarie - Februarie
1949 in fata casei lui din Bulci

Intrebare: Ce ati discutat cu seafia peostu

Raspuns: Nu am vorbit cu planul ce eram in paruta
si am trecut doar prin fata casei sale, mergind
la Iovoschi pease.

Intrebare: Ai declarat sta stat despre legaturile
stule cu Blagoi Mihai si ai aratat tot ce ai stinut
despre relatile sale cu bovonul Storcea, Neculita
sau ciibalti administratori.

Raspuns: Ea m aratat tot ce am stinut nu punore
daca Blagoi Mihai pune punostinta de actiunile
contraventionne a lui Storcea

Prezentul proces verbal l-am celit cuvant cu cuvant
si am constatat ca el contine in intregime cele declarate
de mine pentru care il sustin si semnez.

Al. Moș de sec.

[Signature]

[Signature]

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul BIRTAS MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905
în com. Băntania-Ungaria, fiul lui NEMADIE și SULTANA, cu ultimul
domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15

9 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 13

Întrebare

În declarația consemnată în procesul-verbal de inte-
rogator din ziua de 30 Aprilie 1953 ai arătat că s'a construit

în Bulci o fabrică de salam, în scopul criminal de aprovizionare
a elementelor complotiste de sub conducerea lui STARCEA. Când
ți-a vorbit STARCEA despre scopul criminal al acestei fabrici.

Răspuns

În Martie-Aprilie 1947, mă aflu în salonul castelu-
lui unde lucrez la planul fabricii împreună cu STARCEA. În timp
ce executam schițele l-am întrebat pe STARCEA ce rost are să
facem o fabrică de salam în Bulci, când drumurile de comunica-
ție sunt proaste și izolați pe câmp liber, nu văd ca această fa-
briță să fie rentabilă. STARCEA mi-a răspuns că fabrica de salam
se construiește cu scopul de a aproviziona organizația contra
revoluționară peccare ei o conducea și pe care o denumea "Maza-
rinii" în momentul când anglo-americani, va da ordin pentru tre-
cerea la acțiune de răsturnare a regimului.

Întrebare

Ce i-ai răspuns?

Răspuns

Mi i-am răspuns nimic.

Întrebare

Ai acceptat să lucrezi la planul unei fabrici des-
pre care știai că se execută în scopuri criminale.

Răspuns

Da am acceptat.

./ . ss/M. BIRTASIU

Intrebare

Dece ai acceptat dta să lucrezi în scopuri atât de criminale.

Răspuns

Prin influența pe care o exercita STARCEA asupra mea am devenit un dușman al regimului executând orice ordin a lui, crezând că se poate într'adevăr realiza acțiunile de răsturnare a regimului din țară cu ajutorul anglo-americanilor, așa cum îmi spunea baronul STARCEA.

Intrebare

Ai discutat dta cu STARCEA și despre alte construcții în afară de fabrica de salam.

Răspuns

Da în Februarie-Martie 1947 când lucram la planul fabricii de salam, STARCEA mi-a spus că trebuie să construim și magazine în pădure în care să se depoziteze alimente: conserve și alte lucruri nealterabile. În acest scop mi-a spus să merg eu și în pădure pentru a vedea locurile potrivite pentru săpătură acestor magazine. Am acceptat să-l însoțesc, însă STARCEA într-o zi a plecat fără mine în pădurea Cămința a cercetat pozițiile printre care și o groapă așa zisă "a inginerului" și mi-a spus că ar trebui să începem construirea unei magazine. Eu i-am răspuns că nu se poate construi o astfel de magazie de un singur om deoarece e piatră.

Intrebare

STARCEA ți-a cerut să o construiești singur dta, de i-ai răspuns că nu se poate construi de un singur om.

Răspuns

Da a fost vorba de magazia să o săpăm STARCEA, IAVORSCHI ADOLF și cu mine, ori STARCEA nu era omul ca să șape la piatră și nu puteam să mă bizuiesc pe el.

Intrebare

Dece era nevoie ca groapă să fie construită de dta, STARCEA și IAVORSCHI și nu de alții care munceau manual.

Răspuns

Pentru că trebuia păstrat secretul construcției ei, pentru ca să nu se cunoască locul.

Intrebare

Nu aveți încredere în ceilalți.

Răspuns

Nu aveam alți oameni cărora să le încredințăm astfel de construcții, deoarece trebuia păstrat secretul.

./.

ss/M. BIRTASIU

Intrebare

Da ai fost cinstit în răspunsurile date mai sus?

Răspuns

Da am declarat adevărul.

Intrebare

Rezultă că n'ați avut sprijinul celorlalți oameni în acțiunile criminale conduse de STARCEA.

Răspuns

Am avut sprijinul și altor persoane însă n'am vrut să întrebăm pe nimeni în acțiunea de săpare a magaziei de alimente.

Intrebare

Pe ce persoane se sprijinea STARCEA în pregătirea acțiunilor sale complotiste?

Răspuns

Baronul STARCEA se sprijinea pe următorii: IAVORSCHI ADOLF, BOGDAN PETRU, BLAGOI MIHAI și pădurarii săi, precum și pe subsemnatul, alte persoane nu cunosc pe care să se fi sprijinit în acțiunile sale complotiste.

Intrebare

Care din aceste persoane au cunoscut planul lui STARCEA de a executa magazinul de alimente în pădure.

Răspuns

Bu și IAVORSCHI, poate baronul să le fi spus și celorlalți însă eu nu am cunosțință.

Intrebare

Ce ați întreprins în mod practic în executarea fabricii și a magaziiilor în pădure.

Răspuns

Fabrica există: edificiul ca atare și s'a adoptat cerințelor instalării fabricii în vederea montării mașinilor și prelucrării de carne. Această lucrare a fost executată de un zidar din Timișoara sub supravegherea maistrului de salam dela Fabrica lui STARCEA din Timișoara conduși de IAVORSCHI și de mine. Fabrica era pe terminate la arestarea lui STARCEA și urma să se facă instalația mașinilor. În ce privește magazinele în pădure nu s'a început lucrările la nici una.

Intrebare

Acesta este adevărul?

Răspuns

Da, acesta este adevărul.

./ . ss/M. BIRTASIU

Intrebare

De persoane mai cunoștea scopul real al executării acestei fabrici de salam și cu ce persoane ai discutat dta despre acest lucru?

Răspuns

Cunoștea scopul real: IAVORSCHI ADOLF, NECULITA GHEORGHE (+), RADU BUZESTI și PICHİ POGONEANU. Eu personal n'am discutat cu nimeni despre scopul real al executării fabricii de salam nici chiar cu nevasta.

Intrebare

Cât a costat executarea lucrării.

Răspuns

Nu știu. Contabilitatea o conducea BOGDAN PETRU, iar listele de plată le făcea IAVORSCHI.

Intrebare

Din ce bani s'a construit această fabrică.

Răspuns

Din banii care îi dădea baronul.

Intrebare

Ai declarat dta tot adevărul în procesul verbal de față.

Răspuns

Da, n'am ascuns nimic.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate și semnez.

ss/M. BIRTASIU

Lt. Maj. de Securitate

G. Rujan

Proces-Verbal de interogator

Arestat I. Pintas Mircea, născut la zi 1 Ianuarie 1905
 în com. Brătanie - Ungaria fiul lui Nenadie și Gultaru
 cu ultimul domiciliu în Eley str. Grădinilor Nr 11
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și _____ min.
 „ s'a terminat la „ 13 și _____ „

Intrebare: În declarația consemnată în procesul verbal de interogator din ziua de 30 Aprilie 1953 ai pretat că ai construit în Bulci o fabrică de salam, în scopul primordial de aprovizionare a elementelor complotești de fule, conducerea lui Stărcu. Când ți-a vorbit Stărcu despre scopul primordial al acestei fabrici.

Răspuns: În Martie-Aprilie 1942, mă aflam în salonul Costelului unde luparam la planul fabricii împreună cu Stărcu. În timp ce executam schițele eram întrebat pe Stărcu ce pot face pe fabrică de salam în Bulci, când discuțiile de comunicare sunt foarte grijite cu sens, izolați pe câmp liber, nu văd cu accoșă fabrică să fie rentabilă. Stărcu mi-a răspuns că Fabrica de salam se construiește pe scopul de a aproviziona organizația contra revoluționari pe parc al a conducerea pe care o denumesc Ala Qiri în momentul când anglo-americieni va da ordin pentru trecerea la acțiune de răsturnare a regimului.

Semnătura

M. Mircea

Urmare: Intrebare: Ce i-ai raspuns

Raspuns: Eu i-am raspuns nimic

Intrebare: Ai acceptat sa lucrezi la planul unei fabrici
dupa care stiai ca se executa in scopuri criminale

Raspuns: Da am acceptat

Intrebare: De ce ai acceptat sa lucrezi in scopuri
atut de criminale

Raspuns: Prin influenta pe care o exercita Storcea
asupra mea am devenit un dușman al regimului existent
or pe ordina a lui, prefund și pe poate intradevins realiza
actiunile de răsturnare a regimului din țară cu ajutorul
anglo-americanilor, așa cum mi s'au spus voronul Storcea.

Intrebare: Ai discutat sta cu Storcea și despre alte
construcții în afara de fabrica de salom

Raspuns: Da în Februarie-Martie 1948 când lucram la
planul fabricii de salom, Storcea m-a spus că
trebuie să construim și magazine în pădure în care să
se depoziteze alimente, conserve și alte lucruri neal-
terabile. În acest scop m-a spus să merg eu și
în pădure pentru a vedea locurile potrivite pentru
stăpătutul acestor magazine. Am acceptat să-l însoțesc,
înși, Storcea într-o zi a plecat fără mine în pădurea
Comanina a prestat pozitiile dintre care și o grupă
asa zisă „a Inginerului” și m-a spus că ar trebui
să începem construirea unei magazine. Eu i-am răspuns
că nu se poate construi o astfel de magazie de un
singur om de vară și peatră.

Intrebare: (Intrebare) Storcea ti-a spus să o con-
struiești singur sta, de aici răspuns că nu se poate
construi de un singur om

Raspuns: Da a fost vorba de magazia și a răspuns

Semnătura

St. Stănescu

072
Urmare: Stăreca Tavoroschi Adolf și cu mine, ori
Stăreca nu era omul ca să sapie la piatră și nu
puteam să mă bîzuiresc pe el.

Intrebare: De ce nu mergea la grăapi să fie construită
de stă Stăreca și Tavoroschi, și nu de alții care munceau
manual

Răspuns: Pentru că trebuia păstrat secretul construc-
ției ei, pentru ca să nu se cunoască locul.

Intrebare: Nu puteati încredere în pitalăți.

Răspuns: Nu aveam alți oameni cărora să-le încredințăm
astfel de construcții, deoarece trebuia păstrat secretul

Intrebare: Otu ai fost linștit în răspunsurile date mai
sus?

Răspuns: Eu am declarat adevărul

Intrebare: Rezultă că matri sunt sprijinul celorlalți oameni
în acțiunile primarale conduse de Stăreca

Răspuns: Am avut sprijinul și altor persoane însă n-am
vut să întrebăm pe nimeni în petiunea de săpare
a magaziei de plăminte.

Intrebare: Ce ce persoane se sprijinea Stăreca în pre-
tina acțiunilor sale complotiste?

Răspuns: Bănuiesc Stăreca se sprijinea pe următorii: Tavoroschi
Adolf, Bogdan Iatru, Blagoi Iuțai și pădurarii ^{sau} făcăm
să pălăm semnatul, alți persoane nu cunosc pe care să se
fi sprijinit în acțiunile sale complotiste

Intrebare: Care din aceste persoane au cunoscut planul
lui Stăreca de a expune magazine de plăminte în pădure

Răspuns: Eu și Tavoroschi, poate bănuiesc și de fi spus
și celorlalți însă eu nu am cunoscut.

Intrebare: Ce ati întreprins în mod practre în exe-
cutarea fabricării și a magazilor în pădure.

Pl. Maj. de sec.

glușan

Semnătura,

M. Dăscăluș

Urmare: Răspuns: Fabrica există, edificiul pe atare,
și sa adaptat cerințele instalării fabricii, în vederea
montării marinelor și prelucrării de carne. Această
lucrare a fost executată de un fidor din Timisoara
sub supravegherea maestrului de salom dela
Fabrica lui Storcea din Timisoara, fondator de Gaborochi
și de mine. Fabrica era pe terminate la preoterea lui
Storcea și urma să se facă instalatiile marinelor.
În se privește magazinele în prădure care sa început
lucrările la nici una.

Întrebare: Aceasta este adevarul

Răspuns: Da aceasta este adevarul

Întrebare: Ce persoane mai cunoscute popul real
al executării acestei fabricii de salom și pe ce
persoane ai discutat stea despre acest lucru?

Răspuns: Cunoscea popul real; Gaborochi Adolf
Neculita Ghiorghie (+) Ladu Bufesti și Pichi Torgonescu
cu personal nam discutat cu nimeni despre popul
real de executarea fabricii de salom aici chiar cu
nervata.

Întrebare: Est pe postul executării lucrării

Răspuns: Nu stiu pontabilitate a conducere Bogdan
Petru iar listele de plată la fiica Gaborochi.

Întrebare: Din ce bani sa construit aceasta
fabrică

Răspuns: Din bani pure și plăcea Coronul -

Întrebare: Ai declarat stea totul adevarat în procesul
verbal de fată

Răspuns: Da, nam ascuns nimic.

Prezentul proces verbal l-am citit revănt cu revănt
și am constat că el conține în întregime cele declarate și semn.

H. Moș. de sec.
ghigen

Semnătura,

Adolf Gaborochi

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul BIRTAS MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905
în com. Bătaia-Ungaria, fiul lui NEMADIE și SULTANA, cu ultimul
domiciliu în Cluj str. Grădinilor 15.

15 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 16

" s'a terminat " 18

Intrebare

Ce străini ai cunoscut dta în țară?

Răspuns

Am cunoscut pe următorii: STEWENSON, mareșal al aeru-
lui șeful Misiunii Militare engleze în Comisia Aliată de armis-
tițiu, METIANU căpitan aghiotantului lui STEWENSON, ZAITZ colonel
american dela Legația Americană din București, soția și copilul
său; HAMILTON maior aghiotantului lui ZAITZ; SPITZMULLER ministrul
Franței dela Legația Franceză din București și soția sa.

Am cunoscut o comisie de ofițeri ruși-americiani și
englezi vreo 6-7 persoane. De un rus știu că-l cheamă PASCAL și
avea gradul de căpitan pe ceilalți nu știu cum îi cheamă.

Un domn și o doamnă dela Legația Franceză a căror
nume l-am uitat.

Un grădinar francez adus de STARCEA dela București,
care a luat circa o lună de zile la Bulci.

Douăzeci și cinci de prizonieri ruși în 1943, însă
în vara anului 1942 au fost o sută de prizonieri ruși.

-SVOBODA ȘTEFAN fiul fostului șef silvic dela Dome-
niu. SVOBODA MARIA sora lui ȘTEFAN.

Intrebare

Aceștia sunt toți străinii pe care i-ai cunoscut
dta?

Răspuns

Mi-am mai adus aminte de POKLEVSKI fost ministru
rus al țarului care venea la vânatoare la MOCYONYI ANTON până
în 1940.

Contele POTOIKI polonez, Contele HUNYADY FRANCISC din
ss/M. BIRTASIU

Ungaria, un tânăr neamț rămas din trupele germane la Bata.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate, pentru care îl susțin și semnez.

07

Lt. Maj. de Securitate
G. Rujan

ss/M. BIRTASIU

Proces-Verbal de interogator

Arestat- L. Girtas Mircea, născut la zi Januarie
1901 in Com. Bătinia-Ungaria, fiul lui Nenadie și
Sultana, cu ultimul domiciliu în Blaj str. Grădina nr 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

15 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 16 și min.

„ s'a terminat la „ 18 și „

Intrebare: Ce străini ai cunoscut ste in
Tara

Răspuns: Am cunoscut pe următorii:
 Stevenson, Mareșal al Armatei șeful misiunii
 militare engleze în comina aliată de armistițiu
 Metianu, capitan aghiștantul lui Stevenson
 Laitz, Colonel american dela Legatia americană
 din București, soția și copilul său
 Hamilton, maior aghiștantul lui Laitz
 Spitzmüller, ministrul Frontier, dela Legatia
 Franceză din București, soția sa.
 Am cunoscut o comisie de ofiteri rusi-americani
 și englezi trei 6-8 persoane. Pe un rus știu că îl
 cheamă Pascal și avea gradul de Capitan
 pe cioburi nu știu cum îi cheamă.
 Un domn și o doamnă dela Legatia Franceză
 a căror nume li-am uitat.
 Un grădinar francez adus de stăruce dela București.

Semnătura,

Urmare: Care a lucrat circa o luna de zile la Bulei-
Sangezi si cinci de prizonieri rusi in 1943 in si in
vara anului 1942 au fost o sută de prizonieri rusi
- Svaboda Stefan fiul fortului sef rilor delu domeni
Svaboda Maria sora lui Stefan.

Intrebare: Acestea sunt toti strainii pe care ei cunosc
sta.

Raspuns: Miam mai adus aminte de Poklervski fost
Ministru rus al Torului care venea la vanatoare
la Hoczony Antoniana prin 1940.

Contele Pototski polonez, Contele Hungady Francise
din Ungaria, la tinut reamit pamas din trupeli germane la Bata.

Prezentul proces verbal lam citit cuvant cu
cuvant si am constatat ca el contine in intregime
cele declarate pentru care il sustin si semnez.

St. Maj de securitate

[Signature]

[Signature]

076

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arrestatul BIRTAS MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905
în com. Batania-Ungaria, fiul lui NEMADIE și SULTANA, cu ultimul
domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15.

17 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 8

" s'a terminat " 15

Intrebare

În procesul verbal din 15 Mai 1953 ai arătat că l-ai
cunoscut pe colonelul american ZAITZ. Arată anchetei când l-ai
cunoscut pe ZAITZ și prin cine?

Răspuns

Pe col. ZAITZ l-am cunoscut în luna Nov. 1946 la caste-
lul din Bulci, prin baronul STARCEA.

Intrebare

În ce împrejurări l-ai cunoscut pe ZAITZ?

Răspuns

Mă aflam la birou cu lucrări, împreună cu BOGDAN PETRU
contabil și casierul domeniului și apropiindu-se timpul mesei
am fost anunțat prin telefon de către BLAGOI MIHAI lacheul
baronului STARCEA ca să vin la masă la castel. Acolo am întâl-
nit pe ZAITZ, nevasta lui ZAITZ și copilul lor, cărora am fost
prezentat de baronul STARCEA și am luat masa împreună cu ei,
de față fiind și HAMILTON.

Intrebare

Dta erai prieten sau asociat cu STARCEA sau traducă-
tor sau ce erai dta de ai fost invitat la masa lor.

Răspuns

Am fost un om de încredere a lui STARCEA și am luat
masa cu STARCEA și cu alte ocazii când aveam de lucru la Bul-
ci, în calitate mea de funcționar al său. STARCEA avea obiceiul
să cheme la masă cu el și alți funcționari cum au fost IAVOR-
SCHI ADOLF, BOGDAN PETRU, ing. FATU VICTOR, contabilul șef MARIAN
ROMAN sau altă dată medicul DOSTALL din com. Făget precum
și alți funcționari dela Timișoara.

./.

ss/M. BIRTASIU

Intrebare

Arată anchetei cum te-a prezentat STARCEA lui ZAITZ.

Răspuns

STARCEA m'a prezentat ca administrator silvic al său.

Intrebare

În ce limbă i-a vorbit lui ZAITZ

Răspuns

În limba engleză.

Intrebare

Dta cunoșteai limba engleză.

Răspuns

Nu cunoșteam.

Intrebare

Atunci cum ai putut să-ți dai seama că te-a prezentat drept administratorul său.

Răspuns

Chiar în dimineața acelei zile ei toți au fost în pădure unde copilul lui ZAITZ a împușcat un vițel de cerb lopătar și când m'a prezentat am observat că deja ei vorbeau de mine, întrucât ZAITZ după ce m'a cunoscut s'a uitat la mine și a făcut din cap semn de aprobare.

Intrebare

Ce s'a discutat cu ocazia acestei mese.

Răspuns

Ei toți au discutat în limba engleză iar eu am asistat la discuțiile lor.

Intrebare

Cât timp ai asistat la aceste discuții?

Răspuns

Am asistat trei ore dela orele 13 până la orele 16.

Intrebare

Ți s'a pus vreo întrebare de careva din ei în acest timp.

Răspuns

Intrebare nu mi s'a pus.

Intrebare

Ce rost avea dta să asiste la o convorbire de trei ore când nu înțelegeai nimic din discuții.

Răspuns

Din discuțiile lor din când în când STARCEA îmi traducea câte ceva.

Intrebare

Arată ce chestiuni au fost traduse de STARCEA
././ ss/M. BIRTASIU

lui ZAITZ.

Răspuns

078

Am fost întrebat cât e de mare pădurea; ce exploatare se face; ce sortimente de material se faconează; cu câți muncitori lucrăm; cu ce transportăm materialul la gară; ce număr de cerbi lopătari avem. Ce alt vâmt avem în pădure. Discuția a trecut la partea agricolă și ZAITZ s'a interesat de produsele agricole; ce se produce în regiune; grâu, porumb, orz, secară; Ce venit aduce agricultura în provincie. După ce am răspuns tot ce am știut la întrebările puse, STARCEA mi-a spus în cadrul acestor discuții că col. ZAITZ a fost consilier militar pe lângă DRAGA MIHAILOVICI și TITO în Jugoslavia și că el a reușit ca, cu 8-10 soldați și cu partizanii jugoslavi să facă câte 1.000-1.500 prizonieri germani și că el nu vede de ce nu s'ar putea duce și la noi asemenea acțiuni în cazul când anglo-americanii ar începe războiul contra comunismului.

Îmi aduc aminte că mi s'a tradus și discuțiile cu privire la felul cum au decurs alegerile în țară. HAMILTON care era de față a arătat că el știa mai înainte de a se arăta rezultatul alegerilor că Național-Tărâniștii vor pierde în alegeri. După această discuție ieam lăsat și am plecat la birou pe la BOGDAN și de acolo acasă.

Întrebare

Mai sus arăți că ți s'a pus o serie de întrebări. Cu ce scop ți s'a pus aceste întrebări?

Răspuns

Baronul STARCEA mi-a pus întrebările acestea și le traducea lor și mi-a spus să-i răspund la aceste întrebări deoarece se interesează dl. col. ZAITZ. Eu nu cunosc scopul acestor întrebări.

Întrebare

Consideri d-ta că la întrebările puse, STARCEA n'ar fi putut răspunde fără ajutorul d-tale?

Răspuns

Ba da, STARCEA ar fi putut să răspundă la toate întrebările puse, părerea mea este că am fost chestionat mai mult de a mă cunoaște în calitate de tehnician al baronului.

Întrebare

L-ai mai revăzut d-ta pe ZAITZ sau pe HAMILTON dela această dată.

Răspuns

Nu i-am mai revăzut niciodată pe nici unul din ei.
./.

ss/M. BIRTASIU

Intrebare

079
Ancheta îți cere să arăți ce mai cunoști din despre această vizită a lui ZAITZ și HAMILTON la Castelul din Bulci.

Răspuns

Baronul STARCEA mi-a spus prin Februarie 1947 că a primit dela col. ZAITZ 3 arme automate Schmaiser-Daimler și că acesta i-a promis că-i mai poate pune la dispoziție și alte arme adică un număr mai mare dacă va fi nevoie.

Intrebare

Când ți-a spus că ZAITZ i-a predat armele și cum i le-a predat.

Răspuns

STARCEA nu mi-a spus când a primit și cum a primit armele.

Intrebare

Pentru ce ți-a spus STARCEA că armele în număr cât de mare poate să le obțină dela ZAITZ. În ce scop?

Răspuns

STARCEA mi-a spus că are nevoie de arme pentru înarmarea la timpul său a elementelor dușmănoase regimului nostru, care vor fi întrebuințate ca ajutor americanilor în cazul unui conflict armat.

Intrebare

Dece ți-a spus din toate aceste lucruri?

Răspuns

Deoarece după plecarea lui ZAITZ dela castel, la începutul lunii Decembrie 1946 a venit la Bulci RADU BUZEȘTI și FOGONEANU PICHI cu care STARCEA a discutat despre organizarea practică a acțiunilor ce trebuiesc întreprinse în vederea conflictului armat ce urma să se desfășureze și la care discuții am participat și eu și am acceptat la propunerea lui STARCEA de a da ajutor în aceste acțiuni de organizare.

Intrebare

Unde ți-a vorbit STARCEA de cele 3 arme primite dela ZAITZ și cu ce ocazie?

Răspuns

STARCEA mi-a vorbit despre arme în biroul său dela etaj, cu prilejul unor chestiuni de serviciu. STARCEA m'a chemat, mi-a arătat 3 arme automate și mi-a spus să dau una lui BORBON LADISLAU, una să mi-o rețin mie și una să o dau lui IAVORSCHI ADOLF. Cu această ocazie eu l'am întrebat de unde are armele, iar el mi-a spus că le are dela col. ZAITZ.

./s. ss/M. BIRTASIU

Intrebare

Ce ți-a spus STARCEA să faciți cu aceste arme?

Răspuns

STARCEA mi-a spus că aceste arme să le păstrăm la noi fără a le folosi la vânat.

Intrebare

Gloanțe ți-a dat la aceste arme?

Răspuns

Da mi-a dat câte 32 gloanțe pentru fiecare în parte.

Intrebare

Arată dacă ai spus adevărul anchetei cu privire la aceste arme, deoarece noi cunoaștem altfel aceste chestiuni, decât așa cum le arăți dta?

Răspuns

Atunci când am ridicat cele 3 arme baronul STARCEA mi-a spus ca să vin la el peste câteva zile ca să ridic încă un număr oarecare de arme pe care să le depozitez în pădure la Bata. La 4 zile după această discuție m'am dus la STARCEA, am luat masa împreună și după ce personalul de serviciu s'a retras fiecare la culcare eu am primit dela STARCEA 7 arme automate cu 1.000 de gloanțe, pe care le-am băgat într'un geamantan și le-am adus acasă cu căruța mea, însoțit fiind de servitorul de birou al ocolului silvic cu numele de HALDEA EFTIMIE (decedat în 1951). Ajuns acasă am băgat geamantanul în birou, apoi am scos armele din geamantan și le-am băgat într'o ladă de lemn de gorun căptușită cu o păslă uleioasă pentru a feri armele de rugină, după ce am retezat lada la grosimea armelor, am bătut capacul lăzii și am luat-o cu HALDEA fiecare de un cap și am îngropat-o în pământ în pădure la 4 km. de casă pe locul numit "Stean" deasupra carierei de piatră.

Intrebare

După câte arăți dta lada de lemn era deja pregătită mai demult.

Răspuns

Nu, a fost o ladă în care se ținea niște scule ale căruței și era chiar potrivită pentru acest scop.

Intrebare

Ce ți-a spus familia când a văzut lipsa acestei lăzi.

Răspuns

Nu era la locuință lada ci la ocolul silvic, așa că familia mea nu are cunoștință de aceste arme.

Intrebare

Ce greutate avea lada cu arme

Răspuns

Avea aproximativ 45 kg.

081

Intrebare

Si ai dus-o 4 km. pe jos.

Răspuns

Da, deoarece nu am vrut să fim observați de nimeni
că ducem ceva cu noi.

Intrebare

Probabil că și groapa era deja făcută mai înainte
pentru a îngropa aceste arme?

Răspuns

Nu atunci am făcut-o, întrucât era nevoie de o groapă
mică de 70 cm. lungime și 60 cm. largă și am săpat-o cu un hârleț
pe care l-am luat cu noi.

Intrebare

Pela ce oră ai terminat cu îngroparea acestor arme?

Răspuns

Pela orele 2 1/2 dimineața iar pela orele 4 dimineața
am fost acasă.

Intrebare

N'ai întâlnit pe nimeni în noaptea aceea?

Răspuns

Nu, nu m'am întâlnit cu nimeni.

Intrebare

Da arăți că armele au fost învelite cu o cârpă
uleioasă. De unde ai avut această cârpă și cine ți-a pregătit-o.

Răspuns

Aveam la ocol orice lucruri necesare regiei de re-
parație a vehiculelor, așa că materialul pe care l'am între-
buințat nu era o cârpă ci filt făcut din păr de vită, cel în-
trebuințat la șea sau pe capra căruței.

Intrebare

Arată anchetei ce discuție ai avut cu STARCEA, după
ce ai îngropat armele?

Răspuns

I-am spus că am îngropat armele și i-am mai spus
că îi voi arăta locul când vom merge la vânătoare sau la inspec-
ție însă el nu a mai venit așa că armele au rămas acolo până
după arestarea lui.

Intrebare

De unde avea STARCEA aceste arme?

./.

ss/M. BIRTASIU

Răspuns

Nu mi-a spus de unde le are și nici nu l-am întrebat însă armele erau aceiași marcă, cutia de gloanțe era aceea din care mi-a dat și înainte gloanțele celelalte și deci nu putea fi decât tot dela col. ZAITZ.

Întrebare

Ancheta îți cere să arăți ce alte discuții ai avut cu STARCEA în privința armelor.

Răspuns

În Februarie-Martie când mi-a dat armele STARCEA mi-a spus că dacă va pleca la București va mai aduce arme, dela cine anume nu mi-a spus. Prin luna Iunie a fost STARCEA la București și s'a întors abia după 15 August 1947.

La întoarcere nu mi-a spus dacă a adus sau nu arme. Însă STARCEA mi-a spus că în București i s'a făcut percheziție la locuință. În urma căreia mi-a spus că a fost la dl. Ministru BODNARAS și i-a adus la cunoștință cazul.

Tot la întoarcere mi-a spus că col. ZAITZ și HAMILTON în urma intervenției guvernului pe lângă Legația Americană au fost scoși afară din țară.

În Aprilie 1947 STARCEA mi-a cerut să-i dau informațiuni despre persoanele care posedă arme militare, din rândul țărănilor, lucru pe care l-am și făcut arătându-i o serie de persoane printre care pe MĂDINEA TRAIAN din com. Bata.

Întrebare

Cum ai cules informațiile despre persoanele care aveau arme.

Răspuns

Informațiile le-am cules dela pădurarii noștri.

Întrebare

Ce ți-a spus acești pădurari și ce informații ai transmis dta lui STARCEA cu privire la armele ce le posedă diferiți cetățeni?

Răspuns

Pădurarii BARBON, UDRESCU și ION OLARU mi-au spus că în com. Teta după aprecierea lor poate ca să se găsească pe la oameni aproximativ 30 arme diferite, în Bata aproximativ 50-60 buc.

Am transmis aceste informații lui STARCEA întocmai, iar el mi-a spus că e bine să fie armele la acești oameni, pentru că o parte din ei pot fi recrutați în acțiunile sale împotriva regimului.

Intrebare

083

Ancheta constată că dta nu ai arătat tot ce cunoști în privința armelor și îți atrage atenția că cunoaște încercările d-tale de a te sustrage și îți spune că orice întârziere a cercetărilor îți va fi o greutate în plus față de Justiție.

Răspuns

Nu am cunoștință de alte arme în afară de cele raportate până acum.

Intrebare

Până la plecarea din Bulci a lui RADU BUZEȘTI și POGONĂ NU, ai avut cunoștință de ascunderea unor arme?

Răspuns

Nu am avut cunoștință și nici n'am auzit vorbindu-se de arme ascunse, decât abia în Februarie - Martie 1947, când STARCEA mi-a dat armele amintite mai sus. Menționez că am omis să arăt că armele arătate mie de BLAGOI MIHAI în Mai 1948, adică cele 3-5 arme diferite pe care le-am arătat într-o declarație anterioară, știu că STARCEA le avea dela STEVENSON, lucru pe care mi l-a spus BLAGOI MIHAI atunci când le-a scos de sub dulap.

Intrebare

Arată anchetei ce s'a făcut cu armele despre care ai vorbit mai sus?

Răspuns

Arma rămasă la mine am ascuns-o în podul casei mele din com. Bata de acest lucru știam numai eu, pentru că am mai ascuns tot aici arma de vânătoare cu alicie, un flobert de 8 mm. și un revolver fromer cal. 7,65 mm.

Arma dată lui BARBON LADISLAU, acesta a restituit-o înapoi lui STARCEA nu sunt sigur dacă a predat-o direct sau prin IAVORSCHI ADOLF. Nu știu unde și la cine se află în momentul de față.

Arma dată lui IAVORSCHI acesta mi-a spus că a distrus-o. Cele 7 arme pe care le-am în pământ la locul "Stean" după arestarea baronului le-am scos de acolo împreună cu HALDEA EFTIMIE în luna Septembrie 1947 și le-am aruncat în Mureș aproape de pădurea comunală, una câte una în lungul râului la distanță de 20-30 metri. Despre acest lucru mai știa NECULITA vărul baronului care mi-a spus să le arunc în Mureș, pentru ca să nu se mai găsească urmele lor.

Armele care mi le-a arătat BLAGOI MIHAI de față fiind și IAVORSCHI nu am cunoștință ce s'a întâmplat cu ele, fie că a rămas la MIHAI fie că le-a luat IAVORSCHI.

./.

ss/M. BIRTASIU

Intrebare

Ce persoane mai au cunoștință despre armele arătate mai sus?

Răspuns

De armele ascunse la mine avea cunoștință cumnata și soția mea și GHEORGHE CISMASU din com. Bata și mama și soția sa. Alții n'au mai știut nimeni.

Intrebare

Mai sus arăți că ~~tu~~ ai cunoscut nimeni locul armelor ascunse de dta, iar acum afirmi că ai cunoscut soția, cumnata și GH. CISMASU care au cunoștință de acest lucru, deci ai mințit din nou cu toată stăruința noastră de a nu mai minți. Ce ~~are~~ face pe dta să minți cu atâta nerușinare, când ți-au luat atâtea angajamente că ai să fi sincer?

Răspuns

Am vrut să feresc oamenii, care erau băgați în chestiunile mele, de neazuri.

Intrebare

Ti s'a atras atențiunea că dta nu poți să aperi pe nimeni?

Răspuns

Da mi s'a arătat acest lucru.

Intrebare

Cine este GH. CISMASU și ce cunoaște el despre acțiunile dtale?

Răspuns

GH. CISMASU este locuitor din com. Bata în etate de treizeci și ceva de ani, țăran sărac și este rudă cu cumnata mea: GH. CISMASU în primăvara anului 1948 a primit după fuga mea din comună dela cumnata și soția mea niște arme ale mele care erau ascunse în pod, precum și o mulțime de tocuri de arme ale baronului STARCEM.

Intrebare

Arată concret când a primit acesta armele și ce a făcut cu ele?

Răspuns

Bu nu am cunoștință de data când armele au fost duse la CISMASU. Știu însă că armele au fost la el un timp și apoi iar au fost readuse înapoi la cumnata.

Intrebare

De unde știi acest lucru?

Răspuns

Armele au fost date în 1948 cu consimțământul meu
./.

ss/ș. BIRTASIU

și mi-au spus că le-a predat lui CISMASU. În primăvara anului 1953 cumnata m'a vizitat la Cluj și mi-a spus că a reluat armele înapoi dela CISMARU.

Intrebare

Dta ai fugit din Bata în 1948 sau în 1949?

Răspuns

Am fugit în 28 Februarie 1949 am încurcat data de mai sus cu privire la fuga mea din com. Bata și nu mai știu data exactă când cumnata a dat armele lui CISMASU.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate, pentru care îl semnez.

Lt. MdJ. de Sec.

E. Rușan

ss/M. BIRTASIU

Proces-Verbal de interogator

Arestat: L. Virtus Stărcă, născut la 31 Ianuarie 1901
in com. Batania, Ungaria - fiul lui Stanislav și Sultana
 cu ultimul domiciliu în Cluj, str. Grădiniilor N. 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și min.

„ s'a terminat la „ 15 și „

Intrebare: Con procesul verbal din 15 Mai 1953

ai arătat că l-ai cunoscut pe colonelul american
Laitz, arăta punctele când l-ai cunoscut
pe Laitz și prin cine?

Răspuns: Pe col. Laitz l-am cunoscut în luna
Nov. 1946 la Castelul din Bulei, prin coronul
Stărcă.

Intrebare: În ce împrejurări l-ai cunoscut pe
Laitz?

Răspuns: Mă aflam la birou cu lucrări, împreună
cu Bogdan Petru Ponta și cu șeful domeniului
în apropierea timpului mesei am fost anunțat
prin telefon de către Blagovitch și Lauchin
coronul Stărcă la să vin la masă la
Castel. Acolo am întâlnit pe Laitz, nevasta
lui Laitz și copiii lor cărora am fost
prezentat de coronul Stărcă și am luat
masă împreună cu ei, de fapt fiind în Hamilton.

Semnătura,
in [illegible]

Urmare Intrebare: Dta. erai putea sau asociat cu Stăreanu sau traducător sau ce erai dta de ai fost invitat la masa lor.

Răspuns: Am fost un om de încredere a lui Stăreanu și am luat masa cu Stăreanu și cu alți oameni când aveam de lucru la Puleci, în calitate mea de funcționar al său. Stăreanu avea obiceiul să cheme la masă cu el și alți funcționari cum au fost Savorschi Adolf, Bragdan Gheorghe Ștefan.

Fătu Victor contabilul uf. Marian Roman sau alți dta medical postall din com. Făget. precum și funcționari dela Timisoara.

Intrebare: Arata anchetei cum te-a prezentat Stăreanu lui Lailă?

Răspuns: Stăreanu m-a prezentat pe administrator Silvie al său.

Intrebare: În ce limbă i-a vorbit lui Lailă?

Răspuns: În limba engleză.

Intrebare: Dta cunoșteai limba engleză?

Răspuns: Nu cunoșteam.

Intrebare: Atunci cum ai putut să-ți dai seama că te-a prezentat drept administratorul său?

Răspuns: Chiar în dimineața acelei zile ei tati au fost în pădure unde capitul lui Lailă a impuscat un vitel de cerșă lupător și când m-a prezentat am observat că deja ei vorbise de mine intrucit Lailă după ce m-a cunoscut. Nu putut la mine și a făcut din cap semn de aprobare.

Intrebare: Ce s-a discutat pe seara acestui meș.

Semnătură

Lu. Brădărin

Urmare: Răspuns: Ei totu au discutat în limba engleză iar eu am asistat la discuțiile lor.

Întrebare: Cât timp ai asistat la aceste discuții.

Răspuns: Am asistat trei ore dela orele 13-până la orele 16.

Întrebare: Ti s-a pus vreo întrebare de cineva din ei în acest timp.

Răspuns: Întrebare nu mi-a pus.

Întrebare: Ce rost avea să stai și asisti la o conferință de trei ore pînă nu înțelegeai nimic din discuții.

Răspuns: Din discuțiile lor din pînd în pînd Stăneea îmi traducea pîti ceva.

Întrebare: Arată ce chestiuni au fost traduse de Stăneea lui Lăiț.

Răspuns: Am fost întrebat că e de mare pădurea; Ce exploatare se face; Ce sortimente de material se folosesc; Cu pîti muncitori lucrăm; Cum se transportă materialul la goră; Ce numari de cerbi lopitori avem. Ce pîti vînat avem în pădure. Discuția a trecut la porturi agricole și Lăiț s-a interesat de produsele agricole; ce se produce în regiune; grâu, porumb, orz, secoră; Ce venit aduce agricultura în procent. După ce am răspuns ~~stă~~ ~~am~~ stînt la întrebările puse. Stăneea mi-a spus în cadrul acestor discuții că Col Lăiț a fost consilier militar pe lângă praga Mihailovici și Tito în Iugoslavia și că el a rămas cu 8-10 soldați și cu portofoli Iugoslavi și fusese căte 1000-1500 pîfoneri germani și că el nu vede decît nu s-ar putea duce și la noi asemenea acțiuni.

Semnătură

At. Mădărin

Urmare: in cazul când anglo-americiani ar incepe
raionalul contra comunismului

Ami aduc aminte că mi s-a tradus și discutiile
cu privire la felul cum s-a decis alegerea
în țara Hamilton, care era de fapt a arătat
că el știa mai înainte de a se arăta rezultatul
alegerilor că Național Tăroniști vor pierde în
alegeri. După această discuție i-am lăsat și am
plecat la birou pe la Boyd și diavolul acuză.
Intrebare: Mai sus amintit că s-a pus o
serie de întrebări, pe ce scop și s-a pus aceste
întrebări.

Răspuns: Coronul Stărescu mi-a pus întrebările
acestea și le traducea și mi-a spus și să răspund
la aceste întrebări deoarece pe interogați al Col
Laitz. Eu nu cunoșc scopul acestor întrebări.
Intrebare: Consideri că la întrebările puse,
Stărescu nu ar fi putut răspunde fără ajutorul
statului.

Răspuns: Ba da Stărescu ar fi putut să răspundă
la toate întrebările puse, pentru că el este un fost
cuestionat mai mult de a mi cunoaște în calitate de
tehnician al coronului.

Intrebare: L-ai mai revăzut pe Laitz sau
pe Hamilton de la această dată. ^{Răspuns} Nu am mai revăzut
nici pe unul din ei.

Intrebare: Anchetă îți pare să arate că ^{mai} cunosci
pe cineva după această vizită a lui Laitz și Hamilton
la Casa din Bulei.

Răspuns: Coronul Stărescu mi-a spus prin Februarie
1948 că a primit de la Col Laitz 3 arme automate

Semnătura,

M. Mădălin

Urmare: Schmaiser-saintoor. in fa acestu ia promis
cui mai poate pune la dispozitie si alte arme
adica un numar mai mare decat va fi nevoie.

Intrebare: Cand tia spus ca Lailq i-a pus
armele si cum i-lea pus.

Raspuns: Stareca nu mi-a spus cand a primit
si cum a primit armele.

Intrebare: Pentru ce tia spus Stareca ca armele
in numar put de mare poate sa le obtina dela
Lailq. In ce scop.

Raspuns: Stareca mi-a spus ca are nevoie de arme
pentru inarmarea la timpul sau a elementelor
dusmanoare regiunii lui noastre, care vor fi intrebu-
ntate ca ajutor americanilor in cazul unui conflict
armat.

Intrebare: De ce tia spus Stale acestea lucruri.

Raspuns: Deoarece dupa plecarea lui Lailq dela
Castel, la inceputul lunii secundului²⁴⁶ venit la
Mici Ladu Bugesti si Tuguesanu Pichi cu care
Stareca a discutat despre organizarea practica
a actiunilor, ce tehnici²⁴⁶ intreprinse in vederea
conflictului armat se urma sa se deslantuiescu
si la care discuti am participat si eu si am
acceptat la propunerea lui Stareca de a da
ajutor in aceste actiuni de organizare.

Intrebare: Unde tia vorbit Stareca de cele 3 arme
primite dela Lailq si cu ce ocazie.

Raspuns: Stareca mi-a vorbit despre arme in biroul
sau dela etaj, cu prelegul unor chestiuni de serviciu.
Stareca mi-a aratat mi-a aratat 3 arme automate
si mi-a spus sa dau una lui Borban Iudisla.

Semnatura,

Lu Jirsa

Urmare: una si mia retin mie si una sa o dau lui Iavorsehi P. dalf. Cu aceasta ocazie eu lam intrubut de unde are armele iar el mia spus ca le are dela Col Laitf.

Intrebare: Ce tia spus Stareea sa faceti cu aceste arme.

Raspuns: Stareea mia spus sa peeste arme sale pastriam la noi fara a le folosi la vanut.

Intrebare: gloante tia dat la aceste arme

Raspuns: Da mia dat cate 32 gloante pentru fie cure impozite.

Intrebare: Arata ~~prezentat~~ dacia si spus adevarul anchetei cu privire la peeste arme deoarece noi cunoastem altfel aceste chestiuni, decat asa cum le arata stea.

Raspuns: Atunci cand am ridicat cele 3 arme baronul Stareea mia spus ca sa vin de el peste cateva zile ca sa ridice inca un numar sarecare de arme pe care sa le depoziteze in padurea la Bata. La 4 zile dupa aceasta discutie miam dus la Stareea, am luat masa impreună, si dupa ce personalul de serviciu sa retras fie cine la suflare eu am primit dela Stareea 4 arme automate cu 1000 de gloante, pe care de-am bagat intr'un geamandan si de-am adus acasa, cu biruta mea, insotit fiind de servitorul de birou al ocaltului Silvic cu numele de Haldoua G. Ilimie (decedat in 1951). A doua ocazie am bagat geamandan in birou, apoi am scos armele din geamandan si de-am bagat intr'o lada de lemn de gomen capturita cu o pasla vicioasa pentru a feri

Semnatura,

Al. I. I. I. I. I.

Urmare: armele de rugina, dupa ce am retefuit
lada la grovirea armelor, am luat capacul
dafi si am luat cu Halden fie care de
un cap si am ingropato in pământ in padure
la 4 km. de casa pe locul numit „Steau”
deasupra carierei de piatra.

Intrebare: Dupa cate arati stea Lada de lemn
era deza prezintă mai demult

Răspuns: Nu, a fost o lada in care se tineau
niste scule ale parutii si era chiar patrivita
pentru acest scop.

Intrebare: Ce traia spus familia când a văzut
lipa acestor lăfi.

Răspuns: Nu era la locuinta lada ci la locul
silvie, ara că familia mea nu are cunoștință de
aceste urme

Intrebare: Ce greutate avea lada cu arme

Răspuns: Avea aproximativ 45 Kg.

Intrebare: Si ati dus 4 km. pe jos.

Răspuns: Da deoarece ~~pentru~~ nu am vrut să fim
observati de nimeni ca ducem ceva cu noi

Intrebare: Probabil că si grupa era deza făcută
mai înainte pentru a ingropa aceste urme

Răspuns: Nu atunci am făcut-o, intrucat era nevoie
de o grupa mica de 20 cm lungime si 60 cm latime
si am pupato cu un hărlit pe care l-am luat
cu noi.

Intrebare: Pe la ce ora ati terminat cu ingroparea
acestor urme

Răspuns: Pe la orele 2 1/2 dimineata, iar pe la orele
4 dimineata am fost acasa

Urmare: Intrebare: Nai intalnit pe nimeni in noaptea recolta

Raspuns: Nu ne miam intalnit pe nimeni.

Intrebare: Sta priut. ca armele au fost invelite cu o cârpă ulicioasă, de unde ai putut recolta cârpa și cine ți-a pregătit-o

Raspuns: Aveam la ocol oca lucruri necesare regiei de reparatii a vehiculelor, așa că materialul pe care l-am întrebuințat nu era o cârpă ci fîlt făcut din păr de vită, cel întrebuințat la sic sau pe la fra păruți.

Intrebare: Arata anchetei pe discutie ai avut cu Stărecca după ce ai îngropat armele

Raspuns: Tam spus că am îngropat armele și l-am mai spus că îi voi arăta locul, cînd vom merge la vînzătoare sau la inspectie însă el nu a mai venit așa că armele au rămas acolo pînă după arctarea lui.

Intrebare: De unde ai eu stărecca peste arme

Raspuns: Nu miam spus de unde le are și nici nu l-am întrebat înse ~~armele~~ erau acționari marea, cutie de gloante era aceea din care miam dat și înainte gloantele pe la tte și deci nu putea fi decât tat dela Col. Laidf.

Intrebare: Ancheta iti cere și arata ce pte discuti ai avut cu Stărecca in privinta armelor.

Raspuns: In Februarie-Martie cînd miam dat armele Stărecca miam spus că va ^{dacă} pleca la București. va mai aduce arme, dela cine anume nu miam spus. Prin luna Iunie a fost Stărecca la București și sa întors acia după 15 August 1947

Semnătura,

M. Orășan

Urmare: La întoarcere nu mi-a spus dacă a adus sau nu arme. Însă Stărcu mi-a spus că în București i-a făcut pericolul la locuință. În urma piercii mi-a spus că a fost la el Ministerul Produselor și i-a adus la cunoștință ca fapt.

Tot la întoarcere mi-a spus că Col. Laib și Hamilton în urma intervenției guvernului pe lângă Legătura Americană nu s-a putut realiza afurii din țară.

În Aprilie 1944 Stărcu mi-a cerut să-i dau informații despre persoanele care posedau arme militare din rândul țărănilor. Lucru pe care l-am și făcut. Acolo am auzit o serie de persoane printre care pe Madinecu Traian din com. Brate. Întrebare: Cum ai eșuat informațiile despre persoane care aveau arme.

Răspuns: Informațiile le-am eșuat de la pădurari noștri.

Întrebare: Ce t-ai spus acestor pădurari și ce informații ai transmis stă lui Stărcu ce privește la armele ce le posedau diferiți cetățeni?

Răspuns: Pădurari Borbon, Udrescu și Ion Olone mi-au spus că în com. Tala după afaceria lor poate că s-a găsit pe la oameni aproximativ 30 arme diferite, în Brate aproximativ 50-60 buc. Am transmis aceste informații lui Stărcu. Între timp, iar el mi-a spus că e bine să se facă armele la aceste oameni, pentru că o parte din ei pot fi recrutați în activitățile sale împotriva regimului.

Întrebare: Ancheta constată că stă nu ai prestat

Semnătura,

la Borbain

Urmasre: tot ce punesti in privinta armelor n-iti atrage
 atentia ca punaeste inexcuzabile slute de a te sus-
 trage, n-iti spune ca orce intorziere a perceptorilor
 iti va fi o greutate in plus fata de justitie

Raspuns: Nu am punostinta de pilt arme in afara
 de cele raportate pina acum

Intrebare: Gana la plearca din Izulei a lui Radu
 Bugesti n- Pogoncam, ai putut punostinta de ascunderea
 unor arme.

Raspuns: Nu am putut punostinta n-ici nam putut
 vorbindu-se de arme ascunse, decat abia in Februarie
 Martie 1948, cand storcea mica stat unele punosti-
 te mai sus. Mentionez ca am omis sa arat ca amele
 aratate mie de Blagoi litiari in Mai 1948. adica
 cele 3-5 arme diferite pe care le-am aratat intro
 declaratie anterioara, stiu ca storcea la oula dela
 Stewenson, ducera pe care mila spus Blagoi litiari
 atunci pind la seos de sub dulap.

Intrebare: Arata anchetei ce sa facut cu
 armele despre care ai vorbit mai sus

Raspuns: Arma numara la mine am ascuns
 in podul casei mele din com. Brata de acest
 lucru stiam numai eu, pentru ca am mai ascuns
 tot pici arma de vanatoare cu plice, un flobest de 6 mm
 si un revolver fromer. cal. 265 mm.

Arma data lui Barbon Ladislau, acesta a restituit
 inapoi lui Storcea nu sunt sigur daca a predat
 direct sau prin Gavorochi ~~fapti~~ Adolf. Nu stiu
 unde n-iti pice se afla in momentul de fata
 Arma data lui Gavorochi acesta m-a spus
 ca a distrus. Cele 4 arme pe care le-am

Semnatura,

Blagoi

Urmare: ingropat in pământ la locul „Steau” după
arestarea baronului de-am peos de pe so im preună
cu Haldea & Glinis in luna Septembrie 1944 și
de-am pruncat in Mures aproape de pizdura
comunală, una pite una in lungul răsului la
distanță de 20-30 metri. Despe acest lucru
mai stia Neculita Vănel baronului care mi-a spus
și la mine in Mures, pentru ca să nu se mai
găsească urmele lor.

Amel pare mila arătat Blagoi lăcăș de fata
fiind și Iovorochi. Nu am cunoștință ce sa întâmpla
cu el, fie că a rămas la lăcăș fie că lă
luat Iovorochi.

Intrebare: Ce persoane mai au cunoștință
despe amele arătate mai sus

Răspuns: De amele ascunse la mine sau
cunoștință pumnate și satia mea și Gheorghe
Bismazi din Com. Prate și mama și satia sa
A lăi mai au mai știut nimeni

Intrebare: Mai sus prate că nu cunoșcunț nimeni
locul amelelor ascunse de sta ior acum afirmi
și au cunoșcunț satia pumnate și Ghe Bismazi care
au cunoștință de acest lucru, deci și mintit
din nou pe tanti stăruindu noastră de a ne
mai minti. Ce te face pe sta să minti cu atâtea
nerăsurare, pând trai luat stăru angajamente coizi și noi

Răspuns: Am vrut să feresc oamenii, care erau
băgați in chestiunile mele, de neapăruri.

Intrebare: Li sa atras atențiunea că sta nu pot
și aperi pe nimeni

Răspuns: La miza arătat acest lucru

Semnătura,

de Blagoi

Urmasre: Intrebare Cine este Ghe Gismaru si ce
luna este de desu petiunile Stale.

Raspuns: Ghe Gismaru este locuitor din com
Brata in stati de treizeci si civa ani, tiran
sarac si este rudă cu jurnata mea, Ghe Gismaru
in prima vara anului 1948 a primit dupa fuga
mea din comuna dela jurnata si satia mea
niste prime ale mele care erau usurate in pad, facem
si p multime de tocuri de arme ale coronului
Stareca

Intrebare: Arata ponent când a primit aceasta
primele si ce a facut cu ele.

Raspuns: Eu nu am putut sti de data când
armele a fost duse la Gismaru Stare inso ca armele
fost la el un timp si apoi ior au fost readuse
inapoi la jurnata.

Intrebare: Se unde sti acest lucru

Raspuns: Armek au fost date in 1948 cu
comunitatimantul meu si mian spus cu la
predat lui Gismaru. In prima vara anului 1953
jurnata mea vizitat la Chuz si mian spus
cu a rebusat primele inapoi dela Gismaru

Intrebare: Sta ai fugit din Brata in 1948 sau
in 1949

Raspuns: Am fugit in 18 Februarie 1949 am
inlocuit data ^{de} ~~pas~~ rus cu privire la fuga mea din
Rom. Brata si au mai stiu date exacte când jurnata
a dat armele lui Gismaru

Prezentul proces verbal dom petib cuvant
cu cuvant si am constatat ca el contine
in intregime pde declarate pentru core il samroz.

St. Huz de see.

Chuzan.

Semnatura,
St. Huz de see

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul BIRTAS MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905
în com. Bădăntia-Ungaria, fiul lui NEMADIE și SULTANA, cu ultimul
domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15

19 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 19

" s'a terminat " 23

Intrebare

În declarația consemnată în procesul verbal de interogator din 17 Mai a.o. ai arătat că baronul STARCEA ți-a cerut ajutor în organizarea unor elemente dăunătoase regimului. Când ți-a cerut acest lucru?

Răspuns

Acest lucru STARCEA mi l-a cerut între 10-20 Decembrie 1946.

Intrebare

Arată în ce împrejurări ți-a cerut STARCEA să-i dai ajutor în organizarea elementelor dăunătoase.

Răspuns

În Nov. 1946 după alegeri a fost la STARCEA col. american ZAITZ și maiorul HAMILTON. La începutul lunii Decembrie 1946 a sosit la Bulci, RADU BUZEȘTI și POGONEANU PICHI cu soția nu știu însă dacă a sosit deodată la Bulci. RADU BUZEȘTI a stat circa 10 zile, iar PICHI POGONEANU cu soția au stat până în primele zile ale lunii Ianuarie 1947.

După sosirea lor, la aproximativ o săptămână am fost chemat la castel de STARCEA și invitat la masă, cu această ocazie l-am cunoscut pe RADU BUZEȘTI și l'am întâlnit pe PICHI POGONEANU pe care l-am cunoscut în anul 1945 de Crăciun tot la Castel, când a fost invitatul lui STARCEA.

După ce s'au făcut prezentările am luat masa împreună. Cu acest prilej în timpul mesei și după ce s'a ridicat masa s'au făcut discuții criticând regimul din țară, dispozițiile și diferitele reforme pe care le făcea guvernul de pildă.

./.

ss/M. BIRTASIU

Eu am arătat o serie de dispoziții venite în legătură cu blocările de materiale lemnoase și cele cu privire la măcinșul dela mori, etc. iar ei arătau exemple din întreaga țară aducând injurii regimului și declarând că acest regim nu poate dura mult pentru că se va răsturna dela sine, prin nemulțumirea ce o cauzează populației și că o îmbunătățire a situației poate să o facă numai un guvern național țărănist, care să mențină legăturile cu anglo-americanii pentru a fi susținuți de aceștia. Astfel de discuții s'au continuat și repetat și mai târziu când am luat masa încă de trei ori cu ei la un interval de două-trei zile. Ultima dată când am luat masa cu toți, s'a discutat chestiuni care pe lângă critici, sa pus problema unui plan de organizare și întocmirea lui în legătură cu acțiunile ce trebuiau întreprinse în vederea menținerii legăturilor cu americanii pentru răsturnarea regimului din țară.

În cadrul discuțiilor lor am auzit o serie de frânturi de felul cum să întocmească acest plan și anume PICHİ POGONEANU și RADU BUZESTI îi spunea lui STARCEA că mai întâi trebuie organizare, aprovizionare, transport, etc. deci aceste să fie lucrurile principale din plan și la fiecare capitol să se arate evoluția. Menționez că nu era pe masă vreun plan scris ci numai discuții. După această discuție STARCEA m'a întrebat în calitate de tehnician al său.

- Dacă pădurile noastre ar corespunde pentru organizarea unor elemente înarmate în vederea răsturnării regimului cu ajutorul anglo-americanilor. Înainte de a-i răspunde, RADU BUZESTI și POGONEANU ia arătat lui STARCEA că dacă îi va reuși această organizare va deveni un mare comandant, exprimându-și bucuria lor la gândul realizării planului lor. Apoi STARCEA fără ca să aștepte răspunsul meu s'a exprimat către mine zicându-mi: "nu-i așa dle BIRTASU că și dta ne vei da o mână de ajutor la acțiunea mea". Eu i-am spus că da sunt gata să îndeplinesc orice însă necunoscând planul său de organizare, i-am răspuns că în păduri sunt pășuni și sunt pline de oameni cu vitele la pășune așa că pentru acest scop n'ar corespunde. STARCEA a arătat apoi că nu e vorba de a organiza oameni în pădure ci la casele lor și numai atunci vom folosi pădurile când se va trece la acțiune. În primele zile ale lunii Ianuarie 1947 s'a ținut o conferință de serviciu la castel, la care a luat parte, baronul STARCEA, NEULITA, ing. PATU VICTOR și CUPARENCU funcționari ai societăților lui

./.

ss/M. BIRTASU

STARCEA din Timișoara, precum și eu și PICHİ POGONEANU, cu această ocazie sau discutat și chestiuni bănești, fiind vorba de niște împrumuturi de bani pentru fabrica de salam din Timișoara și societatea industrială Arad-Brad.

În privința aceasta, îmi aduc aminte că NECULITA a spus că el nu poate să obțină bani de care are nevoie, la care STARCEA ea răspuns, că el cum poate să obțină bani și are, la acest răspuns NECULITA i-a spus că nu toată lumea are pe americani la spate dela care să obțină bani cu atâta ușurință.

După conferință în cursul lunii Februarie 1947, baronul STARCEA mi-a cerut să-i arăt dacă în grajdul mare dela ferma Antoniu se poate instala o fabrică de salam, mergând amîndoi la fața locului. Cu această ocazie am stabilit că se poate și am rămas de acord ca să mergem la Timișoara pentru a vedea mașinile și a sta de vorbă cu NECULITA, ing. FATU și maestru de salam ca să ne consfătuim asupra planului și lucrărilor pregătitoare pe care trebuia să le execut eu, pe baza diferitelor schițe ale lui și ale mele. După ce lucrările au început așa cum am arătat în altă declarație, STARCEA mi-a spus că a sosit momentul să trecem și la organizarea elementelor de care vom avea nevoie în acțiune, sublinindu-mi că și fabrica este făcută și cu scopul de a alimenta organizația noastră, despre care am înțeles în cadrul discuțiilor cu RADU BUZEȘTI și POGONEANU că avea să se răspîndească pe întreaga țară. După această discuție STARCEA mi-a dat o serie de instrucțiuni pentru organizarea elementelor în regiunea Bulci-Bata-Tela.

Întrebare

Arată amănunțit instrucțiunile pe care le-ai primit dela STARCEA în această privință?

Răspuns

STARCEA mi-a spus la început să stau de vorbă cu câțiva oameni de încredere care să corespundă din punct de vedere politic, să-i atrag în discuții separat pe fiecare și să discut cu ei chestiuni contra regimului din țară și a Uniunii Sovietice, apoi după mai multe discuții să le arăt deschis că este vorba de înființarea unei organizații care are scopul să dea ajutor anglo-americanilor în caz de conflict armat contra Uniunii Sovietice și a regimului nostru și să-i întreab dacă consimt să facă parte din această organizație. În cazul când ei acceptă să le spun că șeful organizației este baronul STARCEA. STARCEA mi-a mai spus că oamenii momentan să furnizeze numai informații de tot ce se întâmplă în comună sau acolo unde umblă

Să nu discute cu nimeni despre acest lucru. La început(e) bine ca măcar nici să nu se cunoască unul pe altul afară de cazul că sunt frați și nici atunci.

STARCEA mi-a mai spus că în privința extinderii acestei organizații îmi va da instrucțiuni mai târziu, însă în orice caz oamenii mei trebuie să-și formeze alți prieteni și să discute cu ei numai atunci când va primi dispoziție. Mai adaug că în privința culegerii informațiilor STARCEA mi-a spus să se ia verbal și tot verbal să i le comunic.

Intrebare

Arată dta cum ai pus în practică instrucțiunile primite dela STARCEA ?

Răspuns

Conform instrucțiunilor lui STARCEA am căutat să iau contact cu oamenii pe care îi știam și îi cunoșteam că sunt elemente dușmănoase regimului și totodată oameni pe care mă dizuiam că vor păstra secretul. Astfel pela sfârșitul lui Martie 1947 am luat contact cu EFTIMIE DRAGOESCU din comuna Bata, în curtea marelui pe care eu o administram expunându-i pe scurt că e vorba să fie omul domeniului STARCEA și dacă el acceptă acest lucru, după ce el a acceptat cu ușurință să devină omul Domeniului, i-am arătat că el trebuie să-mi furnizeze informații asupra tot ce se întâmplă în comună sau în altă parte pe unde umblă. Informațiile să mi le aducă acasă sau să mi le spună când se întâlnește cu mine.

Intrebare

Pentru ce i-ai spus că îți trebuie aceste informații

Răspuns

I-am arătat că informațiile le transmit mai departe baronului STARCEA, iar el are nevoie de aceste informații pentru a organiza o organizație care să lupte contra regimului și mai târziu îi voi spune că ce are de făcut. EFTIMIE a acceptat și a început să-mi furnizeze informații. Acelaș lucru l-am făcut și cu alții din comuna Bata, făcându-mi un număr de oameni în jurul meu cu care aveam legături și dela care culegeam informații.

Intrebare

Arată anchetei toate persoanele care au fost recrutate de dta în sensul de a face parte din organizația de care vorbești mai sus?

Răspuns

În afară de EFTIMIE DRAGOESCU, n. țărânist și ginere
./ . ss/M. BIRTASIU

de chiabur domiciliat în com. Bata, am mai recrutat și am avut legături cu următoarele persoane MIHAI GIURA MIHAI președintele partidului n.ț., GHIURA ION copilul său, TOMA CADARIU chiabur n.ț., GHEORGHE GHIURA liberal, MADINCEA TRAIAN chiabur, BORBONI LADISLAU.

Intrebare

Acestea sunt toate persoanele pe care le-ai recrutat dta?

Răspuns

Am discutat și cu alte persoane chestiuni împotriva regimului, persoane cu care eram prieten de joc de cărți, dar fără să le vorbesc ceva de organizație, aceștia sunt: preotul POPESCU GH., preotul DAMSA EMIL, drul PELAU GHEORGHE, studentul DEAC TRAIAN.

Intrebare

Cum s'a dus activitatea de extindere a acestor legături pe care le-ai făcut dta și ce cunoștință ai despre legăturile făcute în celelalte comune?

Răspuns

În com. Bata culegeam informațiile dela toți aceștia pe care i-am arătat și pe care le concentram și apoi le dădeam lui STARCEA. Aceste informații mai târziu au fost mai multe și mai bogate prin faptul că persoanele care mă informau își aveau și ei la rândul lor câte un prieten doi care le furniza și lor informații. Nu cunosc legăturile lor. În com. Bulci și Tela știu dela baronul STARCEA că el și IAVORSEHI ADOLF urma să-și formeze organizația și tot dela baronul STARCEA și dela IAVORSCHI știu că în com. Bulci aveau ca legături principale pe PAU MARCU și soțul bucătăresei dela castel zis GROE SURU, iar în com. Tela pe MICURESCU CUZMAN. Activitatea acestora nu o cunosc, însă știu că MICURESCU CUZMAN mergea în mod normal și destul de des la baronul STARCEA.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate, pentru care îl susțin și semnez.

Lt. Maj. de Securitate
G. Rujan

ss/M. BIRTASIU

Proces-Verbal de interogator

Arestat - L. Birtas Lircea, născut la zi 1 Ianuarie 1905
 în com. Britunia-Ungaria, fiul lui Nenadie și Sultana
 cu ultimul domiciliu în Cluj str. Grădinișor Nr 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19. Mai 195 3

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19. și min.

" s'a terminat la " 23. și "

Intrebare: La declarația consemnată în procesul verbal
de interogator din 18. Mai a.c. ai pretut că baronul
Stăveea ții putut ajutor în organizarea unor elme
nte dus-minaose regiunii. Când ții putut acest
lucru?

Răspuns: Acest lucru Stăveea mila putut între 10-20
decembrie 1946.

Intrebare: Arată în ce împrejurări ții putut Stăveea
să-i dai ajutor în organizarea elementelor plus-minaose.

Răspuns: La Nov. 1946 după alegeri a fost la Stăveea
Col. american Lailly în orașul Hamilton, la începutul
lunii decembrie 1946, a venit la Bulei, Radu Bugești.
și Pogonceanu Pichi cu soția, nu știu însă dacă
a venit deodată la Bulei, Radu Bugești a stat
ceca 10 zile iar Pichi Pogonceanu cu soția au
stat până în primele zile ale lunii Iunie 1947
După plecarea lor, la aproximativ o săptămână
am fost chemat la Castel de Stăveea și invitat

Semnătura,

L. Birtas

Urmare: la masa, pe aceasta ocazie l-am cunoscut
pe Radu Buzesti si l-am intalnit pe Gichi Gogoneanu
pe care l-am cunoscut in anul 1945 de crăciun
tot la Castel când a fost invitatul lui Stăncu.
După ce au făcut prezentările am luat masa împreună.
Cu acest prilej în timpul mesei și după ce au
indicat masa sau făcut discuții privind regimul
din țară, dispozițiile și drepturile reforme pe care
le făcea guvernul de pildă; eu am arătat o serie
de dispoziții venite în legătură cu blocurile de materiale
demontate și felul lor privitor la mașinile de la Mări
etc. Iar ei arătau exemple din întreaga țară aducând
în jurul regimului și declarând că acest regim nu poate
dura mult pentru că se va răsturna de la sine prin
nemulțumirea și puzgăria populației și că a imbușărit
a situație poate fi a face numai un guvern Național
Țărănesc, care să mențină legăturile cu anglo-americii
pentru a fi mulțumiți de acestia. Astfel de dis-
cuzii sau continuat și repetat în mai târziu
când am luat masa încă de trei ori eu și la
un interval de douăzeci de zile. Ultima dată când
am luat masa pe tot, s-a discutat chestiuni, care
pe lângă politici, se pus problema unui plan de
organizare și întocmirea lui în legătură cu acțiunile
ce trebuiau întreprinse în vederea menținerii legăturilor
cu americani pentru răsturnarea regimului din țară.
În cadrul discuțiilor lor s-a făcut o serie de
frânturi de felul cum și întocmirea acestui plan
și nume Gichi Gogoneanu și Radu Buzesti și spunea
lui Stăncu că mai întâi trebuie organizarea,
aprovizionare, transport etc. deci pe ce să fie lucrate

Semnătura,

M. Buzescu

Urmare: principale din plan si la fii care capital sa se
 arate evolutiva. Mentionez ca nu era pe masă vreun
 plan scris si numai discuti. După aceasta discutie
 Stăreca ma interbat in calitate de tehnician ~~pe~~ sau
 - Dacă pădurile noastre ne corespunde ~~inter~~ pentru organi-
 zarea unor elemente inarmate in vederea răsturnării regi-
 mului cu ajutorul anglo-americanilor. Înainte de a răspunde
 - Dacă după si Pogonceanu ~~sa~~ arătat lui Stăreca ca dacă
 ii va răni acești organizare va deveni un mare comandant
 exprimându-i bucuria lor la gândul realizării planului
 lor. Apoi Stăreca fără sa se aștepte răspunsul meu
 sa exprimat către mine "făcându-mi" nu casa de Bristol
 ca si sta ne vei da o mână de ajutor la petrecerea
 mea" Eu iam spus ca da sunt gata sa indeplinesc
 or ce imi necesarând planul sau de organizare,
 iam răspuns ca in păduri sunt pășuni si sunt
 pline de oameni cu vitele la pășune așa ca pentru
 acest scop vor corespunde. Stăreca a arătat apoi
 ca nu e vorba de a organiza oameni in păduri
 ci la casele lor si numai atunci vom folosi
 pădurile când se va trece la acțiune. In
 primele zile ale lunii Ianuarie 1948 sa tinut o conferinta
 de serviciu la Castel, la care a luat parte, bonusul
 Stăreca, Neculita, Ing. Fătu Victor si Casparonetta functionari
 ai societăților lui Stăreca din Timisoara, precum si
 Eu si Gichi Pogonceanu. Cu această ocazie sau
 discutat si chestiuni bănești, fiind vorba de vite
 improprietate de bani pentru furturile de salarii
 din Timisoara si societatea Industriala Arad-Brad.
 In prezinta aceasta imi aduc aminte ca Neculita a
 spus ca el nu poate sa obtina bani de care are

Semnătura,

Ist. Nicolae

Urmare: nevoie, la care Stăreanu sa răspuns, că el cum poate să obțină bani și are, la acest răspuns Neculita i-a spus că nu toată lumea are pe americani la spate dela care să obțină bani pe utăta asigurată.

După conferință în cursul lunii Februarie 1948, Boromul Stăreanu mia cerut să-i arăt dacă în grajdul mare dela Fermă Antoniu se poate instala o fabrică de salom, mergând omîndoi la futa locului. Cu această ocazie am stabilit că se poate și am rămas de acord ca să mergem la Timisoara pentru a vedea marimile și a sta de vorba cu Neculita Ing. Fătă și maestru de salom și să ne consfătuim asupra planului și lucrurilor pregătitoare pe care trebuia să-le executăm pe baza diferitelor schițe ale lui și ale mele. După ce lucrările au început așa cum am arătat în altă ocazie Stăreanu mia spus că a pant momental să trecem și la organizare elementelor de care vom avea nevoie în activare (în pînă) subliniindu-mi că în Fabrică este făcută și cu scopul de a alimenta organizația noastră, desfe care am înteles în cadrul discuțiilor cu Radu Bugești și Gogoneanu că avea să se răspîndească pe întreaga țară. După această discuție Stăreanu mia dat o serie de instrucțiuni pentru organizarea elementelor în regiunea Brulei-Bata-Tea.

Întrebare: Arată amănunțit instrucțiunile pe care le-ai primit dela Stăreanu în această privință.

Răspuns: Stăreanu mia spus la început să stau de vorba cu câțiva oameni de încredere care să corespundă din punct de vedere politic, să-i atrag în discuție separat pe fiecare și să discut cu ei chestiuni pentru regimului din Turcia și a Uniunii Sovietice, apoi după

Semnătura,

Ad. Ibrășișin

Urmare: mai multe discuti si le arat desetis ca este vorba de infintarea unei organizati care are scopul sa dea ajutor anglo-americanilor in caz de conflict armat contra Uniunii Sovietice si a regimului nostru si sa-i interzica daca consimt sa faca parte din aceasta organizatie in cazul cand ei accepta sa le spun ca scopul organizatiei este baronul Storcea Storcea mii mai spus ca oameni momentan sa furnizeze numai informatii de tot ce se intampla in Comuna sau acolo unde simbla. Sa nu discute cu nimeni despre acest lucru; la inceput e bine ca macar nici sa nu se cunoasca unul pe altul afara de cazul ca sunt frati si aici atunci.

Storcea mii mai spus ca in privinta extinderii acestor organizatii imi va da instructiuni mai tarziu, insa in or ce caz oamenii mei tehnici sa-i formeze alti protini si sa discute cu ei numai atunci cand va primi dispozitii. Mai adaug eu in privinta categoriei informatilor Storcea mii spus sa se ca verbal si tot verbal sa il comunice.

Intrebare: Arata sta cum ai pus in practica instructiunile primite de la Storcea.

Raspuns: Conform instructiunilor lui Storcea am cautat sa iau contact cu oameni pe care ii stiam si ii cunoasteam ca sunt elemente diseminate regimului si tot odata oameni pe care mi trebuia eu sa-i pastra secretul. Astfel pe la sfarsitul lui Martie 1947 am luat contact cu Eftimie Brăgărescu din comuna Bratej curtea Morci pe care eu o administram expunându-i pe seurt ca e vorba sa fie omul domeniului Storcea si daca el

Semnătura,

M. Brăgărescu

Urmare: accepta acest lucru, dupa ce el acceptat cu
usurinta sa devina omul, Domoniukii, i-am aratat
ca el trebuie sa-mi furnizeze informatii asupra
tot ce se intampla in comunii sau in alte parti
pe care umbla. Informatiile sa-mi aduca acasa
sau sa-mi spuna cand se intalnesc cu mine

Interbare: Pentru ce s-a spus că este tehnica acestă
în format

Discursuri: Am prătit că informațiile le transmit
mai departe consorțiului Ștăreanu, vor să are reșerie
de aceste informații pentru a organiza a organizație care
să lupte contra regimului și mai tarziu ei voi spune
că ce are de făcut. Optimis a acceptat și a inceput
să mi faci informații. Acela lucru l-am făcut
și cu alți din comuna Bata, facându-mi un list
număr de oameni în șeful meu cu care aveam
legături și dela care puteam informații

Intervare: Arata anchetei toate persoanele care au fost recrutate de Stn in sensul de a face parte din organizatia de care vorbesceti mai sus

La spuna: In afara de Oficiu Praguescu, N. Taricist
si ginere de Chialur domiciliat in Com. Bata, am
mai recrutat si am avut legaturi cu urmatoarele
persoane Mihai Ghiora Mihai. posesintele
portiei lui N.T. Ghiora Ioan Copilul sau
Toma Cadarin Chialur N.T. Gheorghe Ghiora
Liberal, Marinela Traian Chialur Borbori t. 1916

Intrebare: precizeaza pentru toate persoanele pe care le-ai recutat
data.

Răspuns: Am discutat și cu alte persoane și testăm
impotriva regimului persoane pe care eram pînă de

Semnătura,

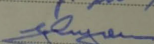
Semnatuza,
ab Dirk Assing

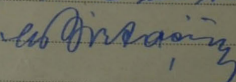
Urmare: juc de panti dor fara si le vorbese ceva de organizatie peestea sunt: Preatul Popescu Ghe Preatul Damsa Emil Brul Gelian Gheorghe, studentul secol Traian,

Intrebare: Cum sa dus activitatea de extindere a acestor legaturi pe care le-ai facut etc si ce cunoastinta si despre legaturile facute in circule comune?

Raspuns: In com. Brata purlegam in primati de dela tata acestia pe care iam aratat nipe care le concentrare si apoi le dadam lui Storcea. Alaste in primati mai tarziu au fost mai multe si mai bogate prin faptul ca persoanele care ma in primati isi aveau si ei la rindul lor cate un preten alai care le furniza si lor in primati. Nu puseser legaturile lor. In com. Brulei si Tala stiu dela baronul Storcea ca el si Savorschi Adolf urma sa-i formeze organizatia si tot dela baronul Storcea si dela Savorschi stiu ca in com. Brulei aveau ca legaturi principale pe Paul Marcu si sotul lui Iulianaresi dela Castel Eis Graf Suru, iar in com. Tala pe Micurescu Gheorghe. Activitatea acestora nu o cunoare, insi stiu ca Micurescu Gheorghe mergea in mod normal si pestul de des dela baronul Storcea.

Prezentul proces verbal l-am retinut cuvant cu cuvant si am constatat ca el contine in intregime cele declarate pentru care el sustin si semnez.

St. Maj. de securitate

St. Maj. de securitate

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul BIRTASIU MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905
în com. Băntania-Ungaria, fiul lui NEMADIE și SULTANA, domiciliat în
Cluj str. Grădinilor 15.

25 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 19,20

" s'a terminat " 21,15

Intrebare

Dta ai declarat în cursul cercetărilor că ai ascuns
ceva acte secrete în podul casei Dtale. Arată anchetei amănunțit
cum ai luat actele și toate operațiile ce le-ai făcut în privința
ascunderii lor.

Răspuns

În 5-6 Septembrie 1947 când s'a terminat percheziția
domiciliară în Castelul din Bulci la baronul STARCEA, am cerut
voie dela dl. inspector regional al siguranței din Timișoara ca să
pot vorbi cu baronul STARCEA în legătură cu lucrările din Domeniu,
în cadrul serviciului, având în vedere că eu rămâneam singur de
a conduce treburile. Inspectorul PETRESCU mi-a dat voie ca să vor-
besc cu STARCEA. Având această posibilitate, baronul STARCEA mi-a
arătat locul unde are aurul ascuns și mi-a cerut să-l ridic și
să-l ascund împreună cu documentele care sunt compromițătoare pen-
tru dânsul și să le caut în dulapurile dela bibliotecă și birou.
Tot cu această ocazie eu i-am propus baronului STARCEA să fugă pe
un coridor care era deschis, însă STARCEA mi-a spus că acest lucru
nu se poate face.

După ce STARCEA a fost arestat a doua zi dimineața
m'am dus la Bulci și am ridicat aurul și documentele, le-am împac-
chetat frumos în hârtie și apoi le-am băgat în servietă și le-am
dus acasă, ajuns acasă le-am ținut în camera de dormit, nu știu cât
timp, după care sau cumnata sau soția mea le-a luat și le-a băgat
în clauza de paie. Aici au stat până în vara anului 1948, când au
fost duse la GHEORGHE CISMASU din com. Bata, de către GH. CISMASU
sau mama acestuia, predate fiind de cumnata sau soția mea. La

././ ss/M. BIRTASIU

GHEORGHE CISMASU au stat ascunse la dânsul în casă, până când nu știu, însă dela cumnata mea că GHEORGHE CISMASU a adus documentele înapoi. nu țin minte dacă el personal sau mama lui le-a adus acasă. ȘTIU că cumnata le-a ascuns în podul casei noastre din com. Bata împreună cu armele despre care am declarat. Acest lucru mi l-a spus cumnata în primăvara anului 1953 când m'a vizitat la Cluj.

Intrebare

Arată amănunțit data ce discuții ai avut cu soția și cumnata tale despre acele documente, când le-ai adus acasă.

Răspuns

Am arătat soției și cumnatei că sunt documente aduse dela Bulci ale baronului STARCEA și că le-am adus cu scopul de ale ascunde. Totodată le-am spus că arul trebuie să-l băgăm în pământ.

Intrebare

Mai sus arăți că documentele le-ai ținut ascunse un timp la CISMASU GH. acasă. Arată ce discuție ai avut cu acesta în privința acestor documente.

Răspuns

Eu personal am discutat cu CISMAS GH. chestiuni în general, ca să țină la dânsul lucruri ale baronului STARCEA, adică documentele ce le-a ridicat dela noi și ureo lo bucați geți de arme ce i le-am dus eu personal la dânsul acasă. În legătură cu documentele menționez că discuția pentru ascunderea lor mai întâi s'a făcut de soția sau cumnata mea cu el sau cu mama sa.

Mai adăugă în afară de gețile de armă arătate mai sus, am dus la dânsul împreună cu soția prin Iunie 1948, una armă de vânătoare, un flobert, un revolver și una armă automată și aceste arme au stat la el până când le-a adus înapoi împreună cu toate lucrurile ce au fost la el. Data nu o știu pentru că nu mai eram cu domiciliul în comună. Aceste mi le-a spus cumnata tot în primăvara anului 1953 când am discutat și celelalte chestiuni.

Intrebare

Arată pentru ce le-ai ascuns la CISMAS și care a fost cauza de ți le-a adus înapoi.

Răspuns

Le-am dus la CISMASU pentru că a venit SURDIA un funcționar dela biroul economic depe lângă prefectura Lugoj și pe dra ZETHMAISTER a arestat-o pentru lucrurile care erau scoase din Castel. De frică să nu mi se facă percheziție și să le găsească la mine acasă le-am dus la GH. CISMAS. Cu privire la aducerea lucrurilor înapoi cumnata mi-a spus că GH. CISMAS le-a adus înapoi

fiindu-i și lui teamă de o percheziție domiciliară, ce s-a făcut în general în comună în toamna anului 1952, de Miliție cu privire la găsirea de arme.

Intrebare

Ce alte discuții ai avut cu cumnata d-tale în primăvara anului 1953 când ea a fost la Cluj.

Răspuns

În afară de faptul că ea a ascuns armele și documentele în podul casei, am discutat și despre UDRESCU NICULAE spunându-mi despre acesta, că în toamna anului 1953 probabil acesta se eliberează de la oare unde făcea închisoare, lucru pe care ea l-a aflat de la soția lui UDRESCU. Mi-a mai spus că IAVORSCHI este tot la ferma de stat din Bulci și că este slab fiind suferind. Aceste discuții au fost provocate de mine, întrebând ce mai e nou prin sat.

Intrebare

Dece ai întrebat totuși de UDRESCU și IAVORSCHI?

Răspuns

Pentru că am fost împreună în serviciu și eram colegi de serviciu.

Intrebare

Alte motive n'ai avut d-ta cu privire la acești doi colegi de ai întrebat de ei.

Răspuns

Nu am avut alte motive.

Intrebare

Cine mai cunoaște despre lucrurile care au fost ascunse în podul casei d-tale?

Răspuns

În ziua când am ridicat documentele a fost de față BLAGOI MIHAI, IAVORSCHI și BOGDAN PETRU aceștia au știut că documentele sunt la mine. În mod special IAVORSCHI a știut că am și o armă automată la mine. Menționez că nici unul din ei nu cunoștea locul unde sunt ascunse.

Intrebare

Cine este GHEORGHE CISMASU.

Răspuns

GHEORGHE CISMASU este în etate de 32 ani, lucrează în gospodăria lui din comuna Bata, unde și domiciliază, are ceva pământ însă puțin.

Intrebare

Ancheta îți cere să arăți dacă ai răspuns sincer la toate întrebările puse în acest proces-verbal.

./.

ss/M. BIRTASIU

Răspuns

Da am răspuns sincer.

Întrebare

Mai ai ceva de adăugat la întrebările puse mai sus.

Răspuns

Nu mai am nimic de adăugat, în afară de faptul că în primăvara anului 1953 în discuțiile cu cumnata mea m'am interesat și de vecinii din jurul casei. Despre IAVORSCHI și UDRĂSCU n'am întrebat în mod special.

Întrebare

Dece justifici ata că n'ai întrebat în mod special despre IAVORSCHI și UDRĂSCU.

Răspuns

Asta nu înțeleg, am vrut să arăt că în general am discutat cu cumnata mea.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl susțin și semnez.

Lt. Maj. de Sec.
G. Rujan

ss/M. BIRTASIU

Proces-Verbal de interogator

Arestat l. Gortanice Nireca, născut la 31 Ianuarie
1905, în com. Bălanica-Ungaria, fiul lui Nenadiu
 în Sultana, domiciliat în Cluj, str. Grădinișelor 15.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

dt. 21. Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și 20 min.

„ s'a terminat la „ 21 și 15 „

Intrebare: Dați se declarată în cursul perchezițiilor
pă ai ascuns ceva acte secrete în cadrul
fusei stăie. Aratăți anevoieți amănunțit cum
ai luat actele și toate operațiunile pe de făcut
în privința ascunderii lor.

Răspuns: În 5-6 Septembrie 1948 când s'a ter-
minat percheziția domiciliară în Castelul din
Bucuri la Boromul Stăreca, am avut voie
dela dl. Inspector Regional al siguranței din
Timisoara cu ne put vorbi cu Boromul
Stăreca în legătură cu lucrările din
comerț, în cadrul serviciului, când în
vedere că eu rămăncam singur de a face
u treburile. În Inspectorul Petrescu mia dat
voie ca să vorbesc cu Stăreca. Având
această posibilitate, Boromul Stăreca, mia arătat
locul unde, pe acruel ascuns, și mia cerut
să-l ridic și să-l ascund împreună cu

Semnătura,

M. Borsasins

Urmare: documentele care sunt compromitate pentru clasa si sa le pun in dulapurile dela biblioteci si deiran. Tot pe aceasta ocazie eu iam propus Doronului Stareca sa fuga pe un coridor care era deschis, inia Stareca mia spus ca acest lucru nu se poate face.

Dupa ce Stareca a fost arestat, a dau si diminuat m'am dus la Bucuresti si am ridicat acurul si documentele. le-am imprafutut frumos in hartii, si apoi le-am bagat in sertetur si le-am dus acasa, apuns peasa le-am tinut in camera de dormit, ~~timp~~ nu stiu cat timp, dupa care sau cumnatu sau sotia mea le-a luat si le bagat in plaise de paic. Aici au stat pina in vara anului 1948, cand au fost pluse la Gheorghe Gismaru din Com. Bata, de catre Ghe Gismaru sau mama preesturii, predati fiind de cumnatu sau sotia mea. La Gheorghe Gismaru au stat ascunse la darrul in casa, pana cand nu stiu stiu mia dela cumnatu meu cu Gheorghe Gismaru a adus documentele inapoi, nu tin ninte daca el personal sau mama lui le-a adus peasa, stiu cu cumnatu le-a ascuns in padul casei noastre din Com. Bata impreuna cu primele despre care am declarat. Acest lucru mia spus cumnatu in primavara anului 1953 cand ma vizitau la Cluj.

Intrebare: Arata amianantit sta pe discutii si avut cu sotia si Cumnata stule despre peele documente, cand le ai adus peasa.

Raspuns: Am aratat sotiei si cumnatei cu sunt

Semnatura,

W. Vasasinsz

Urmas: documente aduse dela Gulei ale baronului Storcea si pe de-am adus cu scopul de ale ascunde. Tot odata li-am spus ca aiurel trebuie sa-l bagam in pamant.

Intrebare: Mai sus arati ca documentele li-ai tinut ascunse un timp la Gismas Ghe. acasa. Arata ce discutie ai avut cu acesta in privinta acestor documente.

Raspuns: Eu personal am discutat cu Gismas Ghe. chestiuni in general, ca si tina la dansul lucruri ale baronului Storcea, adica documentele pe care le-a ridicat de la noi si vrea sa leucile. genti de arme si ilam dus eu personal la dansul acasa. In legatura cu documentele mentionez ca discutia pentru ascunderea lor mai intai sa facut de sotia sau cumrata mea cu el sau cu mama sa.

mai adaug ca in afara de gentile de arma prate mai sus, am dus la dansul, impreuna cu sotia prin Iunie 1948. Una arma de vanatoare, un flochet, un revolver si una arma automata si aceste arme au stat la el pana cand s-a adus inapoi impreuna cu toate lucrurile ce au fost la el, dar nu o stie pentru ca nu mai eram cu domiciliu in comuna.

Apeste milcu spus cumrata tot in primavara anului 1953 cand am discutat si pe alte chestii.

Intrebare: Arata pentru ce li-ai ascuns la Gismas si care a fost cauza de li-lea adus inapoi.

Raspuns: Le-am dus la Gismas pentru ca a venit Surdila un functionar dela biroul

Signatura.

M. Irsaciu

Urmare: economic pepe l'inghi prefectura Lugoj si pe
dra Zethmaister a arestatat pentru luxurile
care erau pease din Costol, de frica sa
nu mi se faca perchezie si sa se gaseasca
la mine neasii le-am dus la Ghe Gismus.
Cu privire la aducerea luxurilor inapoi
cumnata mia spus ca Ghe Gismus le-a adus
inapoi fiindu-i si lui Teanu pe o perchezie
domiciliara, si sa facut in general in comuna
in toamna anului 1952, pe Militie cu privire
la gisirea de arme.

Intrebare: Ce alte discutii si auut cu
cumnata Stale in prima toa anului 1953
cand ea a fost la Bluj-

Raspuns: In afara de faptul ca ea a ascuns
armele documentele in padul posesi, am discutat
si despre Udrescu Nicuclae spunandu-mi despre
acesta, ca in toamna anului 1953 probabil acesta
se eliberazi dela Canal unde facca inchisoare
duera pe care ea la aflat dela sotia lui
Udrescu. Mia mai spus ca. Tovorochi este
tot la ferma de stat din Bulci si co este
slab fiind suferind. Aceste discutii au fost
provocate de mine intreband ce mai e rau prin
tot.

Intrebare: Se pe si intrebati tot mai pe
Udrescu si Tovorochi.

Raspuns: Pentru ca am fost in prezenta in
serviciu si eram colegi pe serviciu.

Intrebare: Alte motive mai auut stea cu
privire la acesti doi colegi de si intrebati
de ei

Semnatura,

Adrian

Urmare: Raspuns: Nu am avut alte motive.

Intrebare: Cine mai punaote despre lucrarile care au fost puse in pachei casei stule.

Raspuns: In finea pond am ridicat documentele a fost de fata Blagovisth, Iovorschi si Bogdan Petru acestia au stinut ca documentele sunt la mine In mod special Iovorschi a stinut ca am si o armie automata la mine. Mentionez ca nici unul din ei nu punaotea locul unde sunt puse.

Intrebare: Cine este Gheorghe Gromasov

Raspuns: Gheorghe Gromasov este in etate de 32 ani lucraote in gospodariea lui din Comuna Bratu unde si domiciliote, are ~~pea~~ ceva piment in si putin.

Intrebare: Anetuta iti cere sa urati, daco ai raspuns pincas la toate intrebarile puse in acest proces verbal.

Raspuns: Da am raspuns pincas.

Intrebare: Mai ai ceva de adaugat de intrebarile puse mai sus.

Raspuns: Nu mai am nimic de adaugat in afara de faptul ca in primavara anului 1953 in discutile cu cumnata mea miam interesat si de vecini din jurul casei. Despre Iovorschi si Udrescu miam intrebat in mod special.

Intrebare: Se te justifici ota cu mai intrebat in mod special despre Iovorschi si Udrescu

Raspuns: Asta nu inteleg, am vrut sa urati ca in general am discutat cu cumnata mea

Prezentul proces verbal l'am citit cubant cu cubant si am constatat

Semnatura.

W. Vrsasim

Urmare: Cu el contin in intregime cele declarate
pentru care il sustin si semnez.

St. Maf. de sec.

Jugan.

Ab. Prinsasing

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat BIRTASIU MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905, în
com. Batania-Ungaria, fiul lui NENADIE și SULTANA, cu ultimul do-
miciliu în Cluj str. Grădiniilor Nr.15.

17 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 22

" s'a terminat "

Intrebare

Ai afirmat dta că vrei să faci o declarație în legă-
tură cu faptele criminale pe care le-ai săvârșit împotriva re-
gimului.

Răspuns

Da vreau să declar în mod sincer toate faptele crimi-
nale pe care le-am săvârșit și despre care am cunosțință că
le-au săvârșit și alții.

Intrebare

Ce fapte ai săvârșit dta?

Răspuns

Am făcut parte din organizația subversivă condusă de
baronul STARCEA și am acționat îndeplinind o serie de mistuni
în cadrul acestei organizații despre care nu am vrut să vor-
besc din cauză că în decembrie 1946 am fost jurat în fața lui
STARCEA că în cazul unei eventuale arestări să nu divulg nimic
din activitatea noastră.

Intrebare

De cine ai fost dta recrutat în această organizație
subversivă?

Răspuns

Am fost recrutat de baronul STARCEA.

Intrebare

Când ai fost dta recrutat în organizația subversivă
de STARCEA.

Răspuns

În Nov. 1946 am fost recrutat de STARCEA.

./.

ss/BIRTASIU MIRCEA

Intrebare

100

Cine este baronul STARCEA și ce știai dta despre organizația subversivă în care ai fost recrutat?

Răspuns

Baronul STARCEA este fostul proprietar al domeniului MOGYONI Bulci și fostul meu stăpân la care am ocupat o funcție de administrator silvic încă din anul 1924 la domeniul de mai sus. Despre organizația subversivă nu am știut nimic până în Nov. 1946 când am fost recrutat de STARCEA.

Intrebare

Arată anchetei cum ai fost dta atras în această organizație subversivă.

Răspuns

În jurul alegerilor din 1946, STARCEA în mai multe discuții cu mine și cu ceilalți funcționari din conducerea domeniului ne-a cerut ca să luptăm din răzputeri contra politicii comuniste și a guvernului Dr. PETRU GROZA pentru a aduce Național Tărănistii la putere în alegeri. Lucru pe care noi l-am și făcut în regiunea Bulci și a celorlalte comune din jur. În alegeri, Partidul Național Tărănist neavând numărul de voturi cerut de legea electorală nu a putut trece la guvernarea țării. În urma acestui eșec, STARCEA a continuat să lupte contra regimului prin diferite acțiuni interioare adică în regiune. Aceste acțiuni se refereau la instrucțiuni date nouă adică mie lui IAVORSCHI ADOLF și lui BOGDAN PETRU, administratori ai domeniului precum și ceilalți personal din domeniul său, ca să luptăm în sabotarea măsurilor luate de guvern în diferitele compartimente din domeniul său cât și în satele din jur. Deasemenea să ținem cetățenii din satele din jur într-o continuă agitație contra tuturor măsurilor luate de guvern și aceasta a fost îndeplinită de noi, mai ales în momentul când a apărut noua lege agrară și silvică din 1947.

După alegeri la 3-4 zile, STARCEA a primit vizita a doi ofițeri americani col. ZAITZ și maiorul HAMILTON, despre care știam că el STARCEA și cu alți prieteni ai săi din partidul Tărănesc și Liberal erau în relații mai vechi. Acest lucru mi l-a spus STARCEA încă din anul 1945, că el are mulți prieteni atât la Legația Americană cât și la Legația Engleză și Franceză din București cu care avea mereu strânse legături. În ziua când au sosit cei doi ofițeri americani, eu am fost invitat la masă de către STARCEA, unde i-am întâlnit pentru prima dată pe acești doi ofițeri. Menționez că felul cum am fost prezentat de către STARCEA și felul cum se manifesta atât STARCEA cât

./.

ss/BIRTASIU MIRCEA

și ei mi-am dat seama că ei se cunoșteau mai de mult.

În timpul conversației care se învârtă în jurul alegerilor pierdute de Partidul Național Țărănist cu câteva zile mai înainte. STARCEA îmi traducea anumite frânturi din conversațiile lui cu americanii, întrucât ei vorbeau limba engleză pe care eu nu o posedam. Astfel STARCEA mi-a spus o serie de lucruri, iar ZAITZ cădută și dânsul să-mi explice fie în limba română fie în limba germană ce îmi vorbea STARCEA, însă numai prin frânturi de propoziție el neposând limbile română și germană. Deasemenea și matorul HAMILTON care se exprima puțin mai bine românește, îmi explica și el anumite lucruri în timpul discuției.

Îmi aduc aminte că col. ZAITZ a făcut un fel de instructaj pentru baronul STARCEA în limba engleză și dădea exemple arătând diferite cazuri, în acțiunile pe care el le-a întreprins în calitate de consilier militar pe lângă DRAGA MIHAILOVICI și TITO în Jugoslavia în timpul războiului contra germanilor. După mai multe discuții care au durat vreo 3 ore, STARCEA mi-a spus că astfel de acțiuni pe care le-a prezentat col. ZAITZ le vor face și voi și menționez că la fiecare fapt tradus îmi dădea explicație de felul cum se poate organiza o acțiune înarmată.

Întrebare

Mai sus arăți că STARCEA avea legături mai de mult cu americani și arăți că ZAITZ a dat instrucțiuni de felul cum să se organizeze acțiunea. Arată anchetei ce ai cunoscut dta despre legăturile lui STARCEA și a prietenilor lui până în ziua când au venit ei la Bulci și arată dta dacă ai știut că la acea întâlnire se va primi instrucțiuni dela ZAITZ.

Răspuns

Am știut că STARCEA avea legături cu americani și cu alți străini, din discuțiile telefonice pe care el le avea prin telefon cu ei adică cu legațiile respective și prin faptul că acești străini erau invitați săi la vântătorile ce le ținea pe domeniul său. Telefoanele le dădea din castelul său sau din biroul administrației unde eram și eude față de multe ori. STARCEA vorbea în limba engleză și franceză și nu am putut să cunosc discuțiile deasemenea. STARCEA nu mi-a vorbit despre planurile sale și legăturile sale cu americanii privind acțiunile subversive, ce le-a avut cu ei mai înainte, decât atunci când ZAITZ a fost la Bulci. În ce privește persoanele cu care discuta la telefon și care l-au vizitat la Bulci până

./.

ss/BIRTASIU MIRCEA

la venirea lui ZAITZ și HAMILTON au fost: gl. STEWNSON șeful misiunii engleze, maiorul METIANU aghiotantul generalului STEWNSON, soția lui STEWNSON, PAUL BONCOUR Ministru Franței dela Legația Franceză și o dñă MISAU dela Legația Franceză, GL. SCHUYLER dela legația Americană și cu alți funcționari dela Legațiile arătate mai sus a căror ^{nume} nu-i rețin.

Cu privire la sosirea lui ZAITZ și HAMILTON la Bulci nu am știut decât atunci când au venit și nici nu am discutat cu STARCEA în mod special despre ei înainte de a mă prezenta. Menționez că am avut discuții cu STARCEA despre americani până atunci dar fără să pomenească de vreo chestiune concretă sau de persoane, ci numai chestiuni generale și anume STARCEA îmi dădea explicații că americani sunt și vor fi aceia care în viitor vor conduce lumea având în vedere că ei au eșit cei mai tari din război.

Intrebare

Cunoști dta cum au sosit la Bulci ZAITZ și HAMILTON și caracterul acestei vizite făcute de ei.

Răspuns

ZAITZ și HAMILTON au venit cu mașina cu altceva nu au putut să vină, spun aceasta deoarece eu personal nu am văzut mașina probabil, ea fiind băgată în garaj. În ce privește caracterul acestei vizite, a fost acela care l-am arătat mai sus cu privire la formarea organizației subversive în vederea răsturnării guvernului Groza, iar pe de altă parte pentru a masca caracterul legăturilor lor cu mers odată și la vândătoare de cerbi lopătari.

Intrebare

Arată amănunțit ce instrucțiuni a dat cei doi americani și cum le-a dat.

Răspuns

Instrucțiunile date de americani eu le-am aflat dela STARCEA. În cursul lunii Decembrie 1946 când a venit la Bulci RADU BUZESTI și PICHİ POGONEANU și complectate în Ianuarie și Februarie 1947, când eu am trecut la organizarea diferitelor misiuni date de STARCEA. În ziua când am participat la discuțiile dintre STARCEA și cei doi americani am reținut următoarele: Cum se poate reuși o acțiune: ZAITZ explicând că avea în fiecare sat din Jugoslavia o organizație formată din optiva oameni localnici de complectă încredere, care la rândul lor își aveau prieteni și rudele lor. Acești oameni de încredere cel mult 4-5 persoane primeau instrucțiuni dela el, cu cel mult

2 ore înainte de a acționa și anume, se fixa locul de depozitare a armelor, data când să înceapă acțiunea și cum să se distribuie armele la toți ceilalți care luau parte la acțiune. Am mai reținut de la HAMILTON că dânsul a știut mai dinainte că Naționaliștii vor pierde în alegeri.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl susțin și semnez.

ss/M. BIRTASIU

Anchetator
Lt. Maj. de Securitate
G. Rujan

Proces-Verbal de interogator

Arestat Brianu Mircea născut la 31 Ianuarie 1905, în
 com. Băntăria-Îngaria, fiul lui denarilor și Sultanu pe
 ultimul domiciliu în București, Călugărești Grădinarilor 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

17 Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 12 și 00 min.

„ s'a terminat la „ și „

Intrebare: Ai afirmat da că vei să faci o declarație în legătură cu faptele criminale pe care le săvârșit împotriva regimului.

Răspuns: Da vreau să declar în mod sincer toate faptele criminale pe care le-am săvârșit și despre care am cunoștință că le-am săvârșit și alții.

Intrebare: Ce fapte ai săvârșit da?

Răspuns: Am făcut parte din organizația subversivă condusă de boronul Stărescu și am petrecut îndeplinind o muncă de misionari în cadrul acestei organizații despre care nu am vrut să vorbesc din cauza că în decembrie 1946 am ^{port} jurat în fața lui Stărescu că în cazul unei eventuale prestări și nu dintr-o nimic din activitatea noastră.

Intrebare: Se știe și fost da recrutat în această organizație subversivă?

Răspuns: Am fost recrutat de boronul Stărescu.

Intrebare: Când ai fost da recrutat în organizație?

Semnătura,

M. Băntăria

Urmare: subversiva de stăreca

Răspuns: În Nov. 1946. am fost recrutat de stăreca.

Interbare: Cine este baronul stăreca și ce știi despre, organizația subversivă în care ai fost recrutat

Răspuns: Baronul Stăreca este ^{destul} profesorul al domeniului Moșony-Bulci și fostul meu stăpân la care am ocupat o funcție de administrator, și-l cunosc încă din anul 1929 la domeniul de mai sus. Despre organizația subversivă nu am știut nimic până în Nov. 1946, când am fost recrutat de stăreca.

Interbare: Arată anchetei cum ai fost și ce ții utruș în această organizație subversivă.

Răspuns: În jurul plăgerilor din 1946, Stăreca, în mai multe discuti, cu mine și cu ceilalți funcționari din conducerea domeniului, ne-a cerut să îi luăm din răspunderi pentru politica comunistă și a guvernului și Petru Goga pentru a aduce Național Tăria în țară la putere în plăgeri. Lucru pe care noi l-am și făcut în Regiunea Bulci și a celorlalte comune din jur. În plăgeri, Partidul Național Tărianist recavând numărul de voturi pentru de legea electorală. ~~Și~~ ^{Și} a putut trece la guvernarea țării. În urma acestor even, Stăreca a continuat să lupte contra regimului, prin diferite petiții interioare adică în Regiune. Aceste petiții se refereau la instrucțiuni date nouă adică mie lui Tărochi Adolf și lui Braydon Petru, administratorii ai domeniului precum și ceilalți personal din domeniul său, că să luăm în subțareea măsurilor luate de guvern în diferitele comportamente din domeniul său cât și în sateli din jur. Peasmea și tinerii petiționi

Semnătura,

M. Brădărin

Urmare: din patete din jur intr-o continua agitatie
 contra tututorilor minorilor luati de guvern si acorda
 a fost indeplinita de noi, mai ales in momentul
 cand a aparut noua lege agrara si silvica din
 1947.

Supra Algeri la 3-4 zile, Stăreca a primit
 vizita a doi ofiteri americani col. Zaitz si Majorul
 Hamilton, despre care stiam ca el Stăreca si eu
 alti pretori ai noi din partidul Tărănesc si Liberal
 erau in relatii mai vechi. Acest lucru mi l-a spus
 Stăreca in ca din anul 1945, ca el are multe pretori
 atat la Legatia Americani cat si la Legatia Englezi
 si Francezi din Bucuresti. Eu pure pure merca
 stransa legaturii. In final cand au venit cei doi
 ofiteri americani dar, am fost invitat de masa
 de catre Stăreca, unde l-am intalnit pentru prima
 data pe acesti doi ofiteri. Mentionez, ca felul cum
 am fost prezentat de catre Stăreca si felul cum
 se manifesta atat Stăreca cat si ei me-am dat
 seama ca se purtau mai de mult.

In timpul conversatiei pare se imparte in jurul
 algerilor parulate de Partidul National Tărănesc
 cu câteva zile mai inainte. Stăreca mi traduce
 la anumite fronturi din conversatiile lui cu
 americani, intrucat ei vorbeau limba engleza
 eu pure eu nu a paradam. Astfel Stăreca
 mea spus a serie de lucruri, iar Zaitz cantu
 si dansul po-mi explica fie in limba romana fie
 in limba germana si mi vorbea Stăreca, inso-
 numi prin fronturi de propozitii repetand limbile
 Romani si germani. Deasemenea si Majorul Hamilton
 care se exprima putina mai bine româneste, mi explica

Signătura.

M. J. J. J.

Urmare: si el anumile lucruri in timpul discutiei.

Imi aduc aminte ca Col. Zaitz a facut un fel de instructaj pentru Proorul Storcea in limba engleza si daddea exemple aratand diferite rapuri, in actiunile pe care el le-a introdus in calitatea lui de consilier militar pe langa orage Mihailovici si Tito in Iugoslavia in timpul noflovicului contra germanilor. Dupa mai multe discutii care au durat vreo 3 ore, Storcea mea spus ca este fel de actiuni pe care le-a prezentat Col. Zaitz. le vom face si noi si mentionez ca la fic care fapt tradus imi daddea explicatie de felul cum se poate organiza o actiune inormata.

Intrebari: Mai sus arata ca Storcea avea legaturi mai de mult cu americani si arata ca Zaitz a dat instructiuni de felul cum sa se organizeze actiunea. Pratu ancheta: ce ai cunoscut sta despre legaturile lui Storcea si a preturilor lui pe care in final cand au venit ei la Pulci si arata sta daca ei stiau ca la oca intalnire se va primi instructiuni dela Zaitz.

Raspuns: Am stiut ca Storcea avea legaturi cu americani si cu alti straini, din discutile telefonice pe care el le avea prin telefon cu ei adica sa legaturile respective si prin faptul ca acesti straini erau invitati sili la vanaturile ce le tineau pe domeniul sau. Telefoanele le daddea din costolul sau sau din biroul administrativ unde eram si eu de fute de multe ori. Storcea vorbea in limba engleza si franceza, si nu am putut sa cunosc discutile slovenice. Storcea nu mea vorbit despre planurile sale si legaturile sale cu americani prietini actiunile subvoivie, pe dea avut eu si mai inainte, decat atunci cand Zaitz a fost la Pulci. In ce priveste persoanele cu care discuta la telefon si care l-au vizitat

Semnatura
M. Prasin

Urmare: la Pulei până la venirea lui Laitz și Hamilton
au fost: cgl. Stewenson născut misionar englez, Majorul
Metiamu administrator generalului Stewenson, sora lui Stewenson
Paul Boncaur ministru frontier delu delegația franceză
și o doamnă Misau delu delegația franceză, Gł Scharler
delu delegația americană și cu alți funcționari delu delegația
aristocrați mai sus pomeniți mare an. l. rețin.

Cu privire la venirea lui Laitz și Hamilton la Pulei
nu am știut decât atunci când au venit, și nici
nu am discutat cu Storceu în mod special despre
ei înainte de a mi se prezenta. Menționez că am avut
discuții cu Storceu despre americani până atunci
dar fără să pomenesc de vreo chestiune concretă sau
de persoane, și numai chestiuni generale și anume
Storceu imi dădea explicații că americanii sunt
și vor fi acia mare în viitor vor conduce lumea
când în vedere că vor și au erit ei mai tari din
rapsoi.

Intrebare: Cunoști pta cum au sosit la Pulei Laitz
și Hamilton și caracterul acestei vizite făcute de ei.

Răspuns: Laitz și Hamilton au venit pe marea cu altceva
nu au putut să vină, spun aceasta deoarece eu personal
nu am răput marina probabil, eu fiind băgat în goraș.
În ce privește caracterul acestei vizite, a fost acela că
eu am arătat mai sus cu privire la formarea organizației
subvernice ^{în vederea răsturnării guvernului grec} dar pe de altă parte pentru a moca caracterul
legăturilor lor, au mers pedota și la vânătoarea de
Certi Lapături.

Intrebare: Arată amănunțit ce instrucțiuni a dat
ei plai americani și cum le-a dat.

Răspuns: Instrucțiunile date de americani eu le-am
aflat delu Storceu, în cursul lunii decembrie 1946

Semnătura.

M. Prasin

Urmare: Când a venit la Bulei Radu Buzesti și Pichi
Pogoneanu, și completate în sumarii și Februarie
1948, fiind eu am trecut la organizarea diferitelor mișcări
plate de Stăreș. În fine când am participat la
discuțiile dintre Stăreș și cei doi americani
am reținut următoarele: Cum se poate răni o activitate
într-o țară, explicând că erau în fiecare sat din Iași
o organizație formată din câțiva oameni localnici
de completă încredere, care la rândul lor își aveau
pretenții și rudeli lor. Acești oameni de încredere au
mult 4-5 persoane primeau instrucțiuni dela el, eu cel
mult două pre înainte de a acționa și apoi, se fixa
locul de depozitare a armelor, data când să înceapă acțiunea
și cum, și se distribuie armele la toți cei aflați care luau
parte la acțiune. Am mai reținut dela Hamilton că
dându-l a știut mai dinainte că Național Tăroniști vor pierde
în alegeri.

Prezentul proces verbal l-am petrit puțin pe puțin
și am constatat că el conține în întregime cele declarate
pentru care îl restitu și somnez.

Archetator
H. Neg. de sec.
Suzan.

W. Masin

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestat BIRTASIU MIRCEA, născut la 31 Ianuarie 1905 în com. Bătaia-Ungaria, fiul lui NENADIE și SULTANA cu domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15

18 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 8

" s'a terminat " 22

Intrebare

În declarația consemnată în procesul verbal din 17 Iunie a.c. ai arătat că în Decembrie 1946 ai dat jurământ lui STARCEA că nu vei divulga în caz de arestare nimic din activitatea criminală pe care ai desfășurat-o împotriva regimului. Arată anchetei unde ți-a luat STARCEA acest jurământ și cu ce ocazie?

Răspuns

În Decembrie 1946 la una din ședințele ce se ținea la castelul din Bulci între STARCEA, RADU BUZESTI și PICHİ POGONEANU și la care am luat și eu parte în patru rânduri STARCEA (înainte de a veni în salon RADU BUZESTI și POGONEANU) mi-a spus că are deplină încredere în mine, însă el crede că e bine să depun un jurământ în fața lui pentru ca el să fie liniștit că secretele care le voi afla în ședințele sale cu RADU BUZESTI și POGONEANU privind acțiunile contrarevoluționare care le pregăteam împotriva regimului, nu vor fi divulgate nimănui.

Intrebare

Arată ce jurământ ți-a cerut baronul STARCEA?

Răspuns

STARCEA mi-a cerut să jur că îi voi păstra secretul organizației și acțiunilor în pregătire precum și orice aș face sau aș cunoaște despre el.

Intrebare

Ce jurământ ai făcut și cum l-ai făcut?

Răspuns

Bu laam jurat că îi voi păstra secretul și că nu voi divulga nimic nimănui, din cele ce voi auzi și cunoaște în legătură cu el.

ss/M. BIRTASIU

turdă cu acțiunile noastre, chiar dacă voi fi amenințat cu moartea.

Intrebare

117

Ce ți-a spus că se va întâmpla în cazul când vei călca acest jurământ?

Răspuns

Nu mi-a spus nimic.

Intrebare

Arată dacă a mai fost cineva de față când ți-a luat jurământul.

Răspuns

Nu a fost nimeni de față.

Intrebare

Cine mai știe că STARCEA ți-a luat acest jurământ.

Răspuns

Mai știe NICULITA GHEORGHE, soția și cumnata mea, alte persoane nu mai știu despre acest jurământ.

Intrebare

Cum au aflat aceștia despre acest jurământ și ce anume cunosc.

Răspuns

Cu ocazia conferinței administrative ținută la Bulci delă 1 la 7 Ianuarie 1947 (conferință despre care am mai vorbit în declarațiile mele anterioare) STARCEA i-a comunicat lui NICULITA GH. că mi-a luat jurământul.

Iar soției și cumnatei i-am spus eu, acasă.

Intrebare

Arată anchetei cum s'a ajuns la această discuție cu NICULITA și de ce nu ai declarat atunci când ai fost întrebat ce discuții ai avut la conferința de mai sus?

Răspuns

În salonul Castelului, STARCEA și cu NICULITA discutau chestiuni cu privire la organizația subversivă. Eu fiind de față, STARCEA i-a spus lui NICULITA că și mie mi-a luat jurământ cu privire la acțiunile noastre subversive.

În ce privește faptul că nu am declarat acest lucru anchetei, atunci când am fost cercetat cu privire la discuțiile ce le-am avut în timpul conferinței, recunosc că am mințit ancheta, deoarece nu am vrut să-l divulg pe STARCEA.

Intrebare

Mai sus arăți că STARCEA s'a exprimat către NICULITA că și d-tale ți-a luat jurământ, rezultă din această expresie că

ss/M. BIRTAȘIU

STARCEA a luat jurământ și la alții. Cunoști dta dacă STARCEA a luat jurământ și altor persoane?

113

Răspuns

Atunci când STARCEA mi-a luat jurământul, miea spus că o să ia astfel de jurământ și lui IAVORSCHI ADOLF și lui BOGDAN PETRU. Dacă le-a luat jurământ sau nu, nu am cunoștință.

Întrebare

Arată anchetei când și cu ce ocazie le-ai vorbit soției și cumnatei despre jurământ și ce le-ai vorbit?

Răspuns

Soției mele i-am vorbit chiar în seara zilei când STARCEA mi-a luat jurământul. Cu această ocazie ea m'a întrebat ce am mai făcut pela castel, iar eu i-am răspuns că STARCEA mi-a luat un jurământ cu privire la legăturile noastre subversive cu RADU BUZESTI și POGONEANU, de a nu le divulga la nimeni.

Întrebare

Rezultă că soția dtaale cunoștea legăturile dtaale cu STARCEA pe linia activității subversive mai de mult.

Răspuns

Da i-am vorbit soției mele despre unele discuții ce le-am avut cu baronul și cu RADU BUZESTI și POGONEANU, despre acțiunile ce pregătesc în vederea răsturnării regimului din țară. Deasemenea i-am vorbit soției și despre discuțiile ce s'au dus de STARCEA cu americanii, în privința complotului care era în curs de organizare (așa cum am arătat în declarațiile mele). Aceste le discutam cu soția mea, de câte ori se întâmplă să avem timp de discuții ca între soț și soție. Deasemenea se întâmpla ca în timp ce luam masa la prânz să discutăm și în fața cumnatei mele asemenea chestiuni, așa că a doua zi după ce am spus soției de jurământ, am discutat și cu cumnata la masă când ea a luat la cunoștință.

Întrebare

Pe ce te baza-i dta când mărturiseai asemenea secrete soției și cumnatei dtaale.

Răspuns

Faptă de ele nu aveau secrete și le spuneam orice, deoarece aveau încredere în ele.

Întrebare

Dta ai declarat anchetei că ai ascuns în pădure odată 7 arme militare și odată 25. arme. Despre aceste arme ai vorbit cu soția?

./.

ss/M. BIRTASIU

- - -
Răspuns

Nu nu i-am spus despre aceste arme deoarece erau lucruri secrete care îmi aparțineau numai mie.

Întrebare

Cum explici faptul că aceste secrete în privința armelor îți aparțineau d-tale odată ce arăți că nu aveai secrete față de soție, căruia i-ai spus totuși anumite secrete care și acestea tot d-tale îți aparțineau.

Răspuns

Nu pot să răspund, decât atât că cauza armelor nu i-am comunicat-o.

Întrebare

Care a fost cauza de nu i-ai comunicat acest lucru din moment ce totuși nu aveai secrete față de soția d-tale?

Răspuns

Era unele chestiuni pe care nu le comunicam soției, pentru că nu voiam ca ea să cunoască pentru a nu mă divulga sau să discute cu cineva așa cum sunt femeile.

Întrebare

Dacă ți-a fost frică că te va divulga în privința armelor, atunci de ce ai spus totuși de jurământul pe care l-ai dat lui STĂRCEA. Nu era tot atât de periculos pentru d-ta dacă te divulga numai despre jurământ?

Răspuns

Era același pericol, însă jurământul i l-am comunicat, despre armele de mai sus nu i-am vorbit.

Întrebare

D-ta ai recunoscut în urma confruntării cu soția d-tale că i-ai vorbit soției despre ascunderea unei cantități de arme în pădure. Arată anchetei și explică d-ta dacă te fereai de soția d-tale în privința armelor, atunci cum i-ai spus că ai ascuns arme în pădure odată ce acest fapt l-ai comis în realitate și nu numai așa ca să te justifici față de ea că ai întârziat din aceste motive așa cum susții în alte declarații.

Răspuns

Venind târziu acasă în noaptea zilei când am ascuns armele, soția sa certat cu mine, pentru că am întârziat orele fiind 23,30 când am sosit acasă. Cu această ocazie eu i-am spus să mă lase în pace că am fost ocupat cu ascunderea unor arme în pădure.

Întrebare

Când i-ai spus d-ta acest lucru soției d-tale?

Răspuns

I-am spus în seara zilei de 10 Iunie 1947.

Intrebare

A fost o versiune a datelor sau așa sau și petrecut faptele în realitate.

Răspuns

Faptele sau petrecut în realitate. În dimineața zilei de 10 Ianuarie 1947 am ascuns 25 bucdi arme în casa (pădurarului) de vânatoare a baronului STARCEA din valea Fiacului. Soției însă i-am spus că am ascuns arme în seara zilei deoarece întârziaseam. Realitatea este că eu m'am întors la Bulci și i-am raportat lui STARCEA ceea ce am făcut și totodată am lucrat cu STARCEA și la birou cu BOGDAN, la un program de vânatoare de mistreți pentru că gl. STEWNSON și maior METEANU erau veniți la Bulci în seara zilei de 9 Ianuarie 1947 și voiau să participe la vânatoare.

Intrebare

Soția datelor susține că i-ai spus locul și numărul armelor ascunse precum și persoanele care te-au ajutat în ascunderea armelor.

Răspuns

Nu i-am spus nici de locurile unde au fost ascunse armele și nici de persoane pentru că nu am fost însoțit de nimeni când am ascuns armele în afara de pădurarul BARBONI LADISLAU care locuia chiar lângă casa de vânatoare și care m'a ajutat.

Intrebare

Ce persoane mai cunosc despre faptul că baronul STARCEA are arme sau știu că în pădurile sale au fost ascunse arme militare.

Răspuns

Nu știe nimeni că am ascuns arme în pădure în afara de IAVORSCHI ADOLF căruia i-am spus că am ascuns cele arme în pădure fără ai spune unde și câte am ascuns.

Intrebare

Arată anchetei despre ce arme ai vorbit, unde ai vorbit și cu ce ocazie?

Răspuns

Spre sfârșitul lunii Ianuarie în ziua de 25 sau 26 Ianuarie 1947 a venit IAVORSCHI la mine acasă, așa ca să mă vadă ca prieten, cu această ocazie, înainte de a intra în casă, i-am spus ai grijă că i-am spus soției că în ziua de 10 Ianuarie noaptea când am întârziat de acasă i-am spus că am ascuns niște arme în pădure și din cauza asta am întârziat, i-am rugat apoi să fie atent dacă soția aduce din nou în discuție întâr-

./.

se/M.BIRTASIU

zierea mea să mă susțină.

Intrebare

Acest lucru i l-ai spus lui IAVORSCHI pentru a te justifica în fața soției sau nu.

Răspuns

Acest lucru i l-am spus pentru a mă justifica în fața soției.

Intrebare

IAVORSCHI știe că dta în realitate ai ascuns arme în pădure.

Răspuns

IAVORSCHI nu știe nimic decât ceea ce i-am spus eu în discuțiile ce le-am avut atunci cu soția deoarece ea a venit în odaie și a stat de vorbă cu noi.

Intrebare

Arată dta dacă din 10 Ianuarie când ai ascuns armele și până în 25-26 Ianuarie te-ai mai întâlnit cu IAVORSCHI.

Răspuns

Da mai m'am întâlnit dar nu am vorbit cu el despre arme.

Intrebare

Dacă soția dtaie despre care ai arătat că păstra secrete a putut să divulge un asemenea secret lui IAVORSCHI, când dta nu ai vorbit până atunci acestuia.

Răspuns

Soția mea a discutat cu IAVORSCHI și cu mine despre arme, deoarece nu era sigură de mine dacă am lipsit pentru ascunderea armelor sau pentru alt motiv în seara zilei de 10 Ianuarie 1947.

Intrebare

Arată dta amănunțit tot ce ați discutat cu această ocazie cu privire la arme.

Răspuns

Discutam cu IAVORSCHI chestiuni de vânzătoare de miștreț la care a participat STEWNSON și METEANU între timp a intrat soția mea în odaie și după un schimb de cuvinte între ei, a început să arate că lipsesc prea des de acasă și că i-am spus că eu în seara zilei de 10 Ianuarie 1947 am ascuns arme în pădure (drept justificare) iar IAVORSCHI i-a răspuns că câteodată dnă, omul e ocupat și cu astfel de lucruri, atât a fost toată discuția.

Intrebare

Anchetacunoaște astfel această problemă și îți
./.

ss/M. BIRTASIU

atrage atenția că vei suporta consecințe grave pentru declarații mincinoase.

Răspuns

Susțin cele declarate și mai adaug că cu IAVORSCHI am mai discutat despre arme, atunci când i-am predat o armă în Februarie 1947 dela STARCEA și în Sept. 1947 când a venit NEULITA la Bulci și când mi-a spus să aruncăm armele în Mureș, tot atunci la spus NICULITA și lui IAVORSCHI.

Întrebare

Arată anchetei despre ce arme ai vorbit cu IAVORSCHI și arată ce arme a spus NEULITA să arunci în Mureș.

Răspuns

Cu IAVORSCHI am vorbit despre 3 arme primite dela STARCEA pentru mine și pentru IAVORSCHI și BORBONI LADISLAU și despre cele 3-5 arme pe care le-a scos BLAGOI MIHAI din dulapul lui STARCEA în 1948, cu puțin timp înainte de a cădea sigila Castelului.

Despre aceste arme i-am spus lui IAVORSCHI și lui BLAGOI MIHAI să le distrugă sau să facă ce vor cu ele. Despre alte arme nu am vorbit cu IAVORSCHI. NEULITA a spus să aruncăm în Mureș toate armele care sunt ascunse.

Întrebare

La ce arme se referea NEULITA.

Răspuns

NEULITA se referea la cele 7 arme ascunse de mine la locul Stean și la 25 arme ascunse în Valea Fiacului și la cele care erau la noi adică cele 3 arme date de STARCEA.

Întrebare

Arată anchetei de unde au fost procurate armele militare pe care le-ai ascuns în pădure și cum au fost ele procurate.

Răspuns

Cele 7 arme pe care le-am ascuns la locul Stean a fost aduse de col. ZAITZ (împreună cu cele 3 arme date nouă de STARCEA adică mie, lui IAVORSCHI și lui BORBONI), iar cele 25 de arme au fost aduse de gl. STEVENSON și METEANU în seara zilei de 9 Ianuarie 1947 când ei au venit la Bulci.

Întrebare

Arată anchetei cum au fost aduse armele de mai sus, ce fel de arme au fost și ce marcă.

Răspuns

Au fost aduse în două mașini (un Jepp și o mașină mai mare închisă nu știu ce marcă). Armele au fost de tip ss/M. BIRTASIU

pistol automat marcă americană și germană Schmaiser-Daimler.

Intrebare

De unde știți că armele au fost aduse în două mașini?

Răspuns

Am văzut mașinile în garajul dela Bulci de unde am primit armele.

Intrebare

Arată dta împrejurările în care ai primit cele 25 de arme?

Răspuns

În ziua de 9 Ianuarie 1947 STARCEA mi-a spus că în această seară va sosi STEVENSON și METEANU la Bulci și că vor aduce arme, iar eu să vin cu căruța mea în ziua de 10 Ianuarie 1947 la ora 6 dimineața la Bulci pentru a lua în primire un număr de arme pentru ca să le ascund în podul casei de vânătoare din Valea Fiacului. Conform acestei înțelegeri în dimineața zilei de 10 Ianuarie 1947 la ora 5 și 45 minute am sosit la castel, unde am deșteptat pe baronul STARCEA care a venit cu mine la garajul de automobile, de unde mi-a dat 25 arme și 1500 cartușe. Aceste arme STARCEA personal îmi aducea câte două de fiecare dată din garaj, eu îndreptându-le în lada căruței. Menționez că eu nu am intrat deloc în garaj să văd câte arme sunt, decât numai în ușa garajului de unde am văzut că STARCEA lua armele dintr'un dulap de scânduri.

Intrebare

Arată dta dacă în această dimineață te-a văzut cineva cu STARCEA întrucât el se scula de obicei târziu.

Răspuns

Nu ne-a văzut nimeni.

Intrebare

Ai primit dta instrucțiuni cum să ascunzi armele și cum să procedezi ca să nu fii descoperit.

Răspuns

STARCEA mi-a spus să ascund armele în podul casei de vânătoare în afară de câteva bucdi care să le ascund în altă parte pentru a le avea la îndemână. Să închid podul cu cheia și cheia să o păstrez în casa de fier la mine. Totodată mai arăt că încă în ziua de 9 Ianuarie l-am întrebat pe STARCEA ce facem cu BARBONI care trebuie să ia cunoștință de acest lucru, pentru că cheia casei se afla la el. STARCEA mi-a spus că are încredere în BARBONI. La plecare mi-a spus să mă întorc

./.

ss/M. BIRTASIU

înapoi la Bulci pentru ai comunica cum am aranjat armele și a lucra la programul de vânatoare.

Intrebare

Arată anchetei cum ai îndeplinit în mod practic ascunderea armelor.

Răspuns

Am ajuns la casa de vânatoare și pela ora 7,30 am luat contact cu BARBONI care era acasă și i-am spus să aducă scara cu cheia dela podul casei lucru pe care la și făcut. Eu am descărcat armele din căruță ajutat de BARBONI le-am lăsat în cameră lângă ușa podului apoi BARBONI s'a urcat pe scară iar eu i le dădeam de jos și el le așeza în pod. După ce au fost lăsate 20 buc. arme în pod și 1400 de gloanțe am încuiat podul și cheia am luat-o la mine, după aceasta am luat 5 arme și 100 gloanțe și am plecat împreună cu BARBONI în urma sfatului său, la un copac mare scorburos în grădina de Lopătari unde am ascuns aceste 5 arme și 100 cartușe. Pela orele 9,30 dimineața am terminat și m'am întors la boară unde am predat căruța și unde am mai avut treabă cu o comisie de control la uimul morei, după care pela orele 15,30 am plecat la Bulci cu un vagonet care transporta chiar lemne la Bulci. La Bulci am stat până la orele 22,30 unde am lucrat cu BOGDAN PETRU la niște lucrări curente de birou și cu STARCEA am lucrat la programul de vânatoare spunându-i totodată că armele le-am aranjat așa după cum a dispus.

Intrebare

Arată d-ta cu ce scop ți-a spus STARCEA să oprești un număr de arme pentru a le avea la îndemână în 10 Ianuarie 1947

Răspuns

STARCEA mi-a spus să avem armele la îndemână pentru a le întrebuința în caz de nevoie.

Intrebare

La ce se referea STARCEA când ți-a spus ca să întrebuințați armele în caz de nevoie.

Răspuns

STARCEA așa s'a exprimat. Nu mi-a spus motivul însă eu am simțit că trebuia să le folosim acestea într'un caz urgent de înarmare pentru a putea intra în acțiune în cazuri neprevăzute.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl susțin și semnez.

Lt. Maj. de Sec.

G. Rujan

ss/M. BIRTASIU

Proces-Verbal de interogator

Arestat Primitiv Stăreca născut la 21 Ianuarie 1901
 în com. Gătarău, Ungaria fiul lui Nanașiu și Sultana
 cu domiciliu în Cluj str. Grigorelilor Nr. 15.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

" s'a terminat la " 12 și "

Intrebare: În declarația consemnată în procesul verbal
 din 18 Iunie a. c. ai arătat că în decembrie 1946 ai dat
 jurământ lui Stăreca că nu vei divulga în caz de necesitate
 nimic din activitatea criminală pe care ai desfășurat-o
 împotriva regimului. Arată anchetei unde ți-a luat
 Stăreca acest jurământ și cu ce ocazie

Răspuns: În decembrie 1946, la penă din sedințele
 ce se țineau la ^{Constitut} Prulei între Stăreca Radu-Buzescu și
 Pietri Pogoneanu și la care am luat și eu parte în
 patru rânduri. Stăreca înainte de a veni în sală
 Radu Buzescu și Pogoneanu, mea opus, căi vor depună încredere
 în mine, însă el prede că o bine să depun un jurământ în
 fața lui, pentru ca el să fie liniștit că secretul ceea
 ce voi afla în sedințele sale cu Radu Buzescu și Pogoneanu
 privind activitatea contrarevoluționară care le prezintam
 împotriva regimului, nu vor fi divulgate nimănui.

Intrebare: Arăta ce jurământ ți-a făcut domnul Stăreca

Răspuns: Stăreca mea cerut să jur că îi voi păstra

Semnătura,

M. Dincă

Urmare: secretul organizatiei si actiunilor in pregatire precum
si ce se va face sau au cunoaste despre el.

Intrebare: Ce jurament ai facut si cum l-ai facut
~~raspuns:~~ Raspuns: Eu eram jurat ca isi voi pastra secretul
si ca nu voi divulga nimic, nimănui, din cele ce voi auzi
si cunosti in legătura cu actiunile noastre, chiar daca
voi fi amenintat cu moartea.

Intrebare: Ce ti-a spus ca se va intimpla in cazul
cand vei calca acest jurament

Raspuns: Nu mia spus nimic.

Intrebare: Atata placu a mai fost cineva de fata cand
ti-a luat juramentul.

Raspuns: Nu a fost nimeni de fata.

Intrebare: Cine mai stie cu Stareea ti-a luat acest jurament

Raspuns: Mai stie Niculita George, sotia si cumnata
mea alta persoane nu mai stie despre acest jurament.

Intrebare: Cum au aflat peotia despre acest jurament
si ce punere punore.

Raspuns: Eu peapina conferinta administrative tinuta
la Bucuresti, dela 1- la 7 iunie 1948. (conferinta despre
care am mai vorbit in declaratiile mele anterioare) Stareea
ia comunicat lui Niculita Ghe ca mea luat juramentul
si ca sotia mea si cumnata i-am spus eu, acori.

Intrebare: Atata ancheta cum sa ajuns la aceasta
discentia cu Niculita si de ce nu ai declarat atunci
cand ai fost interchat ce discentia ati avut la conferinta
de mai sus,

Raspuns: In saloaul Castelului, Stareea si cu Niculita
discentia chestiunii cu privire la organizatia subterana.
Eu fiind de fata, Stareea i-a spus lui Niculita ca "mă mea
luat jurament cu privire la actiunile noastre subterane.

Semnatura,

St. Stareea

Urmas: In ce priveste faptul ca nu am declarat acest lucru anchetei, atunci cand am fost cercetat cu privire la discutile pe care am avut in timpul conferintei, recunosc ca am mintit ancheta deoarece nu am vrut sa-l divulg pe Stărcă.

Intrebare: Mai nes arăta că Stărcă sa exprimat către Necuțita că si stăle tra luat jurământ - rezultă din această expresie că Stărcă a luat jurământ si la alti. Cunoști sta dacă Stărcă a luat jurământ in altor persoane?

Răspuns: Atunci când Stărcă mea luat jurământul, mea spus că si ca astfel de jurământ si lui Savorseti Adolf si lui Bogdan Petru. Dacă lea luat jurământ sau nu, nu am cunoștință.

Intrebare: Arăta anchetei când si cu ce ocazie le-ai vorbit sotiei si pumnatilor despre jurământ si ce le-ai vorbit?

Răspuns: Sotiei mele iam vorbit chiar in scara țilei când Stărcă mea luat jurământul. Cu acestia ocazie i-a mea intregat ce am mai făcut pe la Costel, iar eu iam răspuns că Stărcă mea luat un jurământ cu privire la legăturile noastre subversive cu Radu Bourseti si Pogonaru, de a nu le divulga la nimeni.

Intrebare: Rezultă că putia stăle cunoștea legăturile stăle cu Stărcă pe linia activității subversive mai de mult.

Răspuns: Da ca-m vorbit sotiei mele despre unele discutii pe care am avut cu boșorul si cu Rodu Bogdă si Pogonaru, despre activitățile pe pregătuse in vederea răsturnării regimului din țară. Deosemena iam

Semnătura.
L. B. Bășir

Urmare: Vorbit sotiei si despre discutile ce s-au dus de Stăneasa cu americani, in privinta completului pe care era in curs de organizare (asa cum am aratat in declaratiile mele). Acesta de discutam cu sotia mea, de cate ori se intampla sa avem timp de discutii cu intru noi si suti. Se asemena se intampla sa in timp ce luam masa la pranz sa discutam pe in fata cumnatilor mele asemenea chestiuni, asa ca a doua zi dupa ce am spus sotiei de jurament, imi prezentat si pe cumnatu la masa cand ea a luat la cunoastinta.

Intrebare: Pe ce te bazei sta cand marturiseai asemenea secrete sotiei si cumnatilor stali.

Raspuns: Fata de eli nu aveam secrete si le spuneam or ce, deoarece aveam incredere in eli.

Intrebare: Sta ai declarat anchetei ca ai posesiune in podure odata si arme mitocare si odata si arme.

Raspuns: Despre aceste arme ai vorbit cu sotia?

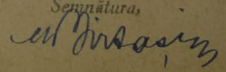
Raspuns: Nu nu iam spus despre aceste arme deoarece erau lucruri secrete care imi apartineau numai mie.

Intrebare: Cum explici faptul ca aceste secrete in privinta armelor iti apartineau stule odata ce priti. Ca nu precii secrete fata de sotie, deoarece i-ai spus toturi anumiti secrete care si pe acestia tot stali iti apartineau.

Raspuns: Nu pot sa raspund, decat atat ca cauza armelor nu iam comunicat-o.

Intrebare: Care a fost cauza de nu i-ai comunicat acest lucru din moment ce toturi nu precii secrete fata de sotia stali?

Raspuns: Era unchi chestiuni pe care nu le comunicam sotiei, pentru ca nu voiam ca ea sa cunoasca.

Semnatura,

Urmare: pentru a nu mă divulga sau să discute cu cineva, așa cum sunt femeile.

Întrebare: Dacă ti-a fost frică că te va divulga în privința armelor, atunci de ce ai spus tatălui de jurământul pe care l-ai dat lui Stăreca - Nu era tot atât de periculos pentru sta dacă te divulga numai despre jurământ?

Răspuns: Era același pericol, însă jurământul îl am comunicat, despre armele de mai sus nu i-am vorbit.

Întrebare:

Sta și recunoaște în urma confruntării cu poșta. Stule că i-ai vorbit soției despre ascunderea unei cantități de arme în pădure. Arată anchetei și explică sta dacă ti făcea de soția stule în privința armelor, atunci cum i-ai spus lui și ascuns arme în pădure odată ce acest fapt l-ai comis în realitate și nu numai așa cu să te justifici față de ea că ai interzis din aceste motive așa cum este în alte declarații.

Răspuns: Tenind târziu peasă în noaptea fi-lui când am ascuns armele, poșta se certat cu mine pentru că am interzis-o pe fiica 23ta când am sosit ocazi. Eu peoasta peafie eu i-am spus și mă lase impuse că am fost preocupat cu ascunderea unor arme în pădure.

Întrebare: Întrebare când i-ai spus sta peoșt lucru soției stule.

Răspuns: E-am spus în seara fi-lui de 10 Ianuarie 1947.

Întrebare: A fost o versiune a stule sau am să știți puteau faptele în realitate.

Răspuns: Faptele sau puteau în realitate. În dimineața zilei de 10 Ianuarie 1947 am ascuns 65 bucati arme

Semnătura.

Al. V. Bășin

Urmare: in casa (pădurarului) de vânatoare a coronului Stărcă din valea Fiaclui și sub un copac în morbură pe Valea Fiaclui. Sotiei însă i-am spus că am ascuns arme în scara fiiei deoarece întârziaseam. Realitatea este că eu m-am întors la Bulei și i-am raportat lui Stărcă și cum am făcut și tot odată am lucrat cu Stărcă la birou cu Bogdan, la un program de vânatoare la mîstrel pentru că G. Stewenson și Major Metcane erau veniți la Bulei în scara fiiei de 9 Ianuarie 1948 și voiau să participe la vânatoare.

Intrebare: Sotia stăte mereu pe săi spus locul și numărul armelor ascunse precum și persoanele care te-au ajutat în ascunderea armelor.

Răspuns: Nu i-am spus nici de locurile unde au fost ascunse armele și nici de persoane pentru că nu am fost în contact de nimeni când am ascuns armele în afara de pădurarul Porboni Ladislau care locuia chiar lângă casa de vânatoare și pare mă ajutat.

Intrebare: Ce persoane mai purtase despre faptul că coronul Stărcă are arme sau știu că în pădurile mele au fost ascunse arme militare.

Răspuns: Nu știu nimeni că am ascuns arme în pădure în afara de Lovorochi Adolf și cum i-am spus că am ascuns ceva arme în pădure fără să spun unde și câte am ascuns.

Intrebare: Arată anchetei despre ce arme ai vorbit unde ai vorbit și cu ce ocazie.

Răspuns: Spu sfîrșitul lunii Ianuarie în ziua de 15 sau 16 Ianuarie 1948, a venit Lovorochi la mine acasă, așa că și mă radio sa puțin, cu peocotă ocazie, înainte de a intra în casă, i-am spus să grije

Semnătura,
Insașin

Urmas: Cu 10 am spus sotiei ca in ziua de 10 Ianuarie noaptea cand am intarziat de acasa 10 am spus ca am precurs niste arme in padure si din cauza asta am intarziat, 10 am rugat apoi sa fie atent daca puteti aduce din nou in discutie intarzierile mea si-mi iustifica.

Intrebare: Acest lucru il ai spus lui Tavorochi pentru a te justifica in fata sotiei sau nu.

Raspuns: Acest lucru 10 am spus pentru a ma justifica in fata sotiei.

Intrebare: Tavorochi stie ca ^{sti} in realitate ai precurs arme in padure.

Raspuns: Tavorochi nu stie nimic decat ca 10 am spus eu in discutie ca le-am avut atunci ca suta de parce ca a venit in padure si a stat de vorba cu noi.

Intrebare: Arata sta daca din 10 Ianuarie cand ai precurs armele si pana in 20-26 Ianuarie nu te-ai mai intalnit cu Tavorochi.

Raspuns: Da mai mare intalnire doar nu am vorbit cu el despre arme.

Intrebare: Daca suta stia despre pare si arata ca pastra secrete, ~~dar~~ ^{nu} a putut sa divulge un asemenea secret lui Tavorochi, cand sta nu e vorbit pana atunci.

Raspuns: Suta mea a discutat cu Tavorochi si cu mine despre arme, deoarece nu era sigur de mine daca am lipsit pentru ascunderea armelor sau pentru alt motiv in seara zilei de 10 Ianuarie 1947.

Intrebare: Arata sta amănunțit tot ce ati discutat pe aceasta ocazie pe privire la arme.

Raspuns: Discutam cu Tavorochi chestiuni de vanatoare de mistret la care a participat Stewenson si Heston.

Semnatura.

M. D. R. asin

Urmas: Intre timp a intrat sotia mea in odale si dupa un schimb de cuvinte intre ei, a inceput sa arate la diprese prea des de acasi, si la o-am spus ca sun in vara 2-lei de 10 Februarie 1949, am ascuns arme in padure (drept justificare) iar Tavorochi ia raspuns la cateodata si omul a plecat si eu pot fi de lucru, atat a fost starea discutiei.

Intrebare: Anchetă pe noaste alfel această problema si iti atrage atentia pe vei raportu caseante grave pentru declarati minciunoase.

Răspuns: Si stin pe declarate si mai adaug ca eu Tavorochi am mai discutat despre arme, atunci când iam predat o armă in Februarie 1948 dela Stăreca si in sept. 1948 când a venit Neculita la Budei si când mea spus sa aruncăm armele in Mures, tul atunci eu spus Neculita si lui Tavorochi.

Intrebare: Prata anchetei despre ce arme si vorbit cu Tavorochi si arata ce arme a spus Neculita si prunci in Mures.

Răspuns: Eu Tavorochi am vorbit despre 3 arme primite dela Stăreca pentru mine, si pentru Tavorochi si Borbani Ludislu si despre cele 3-5 arme pe care de-a seos Blugai si tnoi din dulapul de Stăreca in 1948, eu putin timp maiate de a se rigila Evodolul despre aceste arme iam spus lui Tavorochi si lui Blugai si tnoi sa-le distrugă sau sa facă ce vor eu ele. Despre alte arme nu am vorbit cu Tavorochi. Neculita se spus sa aruncăm in Mures toate armele care sunt ascunse.

Intrebare: La ce arme se referea Neculita.

Răspuns: Neculita se referea la cele 7 arme ascunse de mine la locul stean si la 15 arme ascunse in

Signatura
 10/01/1950

Urmare: Valca Fiacului n' la pe la care erau la noi
adica pe la 3 arme date ^{de sti} sti, cum

Intrebare: Arata anchetei de unde au fost procurate
armele militare pe care le-ai ascuns in poduri si cum
au fost ele procurate

Raspuns: Cele 7 arme pe care le-am ascuns la locul
Steau a fost aduse de cal. La itzi impreună cu cele
3 arme date noua de stăreca (adica mie, lui Iovorschi
si lui Borboni), iar cele 15 de arme au fost aduse
de G. Stewenson si Mateanu in scara filiei de
9 Ianuarie 1948 pînă si au venit la Bulei.

Intrebare: Arata anchetei cum au fost aduse armele
de mai sus, pe fel de arme au fost si pe marea

Raspuns: Au fost aduse in doua masini, un Jepp si
o masina mai mare inchisa nu stiu ce marca. Armele
au fost de tip pistol automat, marca americana si
germana Schmauser - Daimler.

Intrebare: De unde sti sti ca armele au fost
aduse in doua masini

Raspuns: Am văzut masinile in garajul dela Bulei
de unde am si primit armele.

Intrebare: Arata sti imprejurările in care ai primit
cele 15 de arme.

Raspuns: In ziua de 9 Ianuarie 1948 Stăreca m-a spus
ca in aceasta scara va pari Stewenson si Mateanu
la Bulei si ca ei vor aduce arme, iar eu sa vin
cu paruta mea in ziua de 10 Ianuarie 1948 la ora
6 dimineata sa ~~am~~ la Bulei pentru a lua in primire
un numar de arme pentru ca sa le ascund in ^{baie} ~~baie~~ ^{baie} ~~baie~~
de vanatoare din Valca Fiacului. Conform acestor
intelegeri in dimineata zilei de 10 Ianuarie 1948 la
ora 5 si 45 minute am sosit la Costel, unde am doborat

Semnatura.

Io Brădărin

Urmas: Intat pe doronul Stăreanu, care a venit cu mine la garajul de automobile, de unde mea dat 25 arme în 1500 cartuse. Astele arme Stăreanu personal imi aducea câte oana de fie care plata prin garaj, cu înscădunale în lada părentei. Menționez că eu nu am intentat de loc în garaj să văd câte arme sunt, decât numai în ora garajului de unde am văzut că Stăreanu lica armele într-un dulap, de pânduri.

Intrebare: Arata sta dacă în acesti dimineati tra văfut cineva cu Stăreanu intru-eit al se scula de obicei tăr fire

Răspuns: Nu mea văfut nimeni

Intrebare: Ai primit sta instructiuni cum să păcunf armele și cum să procedezi cu și nu fii descoperit

Răspuns: Stăreanu mea spus să așcund armele în puchul casei de vânătoare în afora de câte va lucra, cure să-le așcund în alta parte pentru a le avea la îndemână. Să închid podul cu șchia și șchia să o păstrezi în casa de for la mine. Tot odutu mai arat că încă în țina de 9 tonnois dom intru-bat pe Stăreanu pe faem cu Borboni cure trebnie și eu pământu de acest lucru, pentru că șchia curei se afla la el. Stăreanu mea spus să pre înprode în Borboni. La plecare mea spus să mă întore inapoi la Bucler pentru ai comunica cum am arangat armele și a lucru la programul de vânătoare.

Intrebare: Arata păcunf cu și indeplinit în mod practic păcunderea armelor.

Răspuns: Am spus la casa de vânătoare pe la ora 22 am luat contact cu Borboni cure era necesă și i-am spus să aduca seara cu șchia dela podul casei. Lucru pe care lă și făcut. Au am descărcat armele

Semnătura,

le Dindăcu

Urmare: din căruți aputat de Borboni de-am dusă în camera
 lângă usa podului, apoi Borboni sa urcat pe scări
 iar eu îl dădeam de jos și el se așeza în pod.
 Supriza pe fost disute 20 buc arme în pod și 1400
 de gloante am înviat podul și elia am luat-o la
 mîncă, după aceasta am luat 5 arme și 100 gloante și
 am plecat împreună cu Borboni în prima spărtului său,
 la un cupac mare pe o leaură în grădina de Lupatori
 unde am ascuns aceste 5 arme și 100 cartușe. Pe la
 orele 9³⁰ din nou am terminat și m-am întors la Haora
 unde am produs căruți și unde am mai avut treabă cu
 o comisie de control la reșterul morii, după care
 pe la orele 11³⁰ am plecat la Bulci pe un vagonet.
 Cu transportu elia am lăsat la Bulci. ^{la Borboni} am
 stat pînă la orele 12³⁰. ~~am~~ unde am lucrat cu Bogdan
 Patru la niste lucrări curente de lucru, și cu Stărcu
 am lucrat la programul de vînatore spînzurîndu-i tot
 pe la orele 15 am primit un raport și după cum a dispus
Intrebare: Arată Itu cu ce timp ti-a spus Stărcu
 și a fost un număr de arme pentru a le avea la îndemînă
 în 10 Ianuarie 1948.

Răspuns: Stărcu mea spus și cum amele la îndemînă
 pentru ale întocmintă în caz de nevoie.

Intrebare: La ce se referea Stărcu când ti-a spus
 că să te întocmintă armele în caz de nevoie.

Răspuns: Stărcu pra sa exprimat, Nu mea spus material
 înru eu am scutit că trebuie să se facă aceste întrun
 caz urgent de înarmare pentru a putea intra în acțiune
 în cazuri neprevăzute.

Prezentul proces verbal l-am scutit subînt cu subînt
 și am constatat că el continue în întregime pe de declara
 pentru care el insistă și somnez.

St. Muz. de Sec. —
 Iluzon

Semnătura
 M. J. Sasin

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

27 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 8,30

" s'a terminat " 24,30

Eu, căpitan de Securitate WEISS LUDOVIC, am interogată în calitate de ofițer anchetator pe arestatul; Numele IAVORSCHI, Prenumele ADOLF, Anul, luna și ziua nașterii; 28 Decembrie 1908, Locul nașterii Suceava raionul Suceava. Cetățenia română, Naționalitatea poloneză, Apartenența politică nelocuită, din ce an.... Studii 4 cl. școală inferioară de agricultură din 1927 Suceava. Profesia pomicultor. Ultimul loc de muncă și funcția Gospodăria de Stat Lugoj, Secția Bulci, brigadier de câmp. Ultimul domiciliu Satul Bulci, Raionul Lipova, Reg. Arad. Situația familială căsătorit. Soția VALERIA IAVORSCHI născută LIPETCHI de 40 ani, casnică, copii: HEINRICH de 13 ani, SARLOTA de 2 luni. Originea socială mic-burghez, tatăl STANISLAU fost plutonier de jandarmi, decedat. Mama MARIA SLEBI decedată, avere: 1 casă compusă din 3 camere 1 bucatărie. Activitatea politică până în 1947 nu a fost încadrată în niciun partid politic. Decorații, distincții și premii guvernamentale: nu am fost. În ce armată și cât timp a servit, grad, funcție: sergent la Reg. 12 Căldrăși Roman, magazioner. Dacă a fost prizonier: nu am fost. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce: nu am fost niciodată în străinătate. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare. Nu am participat. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat. Nu am fost dat în judecată și nici pedepsit n'am fost.

Întrebare

Arată d-ta pe cine cunoști că a săvârșit fapte împotriva Securității Statului?

Răspuns

Stiu că a săvârșit fapte împotriva Securității Statului pe următorii: baronul STARCEA MOCSONY IOAN, BIRTASIU MIRCEA și pe dra ZEICHMEISTER MAGDALENA zis MELI.

././ ss/A. IAVORSCHI

Intrebare

Pe cine mai cunoști în afară de cei arățați mai sus
că a săvârșit fapte în contra Sec.Statului.

Răspuns

Mă cunosc pe alții că au săvârșit vreun fapt în
contra Sec.Statului.

Intrebare

Dă ai săvârșit vrece faptă în contra Securității
Statului?

Răspuns

Da am săvârșit.

Intrebare

Care sunt acele fapte pe care le-ai săvârșit împo-
triva Securității Statului?

Răspuns

În cursul anului 1947 am ascuns în curtea fermei
unde am locuit, într-o clădire de paie, două pistoale automate
nemțești tip Deimler și un pistol militar de 9 mm. marca Steyer

Intrebare

De unde ai avut dă acest armament și unde se află
în prezent?

Răspuns

Cu ocazia arestării baronului STARCEA I. lacheul
său BLAGOI MIHAI în timpul percheziției domiciliare a reușit
să scoată din castel armele mai sus menționate; el a reușit
să vorbească și cu baronul, căruia a comunicat că, dejucând
vigilența organelor de siguranță a reușit să sustragă armele.
După ce baronul STARCEA a fost ridicat, lacheul BLAGOI MIHAI,
conform dispoziției baronului a adus aceste arme la mine și
eu le-am ascuns la locul indicat mai sus.

Peste câteva zile l-am întrebat pe NEULITA GH.
vărul baronului STARCEA, care a fost directorul general al în-
treprinderilor și moșilor lui STARCEA (decedat în anul 1951)
ce să fac cu armele. Acesta mi-a spus să le distrug imediat.
Atunci eu am scos armele din clădire și le-am aruncat în Mureș.

Intrebare

Dece nu spui cinstit ce ai făcut cu armele, dece
spui că le-ai aruncat în apă? Arată sincer adevărul! Nu-ți
dă seama cât de evident este, că dă ascunzi adevărul?

Răspuns

Recunosc că am mințit, când am declarat că am arun-
cat. / ./. ss/A. IAVORSCHI

oat armele în Mureș. Adevarul este că am predat armele lui UDRESCU PETRE și LAIE pădurar din com. Tala.

Intrebare

Câte arme ai predat lui UDRESCU PETRE și LAIE și când?

Răspuns

Am predat lui UDRESCU PETRE acele arme, despre care am arătat că le-am aruncat în Mureș, adică două pistoale automate Deimler și un pistol Steyer. Armele le-am predat lui UDRESCU PETRE, după câte-mi amintesc în cursul lunii August 1948.

Intrebare

Arată împrejurările în care dă ai predat armele lui UDRESCU PETRE?

Răspuns

Într-o zi în cursul lunii August 1948 m'am întâlnit la piață, în comuna Bata cu UDRESCU PETRE. Cu această ocazie i-am spus, că am acasă două pistoale automate Deimler și un pistol Steyer, care au fost sustrate cu ocazia percheziției dela STARGEA, de către BLACIU MIHAI și predate mie conform ordinului baronului. Am căzut de acord, ca UDRESCU P. să vie seara la mine acasă și eu i-am predat armele susmenționate. Încă îmi reamintesc că era de față și un cetățean polonez, anume ANDRHOV GHEORGHE.

Intrebare

Deci ai predat dă armele în prezența cetățeanului polonez ANDRHOV? Cine este acest ANDRHOV?

Răspuns

ANDRHOV GHEORGHE este un cetățean polonez refugiat din Polonia în timpul războiului din 1939. El s'a stabilit de atunci în comuna Bulci și a locuit în casa baronului de lângă castel și în prezent este angajatul IIPIL-ului. ANDRHOV era prezent când UDRESCU PETRE a venit să ridice armele și considerându-l un om de încredere nu m'am ferit de el, deoarece îmi era prieten.

Intrebare

Ai mai predat lui UDRESCU PETRE și alte arme?

Răspuns

Nu i-am mai dat alte arme niciodată.

Intrebare

Cu ce scop ai predat dă lui P. UDRESCU aceste arme?

./.

ss/A. IAVORSCHI

Răspuns

Eu am predat armele lui UDRESCU P. cu scopul, ca acesta să le păstreze și dacă STARCEA I. va fi eliberat, să i le restituim.

Întrebare

Dacă armele le-ai ascuns dta, de ce era nevoie ca să le predai lui UDRESCU PETRE. De ce nu spui adevărul.

Răspuns

Eu spun adevărul; am predat armele lui UDRESCU P. pentru că am știut că eu sunt supravegheat și în 1948 organele puterii de stat mi-au făcut și o percheziție domiciliară. Mi-a fost frică, că până la urmă armele vor fi găsite la mine și am vrut să evit acest lucru.

Întrebare

De ce l-ai ales tocmai pe P. UDRESCU pentru ascunderea armelor?

Răspuns

Am știut că P. UDRESCU este omul baronului, care se bucură de deplină încredere din partea acestuia.

Întrebare

Arată mai precis legăturile între P. UDRESCU și STARCEA?

Răspuns

Eu am văzut că UDRESCU era foarte des împreună cu baronul STARCEA, ca pădurar el făcea serviciu la parchete (lemn exploatare) și mânua sume însemnate de bani, de asemenea el avea legături strânse și cu BIRTASIU MIRCEA, care era șeful său ierarhic și cu care avea relații foarte apropiate.

Întrebare

În afară de raporturile de serviciu, în ce constau aceste relații apropiate ale lui P. UDRESCU, cu STARCEA și cu BIRTASIU MIRCEA?

Răspuns

Eu știu numai atâtă, nu cunosc legăturile lor mai departe.

Întrebare

Dta ai mai mai mințit și înainte! Îți atragem atenția să spui adevărul?

Răspuns

Eu am arătat adevărul în cece privește legăturile lui STARCEA și UDRESCU.

Necunosc însă și dacă am mințit și nu am arătat în

././ ss/A. IAVORSCHI

mod real că mai era un pistol de cal.7,65 de marca Walter pe care l-am predat conf.ordinului directorului general NICULITA ru soției lui.

Intrebare

Dece nu ai predat lui NICULITA GH. dacă ți-a cerut el. Cum explici dta că ți-a spus NICULITA să predai soției lui? Dece nu arăți sincer adevărul?

Răspuns

NICULITA GH. nu mi-a dat ordin personal, mi-a cerut printr'o scrisoare pe care am primit-o prin poștă, eu imediat m'am dus la Timișoara la locuința lui NICULITA GH. ca să predau pistolul însă nu am găsit acasă, astfel am predat pistolul soției lui.

Intrebare

La cine ai mai predat arme?

Răspuns

Nu am predat nimănui arme în afară de cele arătate mai sus.

Intrebare

Despre ce arme mai ai cunoștință în afară de cele arătate?

Răspuns

N'am cunoștință despre alte arme.

Intrebare

Ți se atrage atenția să arăți adevărul. Organele de anchetă sunt în posesia probelor, că ai cunoștință și de altele. N'are nici un rost să ascunzi faptele d tale și a altuia.

Răspuns

Eu nu vreau să ascund nimic și sunt hotărât să arăt org.de anchetă și recunosc că mai am cunoștință și despre alte arme.

Intrebare

Arată despre ce arme mai ai cunoștință dta?

Răspuns

Imi amintesc că în cursul anului 1947 înainte de stabilizarea monetară, mecanicul CRUTACIU VASILE a venit la locuința mea, la fermă, aducându-mi un pistol automat german marca Deimler. El mi-a dat arma mea cu mențiunea ca s'o predau Baronului I. STARCH.

Intrebare

Cine este acest CRUTACIU VASILE?

././ ss/A. IAVORSCHI

Răspuns

CRUTACIU VASILE este de meserie mecanic și a fost salariatul lui STARCEA și unul dintre oamenii de încredere a lui. În prezent lucrează la Întreprinderea de salam din Timișoara fostă fabrica Hert.

Întrebare

Dece ți-a predat arma d-tale, pentru ce n'a predat-o direct baronului STARCEA?

Răspuns

În perioada când mecanicul CRUTACIU VASILE mi-a adus arma, baronul STARCEA nu era acasă, era plecat la București. Mecanicul a trebuit să plece la Timișoara și pentru acest motiv a lăsat arma la mine.

Întrebare

Ce ai făcut d-ta cu arma pe care ai preluat-o dela mecanicul CRUTACIU?

Răspuns

Am predat arma baronului STARCEA, care cu această ocazie mi-a dat o sumă de bani, nu mai știu precis 100.000 sau 300.000 lei, ca s'o predau lui CRUTACIU (costul pistolului).

Întrebare

Cum a ajuns această armă în posesia lui CRUTACIU?

Răspuns

CRUTACIU a cumpărat această armă dela un țăran din comuna Ostrov Raibul Lipova. Acest țăran era cunoscut în comună sub numele de MITRU schiopu - numele lui real este VODICIAN DUMITRU.

Întrebare

Explică, de ce a cumpărat CRUTACIU VASILE, baronului STARCEA I. o armă?

Răspuns

CRUTACIU fiind un om de încredere al baronului STARCEA, acesta îl însărcinase să-i cumpere arme dela țărani, deoarece în urma războiului au rămas arme la mulți săteni.

Întrebare

De unde știi d-ta, că CRUTACIU avea însărcinare din partea baronului STARCEA ca să cumpere arme?

Răspuns

Știu aceasta atât dela CRUTACIU, care-mi predase arma, cât și dela baronul STARCEA, cărui i-am predat-o. Cu ocazia convorbirii noastre CRUTACIU mi-a spus că baronul i-a dat această însărcinare.

././ ss/A. IAVORSCHI

Intrebare

././ SS/A. IAVORSCHI

pentru Bata au fost cumparate alte mașini. Nu știu dacă CRUTA.
CIUC VASILE a mai avut și alte sarcini din partea baronului.

Intrebare

Cine a mai procurat arme pentru baronul I. STARCEA?

Răspuns

Eu nu am cunoștință de alții. Mai sus am arătat pe
toți despre cari știam că procurau arme pentru STARCEA.

Menționez că la răspunsul dat de mine că baronul
trimitea pe lacheul BLAGOI MIHAI după MITRU rectific cu aceea
că îi vedeam foarte des pe ei împreună.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu l'am citit
cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de
mine.

Anchetator:

ss/A. IAVORSCHI

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII STATULUI

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

27 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 30 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 24 și 30 minute.

Eu, capitan de securitate Boris Ludovic
am interogat în calitate de ofiter anchetator pe arestatul
(pe arestatul, reținutul, martorul)

1. Numele Javorschi

2. Pronumele Wolf

3. Anul, luna și ziua nașterii 28 Decembrie 1908

4. Locul nașterii

Suceava Raionul Suceava

5. Cetățenia Română

6. Naționalitatea

Polonă

7. Apartenența politică

neînscrisă

din ce an

8. Studii 4 cl. școală inferioară de agricultură din 1927 Suceava
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia primi cultor

10. Ultimul loc de muncă și

funcția capodăria de Stat Hugo Iuliu Iuliu, Brigadier de Camp

11. Ultimul domiciliu Salul Iuliu Raionul Suceava Reg. Nord

12. Situația familială casătorit

Sotia: Valeria Javorschi născută Ispășchi de 40 ani, casnică (soția, copil, numele lor, vârsta)

lor, domiciliul și ocupația
Copii: Herman de 13 ani, Leolita de 2 luni

13. Origina socială miu burghez Sotășul plutonier de pandurie - deședat
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)
Wama; Maria M. deședat, avere: 1. casa răpusă din 3 camere 1. bucătărie

14. Activitatea politică până în 1947 nu a fost membră miu mișcare
(în ce partide politice a fost)

partidul politic
Participare în alegeri.

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale

(Înainte și după 23 August 1944)

nu am fost

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție

*Sergent la Reg. 12. Călărași
Roman, magarioner*

17. Dacă a fost prizonier

nu am fost

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce

nu am fost înstrăinată în străinătate

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

nu am participat

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat

nu am fost dat în judecată și nici pedepsit n'am fost

Intrebare:

*Dăla Dăla pe cine cunoști și ai săvârșit fapte
împotriva Securității Statului?*

*Răspuns: Știu că a săvârșit fapte împotriva Securității
Statului pe următorii: Gheorghe Stănescu, Gheorghe Gheorghe, Ștefan
Ștefan și pe doamna Leichmeister Magdalena și alții.*

*Intrebare: Pe cine mai cunoști în afară de cei
amintiți mai sus și ai săvârșit fapte în contra Sec. Statului?*

*Răspuns: Nu cunosc pe alții care ar săvârși vreo faptă
în contra Sec. Statului.*

*Intrebare: Dăla ai săvârșit vreo faptă în contra Securității
Statului?*

Răspuns: Da am săvârșit

Intrebare: Care sunt acele fapte, pe care le-ai

Semnătura,

Stancu

Urmare: Săvârșit negativă pentru tată Salubru.

141

Răspuns: În anul amului 1947 am aruncat în curtea
fermei multe am bunc, sub'o elae de paie, două pistoale autumate
Heimlich. tip. Daimler și un pistol militar de 9 m. m. marca Heyer.

Intrebare: De unde ai avut dă aruncat aruncat
și unde se afla în prezent?

Răspuns: Cu ocazia arestării baronului Stărescu G.
laheul nru Blăgoi Wikai, în timpul percheziției domeniului a punit
sa manta din castel armele mai sus menționate, el a punit în vor-
bura și cu baronul, căruia a comunicat că depunând vizibilitate orga-
nului de siguranță a punit pe noștrii armate. După ce baronul
Stărescu a fost punit, laheul Blăgoi Wikai, conform dispoziției
baronului a actat armele la mine și eu le-am aruncat la
bunc indicat mai sus.

Peste câteva zile l-am interbat pe Anelita Gh.
păral baronului Stărescu, care a fost dispozițional general al subpuni-
șilor și monilor lui Stărescu, (decădat în anul 1951) ce și fac cu
armele. Acesta mi-a spus că le disting imediat. Alunsi eu am
scos armele din elae și le-am aruncat în Cures.

Intrebare: De ce nu spui că și te ai făcut cu
armele, de ce spui că le ai aruncat în apă? De la pincer adică?

Răspuns: Reamăsc că am mintit, cănd am
debutat că am aruncat armele în Cures. Devălul este că am
predat armele lui Ildesescu Tebe ris laie păchuraz din com. Pata

Intrebare: Căte arme ai predat lui Ildesescu
Tebe ris laie, și cănd?

Răspuns: Am predat lui Ildesescu Tebe acle
arme, deyn care am arestat că le-am aruncat în Cures, adică
două pistoale autumate Daimler și un pistol Heyer. - Armele
le-am predat lui Ildesescu Tebe, după căle-mi amintea în
curul lunii August 1948.

Semnătura,

Harvey.

14
Urmare:

Intrebare: Unde ați împănărit în care ora și
predat armele lui Udrescu Tebe?

Răspuns: Intrebare: Unde și în anul lunii August
1948 nu am intrat la praf, în comuna Sfata cu Udrescu Tebe.
Cu această ocazie i am spus, că am acasă două pistole automate
Geimber și un pistol Steyer, care au fost notate cu ocazia poște-
rităii dela Stăruș, de către Plăgari Văhai, și predat mie conform
ordinului Baranului. - În pârul de noapte, ca Udrescu T. să tre-
seara la mine, ca să le preia, Unde adevăr seara Udrescu Tebe
a venit la mine acasă și eu i am predat armele menționate.
Măa, mi s-a recomandat, că ora de față și un cetățean polonez, nume
Andochow Ghoske.

Intrebare: De ce ai predat ora armele în prezența
cetățeanului polonez Andochow? Cine este arest Andochow?

Răspuns: Andochow Ghoske este un cetățean polonez
refugiat din Polonia în timpul războiului din 1939. El s-a stabilit
în orașul în comuna Gălbă și era a venit în casa Baranului
de lângă cartel și nu prezența este angajatul TPEIL-ului. Andochow
era prezența cănd Udrescu Tebe a venit să vâdică armele și, conș-
tientându-l un om de încredere, nu mi-am făcut de l de oarece mi
era prieten. -

Intrebare: Ai mai predat lui Udrescu Tebe și
alte arme?

Răspuns: Nu i-am mai dat alte arme înșelată.

Intrebare: Cu ce scop ai predat ora lui Udrescu
aceste arme?

Răspuns: Eu am predat armele lui Udrescu T
cu scopul, ca acestea să le păstreze și dela Stăruș G. Va fi
eliberat, să i le restituim.

Intrebare: Dacă armele le ai aruncat ora, de ce
era nevoie ca să le predai lui Udrescu Tebe, de ce nu spui adevărul

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Ștefan

Urmare: Răspuns: Eu spun adevarul; am predat armele lui lui Iosescu P., pentru că am știut că eu sunt neprevăzător și în 1948 organele puterii de stat mi-au făcut și o porcherie, dintr-o dată. Mi-a fost jina, că prima la armă armele vor fi găsite la mine și am avut să erit acest lucru.

Întrebare: De ce l-ai ales totuși pe P. Iosescu pentru amundarea armelor?

Răspuns: Am știut că P. Iosescu este omul baronului, care se bucura de deplină încredere din partea acestuia.

Întrebare: Așta mai precis legătură între P. Iosescu și Stăneș?

Răspuns: Eu am văzut că Iosescu era foarte des înmormântat pe baronul Stăneș, ca pădurea el făcea serviciu la parchet (lume exploatat) și mănuma mine însemnate de bani, de asemenea el avea legături strânse și cu Virilani Iosescu, care era șeful sau ierarhie și cu care avea relații foarte apropiate.

Întrebare: Nu opara de raporturile de serviciu, nu ce constant aceste relații apropiate ale lui P. Iosescu, cu Stăneș și cu Virilani Iosescu?

Răspuns: Eu știu numai atât, nu cunoașterea legăturile lor mai departe.

Întrebare: Iată ai mai spus înainte și înainte!
H. abagem atenția să spun adevarul

Răspuns: Eu am arătat adevarul în ce a se privește legăturile lui Stăneș și Iosescu.

Deunore iarăși că am înțeles și pe am creat în mod real că mai era un pistol de cal 7.65. de marea Valter pe care l-am predat conf. ordinului directorului general Vădușcă și lui.

Întrebare: De ce nu ai predat lui Vădușcă și el? Așta și-a cerut el și l-am expulsi Iată că l-a spus Vădușcă

Semnătura

Gavril

Urmare: Să predai satului lui? De ce nu arătați nimic altceva?

Răspuns: Văcuta Gh. nu mi-a dat odo personal, și mi-a cerut puțină scrisoare pe care am primit-o prin poșta cu încredințat până dus la Timisoara la boala lui. Văcuta Gh. ca să predau pistolul, însă nu am găsit altfel cum predau pistolul satului lui.

Intrebare: La cine ai mai predat arme?

Răspuns: Nu am predat nimănui altă armă în ofara de cele arătate mai sus.

Intrebare: Degea ce arme mai ai cumostuit în ofara de cele arătate?

Răspuns: Văcuta cumostuita degea altă armă

Intrebare: I se abaze alina pe arătați altceva? Organele de anchetă sunt în posesia probelor, ca ai cumostuit și de altceva. Văcuta mi-a cerut să arătați faptele de la și a altceva

Răspuns: Eu nu vreau să arătați nimic și sunt hotărât să arătați org. de anchetă și recunosc că mai am cumostuit și degea altă armă.

Intrebare: Văcuta degea ce arme mai ai cumostuit de la de la?

Răspuns: Văcuta arătați că în cursul anului 1947 înainte de stabilizare monetară, Mecanica Britanică Vasile a venit la boala mea, la Jernia, arătați mi-a cerut pistol automat german mare Leimulor. - El mi-a dat arma mi-a cerut mecanica ca să predau boala lui G. Stăvra.

Intrebare: Cui este cerut Britanic Vasile?

Răspuns: Britanic Vasile este de mecanic și a cerut salariul lui Stăvra și anul dintr-o ocazie de muncă a lui. Nu pot cerut mecanica la Tăbăcărie de palam din Timisoara Jernia Jernia Hor.

Semnătura

Stăvra

Urmare: Intrebare: De ce li-a predat arma Ista, pentru
ce nu'a predat-o direct baronului Stareea?

Raspuns: In perioada cand mecanicul Britaniei vande
nu'a actus arma, baronul Stareea nu era acasa, era plecat la
Ginevra. Mecanicul a trebuit sa plece la Trivisovara si pentru
acest motiv a lasat arma la mine.

Intrebare: Ce ai facut Ista cu arma pe care ai primit-o
dela mecanicul Britaniei?

Raspuns: Iui predat arma baronului Stareea, care, cu
aceasta ocazie mi-a dat o suma de bani, nu mai stiu precis 100,000
sau 300.000 lei, ca s-o predau lui Britaniei. (costa pistolului)

Intrebare: Cum a ajuns aceasta arma in posesia lui
Britaniei?

Raspuns: Britaniei a cumparat aceasta arma dela
un taran din comuna Orlov. Baronul Lipove. Acest taran
e cunoscut in comuna sub numele de Kuba, Schiofne - numele
lui real este Todician Dumitru.

Intrebare: Explica, de ce a cumparat Britaniei
tarile baronului Stareea si o arma?

Raspuns: Britaniei fiind un om de incredere al
baronului Stareea, acesta il insareinase sa-i cumpere arma
dela tarani, de ocazie in urma parboimului cu primas arma la
multe saceni.

Intrebare: De unde stii Ista, ca Britaniei
avea insareinare din partea baronului Stareea ca sa cum-
pere arma?

Raspuns: Din aceasta stat dela Britaniei,
care mi predase arma, iat si dela baronul Stareea, caruia
i-am predat-o, cu ocazia povorbirii noastre Britaniei mi-a
spus ca baronul i-a dat aceasta insareinare.

Intrebare: Britaniei tarile a mai cumparat

Semnatura,

Goussier.

Urmare: și alte arme pentru baronul Stăreanu I. ?

Răspuns: El a cumpărat arme pentru I Stăreanu, dar eu nu știu ce cantitate, de sarece vreocea mi mi le-a mai predat mie, și dîndu-le baronului. El a bîntuit chiar în curtea castelului și a avut legături directe cu baronul Stăreanu.

Vădîcăm în urmăria rîu Witbu Schiognu din comuna Orbov avea și el legătură directă cu baronul și putea foarte des la castel, aducînd arme cumpărate pentru baron. -

Întrebare: De unde știu asta că Witbu Schiognu cumpăra arme pentru baron ? Cînd era acest Witbu ?

Răspuns: Witbu Schiognu era un tîrziu și din comuna Orbov, care se băura de încrederea baronului. Este un om foarte inteligent și viclean, de care baronul se folosea în multe afaceri pînă la urmă. Eu l-am întîlnit de mai multe ori la castel și el mi-a spus că baronul Stăreanu îl însăreînase să-i cumpere arme. - Odată mi-a arătat chiar un pistol militar mi se pare că era de 9 m.m. pe care cumpărase tot pentru baron. Menționez, că baronul l-a chemat la el de multe ori pe acest Witbu, trimițîndu-l după el pe la castel Vedincea Victor, care de altfel era foarte bun prieten cu Witbu. - După ce Vedincea Victor a plecat de la baron, acesta trimitea de obicei după Witbu, pe la castel I Ghîgou Witban. -

Întrebare: De ce nu l-a mai folosit Stăreanu pe Crutaciu Vasil de ce a recurs la la castel pînă ?

Răspuns: La castel erau oameni de încredere ai baronului Stăreanu, iar pe Crutaciu l-a trimis baronul la Timișoara, la fabrica de salam Hertl, care a fost proprietatea lui. -

Întrebare: Cu ce scop l-a trimis baronul

Semnătura,

Stăreanu.

Urmas: pe Gutarene Vasile la fabrica de salam Hert, din
Timisoara. ?

Răspuns: Fiind un mecanic foarte priceput, și
om de încredere al baronului Stărescu, Gutarene a fost trimis
la Timisoara, ca să participe la montarea noulor mașini, care
au fost aduse în comună Gata, unde baronul voia să facă
o fabrică de mezeluri, iar pe urmă au fost aduse apoi
la Timisoara, deoarece pentru Gata au fost cumpărate alte
mașini. - Nu știu dacă Gutarene Vasile a mai avut și alte
sărării din partea baronului.

Se trebară bine a mai procurat amare pentru baro-
nul G. Stărescu ?

Răspuns: Eu nu am cunoștință de altă, mai
pus am arătat pe tot, după care știu că procura amare
pentru Stărescu.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu lăsat este
răscut în răscut și corespunde petrecerii cu cele dezbătute de mine

Încheietor:

Încheietor:

Capitan de Securitate:

Gravură

Beis Dubovici

Menționez că la răspunsul dat de mine
că Baronul trimitea pe lăcățul Ștefan Văhăi după
Văhăi pentru a avea că vedeam foarte des pe ei împreună,

Gravură

145

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908
în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii,
pomicultor, domiciliat în satul Bulci Reg. Arad.

28 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 8,35

" s'a terminat "14.-

Întrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 27 Mai 1953, ai
arătat că ai cunoștință de BIRTAS MIRCEA a săvârșit fapte în
contra securității statului. Care sunt acele fapte pe care le
cunoști din despre el?

Răspuns

BIRTAS MIRCEA a avut relații foarte strânse cu baronul;
baronul STARCEA îl folosea pe el în chestiunile cele mai con-
fidențiale și secrete.

Întrebare

În ce fel de chestiuni secrete se folosea baronul de
BIRTAS MIRCEA?

Răspuns

Începând din 1945 și până la 1947 (arestarea baronului
STARCEA) venea la baron diferiți prieteni ai săi din București,
mai veneau și mai mulți ofițeri superiori englezi și americani.
Când aceștia au venit la castelul Bulci, BIRTASIU MIRCEA a fost
și el tot timpul prezent la castel ca omul cel mai de încredere
al baronului. El a participat la toate mesele tot timpul cât
erau musafirii în castel, a fost prezent la toate convorbirile
confidențiale; ofițerii englezi și americani, precum și ceilalți
invitați l-au tratat pe BIRTASIU ca pe un salariat oarecare
a lui STARCEA, ci ca pe un prieten intim. El a luat parte nu
numai la vânătoare, dar la toate plimbările pe care le făcea
I. STARCEA cu invitații săi în păduri la vânătoare, etc.

Întrebare

La ce fel de convorbiri secrete a participat M. BIRTASIU
în Castelul lui I. STARCEA, cu ofițerii englezi și americani?

./.

ss/IAVORSCHI A.

Răspuns

Bu nu pot preciza ce fel de convorbiri erau, deoarece nu mi s'a comunicat ce s'a discutat, dar cu ocazia acestor convorbiri, nimeni n'avea voie să-i deranjeze și lacheul a primit ordin sever să nu lase să pătrundă nimeni.

146

Intrebare

Ce ai discutat dta cu BIRTASIU MIRCEA despre aceste convorbiri?

Răspuns

BIRTASU nu mi-a spus nimic despre aceste convorbiri?

Intrebare

Cum poți dta să afirmi așa ceva, că nu știi nimic despre aceste convorbiri? Dta ai fost la fel om de încredere al baronului I. STARCEA, precum și al lui BIRTASIU M.?

Răspuns

Bu nu spun că n'am fost om de încredere al baronului, dimpotrivă, am fost invitat și eu de 1-2 ori la masă când erau la castel prietenii baronului din București. Am participat și eu la vândtoare organizat de STARCEA pentru ofițerii americani și englezi. Dar cu ocazia participării mele, nu s'a discutat nimic deosebit - ei vorbeau cu baronul englezește. Când însă s'au discutat chestiuni confidentiale, baronul nu m'a invitat pe mine, ci l-a invitat numai pe BIRTASIU.

Intrebare

Atunci de unde știi dta că în lipsa dta s'au ținut convorbiri secrete?

Răspuns

Era în deosebite cunoscut că baronul nutrește o ură înverșunată împotriva regimului, el n'a ascuns acest lucru și în special nu mi l'a ascuns nouă, care eram în jurul lui. Din discuțiile avute cu el, eu am înțeles, că la castel au avut loc convorbiri secrete, dar nu mi-a spus despre ce.

Intrebare

Ce scop urmărești dta prin ascunderea adevărului? Dece nu vrei să declari tot ce știi? Organelor de anchetă le este cunoscute că dta cunoști lucrurile, pe care le ascunzi.

Răspuns

Bu arăt tot ce știu și nu ascund nimic.

Intrebare

Cine au fost acei străini și prieteni ai lui STARCEA, despre care ai arătat că au avut gedințe secrete cu STARCEA și cu BIRTASIU?

Răspuns

Mareșalul STEVENSON, maiorul METIANU, fostul ministru al Franței în România BONCOURT și secretara acestuia, un colonel american și un alt ofițer american de al căror nume nu-mi mai reamintesc, iar prietenii din București au fost prințul SUTU, prințul GHICA, secretarul regelui IOANITIU, P. POGONEA NU cu soția, BALACEANU și alții a căror nume nu-mi mai reamintesc.

Menționez că strădini și prietenii lui STARCEA mai sus-menționați au venit în cursul anilor 1945-46-47 toți cei de mai sus au venit la STARCEA în Bulci, în mai multe rânduri cu excepția lui BONCOURT și IOANITIU pe cari am văzut la Bulci o singură dată.

Intrebare

Da încă tot n'ai arătat concret faptele săvârșite de BIRTAS în contra Securității Statului?

Răspuns

Am arătat întâlnirile de mai sus, tocmai pentru că și acum, că scopul lor este să pregătească ceva, dar nu știu concret ce anume; după cum mai am arătat, nu mi s'a vorbit despre aceasta și nu pot spune, decât ceace știu.

Intrebare

Ce alte fapte a lui BIRTASIU MIRCEA cunoști da?

Răspuns

Cu ocazia arestării baronului, care a avut loc la 7 Sep 1947, eu mă găseam la fermă. Atunci dr. DOSTAL FRIT, care pe vremea aceea era și medicul castelului, mi-a comunicat să mă duc de urgență la castel, deoarece au venit organele siguranței ca să-l aresteze pe STARCEA; el spunea că l-a trimis STARCEA după mine.

După ce Dr. DOSTAL FRIT mi-a transmis această comunicare, eu m'am dus cu el împreună la castel și când am intrat în birou, l-am găsit acolo pe baronul STARCEA, împreună cu organele Siguranței, care făceau percheziție domiciliară la baron, controlau toate actele și strângeau armele baronului. Eu am ieșit pe coridor, iar BIRTASIU a venit după mine.

Intrebare

Dece a ieșit BIRTASIU după da?

Răspuns

BIRTASIU m'a tras pe mine la o parte și mi-a spus foarte încet, că el a pregătit oameni din personalul castelului, ca să atacam organele puterii de stat, să le legăm și să le facem inofensive, la fel să procedăm și cu șoferul din mașina lor, să scăpăm baronul din mâinile lor și să-l ajutăm să fugă cu mașina

./.

ss/A. IAVORSCHI

148
Siguranței. BIRTASIU l-ar fi însoțit pe baron și să treacă frontiera în Ungaria. El mi-a mai spus că a trimis și după UDRESCU, ca să participe și el la atacarea organelor de siguranță.

După această convorbire a noastră, BIRTASIU a intrat la baron, ca să-i comunice acest plan. Peste scurt timp a venit înapoi și mi-a spus, că baronul nu este de acord să trecem la această acțiune, deoarece organele de Siguranță nu pot să aibă nimic compromițător împotriva lui și în scurt timp vor fi nevoiți să-l pună în libertate.

Intrebare

Cum putea BIRTASIU să comunice cu baronul STARCEA în prezența organelor de Siguranță, care îl reținuseră?

Răspuns

Organele de Siguranță i-au permis lui STARCEA să vorbească cu ori cine din personalul lui și deasemenea i-a permis să facă baie și să-și schimbe rufe. BIRTASIU a intrat la el în baie și au stat de vorbă amândoi vreo 4-5 minute, deoarece agentul Siguranței stătea în afara camerei de baie.

Intrebare

După ce BIRTASIU M. ți-a comunicat că baronul nu e de acord cu acțiunile planuite, ce ai făcut?

Răspuns

Am intrat amândoi în birou, unde se găsea organele de Siguranță, iar STARCEA când a terminat să facă baie a intrat și el în birou unde s'a îmbrăcat și după acela noi toți împreună cu organele de Siguranță ne-am dus în sufragerie și ne-am așezat cu toții la masă.

Intrebare

Cine a participat la această masă?

Răspuns

La masă a participat: baronul I. STARCEA, BIRTASIU M., Dr. DOSTAL FRIT, dra ZEICHMEISTER, colonelul de jandarmi DAMIAN, inspectorul de siguranță PEIRIBSCU, inspectorul de siguranță AMERUS, comisarul SCHELBACH și eu.

Pela zece și jumătate noi am terminat cu masa. După terminarea mesei, STARCEA I. a fost ridicat și dus la mașină lângă mașină s'a adunat personalul castelului. STARCEA le-a spus că toți să-și vadă de treabă și să-și îndeplinească îndatoririle tocmai ca până acuma, că el se va întoarce în cu rând.

Intrebare

Ce ai făcut dta și BIRTASIU, după ce baronul STARCEA I. a fost ridicat?

./.. ss/A. IAVORSCHI

Răspuns

BIRTASIU M. cu Dr. DOSTAL F. s'au dus înapoi în castel și au dormit acolo. Eu n'am dus acasă la fermă.

Întrebare

Pe cine a pregătit BIRTASIU M. pentru a ataca org. de Siguranță. Pe urma ce a spus acestora de ce nu a trecut la acțiune să-l scape pe baronul din mâinile siguranței?

Răspuns

BIRTASIU M. nu mi-a spus că pe cine a organizat în vederea acțiunii, mi-a spus atât că a trimis pentru UDRESCU PETRE ca să vie și dânsul la castel și să ne dea ajutor la atacarea org. de sig. În tot cazul oamenii de încredere a lui STARCEA din cadrul persoanelor se găsea unii la mașina siguranței, iar unii stăteau în holul castelului, au fost prezenți BLAGOI ALEXANDRU, BUJULIE STEFAN, BUJULIE ANTON, SECĂRA CORNEL, Dr. DOSTAL, BLAGOIU MIHAILU, BIRTASIU și cu UDRESCU, încă nu ajunseseră acolo.

BIRTASIU M. după ce mi-a comunicat mie că baronul nu este de acord, noi am intrat înăuntru, mi se pare că BIRTASIU în timpul cât stăteam înăuntru a ieșit afară, dar cu cine a vorbit nu mi-a spus.

Întrebare

În zilele următoare ce ați mai discutat și ce ați făcut dta cu BIRTASIU?

Răspuns

Ne-am continuat munca, așa cum am făcut-o și mai înainte. Eu n'am mai discutat și n'am mai făcut nimic cu BIRTASIU.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvant cu cuvant și corespunde întocmi cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator:
Cpt. de Securitate
Weiss Ludovic

ss/A. INVCHRSCHI

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Favorschi Adolf născut la 28 Decembrie 1908
 în Meerwa fiul lui Stanislaw și Wania, căsătorit are 2 copii
 pomi-cultor, domiciliat în satul Muli. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Aguznea Vas

28 Noi

1953.

Orașul MeerwaInterogatoriul a început la ora 8 și 35 min.„ s'a terminat la „ 14 și — „

Intrebare:

În procesul verbal de interogatori din 27 Noi
1953 ai arătat că ai cunoștință că Spiros Wincea a săvârșit
fapte în contra securității statului. Care sunt cele fapte pe
care le cunoști. De ce știi el ?

Răspuns: Spiros Wincea a avut relații
foarte strânse cu baronul; baronul Stărcuța îl folosea
pe el în chestiuni cele mai confidentiale și secrete.

Intrebare: Cu ce fel de chestiuni secrete se
folosea baronul de Spiros Wincea ?

Răspuns: Începând din 1945 și până la 1947
(arestarea baronului Stărcuța) mergea la baron și făcea misiuni
cu săi din Meerwa, mai mergea și mai mult. Ofițeri superiori
englezi și americani. Când aceștia au venit la castelul Muli,
Spiros Wincea a fost și el tot timpul prezent la castel ca omul
cel mai de încredere al baronului. El a participat la toate
marșele tot timpul cât erau misiuni în castel, a fost prezent
la toate convorbirile confidentiale; ofițeri englezi și americani,
precum și ceilalți în vizită. L-au batut pe Spiros, nu ca pe

Semnătura,

Favorschi

Urmare: nu s-ar putea oarecare a lui Stăruș, ci ea pe un prieten intim. El a luat parte, nu numai la vânătoare, dar la toate plimbările pe care le făcea Ț. Stăruș cu însoțitorii săi în padurile la vânătoare etc.

Interogare: Dar ce fel de convorbiri secrete a participat Ț. Stăruș, în castelul lui Ț. Stăruș, cu ofițeri englezi și americani?

Răspuns: Eu nu pot preciza ce fel de convorbiri erau, de carese nu mi s-a comunicat pe să discuta, dar cu orareea acestor convorbiri, nimeni n-avea voie să-i deranjeze și lașul a primit ordin sever să nu lase să poartă nimeni.

Interogare: Ce ai discutat Ț. Stăruș cu Stăruș degea aceste convorbiri?

Răspuns: Stăruș nu mi-a spus nimic degea aceste convorbiri.

Interogare: Cum pot Ț. Stăruș să afirme așa ceva, că nu s-a spus nimic degea aceste convorbiri? Ț. Stăruș a fost la fel de încredere al baronului Ț. Stăruș, precum și al lui Stăruș Ț.

Răspuns: Eu mi spun că n-am fost om de încredere al baronului, și probabil, am fost însoțitor și eu de Ț. Stăruș la masă când erau la castel jurelele baronului din București. - Am participat și eu la vânătoare organizată de Stăruș pentru ofițeri americani și englezi. Dar cu orareea participării mele, nu s-a discutat nimic secret - ci vorbea cu baronul englez - Când însă s-au discutat chestiuni confidențiale, baronul nu mi-a permis să particip, ci l-a însoțit numai pe Stăruș.

Interogare: Numai de unde ști Ț. Stăruș în lipsa Ț. Stăruș sau înul convorbiri secrete?

Semnătura,
Stăruș.

Urmare:

Răspuns: Era în deosebire rumană, ca baronul
măbese o via învernală împotriva regiunii, el și-a scris
acest lucru și în special nu mi l-a scris nouă, care erau
în jurul lui. Din discuțiile avute cu el, eu am înțeles, că
la castel au avut loc convorbiri serioase, dar nu mi-a spus
despre ce.

Întrebare: Ce scop urmărește. De la prin amănunțat
adversarii? De ce nu vine pe de la un lat pe alți? Organul
de anchetă le este cunoscut pe de la un lat pe alți, pe care
le ascunde.

Răspuns: Eu am văzut că și în mișcare!
minic

Întrebare: Căci au fost aici și alții și prieteni
ai lui Stărescu, deși care ai arătat că au avut relații serice
cu Stărescu și cu Gheorghe?

Răspuns: Barzaul Stevenson, maiorul
William, fostul ministru al Franței în perioada în România
Goncourt și surorata acestuia, pe colonel american și pe
alt ofiter american și al păror mine nu mi mai permit
las prietenii din București au fost Prințul Bulu, prietenul Ghica
secretarul Regelii României, S. Pogonaru pe soție, Gheorghe
și alții a păror mine nu mi mai permit.

Menționez că și alții și prietenii lui Stărescu mai
menționați au venit în jurul anilor 1945-46-47. Totuși cei
de mai sus au venit la Stărescu în Gheorghe în mai multe rânduri
cu excepția Goncourt și Gheorghe pe care am văzut la Gheorghe
o singură dată.

Întrebare: De la mine tot mai arătat pentru
faptul căvărmit de Gheorghe în contra Securității Statului?

Răspuns: Nu arătat în tălăvisele de mai sus,
toamă pe de la mine, că se poate să fie să pregătescă ceva,
dar nu știu pentru ce anume; după cum mai am arătat

Urmas: Nu mi s'a vorbit despre aceasta, si nu pot spune, decat
cece stiu.

Intrebare: Ce alte fapte a lui Mirslan Winea
cunosti D-ta?

Raspuns: Cu ocazia arestării baronului, care a
avut loc la 7. Sept. 1947, eu mă găseam la fermă. Alina
D^o Doctoral Frid, care pe vremea aceea era si medicul caste-
lului, mi-a comunicat sa mă duc de urgenta la castel, de-
oarece au venit organele sigurantei sa se-l aresteze pe Stărescu;
El spunea ca la trimis Stărescu după mine.

După ce D^o Doctoral Frid mi-a transmis aceasta
comunicare, eu m'am dus cu el imprimura la castel, si când am
intrat in birou, l-am gasit acolo pe baronul Stărescu, imprimura
cu organele sigurantei, care făceau percheziția domiciliară la
baron, controlau toate actele si schimbau armele baronului.
Eu am ieșit pe coridor, iar Mirslan a venit după mine.

Intrebare: De ce a ieșit Mirslan după D-ta?

Raspuns: Mirslan mi-a spus pe mine la o
prate si mi-a spus foarte mult, ca el a pregătit oamenii din
personalul castelului, ca să atace organele puterii de Stat,
sa le legăm si sa le facem nicio feurice, la fel sa procedăm
si cu soferul din masina lor, sa răpăm baronul din ma-
nile lor si sa-l ajutam sa fugă cu masina sigurantei. Mir-
slan l-ar fi dusot pe baron si sa treacă frontiera in Ungaria.
El mi-a mai spus, ca a trimis si după Petrescu, ca sa parti-
cipe si el la atacarea organelor de siguranta.

După aceasta convorbire a noastră, Mir-
slan a intrat la baron, ca sa-i comunice acest plan.
Peisă puțt timp a venit inapoi si mi-a spus, ca baronul
nu este de acord sa facem la aceasta actiune, de oarece
organele de siguranta nu pot sa aiba nimic complicitate
impotriva lui si in scurt timp vor fi nevoiti sa-l puna

Urmare: în libertate.

Intrebare: Cum putea Britani să comunice cu baronul Stărescu în prezența organelor de siguranță, care îl păzeau?

Răspuns: Organele de siguranță i-au permis lui Stărescu să vorbească cu oricine din personalul lui și desigur să poată să facă baie și să-și schimbă rufe. - Britanii a intrat la el în baie și au stat de vorbă amândoi vreo 4-5 minute, de care agentul siguranței știe în ofițerul camerei de baie.

Intrebare: După ce Britanii l-a comunicat cu baronul pe care de acord cu cerințele plătite, ce altă facut?

Răspuns: Au intrat amândoi în bîzon, unde se găsea organele de siguranță, iar Stărescu fiind a terminat să facă baie a intrat și el în bîzon unde să schimbă rufe și după aceea noi tat. împreună cu organele de siguranță ne am dus în sufragane și ne am așezat cu toți la masă.

Intrebare: Cine a participat la această masă?

Răspuns: La masă a participat, baronul F. Stărescu, Britani W., Dr. Gostel Frit, doctora Reichmeister, colonelul de Gendarmerie Damian, inspectorul de siguranță. Patru inspectorul de siguranță Huber, comisarul Seelbach și eu.

Pela mese și pînă la noi am terminat cu masă. După terminarea mesei, Stărescu F. a fost ridicat și dus la mîna lîngă mîna să adună personalul castelului. Stărescu l-a spus să tat. să-și facă de treabă și să-și îmbrăcească rufe. Totuși totuși ca până acum, să el se va întoarce în curînd.

Intrebare: Ce ai făcut de la și Britani, după ce baronul Stărescu F. a fost ridicat?

Răspuns: Britani W. cu Dr. Gostel F. s-au dus înapoi în castel și au doborât acolo. Eu m'am dus acasă la femeie.

Intrebare: Pe cine a pregătit Britani W. pentru a alina org. de siguranță - Pe cine se a spus

Semnătura.

Hawser.

Urmare: aceasta de ce nu a trecut la actiune să-l scape
pe baronul din mainile siguranței?

Răspuns: Gristani H. nu mi-a spus că pe cine
a organizat în vederea actiunii, mi-a spus atât că a trimis
pentru Udrescu Petre ca să vină și să-l ducă la castel și să nu
dea ajutor la atacarea org. de sig. - În tot cazul oamarii
de încredere a lui Stărua din cadrul personalului se găsea
între la marina siguranței iar sunt platoni în holul castelului,
au fost prezente Plăgoi Ilieanu, Mureșu Ștefan, Mureșu Iulian,
Secara Cosul, D. Șel, Plăgoi Wikin, Gristani și eu
Ambele rîmuri au ajuns în același timp.

Gristani H. după ce mi-a povestit mie cu baronul
meu că de acord noi am intrat în noaptea, iar mi se pare
că Gristani în timpul cât stăteam în noaptea a răsit afara
dar eu nu vorbesc nu mi-a spus.

Interogare: În zilele următoare ce altă mai discutați
și ce altă făcți - Dea cu Gristani?

Răspuns: Ne-am continuat munca, așa cum
am făcut și mai înainte. Eu nu am mai discutat și nu am
mai făcut nimic cu Gristani.

Procedul proces-verbal de interogare după
ce l-am căutat eu și eu și răspunsurile întrebări cu care
deceput de mine și motive și semne.

Încheiat

Capitan de Securitate:

Beiss Ludovic

Scutitor
Gavrilă

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut 28 Decembrie 1
1908 în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are
2 copii, de prof. pomicultor, domiciliat în satul Bulci, Raio-
nul Lipova.

1 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 8,40

" s'a terminat "

Intrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 27 Mai
1953 ai arătat că ai predat două pistoale automate Deimler
și un pistol militar Steyer lui UDRESCU PETRE. Cu ce scop
i le-ai predat dta?

Răspuns

După cum am arătat în procesul verbal precedent,
le-am predat numai spre păstrare, ca să poată fi restituite
de mine sau de el, lui STARCEA I. după ce va fi pus în liber-
tate; la mine nu le mai puteam ține, îmi era frică de perchezi-
țiile domiciliare ce s'a și făcut, și de aceea am considerat ne-
cesar să le predau spre păstrare lui UDRESCU PETRE.

Intrebare

Odată cu predarea armelor, ce ai mai dat lui UDRES-
CU PETRE?

Răspuns

Am omis ca să arăt organelor de anchetă, că odată
cu predarea armelor, i-am mai dat lui UDRESCU și vreo 200
de cartușe băgate într'un săculeț.

Intrebare

Nu e o simplă omisiune că dta ascunzi sau oculești
anumite fapte. Ti s'au pus de mai multe ori întrebări în legă-
tură cu arme și muniții, dar dta cauți ca să derutezi ancheta!
Ti se atrage atențiunea să arăți despre ce arme mai ai cu-
noscând?

Răspuns

Recunosc că am mințit din nou organul de anchetă.

./.

ss/A. IAVORSCHI

Cu toate că am fost întrebat de mai multe ori, n'am recunoscut realitatea, că am ascuns un pistol automat nemțesc Deimler și un pistol de cal. 7,65 mm Walter în grajdul situat în curtea casei mele, pe care în prezent îl folosesc ca magazie de lemne. Am mai ascuns în același loc circa 150 de cartușe pentru pistolul automat și vreo 15-20 buc. cartușe 7,65 pentru pistol. Cartușele sunt așezate în 4-5 magazine de pistol automat.

Întrebare

Arată precis locul, unde sunt ascunse pistoalele și cartușele.

Răspuns

Pistolul automat Deimler l-am ascuns sub acea grindă a grajdului, care este așezat deasupra fundamentului, l-am pus la o distanță de cca. 30-50 cm. de la colțul drept din exterior din spre grădina. Cartușele sunt bătute într'un port cartuș de pânză și sunt ascunse tot sub aceeași grindă, paralel cu pistolul automat la distanță de cca. 1,50 m. lângă o piatră mare de sub grindă, le-am acoperit cu pământ și gunoi. Pistolul Walter l-am ascuns în podul grajdului de la intrarea din mijloc unde este legat câinele, în partea stângă prima sau a doua despărțitură de la câmpiorul podului, la locul unde câmpiorul atinge grindă, sub acoperiș, între strășină și câmpior pe grindă.

Întrebare

Ti se atrage atenția să arăți sincer, ce ai mai ascuns?

Răspuns

Am mai ascuns o mașină de scris tot în grajd, în partea dreaptă a grajdului, în iesle învelită într'un sac și acoperit cu niște lemne.

Întrebare

De unde ai avut dta armele și mașina de scris?

Răspuns

După cum am arătat în procesul verbal precedent, încheiul lui STĂRCEA, BLAGOI MIHAI, cu ocazia percheziției domiciliare efectuate de organele Siguranței defraudând vigilența acestora a reușit să sustragă mai multe arme, pe care le-a adus la mine spre păstrare. Însă în procesul verbal de interogatoriu precedent, am ascuns adevărul și am recunoscut numai ascunderea a două pistoale automate Deimler pe care le-am predat ulterior lui UDRESCU P. În realitate însă BLAGOIU MIHAI mi-a adus trei pistoale automate Deimler, dintre care unul se găsește ascuns în grajdul casei mele, la locul indicat mai sus. La fel, deși în

./.

se/A. IAVORSCHI

realitate BLACOI mi-a adus trei pistoale militare, eu am recunoscut cu ocazia interogatorului precedent numai două, dar acum recunosc că al treilea este ascuns la mine acasă, tot în grajd așa cum am arătat mai sus.

Mașina de scris mi-a fost predată de către directorul NICULITA, vărul lui STARCEA, care quustras-o dela naționalizare, fiind și aceasta proprietatea lui I. STARCEA.

Intrebare

Cu ce scop ai ascuns dta anchetei aceste lucruri?

Răspuns

N'am vrut să recunosc că am ascuns arme acasă, deoarece și soția mea a avut cunoștință de pistolul automat Deimler, fără însă să știe de existența celui alt pistol ascuns în podul grajdului și n'am vrut să o amestec în neajururi.

Intrebare

Dacă dta ai predat celelalte arme lui P. UDRESCU, deoarece și era frică să fie găsite la dta, cum le-ai arătat în procesul verbal precedent, cu ce scop ai reținut aceste 2 pistoale automate și cartușele? Dta tot mai continui să ascunzi adevărul? Răspunde?

Răspuns

Deci arăt e realitatea. Eu am oprit cele 2 pistoale ca să le am și eu, dar nu voiam să țin o cantitate mare de arme

Intrebare

Vorbește dta de celelalte arme de care mai ai cunoștință și pe care le ascunzi?

Răspuns

Am recunoscut tot ce am știut în legătură cu armele. Despre alt armament eu nu am cunoștință și nu ascund nimic.

Menționez că în anul 1947 după ce a fost ridicat de org. Sig. I. STARCEA am predat 2 buc. arme de vânatoare lui DEAC PULU din com. Vărădie - fost inspector silvic, aceste arme nu sunt bune pentru uz, fiindcă sunt tipuri foarte vechi, au numai valoare antică. Aceste arme le-am predat lui pentru a le păstra până ce I. STARCEA va fi eliberat.

Intrebare

Pe legături ai avut dta cu DEAC PULU?

Răspuns

Mi-a fost bun cunoscut - am avut cu el numai legături comerciale - mai multe ori a cumpărat dela I. STARCEA, mănzi, trăsuri, lemne.

Alte legături cu DEAC nu am avut și nici STARCEA
./.

ss/A. IAVORSCHI

nu avea cu el alte legături decât cele arătate mai sus.

Intrebare

Organele de anchetă îți atrag atenția, să arăți adevărul, deoarece suntem în posesia dovezilor, că dta ai cunoștință și de alte arme pe care în continuare dta cauți să le ascunzi.

Răspuns

Tot ce am știut am arătat. Nu am cunoștință de alte arme.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Anchetator:

ss/A. IAVORSCHI

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Lavorschi Adolf născut 28 Decembrie 1908
 în Lucerna, fiul lui Stamislau și Maria, căsătorit, are 2 copii de prof.
 particular, domiciliat în salul Mări. Dașorul și pova.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

1. Junie 1953
 Orașul Murureș

Interogatoriul a început la ora 8 și 40 min.
 „ s'a terminat la „ și „

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu din 27 Mai 1953
ai arătat că ai predat două pistole automate dubler și un pistol
militar Pleyer lui Iordescu Petre, că ce mai i-ai predat și la 2

Răspuns: După cum am arătat în procesul verbal
precedent, le-am predat numai șase pistoale, ca să poți fi în-
țeles de mine sau de el, lui Iordescu I., după ce va fi pus în
libertate, le-mine nu le mai puteam ține, fiind căa grăd de
periculozitate, stăruind că, ce și să facă, și de asta am conside-
rat necesar să le predau șase pistoale lui Iordescu Petre.

Intrebare: Odată cu predarea armelor, ce ai
mai dat lui Iordescu Petre?

Răspuns: În orice caz să arăt organelor de
anchetă, că odată cu predarea armelor, i-am mai dat lui Ior-
descu și vreo 100 de cartușe băgare într-un saculeț

Intrebare: Te e o simplă omisiune că Oda
ascunsă sau ocolită anumite fapte. Și s'au pus de mai multe
ori întrebări în legătură cu arme și munici, dar și la cont,
ca să dețineri anchetă! Și se atinge alături să arăt

Semnătura,

Lavorschi

2.
Urmare: Despre ce arme mai ai cunoștință?

Răspuns: Remușcă că am învățat și în nou
Organiului de artilerie. Cu toate că am fost instruit de mai multe ori,
m-am remușcat pe înălțime, că am avut un pistol automat
numit Scimitar și un pistol de cal. 7.65, num. Walder, în grajdul
situat în curtea casei mele, pe care în prețul al Jolosec. ca maga-
zin de lămpe. Nu mai ascuns în aerul de circa 150 de cartușe
pentru pistolul automat și vreo 15-20 buie cartușe 7.65 pentru pistol
Carhușe mult ascuțite în 4-5 magazine de pistol automat.

Întrebare: Unde erau toate acestea, unde sunt ascunse
pistolele și cartușele?

Răspuns: Pistolul automat Scimitar l-am ascuns
sub acera grădini a grajdului, care este ascuns deasupra funda-
mentului la am pus la o distanță de cea 30-50 cm. de la podul
drept din exterior și spre grădina. Cartușele sunt bagele în-
tr-un pot cartuș de pânză și mult ascunse tot sub acera gră-
dii, paralel cu pistolul automat la distanță de circa 1.50 m.
la o parte mare de sub grădina, l-am acoperit cu pământ
și grădina. - Pistolul Walder l-am ascuns în podul grajdului,
de la intrarea din mijloc unde este legat căminul, în partea stângă
prima sau a doua despărțitură de la capătul podului, la locul
unde copionul atinge grădina, sub acoperis, sub stăruină și
căprior, pe grădina.

Întrebare: Și se abate atenția să arate și mai
ai mai ascuns!

Răspuns: Nu mai ascuns o magazie de scris
tot în grajd, în partea dreaptă a grajdului, în iostă înălțată
într-un sac și acoperit cu niște lemne.

Întrebare: De unde ai avut și armele și
magazina de scris?

Răspuns: După cum am arătat în procesul

Semnătura,

Harușef.

Urmare: verbal precedent, laheul lui Stăneș, Blăgoi Vîhai, cu 159
 ocară perhoriză dămităre efektivă de organele siguranței
 pleacăndu-și năvălă a răsărit să năvălă mai multă armă,
 pe care le-a adus la mine spre pînă, fura în procesul-verbal
 de interogatori precedent, am arănat adăvărul și am recunoscut
 numai așezarea a două pistole automate Deimber, pe care
 le-am predat ulterior lui Iulian P. în realitate însă Blăgoi
 Vîhai mi-a adus trei pistole automate Deimber, dintre care
 una se găsește aruncată în grajdul casei mele, la locul indicat
 mai sus, la fel, dar în realitate Blăgoi mi-a adus trei pistole
 militare, eu am recunoscut în ocară interogatori precedent nu
 mai două, dar am recunoscut că al treilea este ascuns la
 mine acasă, la în grajd, așa cum am arătat mai sus.

Marina de răsărit mi-a fost predată de către
 directorul Vîhai, Nașul lui Stăneș, care a năvălă o dă
 naționalizare, fiind în această proprietate lui I. Stăneș.

Interogare: Căce scop ai ascuns de așezare
 aceste lucruri?

Răspuns: Nu am vrut să recunosc că am ascuns
 arme acasă, și pentru că soția mea a avut cunoștința de pisto-
 lul automat Deimber, fără însă să știu de existența celui alt pisto-
 ascuns în podul grajdului și n-am avut să amestec în lucruri.

Interogare: Dacă dă ai predat celelalte arme lui
 I. Iulian, deoarece la ora fura să fie găsite la dă cum hai
 arătat în procesul verbal precedent, cu ce scop ai pînă
 aceste 2 pistole automate în corturi? Dă tot mai con-
 tinui să ascunzi adăvărul! Răspunde!

Răspuns: Ce are arătat, e arătat realitate, eu
 am arătat cele 2 pistole, ca să le am în eu, dar nu voiam
 să tui o cantitate mare de arme.

Interogare: Vorbește dă de celelalte arme de
 care mai ai cunoștința și pe care le ascunzi!

Semnătura,
 Haurușel

Urmare:

Reşpuns: Am pierdut tot ce am putut să leg
de la ea armă. După alt armament eu nu am cunoştinţă şi
nu amuz nimic.

Deu Dumnezeu că în anul 1944 după ce a fost ridicat
de org. Sig. G. Stărescu am predat 2. buie arme de vânzare
lui Deac Tine din com. Vărădie - fost respectiv şi buie, aceste
arme nu sunt bune şi buie în fine, mult timpuri foarte multe, -
eu numai. Dobare autică. - Pentru amice l-am predat lui
pentru a-l păstra până ce G. Stărescu va fi el. buie.

Interbare: Ce legături ai avut de la cu Deac Tine?

Reşpuns: Mi-a fost buie cunoscut, - am avut cu
el numai legături comerciale, - mai multe ori a cumpărat
de la G. Stărescu mături, bănuie, haine.

Alte legături cu Deac nu am avut - şi nici
Stărescu nu are cu el alte legături decât pe cele amice.

Interbare: Organele de anchetă it. abuze de putere,
pe care, aşteptând, deoarece nimeni nu poartă dovadă, că de la
ei cunoştinţă şi de alte arme pe care nu continuare de la cauză
pe la armuri.

Reşpuns: Tot ce am putut, l-am arătat. Nu am
cunoştinţă de alte arme.

Precuţul proces verbal de int. după ce l-am cunoscut
înaint cu sursele şi corespunde cu cele dezbătute de mine şi
putem să sursele. -

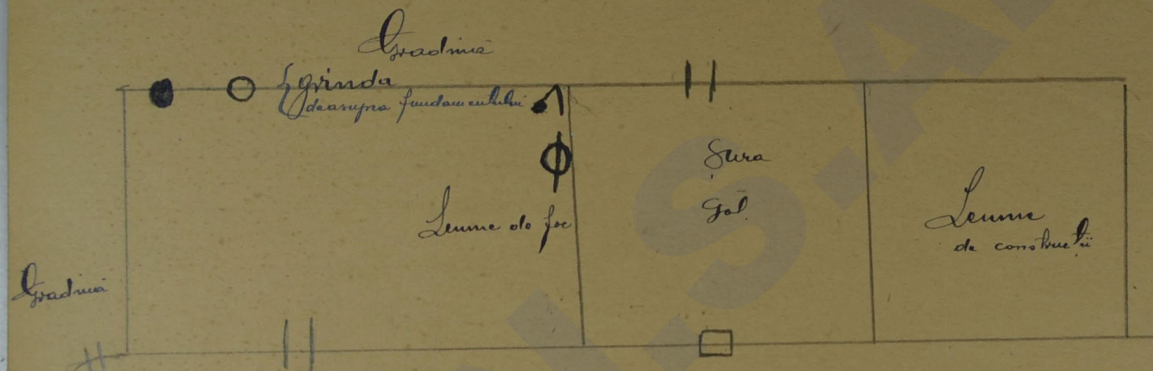
Încheiere

Capitan de Securitate:

Meiss Ludovic

Semnătura
Stărescu

Schita grajdului din curtea casei lui Gvosschi Adolf.

Legenda

- Locul unde este aruncat pistolul automat trimiter
- Locul unde este aruncat cartusul
- ⊕ Locul unde este aruncat marmura de peris
- Locul unde este înălțat
- || Ușa
- ⌞ Căminul unde este aruncat pistolul și cartusul pe podul grajdului.

Curtea

Peretea vechiă din curtea casei mele, unde
este înălțat grajdul și aruncat conș. dublă,
și înălțat înălțat mele.

Înălțat
de fec.
Weiss Ludovic.

Lumină
Gross.

Casa

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908 în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii, de profesiune pomicultor domiciliat în satul Bulci, Regiunea Arad.

1 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 20,15

" s'a terminat " 24,40

Intrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 28 Mai 1953 ai arătat că STARCEA cumpăra arme dela cetățeni. Ce alte surse mai avea el pentru procurarea armelor și cu ce scop procura aceste arme?

Răspuns

STARCEA nu mi-a precizat de unde mai procură el arme, în afară de ceace a cumpărat dela țărani prin oamenii săi de încredere, așa cum am arătat în procesul verbal precedent. El nu mi-a arătat scopul său dela început. El nu mi-a arătat scopul său dela început, dar în urma diferitelor convorbiri ce le-am avut cu dânsul și a convorbirilor ce le-a avut el cu alte persoane, știam că el se pregătește la diferite acțiuni în vederea răsturnării regimului; mi-a comunicat el unele chestiuni, deoarece eu eram om de încredere al dânsului, dar nu mi-a comunicat totul în amănunte, deoarece era un om șiret; el mi-a comunicat numai atât, cât trebuia să știu după aprecierea lui. Cu BIRTASIU M. el avea legături mult mai strânse decât cu mine, el a fost omul său cel mai apropiat. După cum am arătat în procesul verbal precedent, când au venit invitați străini, ofițeri, englezi și americani, BIRTASIU M. a fost acela care a participat la mese, la vânzătoare și paste tot.

Intrebare

Ce discuții au avut STARCEA cu alții în fața d-tale, de care ai luat d-ta cunoștință, despre ce planuri a vorbit? Când și unde?

././ ss/A. IAVORSCHI

Răspuns

În iarna anului 1946, într-o zi am fost chemat la castel, pentru o problemă de pe moșia baronului. Am fost condus în salonul mic, unde I. STARCEA stătea de vorbă cu BIRTASIU MIRCEA și cu IONESCU BALACEANU. În fața lui STARCEA pe masă era un dosar voluminos. STARCEA arătând dosarul a spus: Vedeți acest dosar e intitulat de mine România II. Acesta este opera mea, aici stă scrișul soarelui României.

Întrebare

Explică de ce dosarul a fost intitulat România II. Redă mai clar ce s'a discutat cu această ocazie și ce scop a avut această întâlnire?

Răspuns

După câte-mi reamintesc, I. STARCEA n'a precizat scopul său cu ocazia acestei întâlniri, dar ne-a explicat, cu ce formă de guvernământ urea el să înlocuiască guvernul actual. I. STARCEA a spus, că guvernul pe care urea el să îl creeze, va fi un guvern organizat după modelul guvernului conservator din Anglia. În timpul convorbirii el a arătat deschis, că dacă va reuși să răstoarne regimul democrat, el va deveni prim-ministrul țării. El a amintit, cine va ocupa principalele portofolii, eu însă nu-mi reamintesc pe cine i-a amintit. Între altele mi amintesc că i-a spus lui BALACEANU, că el va fi ministrul României în Elveția sau Italia!

În timpul convorbirii, BALACEANU și-a exprimat părerea că lucrarea lui STARCEA I. pe care a avut ocazia acum a o studia este o lucrare genială, ceva excelent cu totul excepțional.

Întrebare

Redă mai precise convorbirea. De ce nu arăți care a fost scopul întâlnirii și pentru ce ai fost chemat și dă să participi?

Răspuns

După cum am arătat mai sus, eu am fost chemat pentru o altă problemă, legată de administrarea moșiei. Pe ei i-am găsit discutând; ei nu și-au întrerupt discuțiile cu ocazia sosirii mele, dar nici nu mi-au dat explicații mai pe larg. Eu redau tot ce am auzit și ce știu. Însă eu nici n'am asistat până la sfârșitul discuțiilor, deoarece având treburi urgente, am plecat.

Întrebare

Cu ce ocazie ai mai discutat dă cu I. STARCEA?

./.

ss/A. IAVORSCHI

Răspuns

În primăvara anului 1947 I. STARCEA și cu mine, însoțit de câțiva muncitori ne-am dus în pădurea numită Căminică pentru a scoate puieți de mesteacăn, care urmau să fie plantați în parc. Cât timp muncitorii au smuls puieții, eu am stat la o parte cu I. STARCEA și am discutat.

În timpul convorbirii noastre la un moment dat, I. STARCEA mi-a atras atenția cât de bine e camuflat acest loc și cât este de potrivit pentru a servi ca baza unui atac împotriva șoselei, care este un drum principal și duce la Arad.

Întrebare

Cu ce scop ți-a arătat STARCEA I. că acest loc e deosebit de potrivit pentru un atac împotriva șoselei?

Răspuns

El nu mi-a precizat chiar atunci, de ce-mi explică toate acestea; însă a doua zi, când am plantat puieții de mesteacăn în parc și I. STARCEA a fost și el prezent și a indicat locurile unde să fie sădiți puieții, a revenit din nou la convorbirea noastră din ziua precedentă și mi-a spus următoarele: Trebuie să organizăm în mod secret un grup bine înarmat pentru a apăra Valea Mureșului în caz de război și acest grup trebuie bine instruit și bine înzestrat cu armament, ca să-l putem folosi cu succes împotriva Armatei Sovietice și împotriva armatei comuniste române și în acest mod să putem da un ajutor considerabil armatei engleze.

După ce mi-a expus cele de mai sus eu am pus întrebarea baronului STARCEA, cum își închipue să rezolve și să pună în practică toate acestea, având în vedere că în acest scop este nevoie de materiale considerabile, armament, muniții, alimente și chiar și îmbrăcăminte. Baronul mi-a răspuns: "Aceasta nu te privește și să nu-ți faci griji, deoarece eu primesc totul de la englezi". Cu aceasta s'a încheiat convorbirea între noi.

Întrebare

Arată, cum ați început organizarea grupului subversiv terorist, în urma acestei convorbiri?

Răspuns

I. STARCEA nu mi-a mai arătat mai departe cum a procedat la organizarea grupului subversiv și nici nu m'a pus la curent cu aceasta; astfel eu nu cunosc cum a organizat el. În cursul convorbirilor noastre următoare baronul s'a limitat

././ ss/A. IAVORSCHI

să-mi ceară informații despre diferiți oameni din comunele
din jur. 16

Intrebare

De fel de informații îi-a cerut STARCEA despre cetățeni din comunele din jur și despre cine?

Răspuns

I. STARCEA mi-a cerut informații despre foarte mulți oameni, nu-mi mai amintesc de numele lor; propriu zis cererea de informații consta numai din a se interesa de oameni, dacă nu cunosc sunt înscrși în partidul comunist sau alte organizații democratice, care sunt vederile lor politice, dacă manifestă sentimente ostile regimului democrat din România și Uniunii Sovietice. Deasemeni că el cum este privit de cetățeni, etc.

Intrebare

Cum poți afirma dta că ai dat informații despre unele persoane, dar nu știi despre cine! Dece nu arăți realitatea?

Răspuns

Nu-mi pot reaminti de toți, despre cari baronul mi-a cerut relații. După câte-mi aduc aminte, am dat informații despre NICLOS IOSIF, un țărăn mai înstărit din Bulci care stă în casa Nr. 8, NICLOS TOMA țărăn sărac din Bulci, EADIS GHEORGHE din Bata țărăn sărac, TOMA DULANTU țărăn sărac din com. Tela și alții, dintre acești țărani gtiu au devenit oameni de încredere a lui STARCEA; NICLOS TOMA și NICLOS IOSIF. Peste puțină vreme când NICLOS TOMA s'a însurat, I. STARCEA i-a fost nașul mare la nuntă, însă el fiind plecat în București BIRTAS M. l-a reprezentat. STARCEA a suportat cheltuielile de nuntă.

Menționez că pentru a culege informații despre cetățeni, I. STARCEA s'a folosit și de alții.

Intrebare

Care sunt acele persoane, de care s'a folosit I. STARCEA pentru a culege informații?

Răspuns

BLACOI MIHAI lacheul lui, MIRLOS ANTON și LUCACI de care s'a folosit STARCEA și era unul dintre oamenii săi de încredere - aceasta informa pe STARCEA despre toți locuitorii din satul Bulci - arăta cari sunt înscrși în partid și cari sunt acei locuitori cari sunt ostili regimului; acest om era cu atât mai potrivit pentru interesele lui I. STARCEA că era un om care umbla în multe părți, fiind un fel de speculant, care se ocupa cu diferite afaceri. Acesta făcea deseori drumuri la București, aducând alimente surorii lui STARCEA, ILINCA FLORESCU și lui

Intrebare

Ce alte informații ai mai dat d-ta sau alții lui STARCEA și în ce alte scopuri te-ai folosit el?

Răspuns

Eu nu am dat alte informații, decât cele arătate mai sus și nici nu știu despre aceasta decât ceace am arătat. Cu ocazia convorbirilor noastre de mai târziu, el n'a mai amintit despre aceasta și nici nu mi-a mai cerut așa ceva.

Intrebare

Ce discuții ai mai avut mai târziu d-ta cu I. STARCEA?

Răspuns

În cursul verii anului 1947, într-o după-masă, eu am venit de la fermă și m'am dus la castel. În parc l-am întâlnit pe I. STARCEA, care sosise recent de la București, stând de vorbă cu mecanicul CRUTACIUC VASILE. Când am sosit la ei, I. STARCEA m'a întrebat ce fac. Eu am răspuns că sunt bine și nu e nimic nou. El și-a continuat convorbirea cu CRUTACIUC VASILE în prezența mea și între altele ne-a arătat, că prietenul său POGONEANU și alții au fost arestați de către organele puterii de Stat și că eventual se va încerca și arestarea lui. Pentru aceasta el a decis să facă o cameră subterană în pădure, unde să poată depozita arme și alimente și în caz de nevoe să se poată retrage și el acolo.

Intrebare

Ce a mai arătat STARCEA cu ocazia acestei convorbiri și cu ce scop a arătat cele de mai sus?

Răspuns

I. STARCEA a mai arătat, că pentru executarea acestor lucrări, el are nevoie de oameni care prezintă o încredere absolută și pentru asigurarea păstrării secretului, el mai trebuie să aleagă și locul cel mai potrivit în pădure pentru construirea acelei camere subterane.

STARCEA ne-a spus acestea, pentru că executarea acestor lucrări urma să o facem noi: STARCEA I., BIRTASIU M., CRUTACIUC VASILE și eu.

Intrebare

Arată ce ați făcut după această convorbire?

Răspuns

După cât îmi amintesc a rămas hotărât ca STARCEA împreună cu BIRTAS să plece a doua zi în pădure, ca să aleagă locul potrivit. Însă nu s'a trecut la executarea lucrării, deoarece
././ ss/A. IAVORSCHI

STARCEA după uree 12-14 zile a fost arestat.

165

Intrebare

În afară de aceasta, ce discuții ai mai avut cu băronul STARCEA?

Răspuns

N'am mai avut cu el nici un fel de discuții, am spus tot ce am știut.

Intrebare

Arată ce ți-a mai cerut I. STARCEA să faci?

Răspuns

Mă mi-a cerut nimic în afară de ce am declarat mai sus.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator

se/A. IĂVOREȘCHI.

Upt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Govorschi Gheorghe născut la 28 Decembrie 1908
 în Suceava fiul lui Stănescu și Marica, căsătorit, are 2 copii, de
 profesie pomi-cultor domiciliat în satul Șelci Regina Brad
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

1. Unu 1953
 Orașul Mănăst.

Interogatoriul a început la ora 10 și 15 min.

" s'a terminat la " 24 și 40 "

Intrebare: În procesul-verbal de interogățiune din 28 Mai 1953
ai arătat că Stănescu cumpăra arme de la pătâni. Ce alte nuse
mai avea el pentru procurarea armelor și ce se poate procura acest
arme ?

Răspuns: Stănescu nu mi-a putut de nicidecum
procură el arme, în ofara de ceare a cumpărat de la țărani prin
oamenii săi de încredere, așa cum am arătat în procesul verbal
precedent. - El nu mi-a arătat sursa sursă de la început. El nu
mi-a arătat sursa sursă de la început, dar în urma diferitelor con-
versări ce le-am avut cu el și a convorbirilor ce le-a avut el
cu alte persoane, știu că el se pregătește la diferite activități în
treburile răsturnării regimului; mi-a comunicat el unele chestiuni,
deoarece eu eram om de încredere al său, dar nu mi-a
comunicat totul în amănunt, de aceea era un om risic, el
mi-a comunicat numai atât, cât trebuia să știu după apu-
cieria lui. - Cu Stănescu H. I. avea legături mult mai strânse
decât cu mine, el a fost omul său cel mai apropiat. După
cum am arătat în procesul verbal precedent, când am venit în viață.

Semnătura,

Govorschi

Urmare: stăruie, oșteni englezi și americani, Ștefan C. a fost arestat
care a participat la marea la bănuțare și peștele.

Intrebare: Ce discuții a avut Ștefan cu alții în
jalele sale, de care ai luat stăruie, degeam ce planuri a
avut? Când și unde?

Răspuns: În ianuarie anul 1916, subțit și am
fost chemat la castel, pentru o problemă de pe masă baronului.
Am fost condus în saloanul meu, unde Ș. Ștefan stătea de vorbă cu
Ștefan Ureșea și cu Ionescu Galăceanu. - În fata lui Ștefan,
pe masă era un dosar voluminos. Ștefan, arătând dosarul a spus:
Fedei, anul dosar e intitulat de mine România II. Mesta este
opera mea, aici stă scrisă poarta României.

Intrebare: Explica, de ce dosarul a fost intitulat
România II. - De ce mai dar pe să discutat cu această ocazie
și ce scop a avut această întâlnire

Răspuns: După câte mi reamintesc. Ș. Ștefan
n'a murat neputința cu ocară creștie întâlniri, dar me-a
explicat, cu ce formă de guvernământ voia el să înlocuiască
guvernul actual. - Ș. Ștefan a spus, că guvernul pe care voia
el să realizeze, va fi un guvern organizat după modelul guvernului
conservator din Anglia. În timpul convorbirii el a arătat
deschis, că dorea să reușească să restabilească regimul demoralizat
de dăruie prin - ministru' țării - El a arătat, că va crea
principalele posturi, cu însă mi reamintesc pe cine va
aminti. - Într-o altă mi amintesc că va spus lui Gală-
ceanu, că el va fi ministru' României în Italia sau Italia.

În timpul convorbirii, Galăceanu și-a exprimat
păreră, că lucrarea lui Ștefan Ș. pe care a avut ocară crea-
rea și o studiere este o lucrare genială, căva creștie pe lăta
receptivă.

Intrebare: Poate mai precis convorbirea

Semnătura,
Gaworski.

3
Urmare: De ce nu arati care a fost scopul întâlnirii și pentru
ce ai fost chemat și de la ra posticipii?

Răspuns: După cum am arătat mai sus, eu am
fost chemat pentru o altă problemă, legată de administrarea morii.
Te ei + am găsit discutând; ei nu m-au putut suferi dintr-o dată
deoarece posibilitățile mele, dar nici nu mi-au dat explicații mai pe larg.
Eu predau tot ce am avut în ce privește. Însă eu nici n-am arătat
până la sfârșitul discuțiilor, de oarece, având treburi urgente,
am plecat.

Întrebare: Cu ce ocazie ai mai discutat de
la Y. Stărescu?

Răspuns: În primavara anului 1947, Y. Stărescu,
și eu mine, însoțit de câțiva munteni ne-am dus în pădurea
munții Camuila pentru a moca puștii de mesteacăn, care urmau
să fie plantate în pace. - Cel timp munteni au muncit puștii, eu
am stat la o parte cu Y. Stărescu și am discutat.

În timpul convorbirii noastre la un moment dat,
Y. Stărescu mi-a arătat atenția căl de bine e camuflat astfel încât
și că este de potrivire pentru a servi ca baza unui atac împotriva
sovietici, care este un drum principal și duce la Iad.

Întrebare: Cu ce scop te-a arătat Stărescu Y.
răzlece la o descriere de potrivire pentru un atac împotriva
sovietici?

Răspuns: El nu mi-a precizat chiar atunci,
de ce mi-a explicat toate acestea; însă, a doua zi, când am
plantat puștii de mesteacăn în pace și Y. Stărescu a fost în el
parent și a indicat locurile unde să fie săditi puștii, a revenit
din nou la convorbirea noastră din ziua precedentă și mi-a
spus următoarele: Trebuie să organizăm în mod secret un
grup bine înarmat pentru a apăra Valea Urzului în caz
de război și acest grup trebuie bine instruit și bine înarmat.

Semnătura,

Gavrilă

Urmare: cu armament, ca să-l putem folosi cu neces răpădăria în
mali Sovietice și răpădăria armatei comuniste printr-o și în acest
mod să putem da un ajutor considerabil armatei engleze.

Dupa ce mi-a spus cele de mai sus eu am
pus întrebarea baronului Stărescu, cum își imaginează să rezolve
și să pună în practică toate acestea, având în vedere că în acest
scop este nevoie de materiale considerabile, armament, muniții,
alimente și chiar și îmbrăcăminte. Barorul mi-a răspuns: „Într-
nu te privești și să nu-ți faci grija, de oarecum eu primesc totul
de la Englezi.” Cu aceasta să încheiă convorbirea între noi.

Întrebare: Bata, cum ai reușit organizarea grupu-
lui subversiv terorist, în urma acestei convorbiri?

Răspuns: Y. Stărescu mi-a mai arătat mai
departe cum a procedat la organizarea grupului subversiv și mi-a
nu mi-a pus la punct cu aceasta; astfel eu am cunoscut cum a or-
ganizat el în jurul convorbirii noastre reunițiune baronul și a
înțeles să-mi ceară informații despre diferiți oameni din camu-
năle lui pur.

Întrebare: Ce fel de informații li-a cerut Stărescu
despre relații și comuniști din jur și despre cine?

Răspuns: Y. Stărescu mi-a cerut informații
despre foarte mulți oameni, nu-mi mai amintesc de numele lor;
propriu-zis cererea de informații constă numai din a se interesa
de oameni, dacă nu cunosc sunt înșirați în partidul comunist
sau altă organizație democratică, care nu văd nici lor politică,
dacă manifestă sentimente ostile regimului democratic din România
și lui Sovietice. — Deasemenea că el cum este prieten de
relații etc.

Întrebare: Cum poți oformi de, că ai dat
informații despre multe persoane, dar nu știu despre cine!
De ce nu arăți realitatea?

Semnătura,
Gavroscu.

Urmare:

Răspuns: Nu-mi pot prezenta de la, depe cari
 baronul mi-a cerut relatu. După câte mi arde amintit, am dat
 informații depe Nicolă Gorg, un taran mai înstărit din Păli
 care, de în casa nr. 8, Nicolă Toma, taran sarac, din Păli
 Gorg, George din Păli taran sarac, Toma Dulantu taran mic
 din comuna Păli și alții, dintre acești țărani știu au devenit
 oameni de încredere a lui Stărescu; Nicolă Toma și Nicolă Gorg
 Jech prima vorbă pând Nicolă Toma și murmurat, și Stărescu
 s-a fost mare la muncă, însă el fiind pînă la Păli
 Gorg. l-a reprezentat - Stărescu a supus chestiunile de muncă
 lui, și Stărescu și folosit și de alți.

Întrebare: Care sunt acele persoane, de care s-a
 folosit și Stărescu pentru a putea în forma?

Răspuns: Glavoi Văhai bășcal lui, Nicolă
 Iulian și ducă de care și folosit Stărescu și era omul
 dintre oamenii săi de încredere - aceasta în forma pe Stărescu
 depe la lui Iulian din satul Păli - cari arde cari sunt
 murmurat în partit și cari sunt acele cari Iulian cari sunt olti
 regiunilor; arde om era cu alți mai potrivit pentru interesele
 lui și Stărescu, că era un om care umbla în multe părți, fiind
 nu fel de sperant, care se ocupa cu diverse afaceri. - Nu
 făcea lucruri stumuri la Păli, aducând alături murmur
 lui Stărescu, Iulian Stărescu și lui Păli.

Întrebare: Cu alți în formați ai mai dat de la
 sau alți lui Stărescu și nu ce alți oameni le a folosit el?

Răspuns: Eu nu am dat alți în formați, de
 cel arde mai mo și mișcu și depe aceasta de
 care am arde. Cu orăria convorbiri noastre de mai
 taran, el mi-a mai amintit depe aceasta, și mișcu mi-a
 mai comul așa ceva.

Semnătura,

Goussier.

Urmare:

Intrebare: Ce discutii ai mai avut mai tarziu
la cu Y. Stareea?

Raspuns: In primul meu anului 1947, intreb
dupa masa, eu am venit dela Jermia si m'am dus la castel.
In seara l'am intalnit pe Y. Stareea, care venise recent dela
Bucuresti, staud de vorba cu mecanicul Cretianu Varile. Cand
am vorbit la ei, Y. Stareea m'a intebat ce fac. Eu am ras-
pus ca sunt bine si nu e nimic nou. El m'a continuat con-
vorbirea cu Cretianu Varile in prezenta mea si intru altch
ne-a aratat, ca prietiiul sau, Pogonoviciu si alti au fos aratat
de catre organele puterii de Stat si ca eventual se va incepe
si arestarea lui. Pentru aceasta el a decis sa faca o
camara subterana in padure, unde sa poata depozita arme
si alimente si in caz de nevoie sa se poata retrage si
el acolo.

Intrebare: Ce a mai aratat Stareea pe ocazia
acestei convorbiri si cu ce scop a aratat pe de mai sus?

Raspuns: Y. Stareea a mai aratat, ca
pentru executarea acestor lucrari, el are nevoie de oameni
care prezinta o incredere absoluta si pentru asigurarea pas-
trarii secretului; el mai trebuie sa achizitia si locul cel mai
potrivit in padure pentru construirea acestei camere sub-
terane.

Stareea ne-a spus aceasta, pentru
executarea acesti lucrari urma sa facem noi; Stareea I.
Britania W. Cretianu Varile si eu.

Intrebare: Nota ca ati facut dupa aceasta
convorbire

Raspuns: După cât îmi amintesc a
rămas hotărât că Stareea împreună cu Brita, să plece
a doua zi în pădure, ca să achiziție locul potrivit. Gușă

Semnătura,

Howmes.

Urmare: nu s'a trecut la elenariul lucrării, de carea Stăreasa
după vreo 12-14 zile a fost arestat

Intrebare: Nu a fost de aceasta, pe discuti
si mai avut cu baronul Stăreasa?

Răspuns: Vău mai avut cu el mai un fel de
discuti, am spus tot ce am știut, -

Intrebare: Avată ce l-a mai cerut Y Stăreasa
să fac?

Răspuns: Nu mi a cerut nimic în afară ce
am declarat mai sus

Procedul proces. Verbal de interogatori după
ce l-am celiș urvânt pe urvânt și poses prinde pe cel declarat
de mine și m'ă și punner. -

Incheiatură

Ep. de Severitate:

Wies Ludovic

Seunnalburg:
Hawson

170

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908 în
Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii, de
profesiune pomicultor, domiciliat Bulci raionul Lipova, Reg. Arad.

Iunie 1958, București

Interog. a început la ora 10

" s'a terminat " 13,40

Intrebare

În procesele verbale anterioare ai arătat că I. STARCEA
organiza grupuri subversive și teroriste conform unor planuri.
Arată cum a fost organizate acestea?

Răspuns

I. STARCEA a început munca de pregătire a acestor orga-
nizații stând de vorbă cu oamenii săi de încredere, cum am arătat
în procesele-verbale anterioare, dar arestarea sa a împiedicat
formarea grupurilor.

Intrebare

După arestarea lui, ce fel de org. subversive au fost
formate în urma activității lui STARCEA, BIRTASIU și a altale?

Răspuns

Eu știu că a existat mai târziu o organizație subversi-
vă la Bîrchiș, dar de existența acesteia, am auzit după ce au
fost arestați, - am auzit că această org. subversivă a fost con-
dusă de un maior deblocat din care au făcut parte mai mulți din
oamenii baronului, ca de pildă fostul pădurar al sdu UDRESCU P.
din TELA, MADINCEA AMEROSIE din TELA, CHINEZU IOAN din Iuliuța și
ZAMFIR din N. Balcescu.

Intrebare

Arată data legăturilor ce ai avut cu această organizație
subversivă?

Răspuns

Eu n'am avut niciun fel de legături nici n'am făcut
parte din această org. subversivă.

Intrebare

Data nu-ți dai seama, cât de evident este că nu arăți ade-
vărul?

./ . ss/IAVORSCHI

Răspuns

Eu arăt sincer ceea ce știu. Susțin că n'am avut nici legătură cu organizația subversivă, decât că am dat lui UDRĂSCU P. 2 pistoale mitralieră și un pistol Steyer cum am arătat în procesele verbale anterioare; acestea le-am dat la ordinul baronului și a lui BIRTASIU.

Intrebare

Ce legături ai avut dta cu membrii organizației subversive?

Răspuns

La sfârșitul anului 1947, a venit la mine CHINEZU IOAN și mi-a spus că este urmărit de organele puterii de stat. El mi-a cerut împrumut bani și făină, i-am dat 1000 lei și 15-20 kg. făină.

Intrebare

Dta ocolești adevărul. Dece nu arăți mai clar legăturile d tale cu membrii org. subversive?

Răspuns

Repet că n'am avut nicio legătură cu organizația subversivă decât cele arătate mai sus; iar în anul 1948 ZAMFIR care la fel a lucrat în pădurile lui STARCEA a venit la mine și mi-a spus că CHINEZU, care este urmărit de organele puterii de stat, e ascuns la el, dar acum și el trebuie să se ascundă și mi-a cerut ceva bani. Eu i-am dat, după câte-mi amintesc 500 sau 1000 lei. El a spus că se va ascunde pe o insulă a râului Mureș, sau se vor retrage în pădure, așa cum s'a și făcut.

Intrebare

Vorbește mai clar despre legăturile d tale cu membrii acelei bande subversive. Dta nu-ți dai seama că problema este bine cunoscută organelor de anchetă?

Răspuns

Eu știu doar atât cât am arătat mai sus. Eu pot spune mai mult. Eu n'am avut alte legături cu această organizație.

Intrebare

Organele de anchetă din nou îți atrage atențiunea să arăți adevărul!

Răspuns

Eu arăt numai adevărul.

Intrebare

Dta în cursul anchetei ai încercat mai de multe ori să ascunzi adevărul! pe urmă ți s'a dovedit că ai mințit - nici acum nu vrei să-ți dai seama că n'are nici un rost să ascunzi ade-

vădru?

Răspuns

172
Repet încă odată că nu ascund adevărul. Am arătat tot ce am știut.

Intrebare

Pe cine cunoști dta în afară de cei de mai sus, că a avut legături cu org. subversivă.

Intrebare

Bu nu cunosc pe nimeni - însă știu că BIRTASIU M. îi cunoștea pe cei arătați de mine mai sus.

Intrebare

Ce legături a avut BIRTASIU cu această organizație subversivă?

Răspuns

Mu știu ce legături a avut BIRTASIU cu această organizație subversivă, însă a cunoscut și el membrii acesteia, pe care i-am arătat mai sus și dintre care UDRESCU era omul său cel mai de încredere, însă nu știu dacă el a avut vreo legătură cu organizația subversivă din Birchiș. BIRTASIU nu mi-a vorbit niciodată despre aceasta. Pe BIRTASIU nici nu l-am mai văzut niciodată după plecarea lui din Bata din anul 1949. Inșă știu că a fost vizitat de UDRESCU în anul 1949 sau 1950 la Cluj nu sunt sigur de dată.

Intrebare

De unde știi dta că UDRESCU P. l-a vizitat pe BIRTASIU la Cluj?

Răspuns

Știu dela UDRESCU P. care mi-a spus că la văzut pe BIRTASIU.

Intrebare

Ce ți-a arătat UDRESCU P. despre întâlnirea lui cu BIRTASIU - cu ce scop l'a vizitat?

Răspuns

UDRESCU P. mi-a spus că el s'a dus la Cluj fiind bolnav și că ție vizitat la un sanator, cu care ocazie s'a văzut și cu BIRTASIU. UDRESCU P. mi-a spus că BIRTASIU M. l-a rugat să nu-mi spună nici mie, ca să nu se afle că unde se găsește el.

Intrebare

Ce ai mai discutat cu UDRESCU despre BIRTASIU?

Răspuns

Nu am discutat nimic deosebit, UDRESCU mi-a spus că BIRTASIU o duce foarte greu și că el i-a dus ceva alimente, altceva nu am discutat cu el.

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

17

C.N.S.A.S.

Proces-Verbal de interogator

Arestat la Gavrascu Adolf, nascut la 28 Decembrie 1908
 in Sucova fiul lui Stanislau si Marica, casatorit, are 2 copii
 de profesiune promiculator, domiciliul Male (Date de stare civila, ultimul domiciliu)
Baronul Lipova Reg. Bac

Anul 1953

Oraşul Mureş

Interogatoriul a inceput la ora 10 şi min.
 „ s'a terminat la „ 13 şi 40 „

Intrebare: Am prezenta verb. autentice si aratati ca

Stareea organiza grupuri subversive si teroriste conform unor pla-

nuiri, bata cum a fost organizati acestia?
 Raspuns: Stareea a inceput munca de pregatire a acestor organizatii stand de vorba cu oamenii sai de in-

credere, cum am aratat in procesul-verbale autentice, dar

arestarea sa a impiedecat formarea grupurilor.
 Intrebare: Dupa arestarea lui, ce fel de org.

subversive au fost formate in urma activitatii lui Stareea, Butam,
 si a Stale?

Raspuns: Eu stiu ca a existat mai tarziu

o organizatie subversiva la Stelchis, dar de existenta acestia am

avut dupa ce au fost arestati; — am avut ca aceasta org.

subversiva a fost condusa de un maior debarat din care

au facut parte mai multi din oamenii Baronului, ca de pilda

foetul padurar al sau Idrescu F. din Tela, Madina Huboru

din Tela, Chimera Joan din Trulita si Termpu din V. Galescu.

Intrebare Prati Stale hyaturik ce ai avut.

Semnătura,
Gavrascu

Urmare: Cu aceasta organizati^o subversiv^a?

Răspuns: Eu n'am avut nimic fel de legături nici n'am făcut ^{parte} din aceasta org. subversivă.

Interbare: Dă nu-ți dai seama, că de vidu^t este că nu ai^t adăvărul?

Răspuns: Eu ai^t mereu se ar^t ști. Știu că n'am avut nici legături cu organizația subversivă, decât că am dat lui Udrescu P. 2. pistolele mitraliera și un pistol Stayer, cum am arătat în procesele verb. anterioare; acestea le-am dat la ordinul baronului și a lui Protopopu.

Interbare: Ce legături ai avut d-ta cu membrii organizației subversive

Răspuns: La sfârșitul anului 1947. a venit la mine Chinera Ioan și mi-a spus că este numărit de organele puterii de stat. El mi-a cerut să-i dau bani și făcând, i-am dat 1000 lei și 15-20 ^{lei} ^{pe săptămână}.

Interbare: Dă oricât adăvărul. De ce nu ai^t mai dar legătură d-tale cu membrii org. subversive.

Răspuns: După ce n'am avut nici legătura cu organizația subversivă, pleacă pe la arăta^{re} mai sus, dar în anul 1948 ^{la sfârșit} care la fel a lărat în pădurile lui Stăneș a venit la mine și mi-a spus că Chinera, care este numărit de organele puterii de stat, a cerut la el, dar cererea și el trebuie să se as-
punde și mi-a cerut ceva bani - Eu i-am dat, după cât mi-a amintit 500 sau 1000 lei. El a spus că se va amuⁿde pe o rîmă - a rădăni Horeș, sau se vor festage în pădure, sau cum s'a și făcut.

Interbare: Forbăți mai dar d-ta legături d-tale cu membrii acelei bande subversive - Dă nu dai seama că problema este bine cunoscută organelor de anchetă?

Răspuns: Eu știu doar atât cât am

Semnătura,
Gavrilă.

Urmare: arătat mai sus. Va pot spune mai mult. Eu nu am avut
altă legătură cu această organizație

Intrebare: Organul de auditare și nu îl atinge
structura pe arătă adevărul!

Răspuns: Eu arăt numai adevărul

Intrebare: Oda în jurul auditării și nu arătă mai
multă ori să arătăm adevărul! pe de altă parte să dăm să
ai minte - și nu arătăm pe de altă parte să dai oare pe mare și nu
pot să arătăm adevărul?

Răspuns: Degetul meu odată cu nu arătăm
adevărul - în arătăm tot ce am știut.

Intrebare: De cine sunteți? Oda în afară de cei
mai sus, că a avut legătura cu org. subversivă.

Răspuns: Eu nu suntem pe nimeni - însă știu
că Britaniile și o organizație pe cei arătăm de mine mai sus.

Intrebare: Ce legături a avut Britaniile cu
această organizație subversivă?

Răspuns: În știu ce legături a avut Britaniile
cu această organizație subversivă, însă a suntem pe nimeni
auditor, pe care și-am arătat mai sus și dăte care vedeam
era unul, sau cel mai de încredere, însă nu știu dacă s-a avut
oare legătură cu organizația subversivă din Minsk. Britaniile
nu mi-a vorbit niciodată după aceasta. De Britaniile nu
mi l-am mai văzut niciodată după plecarea lui din Moscova
din anul 1949. Însă știu că a fost vizitat de vederea
în anul 1949 sau 1950 ^{la au} pe unul sigur de data.

Intrebare: De unde știți că vederea P
la arătat pe Britaniile la Cluj?

Răspuns: Știu că vederea P. pare mi-a spus
că la arătat pe Britaniile.

Intrebare: Ce știți arătat vederea P.

Semnătura,

Gaworski.

Urmare: despre înălțimea lui cu Mistani - eu pe neap la
viziție?

Răspuns: Urmare I. mi-a spus că el se dus
la bily fiind bolnav și că fie vizitat la un sanatoriu, pe care
acarie se așteaptă și cu Mistani. - Urmare I. mi-a spus că
Mistani de la rugat să mi se spună puțină mișc, ca să nu
se aștepte că el nu se găsește.

Întrebare Ce ai mai discutat cu Urmare despre
Mistani?

Răspuns: Ne am discutat puțin deosebit, Urmare
mi-a spus că Mistani duce foarte greu și că el a dus
ceva alimente - altăva nu am discutat cu el.

Prezentul proces-verbal de înt. după ce l-am
citit cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele delibrate de
mine și mie și summe. -

Încheiat
Capitan de Securitate:
Miron Ludovic

Încheiat
Gavrilă

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908
în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii, de
prof. pomicultor, domiciliat în Satul Bulci Raionul Lipova.

11 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9,10

" s'a terminat " 12,40

Intrebare

În procesul verbal din 27 Mai 1953, ai arătat că ai
ascuns armele sustrate de la percheziție din castelul baronului
STARCEA, care ți-au fost predate de către BLAGOIU MIHAI. Cine a
mai avut cunoștință că dta ai ascuns aceste arme?

Răspuns

Mai avea cunoștință de aceste arme, directorul NICULI-
TA, Dșoara ZEICHMAISTER, Dr. DOSTEL FRIT, BLAGOIU MIHAI, BIRTASIU
MIRCEA și soția.

Intrebare

Cum a putut să aibă cunoștință soția lui BIRTASIU M.
de armele ascunse de dta când ea n'a fost prezentă cu ocazia
percheziției la castel?

Răspuns

În cursul lunii Noiembrie 1947 m'am dus la domiciliul
lui BIRTAS în com. Bata, pe care l-am găsit acasă împreună cu so-
ția sa. Cu ocazia convorbirii i-am spus, că armele provenite de la
baronul STARCEA le-am ascuns în clăia de pae la fermă, dar folo-
sindu-se în permanență din paie, ele pot să fie găsite de cineva,
în afară de aceasta eu vreau să mă mut de la fermă în comună unde
am cumpărat o casă și mă tem ca nu cumva armele să fie desco-
perite. M'am sfătuit cu el, unde să ascundem aceste arme. Când am
discutat acestea, a fost de față și soția lui BIRTASIU M.

Intrebare

Ce hotărâre ați luat în urma acestei discuții?

Răspuns

BIRTASIU M. mi-a spus pe scurt să predau armele lui

./.

ss/IAVORSCHI

UDRESCU PETRE zis LAIE și să-i spun că el a dispus așa.

Intrebare

177

După convorbirea dta cu BIRTASIU M. ce ai făcut dta?

Răspuns

După cum am mai arătat, am predat armele lui UDRESCU PETRE, spunându-i că BIRTASIU M. a dispus să ȳle predau. UDRESCU PETRE era de acord.

Intrebare

Dta ai arătat în procesul verbal de interogatoriu precedent, că ai predat armele lui UDRESCU în urma dispoziției lui STARCEA?

Răspuns

Da, susțin și acum, că cu ocazia predării armelor, i-am spus lui UDRESCU PETRE că STARCEA a ordonat să-i predau armele; dar în acelaș timp și BIRTAS a dispus la fel, ceace i-am comunicat deasemenea lui UDRESCU P.

Intrebare

Dta ai fost prins cu minciuni de mai multe ori? Ce urmărești dta prin ascunderea adevărului?

Răspuns

Eu am recunoscut că am ascuns arme și că le-am predat lui UDRESCU PETRE. Nu am precizat bine unele amănunte pentru că nu mi-am adus aminte bine și abia în cursul anchetei, fiind întrebat, îmi reconstitui cum s'au petrecut lucrurile. M'am decis să ard anchetei tot ce știu și să nu ascund nimic.

Intrebare

Despre ce ai mai discutat dta cu BIRTASIU M. în prezența soției lui.

Răspuns

După câte-mi reamintesc mi se pare că am discutat cu BIRTASIU M. despre un militar (nu știu ce grad avea) din fosta armată germană fascistă, care a fost ascuns la un tâmplar din comuna Bata (nu știu cum l-a chemat pe tâmplar) pe acest militar BIRTASIU l-a întreținut câțva timp, până când a reușit să-i înlesnească fuga din țară fiind ajutat de medicul Dr. DOSTAL FRIT care dealtfel și la tratat pe acest militar german. Această chestiune era bine cunoscută și de Dșoara ZEICHMEISTER.

Intrebare

Precizează pe ce cale au înlesnit BIRTASIU M. și Dr. DOSTAL F. fuga din țară a militarului din fosta armată germană fascistă?

Răspuns

BIRTASIU M. nu mi-a spus amănunte, doar atâta cât am relatat mai sus.

Întrebare

În afară de aceasta, despre ce ați mai discutat cu BIRTASIU M.?

Răspuns

N'am mai discutat nimic altceva, decât cele profesionale, sau de multe ori m'am dus la BIRTASIU M. acasă și am jucat cărți cu el cu preotul POPESCU GHEORGHE, DEAC TRAIAN și medicul Dr. PILAU GHEORGHE.

Întrebare

Dta ai mai avut și alte discuții cu BIRTASIU M. chiar și în prezența soției lui?

Răspuns

N'am avut alte discuții, decât cele arătate mai sus.

Întrebare

Dta stăruie și mai departe în negarea adevărului.

Răspuns

Am spus tot ce am știut și nu ascund nimic anchetei.

Întrebare

Dece nu arăți dta ce discuții ai avut cu soția lui BIRTASIU?

Răspuns

Mă pot arăta altceva, decât ceace am spus mai sus, am vorbit cu soția lui BIRTASIU numai lucruri fără importanță.

Îmi reamintesc că după plecarea lui BIRTASIU și a soției lui din Bata în anul 1949, într-o zi m'am dus la locuința lor, unde am găsit-o pe cumnata lui BIRTASIU M. pe LIVIA CIUCA, dela care am întrebat unde a ascuns vinurile și șampania pe care BIRTASIU le-a luat dela Castel. LIVIA CIUCA mi-a spus că le ține în pivniță. Eu am sfătuit-o să le ascundă în pământ, deoarece în pivniță pot fi găsite cu ușurință. Ea s'a plâns că nu are făină și eu i-am promis să-i dau, dar nu i-am dat și nici n'am mai văzut-o niciodată.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine și susțin și semnez.

Anchetator

ss/IAVORSCHI

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Javorschi Adolf, născut la 28 Decembrie 1908
 în Lucceva, fiul lui Stănescu și Marica, căsătorit, are 2 copii,
 de prof. prem-cultor, domiciliat în Satul Măli la domiciliu
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

la 11 Decembrie 1953
 Orașul Spurești

Interogatoriul a început la ora 9 și 10 min.
 „ s'a terminat la „ 12 și 40 „

Intrebare: În procesul verbal din 27 Mai 1953, ai arătat
 că ai aruncat armele puștane dela percheritiie prin casă la baro-
 nului Stănescu, care și-au fost puștane de către Plăgoiu Mihai
 Gine a mai avut cunoștința că dela ai aruncat aceste arme?

Răspuns: Da am avut cunoștința de aceste arme,
 dintr-un limbaj, dintr-o tehnică, de la Doct. Dr. Plăgoiu
 Mihai, Spătarul Măli și soția

Intrebare: Cum a putut să aibă cunoștința
 soția lui Spătarul de armele ascunse de dela când ea n'a
 fost prezentă în ocarie percheritiie la satul?

Răspuns: În procesul lui Măli din 1953, m'am
 dus la domiciliul lui Spătar în com. Măli, pe care l-am găsit
 acasă împreună cu soția sa. Cu ocarie convorbiri r-am spus,
 că armele provenite dela baronul Stănescu l-am aruncat în stăi
 de paze la femeie, dar folosindu-se în permanență din
 pace, ele pot să fie gaste de ciner, în ofara de acasă
 cu breșă să mă mui dela femeie în comuna unde am
 cumpărat o casă și mai tunc ca am cumpărat armele să fie

Semnătura,

Javorschi

Urmare: descoperite. V'am sfatuit pe el, unde să ascundem aceste
armе. Când am discutat acestе, a fost de fapte p' soția lui
Mistariu G.

Intrebare: Ce hotărâre ați luat în urma
acestei discuții?

Răspuns: Mistariu G. mi-a spus pe scurt
să predau armele lui Iavorscu Petre și Lăie și să-i spun
că el a dispus așa.

Intrebare: După convorbirea Țale cu Mistariu
G., ce ai făcut Țale?

Răspuns: După cum am mai arătat, am
predat armele lui Iavorscu Petre, spunându-i că Mistariu G.
a dispus să i le predau. Iavorscu Petre era de acord.

Intrebare: Țale ai arătat în momentul verbal
de răz. precedent, că ai predat armele lui Iavorscu în urma
dispoziției lui Hărean?!

Răspuns: Da, neștiu și acum, că cu
ocazia predării armelor, i am spus lui Iavorscu Petre, că
Hărean a ordonat să-i predau armele; dar în același timp
și Țaleș a dispus la fel, pentru că am comunicat de asemenea
lui Iavorscu P.

Intrebare: Țale ai fost prins cu muniții
de mai multe ori? Ce muniții? Țale prin acțiunea activă?

Răspuns: Eu am recunoscut că am ascuns
armе și că le am predat lui Iavorscu Petre. Eu am prezintă
bine încă conștient pentru că nu mi-am adus aminte bine
și abia în persoal anchetei, fiindu-mi sebat, însă recortându-mi
cum s'au petrecut lucrurile. V'am decis să arăt anchetei
tot ce știu și să nu ascund nimic.

Intrebare: Depe ce ai mai discutat Țale
cu Mistariu G. în prezența soției lui.

Semnătura

Țaleș

Urmare:

Răspuns: După câte mi reamintesc mi se pare că am discutat cu Prisariu G. despre un militar (nu știu ce grad avea) din forțele armate germane faniste, care a fost asprins la un tâmplar în comuna Boala (nu știu cum la chema pe tâmplarul) pe care militarul Prisariu l-a reținut câțiva timp, până când a reușit să închearie fugă din țară fiind agent de medical D. Costa F. care se află și la batut pe care militarul german. Înalta chestiune va fi însoțită și de soara Lechner.

Interbare: Permisă pe ce cale au închis Prisariu G. și D. Costa F. fuga din țară a militarului din forțele armate germane faniste?

Răspuns: Prisariu G. nu mi-a spus amănunțit, doar atât că am relatat mai sus.

Interbare: Cu oțară de arestare, despre ce al. mai discutat cu Prisariu G.?

Răspuns: Văm mai discutat nimic altceva, decât cele profesionale, sau de nulle ori mi-am spus la Prisariu G. arestare și am putut vorbi cu el cu medicul Popescu Gheorghe, Drac Grigore și medicul D. Costa Gheorghe.

Interbare: Ota ei mai are și alte discuții cu Prisariu G. pliaș și nu prezenta potri lui!

Răspuns: Văm are și alte discuții, decât cele arătate mai sus.

Interbare: Ota stăni și mai departe în negarea activității

Răspuns: Nu știu tot ce am știut și nu am spus nimic ascuțit

Interbare: De ce nu arată Ota ce discuții ai avut cu soția lui Prisariu?

Răspuns: Nu pot arăta altceva, decât ceea

Semnătura,

G. Popescu

Urmare: am spus mai sus, am vorbit cu sotia lui Britas,
Munari huceni fara nepotat.

Mai peamintre sa dupa plearea lui Britas
in a soliei lui din Bala in anul 1949, sub'o zi m'am dus la
locuinta lor, unde am gasit-o pe cumnata lui Britas, O.
pe Livia Ciura, dela care am rechebat unde a ascuns bunurile
si sampania pe care Britas le-a luat dela Castel. Livia
Ciura mi-a spus ca le tine in pivnita, Eu am statut-o
sa le ascunda in pivnita, de sarcina in pivnita pot fi gasite
in univita, - Ea sa plaus ca nu are faima si eu r-am
promis sa-i dau, dar nu r-am dat si m'ai n'am mai
barut-o miodata, -

Perentul proces-verbal de int. l-am putut curand
cu curand si corectunde intocmai cu cele delbrat mame si l
m'ai si semurex. -

Recheator

Capitan de Securitate:
Wass Ludovic

Seamurata
Gaworse

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908
în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii,
de prof. pomicultor, domiciliat în satul Bulci Raionul Lipova.

12 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 20

" s'a terminat " 24,30

Intrebare

În procesul verbal d-voastră int. din 27 Mai 1953 ai arătat că
cu ocazia arestării lui I. STARCEA, au fost sustrate arme, care
ți-au fost predate d-tale și pe care le-ai ascuns. În afară de arm
ce ai mai preluat spre a-l ascunde?

Răspuns

N'am mai preluat nimic și nici n'am ascuns nimic.

Intrebare

Îți dai seama d-ta ce răspuns ai dat?

Răspuns

Cu ocazia percheziției, BIRTASIU a venit la mine și mi-a
dat în mână un teanc de acte, spunând că să le scot repede afară
pentru a nu fi găsite. Eu am încercat să ies afară cu actele, dar
ajungând în hol, am observat că comisarul SCHNELLBACH se află
în hol. Văzând aceasta, eu am pus actele pe o măsuță în camera
vecină.

Intrebare

Ce ai făcut mai departe cu aceste acte?

Răspuns

Nu știu ce s'a mai întâmplat cu actele, eu m'am întors
imediat în camera în care eram mai înainte, lăsându-le pe măsuță.
După câte mi se pare, actele au fost totuși sustrate.

Intrebare

Ce fel de acte erau acestea și de către cine erau sus-
trase, dacă d-ta le-ai lăsat pe o măsuță?

Răspuns

După câte-mi amintesc, peste vreo jumătate de oră d-voastră
ss/IAVORSCHI

ZEICHMEISTER intendentă lui STARCEA, a venit la BIRTASIU și i-a spus în șoapte, că a reușit să sustragă acele acte; dar nu pot preciza dacă era vorba de acele acte sau de altele. 182

Intrebare

Afară de cele de mai sus, ce acte ai mai reușit să sustragi?

Răspuns

Eu n'am scos niciun fel de acte, însă, în tot timpul percheziției, BIRTASIU M., D-ra ZEICHMEISTER și valetul (locheul) BLAGOIU MIHAILU, au căutat să scoată și să ascundă acte și alte obiecte, dejucând vigilența organelor puterii de stat.

Intrebare

Arată concret ce fel de acte erau acele pe care BIRTASIU, ZEICHMEISTER și BLAGOIU au reușit să le sustragă?

Răspuns

Nu pot preciza ce fel de acte erau. Stiu că a scos el ceva acte, dar nu mi-au spus ce anume. Nici n'am mai vorbit despre aceasta, deoarece după terminarea percheziției eu am plecat și la castel au rămas BIRTASIU, ZEICHMEISTER, Dr. DOSTAL și BLAGOIU. Eu am revenit numai după 2-3 zile, când am fost chemat de directorul moșiei NICULITA GHEORGHE; cu această ocazie, știu că NICULITA GH. a preluat diferite acte de la ZEICHMEISTER și de la BIRTASIU și a pus aceste acte într-o valiză mică, pe care a luat-o cu el.

Intrebare

Precizează ce acte a preluat NICULITA de la BIRTASIU M. și ZEICHMEISTER? Dece vorbești dă mereu numai generalități? Dece nu arăți concret despre ce fel de acte vorbești?

Răspuns

Pot să repet doar atâtă, că am văzut când GH. NICULITA a preluat ceva acte, dar nu știu ce fel de acte au fost, nu mi s'a spus acest lucru.

Deasemenea știu, că a doua zi noaptea după plecarea lui GH. NICULITA, BOGDAN PETRU contabil și casierul lui STARCEA a plecat la Timișoara luând cu el o valiză; după câte am observat eu, în valiză avea tot acte.

Intrebare

Arată ce fel de acte a luat cu el BOGDAN PETRU, ca să le ducă la Timișoara?

Răspuns

Nu știu, nu pot preciza ce fel de acte; eu arăt ce am văzut, nu pot preciza altceva, decât ce știu.

Intrebare

Dacă nu ai cunoștință, ce fel de acte au fost la BOGDAN
P. de unde știi că au fost acte? 183

Răspuns

După cum am arătat, eu am observat că sunt acte în valiza lui. Eu am vorbit cu el la plecare, dar nu mi-a spus ce duce în valiză și nici eu nu l-am întrebat. El mi-a spus doar, că merge la Timișoara, la GH. NICULITA fiind chemat. Eu nici n'am putut să mă interesez mai de aproape, deoarece BOGDAN a fost prins în discuții cu BIRTASIU M. și ei au discutat ungurește așa că eu nu înțelegem.

Intrebare

Cine a mai sustras acte și documente din castelul lui
STARCEA?

Răspuns

Eu nu pot să precizez altceva, decât ceea ce am arătat.
Prezentul proces-verbal de int. după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator
Cpt. de Securitate
Weiss Ludovic

ss/ȚAVORSCHI

Proces-Verbal de interogator

Arestat el Javorschi Adolf, născut la 28 Decembrie 1908
 în Preceacova, fiul lui Stancu Ion și Marina, căsătorit, are 2 copii
 de prof. particular, domiciliat în Sahel Bulei (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Caracul Lăzaru

12 Iunie

195

Orașul Preceacova

Interogatoriul a început la ora 20 și — min.
 „ s'a terminat la „ 24 și 30 „

Intrebare:

În primul turbel de răz. din 27 Mai 1953. a arătat
că cu ocazia arestării lui G. Stareșu, au fost mistate arme, care
le au fost preluate de la el și pe care le ai ascuns. Te ofești de
arme, ce ai mai preluat și ce ai ascuns?

Răspuns: Vămi mai preluat nimic și mi-
n'au ascuns nimic.

Intrebare: De obi. seama de ce răspuns ai dat?

Răspuns: Cu ocazia percheziției, Militarii a
a venit la mine și mi-a dat în mână un traseu de arh. spu-
nându-mi că se le pot repede afară pentru ei mi s'îi gânde. Eu am
înțeles să ies afară cu arh., dar ajungând în hol, am observat
că comisarul Schnerbach se afla în hol. Tăcând aceasta, eu
am pus arh. pe o mănunchi în camera vecină.

Intrebare: De ori făcui mai departe cu arh. arh.?

Răspuns: Te știu că s'a mai întâmplat cu
arh., eu mi'am întors imediat în camera în care eram mai
înainte, lăsându-le pe mănunchi. După câte mi se pare, arh.
sunt foarte mistate.

Semnătura,

Javorschi

Urmare:

Intrebare: Ce fel de arte erau acestea și de
câte erau acestea, dacă Sta le-a lasat pe o masă?

Răspuns: După câte mi amintesc, pe trei. Pu-
matate de oă Doara Teichmeister incluzându-le lui Stareu, a trimis
la Britani și i-a spus în secrete, că a reușit să găsească aceste
arte; dar nu pot prezenta decât era vorba de aceste arte sau de altce.

Intrebare: Mare de câte de mai sus, ce arte ai
mai reușit să găsești?

Răspuns: Eu n'am reușit niciun fel de artă,
însă, în lățul lung al percheronilor, Britani și Doara Teichmeister și Valeriu
(băiețel) Blagov Bidaș, au căutat să găsească și să adune aceste
și alte obiecte, degenând vizita organizației publice de stat.

Intrebare: Bata concret ce fel de arte erau
acelea, pe care Britani, Teichmeister și Blagov au reușit să
le găsească?

Răspuns: Nu pot prezenta ce fel de artă erau,
stii că a reușit și ceva artă, dar nu mi-au spus ce anume
stii n'am mai vorbit degen această, de oare după termina-
rea percheronilor eu am plecat și la câștig au rămas Britani
Teichmeister, D. D. Stal și Blagov. Eu am revenit numai
2-3 zile, când am fost chemat de directorul minei Viukla
Gheorghe; cu această ocazie, stii că Viukla Gh. a primit di-
ferite arte de la Teichmeister și de la Britani și a pus aceste arte
într-o valiză mică, pe care a luat-o cu el.

Intrebare: Prezentarea ce arte a primit Viukla
de la Britani și de la Teichmeister? De ce vorbim de la mine
numai generalități? De ce nu arată concret degen ce fel de
arte vorbim?

Răspuns: Pot să repet doar atât, că am
văzut că Viukla Gh. Viukla a primit ceva artă, dar nu stii
ce fel de artă au fost, nu mi s-a spus acest lucru.

Semnătura,

Gavril.

Urmare: De asemenea, știu, că a doua zi mergea după plicarea
lui Gh. Vintilă, Bogdan Pătru contabil și cancelar lui Stărescu
a plecat la Timisoara luând cu el o valiză; după care am
observat eu, în valiză erau tot acte. -

Întrebare: Bate ce fel de acte a luat cu el
Bogdan Pătru, ca să le ducă la Timisoara?

Răspuns: Nu știu, nu pot prezenta ce fel de
acte; eu arat ce am văzut, nu pot prezenta altceva, decât
ce știu.

Întrebare: Dacă nu ai cunoștință, ce fel de
acte au fost la Bogdan P., de unde știu că au fost acte?

Răspuns: După cum am arătat, eu am observat
mai puțin acte în valiza lui. Eu am vorbit cu el la
plecare, dar nu mi-a spus pe unde în valiză și nici eu nu
l-am întrebat. - El mi-a spus doar, că merge la Timisoara,
la Gh. Vintilă fiind chemat. Eu însă, nu am putut să mă
interesez mai de aproape, de oarece Bogdan a fost prieten
în discuții cu Ghistari G. și ei au discutat muzicist, așa
că eu nu înțelegam. -

Întrebare: Cum a mai putut avea acte și documente
din cabinetul lui Stărescu?

Răspuns: Eu nu pot să prezint altceva, de-
rând peace am arătat.

Parentul proces-verbal de ieri, după ce l-am
reținut curând cu curând și răspunsurile întrebărilor cu care s'au ocupat
de mine în instanță și summarize -

Mehetălar

Capitan de Securitate:

Heiss Ludovic

Semnătură
Gawork.

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908
în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii,
de prof. pomicultor, domiciliat în satul Bulci satonul Lipova.

15 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9,15

" s'a terminat " 13

Intrebare

În procesul verbal de înt. din 28 Mai 1953 ai arătat că
BIRTASIU MIRCEA era omul cel mai de încredere a lui STARCEA și
el cunoștea problemele cele mai confidentiale ale baronului.
În afară de cele arătate, ce mai cunoști dta în legătură cu
BIRTASIU M.

Răspuns

BIRTASIU M., după cum am arătat, era direct folosit de
baron în cele mai confidentiale probleme și în general el avea
sub mîna lui oamenii cei mai de încredere ai lui STARCEA, care
în marea lor majoritate, au fost folosiți ca pădurari.

Intrebare

Arată concret, cine au fost acești oameni și în ce ~~am~~
consta activitatea lor confidentială?

Răspuns

După cum am mai arătat și în procesele verbale preceden
te, unul dintre oamenii de încredere ai lui STARCEA era pădurarul
UDRESCU PETRE zis LAIE, cărui îi predasem și armele conform dis
poziției lui BIRTASIU M.

Un alt om de încredere al baronului STARCEA mai era
MICURESCU CUZMA zis TUPA din com. TELA care era subordonat di
rect lui BIRTASIU și cu care era în cele mai strânse relații.

Intrebare

Cine este acest MICURESCU CUZMA și ce legături avea
cu baronul I. STARCEA și cu BIRTASIU MIRCEA?

Răspuns

MICURESCU CUZMA zis TUPA era un locuitor din comuna
TELA, cunoscut ca branconier renumit. El avea un grup format din
ss./I. IAVORSCHI

circa 10-12 oameni înarmați. Intr-o zi mecanicul lui STARCEA, CRUTACIU VASILE, l-a găsit pe MICURESCU CUZMA vânând în pădurea lui STARCEA cu un grup de branconiери. MICURESCU CUZMA l-a amenințat pe CRUTACIU VASILE, că-l va împușca dacă îl va mai urmări, - despre aceasta CRUTACIU l-a informat pe baronul STARCEA. Baronul a găsit că cel mai bun mijloc pentru a-l apropia și a-l folosi este ca să-l angajeze ca paznic de vânătoare. Măsură s'a dovedit a fi eficace, MICURESCU CUZMA a devenit un om de încredere credincios baronului, care se bucura de cea mai deplină încredere a lui STARCEA. El venea deseori la câștă și baronul îl primea în salonul mic unde discutau în mod confidențial.

Intrebare

Precizează relațiile baronului STARCEA și BIRTASIU cu MICURESCU CUZMA.

Răspuns

Nu cunosc ce sarcini avea MICURESCU CUZMA doar atât că era strâns legat de baronul STARCEA și BIRTASIU - cum am arătat mai sus eu l-am văzut personal pe CUZMA MICURESCU în salonul mic unde stătea cu baronul și discutau. În 1952 acest MICURESCU CUZMA a fost arestat de către organele securității statului - însă nu cunosc motivul arestării și nici cu cine a fost reținut.

Intrebare

Arată tot ce știi d-ta în legătură cu MICURESCU CUZMA.

Răspuns

Tot ce am știut am arătat, nu mai știu altceva nimic.

Intrebare

Arată din cine a fost compusă banda lui MICURESCU CUZMA?

Răspuns

Nu le cunosc persoanele cari făceau parte din banda lui MICURESCU C.

Intrebare

De unde știi d-ta că MICURESCU C. avea o bandă organizată din 10-12 persoane.

Răspuns

Crutaciu VASILE mi-a povestit cele întâmplate cu el și MICURESCU și cu banda acestuia. Amănunte eu nu cunosc, deoarece nu mi s'a arătat mai mult despre această chestiune. MICURESCU CUZMA era în directă legătură cu baronul STARCEA și cu BIRTASIU M.

Intrebare

Cu cine mai știi că I. STARCEA și BIRTASIU M. întreținseseră relații cu IAVORSCHI

neau legături în afară de cei menționați până acum?

183

Răspuns

Mai știu că dintre oamenii de încredere ai lui STARCEA făcea parte și BALINT PETRU, care a fost angajatul lui STARCEA la Timișoara la îngrășătoria de porci "fratelia" (fost propr. lui I. STARCEA). Acest BALINT P. era deasemenea în strânsă legătură și prietenie cu BIRTASIU, care îl vizita destul de des la Timișoara. Altădată venea el la Bulci, la BIRTASIU, fiind trimis de directorul NICULITA pentru bani sau alte lucruri. Tot timpul cât I. STARCEA era deținut în penitenciarul din Timișoara și Craiova acest BALINT PETRU a ținut legătura cu el.

Intrebare

Arată modalitatea în care BALINT PETRU a reușit să țină legătura cu baronul STARCEA, care se găsea în închisoare.

Răspuns

Nu cunosc amănunte, eu știu doar atât, că el a ținut legătura, dar nu știu sub ce formă s'a ținut legătura.

Intrebare

De unde știi data că BALINT P. ținea legătura cu I. STARCEA?

Răspuns

În cursul anului 1948 a venit directorul NICULITA la Bulci și stătea de vorbă cu BIRTASIU, BOGDAN și cu mine și atunci ne-a povestit că BALINT P. reușise să ia legătura cu baronul în închisoare, reușind să introducă bani și alimente lui STARCEA.

NICULITA a mai povestit că întâlnirile sale cu BALINT P. a luat o formă conspirativă pentru ca legăturile lor să nu fie cunoscute și întâlnirile lor au loc în mod discret la restaurantul Loyd din Timișoara.

Intrebare

În afară de cele arătate mai sus, în ce a mai constat legăturile lui BIRTASIU și cu BALINT?

Răspuns

Nu am cunoștință de alte legături, decât cele ce le-am arătat?

Intrebare

Arată legăturile d-tale cu BALINT?

Răspuns

Între mine și BALINT P. erau numai legături de cunoștință. Eu l-am cunoscut în toamna anului 1947 după ce a fost arestat baronul STARCEA. BALINT P. a venit la Bulci și cu această

./.

ss/IAVORSCHI

coaxie mi-a fost prezentat de BIRTASIU în curaul verii, 1948, a venit din nou la Bulci și m'a rugat ca să-l las să doarmă la mine. Iar dimineața mi-a cerut bicicleta ca să meargă în com. Birohig unde avea o casă și pământ.

Intrebare

Ce discuții ai avut dta cu BALINT?

Răspuns

N'am discutat cu el nimic deosebit.

Prezentul proces-verbal de înt. după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Anchetator
Cpt. de Securitate
Weiss Ludovic

ss/LAVORSCHI

Proces-Verbal de interogator

prestat de Javorschi Adolf, născut la 28 Decembrie 1908
 în Lucerova, fiul lui Stanislau și Baria, căsătorit, are 2 copii.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 de prof. pomii-cultur, domiciliat în Satul Măli (Raionul Lîpove)

15 Iunie

1953

Orașul

Muresz.

Interogatoriul a început la ora 9 și 15 min.„ s'a terminat la „ 13 și „

Intrebare:

În procesul verbal de ieri din 28 Mai 1953. ai
arătat că Grigorie Birescu era omul pe care mai de încredere a
lui Stărescu și el cunoștea problemele cele mai confidentiale ale
baronului. În afară de cele arătate, ce mai cunoșteți? De la
legătura cu Grigorie B.

Răspuns: Grigorie B. după cum am arătat,
era direct folosit de baron în cele mai confidentiale probleme
și în general avea sub mână lui oamenii și mai de încre-
dere ai lui Stărescu, care în mare lor negocieră, au fost fol-
osiți ca pădurari.

Intrebare: Atâtea oameni, cum au fost auți-
orămii și în ce constă activitatea lor confidentială?

Răspuns: După cum am mai arătat și în

procesele verbale precedente, unul din cele oameni de încredere ai

lui Stărescu era pădurarul Minerica Petre zis Lăie, căruia îi

prelăsese și armele confosce dispoziției lui Grigorie B.

Un alt om de încredere al baronului Stărescu

mai era Minerica Ghera Lis zis Pupa din com. Peter

Semnătura,

Javorschi.

Urmare: care era subordonat pusei lui Britani și cu care era în
cele mai strânse relații

Intrebare: Cine este acest Vicurescu Burma și ce legături
avea cu baronul I. Stărescu și cu Britani Vicurescu?

Răspuns: Vicurescu Burma zis Pupa era un bărbat din
comuna Pela, cunoscut ca braconier renunțat. El avea un grup
format din circa 10-12 oameni înarmați. Totuși și pe lângă
lui Stărescu, Gheorghe Târș, la gâră pe Vicurescu Burma
trănuind în pădurile lui Stărescu cu un grup de braconieri. Vi-
curescu Burma l-a amenințat pe Gheorghe Târș, că-l va
împușca dacă îl va mai urmări, - degeam că Gheorghe
l-a înformat pe baronul Stărescu. - Baronul a gâră, că
cel mai bun mijloc pentru a-l apropiia și a-l folosi este ca
să-l angajeze ca partener de vânzare. Vicurescu s-a dovedit
a fi eficient, Vicurescu Burma a devenit un om de încredere,
vecinul baronului, care se bucura de cea mai plăcută
încredere a lui Stărescu. El venea desori la castel și baronul
îl primea în saloanelle mici unde discuta în mod confidențial

Intrebare: Trezirea relațiilor baronului Stărescu și
Britani cu Vicurescu Burma.

Răspuns: Tu cunoști ce sarcini avea Vicurescu
Burma, doar atât că era strâns legat de baronul Stărescu și
Britani. - Cum am arătat mai sus cu laam vârstă personal
pe Burma Vicurescu în saloanelle mici unde stătea cu baronul
și discuta. - În 1952 când Vicurescu Burma a fost arestat
de către organele securității statului - însă nu cunoștem motivul
arestării și nici că cu cine a fost putut.

Intrebare: Arată tot ce știu Dna în legătura cu Vi-
curescu Burma

Răspuns: Tot ce am știu am arătat, nu mai
știu altceva nimic

Semnătura,

Goworky

Urmare: Intrebare: Datala din care a fost cumparata banda lui Vicurescu Curman

Raspuns: Nu stiu persoane care faciau parte din banda lui Vicurescu C.

Intrebare: De unde sti sti ca Vicurescu C. avea a banda organizata din 10-12 persoane.

Raspuns: Sautarii nostri mi-a povestit ca in timpul cu el si in Vicurescu si cu banda autista. Inamuriti cu un anumit persoana nu mi-sa aratat mai mult degeu aceste chestiuni. - Vicurescu Curman era in directa legatura cu baronul Stareu si cu Britanu M.

Intrebare: Cu cine mai sti ca F. Stareu si Britanu M. incheiau legaturi cu ofara si cu mentonati pînă acum?

Raspuns: Crai sti ca dintr-o ocazie de incesare ei lui Stareu facia parte si Gabriel Petru, care a fost angajat lui Stareu la Trimisvara la ingrijitorie de poveri. Fataha. (fost propriu lui F. Stareu) Inel Gabriel P. era de asemenea in stansa legatura si prieteni cu Britanu, care el vizita de la Trimisvara. Mandata pusea el la Stahi, la Britanu, fiind trimis de directorul vechi la pentru bani sau alte lucruri. Tot timpul cat F. Stareu era detinut in penitenciarul din Trimisvara, ^{brigaia} Gabriel Petru a trimis legatura cu el.

Intrebare: Data modalitatii in care Gabriel Petru a reusit sa duca legatura cu baronul Stareu, care se gasea in inchisoare.

Raspuns: Nu stiu persoane amănunțite, eu știu doar atât, că el a trimis legatura, dar nu știu sub ce forma și cum legatura.

Intrebare: De unde sti sti ca Gabriel P. trimis legatura cu F. Stareu.

Raspuns: In primul an al 1968 a trimis directorul vechi la la Stahi si data de vorba cu Britanu, Bogdan si cu mine si atunci ne-a povestit ca Gabriel P. reusise sa ca legatura cu baronul in inchisoare, reusind sa

Semnatura.
Hacovs.

Urmare:

introducerea barii și alimente lui Stăneș.

Înălțim a mai povestit că înălțimile sale
cu Galut F. a luat o formă conspirativă pentru ca legăturile
lor să nu fie cunoscute și înălțimile lor au fost în mod discret
la restaurantul Loyal din Timisoara.

Întrebare: Nu ofera de reț creștate mai sus,
în ce a mai constatat legăturile lui Stăneș și cu Galut?

Răspuns: Nu am cunoscut de alte legături,
deci pe se le am creștate.

Întrebare: Ați legăturile Alale cu Galut?

Răspuns: Între mine și Galut F. erau pu-
mai legături de cunoscut. Eu l-am cunoscut în toamna
anului 1947 după ce a fost creștat baronul Stăneș. Galut F.
a venit la Gala și cu această ocazie mi-a fost prezentat
de Stăneș; în curgul verii 1948, a venit din nou la Gala
și mi-a rugat pe se la, să dăruim la mine. Dar dimi-
nuate mi-a cerut încredința că să purgare în com Stăneș
munde avea a casă și pământ.

Întrebare: Ce discuții ai avut Ota cu Galut?

Răspuns: Vam discutat pe o minie deosebit.

Prezentul proces verbal de înțelegere ce l-am
câștigat cu înțelegere și corectitudine cu cele deosebite de mine
și miștii și pământ.

Încheietor

Capitan de Securitate:

Weiss Ludovic

Scuturător
Episcop

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1908 în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit, are 2 copii, de prof. pomicultor, domiciliat în satul Bulci raionul Lipova.

24 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9,30

" s'a terminat " 24,30

Intrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 1 Iunie 1953 ai arătat că baronul I. STARCEA a întreprins diferite acțiuni în contra orânduirii democratice de stat din România. Arată, de când cunoști aceste acțiuni?

Răspuns

După 23 Aug. 1944, baronul STARCEA a stat puțin la Bulci, în anul 1945 dacă s'a întâmplat să se lipească afișe democratice pe clădiri aparținând domeniului său, și-a manifestat indignarea prin expresii murdare la adresa comuniștilor. Tot timpul el și-a manifestat ura sa neîmpăcată față de comuniști și a accentuat că în curând va sosi timpul ca să se răfuiește cu ei.

Înainte de alegerile din 1946, el a antrenat întreg personalul castelului în agitație antidemocratică și anticomunistă. A mobilizat oamenii săi de încredere în vederea desfășurării unei activități propagandistice, atât la Bulci, cât și în comunele dinprejur, precum și în întreaga vale a Mureșului.

Intrebare

Cine au fost acei, de cari s'a folosit baronul STARCEA în preajma alegerilor din 1946?

Răspuns

După cum am arătat mai sus, personalul castelului său se compunea numai din oameni în care el avea încredere și pe care îi putea folosi în acțiunile sale; în fruntea acestora erau: directorul gen. NICULITA GH., BIRTASIU M., BOGDAN P. și eu și deoara ZEICHMAISTER, iar din Bulci și din com. învecinate erau: MICLOS STEFAN suru țăran mijlocăș din Bulci MICLOS IOSIF și s.
ss/IAVORSCHI

LUCACI țărăn sărac din Bulci, a mai fost un student al cărui nume nu îmi reamintesc, acesta în permanent era plecat în comunele BIRCHIS, TELA, OSTROV, BATA și în altele.

La dispoziția sa, oamenii săi au întocmit liste despre cetățenii cari vor vota cu PNT-M. S'au făcut liste separate despre cetățenii despre comuniști. Când STARCEA a primit aceste liste a spus că va avea grijă ca toți comuniștii să fie strangulați și spânzurați, ca vântul să le sufle sub picioare.

Intrebare

Arată cine au fost acele persoane, care au întocmit aceste liste?

Răspuns

Aceste liste au fost întocmite după câte cunosc eu de către următorii: MICLOS STEFAN și SURU, MICLOS IOSIF și CATRAS, PAN MARCU, MICLOS ANTON și LUCACI și acel student al cărui nume nu îmi reamintesc.

Intrebare

Afară de aceștia, pe cine a mai folosit I. STARCEA?

Răspuns

După câte-mi reamintesc, era în legătură și cu inginerul silvic FILIPOVICI JIVA, care a fost în strânsă prietenie cu BIRTASIU MIRCEA, împreună cu care s'au pregătit să organizeze fracțiunea de dreapta a social-democraților. Însă planul lor fiind analizat de I. STARCEA, s'a ajuns la concluzia că aceasta ar complica numai situația, pentru aceasta planul a fost respins de STARCEA; nu știu pe ce linie l-a îndreptat STARCEA pe FILIPOVICI J.

Intrebare

Cine este acest FILIPOVICI și ce legături a avut cu I. STARCEA?

Răspuns

FILIPOVICI a fost inginer șef la Direcțiunea Ocolului Silvic din Lugoj, avea relații de prietenie cu BIRTASIU M. și îl vizita pe baronul STARCEA. Eu nu cunosc mai de aproape legăturile lor, deoarece am fost ocupat cu acțiunile locale, întrucât STARCEA a folosit metode diferite pentru a induce în eroare masele și pentru a se autopopulariza.

Intrebare

Care au fost metodele pe care le-a folosit I. STARCEA pentru a ademini masele?

Răspuns

În acest scop I. STARCEA s'a folosit în mod chibzuit de faptul că era mare proprietar. El avea de pildă o moară în ss./IAVORSCHI

com.Bata, falsificând evidențele contabile el n'a predat statului
contra cost tot uiumul, așa cum prevedeau dispozițiunile legale,
ci abia jumătate din cantitatea de cereale reținute dela țărani
sub titlul de uium. În acest fel el și-a creat rezerve de 3-10 va-
goane de cereale. În cursul anului de secetă 1946, STARCEA s'a
folosit de aceste rezerve de cereale pentru ași crea influență
în rândurile populației sărace. Prin oamenii săi, el a răspândit
în popor vestea, că baronul STARCEA ajută pe cei nevoiași, vânzân-
du-le grâu la preț oficial, deci la un preț de 4-5 ori mai mic
decât cel al pieței libere. Solicitanții trebuiau să depună o ce-
rere la biroul domeniului, arătând cantitatea de grâu cerută și
numărul membrilor familiei. Cererile au fost primite de BOGDAN și
au fost rezolvate de fiscare înă parte de către directorul gen.
NICULITA GH. Pentru rezolvarea cererii, petiționarul trebuia să
se prezinte personal la directorul gen. NICULITA, care a stat de
vorbă cu el, a demonstrat bunăvătatea baronului care singur are po-
sibilitatea de a-și ajuta și care le dă din al său, pe când Sta-
tul care a înădput pe mâna comuniștilor, nu-i ajută cu nimica, ci
dimpotrivă, le ia și oesace au. Li s'a mai arătat că țărănimia să-
racă nu poate exista fără sprijinul moșierimii, existența sa fiind
strâns legată de aceștia. Concluzia politică a expunerii a fost
acea, că numai victoria PNT la alegeri poate salva existența lor.

În acest fel, vânzând țărănilor grâul furat dela stat,
STARCEA I. a căutat să-și creeze popularitate și a reușit astfel
să influențeze o parte din țărănimia din jur.

Întrebare

Arată concret, cum a fost furat uiumul și pe cine l-a
folosit I. STARCEA în acest scop?

Răspuns

Moara a fost administrată și controlată direct de BINTA-
SIU M. care a îndrumat personal această acțiune de furat din
avutul statului, fiind ajutat de maestrul morar SZECSENYI ALEXAN-
DRU și GIURA GHEORGHE aceasta din urmă lua uiumul și conducea
registruul de măcină, în felul următor: S'a stabilit capacitatea
de producție a morii și pe această bază s'a calculat cantitatea
de uium care va trebui predată. În realitate însă, moara lucra ne-
încetat ziua și noaptea, măcinând de două ori atâtă cereale, câte
erau prevăzute. Dar din uiumul, care aparținea în întregime statu-
lui, s'a predat numai jumătate iar cealaltă jumătate a intrat în
magazinul lui STARCEA. Magazinele au fost înămai sub conducerea
mea, așa că eu le distribuam țărănilor uiumul furat - cu care
ocazie și eu am politizat predarea grâului țărănilor.

./. ss/IAVOHSCHI

Menționez că la mulți țărani s'a dat grâu fără plată, la fel s'a procedat și cu toți acei cari au fost refugiați depe teritoriul Nordul Bucovinei și din Basarabia, adică baronul le dădea lor cereale fără plată.

Baronul s'a folosit de aceste mijloace de agitație și după alegerile din 1946, găsindu-le diferite variante.

Intrebare

În ce scop a folosit baronul mijloace de agitație după alegeri?

Răspuns

După victoria în alegeri a P.D.P.-ului, baronul a început să organizeze acțiunile subversive în vederea răsturnării regimului, în care el era dirijat de vice mareșalul STEWENSON, matorul METIANU, de un colonel american și de un maior american, așa cum am arătat în procesele verbale anterioare; în acest scop el a continuat să ducă o muncă de agitație și propagandă pentru a-și asigura o influență în rândurile maselor.

Sistemul petițiilor s'a menținut, deoarece STARCEA era singurul proprietar al pădurilor din regiune. Oricine avea nevoie de lemne de construcție, era nevoit să se adreseze baronului. De atunci înainte, acesta stătea la Bulci și personal stătea de vorbă cu țăranii, în vederea rezolvării cererilor, folosindu-se de acest prilej pentru o convorbire politică. Pentru a demonstra cât mai convingător, că numai el îi ajută pe țărani, iar statul nu le acordă nimic din pădurile sale, STARCEA a acordat țăranilor și reduceri de 30%-50% din prețuri, față de prețul de vânzare al Statului.

Intrebare

Dați ai arătat că I. STARCEA a folosit diferite metode de agitație. Ce metode a mai folosit el?

Răspuns

Moara din Bata a continuat același procedeu pe care l-am descris mai sus. În comuna Bruznic, unde la fel baronul a avut livezi și păduri s'a folosit același procedeu cu lemnele și cu fructele.

În același timp, la Bulci erau depozitate vreo două vagoane de salam, care în partea era atacat de goareci și era expus stricăciunii; baronul a vândut și aceasta țăranimii din comună și jur dând fiecărei familii câte 1-2 kg. de salam la preț mult mai scăzut decât prețul pieței. Distribuția a fost bine politizată, iar cantitatea de salam care nu era atacată de goareci sau mușegai, a fost transportată la București și a fost vândută

la bursa neagră pe preț de speculă, această operație în București a fost executată de IONESCU BALACEANU, așa că diferența de preț era recuperată pe această cale.

Intrebare

Ce mijloace a mai folosit baronul STARCEA în vederea realizării acțiunilor sale?

Răspuns

Baronul a început să mai construiască o fabrică de salam la vreo 3 km. de Bulci, pe ferma sa, ceea ce avea un dublu scop: 1) Pe de o parte ea trebuia să aprovizioneze grupurile subversive înainte pe care proiecta să le organizeze și să le folosească în vederea actelor de teroare împotriva armatei sovietice și românești. 2) Pe de altă parte ea servea ca mijloc de agitație, răspândindu-se vestea prin oamenii de încredere ai baronului și prin muncitorii zilieri care lucrau pe moșia sa, că baronul construiește această fabrică pentru a crea ocazie de muncă țărănimii sărace, iar producătorilor li se creiază posibilitate de a-și valorifica produsele animale pe loc, la un preț ridicat.

Intrebare

Precizează, cine a avut inițiativa construirii fabricii de care vorbeai mai sus?

Răspuns

Baronul STARCEA a avut inițiativa construirii fabricii cu dublu scop expus mai sus. În acest scop, el l-a chemat din Timișoara pe maestrul specialist de salam VENGLI, care lucra la fabrica de salam Herț din Timișoara - tot proprietatea lui STARCEA. Pe acesta l-a dus la fermă și i-a arătat un grajd mare, cerându-i părerea dacă acesta e potrivit pentru a fi transformat în fabrică. După răspunsul afirmativ al acestuia ne-a chemat pe BIRTAȘIU M., VENGLI și pe mine și am lucrat 3-4 nopți la proiectarea fabricii, prezent fiind două nopți și IONESCU BALACEANU, care însă a plecat înainte de terminarea lucrului. În proiect era prevăzută și o încăpere secretă în interiorul fabricii. S'a pus problema cine să construiască fabrica pe baza proiectului, deoarece era nevoie de meșteri de încredere. VENGLI și-a luat sarcina de a executa planul conform cerințelor baronului.

Intrebare

Explică concret, în ce formă a rezolvat VENGLI problema meșterilor zidari cari trebuiau să execute lucrările de construcție?

Răspuns

VENGLI s'a întors la Timișoara și de acolo a adus la

./.

ss/IAVORSCHI

Bulci pe BATHANYI ANTON maestru zidar împreună cu fiul său ANTON, care în timpul războiului fiind înrolat în formațiunile S.S. era urmărit de organele Securității și deci nu mai putea rămâne la Timișoara, iar la Bulci sub patronajul baronului, era în siguranță. Împreună cu ei, a venit și un nepot de al lor, de a cărui nume nu-mi aduc aminte. Aceștia au început executarea lucrării conform proiectului, fiind supravegheați de mine, sub controlul direct al baronului și al lui BIRTASIU MIRCEA.

Intrebare

Arată cine era acest VENGLI și ce legături avea cu baronul STARCEA? Dă și relații mai detaliate despre BATHANYI ANTON?

Răspuns

Stiu că VENGLI avea relații foarte strânse cu baronul și a fost unul din angajații săi cei mai bine plătiți. Baronul STARCEA avea încredere fermă în el. VENGLI era specialist în fabricarea salamului. Stiu că e membru al Partidului Muncitoresc Român și că în prezent este angajat la o fabrică de salam din Sinaia.

De BATHANYI ANTON senior atât știu că este din Timișoara și că locuște în cartierul Fratelita. După terminarea lucrărilor de zidărit și de lemnărie, a plecat cu nepotul lui la Timișoara, iar tânărul BATHANYI ANTON a rămas în satul Bulci, care a trăit în concubinaj cu văduva HELLIPOORT ALOISA până în anul 1948. După plecarea lui BATHANYI ANTON junior, m'am întâlnit cu concubina lui pe care am întrebat-o ce este cu soțul ei? ea mi-a răspuns că a primit o scrisoare de la dânsul și se găsește în București unde își face stagiul militar.

Intrebare

Mai sus ai arătat că STARCEA a construit o cameră secretă în interiorul fabricii. Cu ce scop a fost aceasta făcută?

Răspuns

Această cameră secretă a fost construită cu scopul de a fi folosită pentru depozitarea armelor, munițiilor și altor lucruri.

Intrebare

Cum a fost construită această cameră secretă?

Răspuns

Această cameră n'avea nici ferestre nici uși, pereții mergeau sus până la tavan, iar tavanul acoperea înădperea. Intrarea era numai prin pod, prin ridicarea tavanului.

Intrebare

S'a făcut uz de această cameră?

./.

ss/IAVORSCHI

Răspuns

Nu s'a făcut uz de această cameră, deoarece baronul I. STARCEA a fost arestat și aceasta a zădărnicit planurile. După această camera a fost descoperită de organele puterii de stat, care au venit să facă o percheziție în ea în anul 1948, n'au găsit nimic însă.

Întrebare

De unde știi că baronul a construit camera secretă cu scopul de a depozita în ea arme și muniții?

Răspuns

Știu aceasta chiar dela baron personal, care a vorbit încă mai înainte de aceste planuri ale sale. El nu mi-a vorbit numai mie despre aceste planuri, dar mai ales a vorbit despre ele cu BIRTASIU, care a stat cel mai aproape de el. A mai știut de acest plan și BOGDAN PETRU contabilul baronului, directorul gen. NICULITA GHEORGHE, deoara ZEICHMEISTER, Dr. DOSTAL FRITZ medic în prezent domiciliat în Orșova.

Întrebare

Cu ce ocazie ți-a vorbit baronul despre rostul acestei camere?

Răspuns

Nu pot preciza timpul exact, dar el ne-a vorbit despre aceasta în anul 1947, înainte de începerea construcției, când baronul a început în mod intens pregătirile în vederea organizării grupului de teroriști și a căutat să-i creeze condițiuni-le necesare. Arestarea sa a tăiat calea realizării planului.

Întrebare

Ce fel de arme a voit STARCEA să depoziteze în camera secretă?

Răspuns

În această cameră I. STARCEA a contat să depoziteze armele și munițiile ce urma să le primească dela englezi.

Întrebare

Arată ce fel de arme a primit STARCEA IOAN dela englezi?

Răspuns

Nu știu ca el să fi primit arme în această perioadă, el mi-a spus doar că urmează să primească arme dela englezi. Aceasta nu exclude ca el să fi primit arme, numai nu mi-a spus mie.

Întrebare

Dece ascunzi data adevărul? Dece vrei să acoperi faptele
././ ss/IAVORSCHI

criminale ale baronului?

199

Răspuns

Nu ureau de loc să ascundă adevărul și să acopăr faptele baronului. Eu spun tot ce știu. Baronul nu mi-a vorbit despre tot ce a făcut; el a avut legături pe care eu le-am văzut, dar el n'a vorbit despre ele și de aici deduc că el mi-a spus numai atât, cât a crezut de bine să-mi comunice.

Întrebare

Care au fost acele legături pe care dta le-ai văzut, dar baronul nu ți le-a spus?

Răspuns

De pildă, cu ocazia vizitelor făcute de STEVENSON, METIANU și un colonel și un maior american, baronul l-a invitat numai pe BIRTASIU, iar pe mine nu m'a chemat la discuțiile lor. Nici nu mi s'a comunicat ce s'a discutat și la ce hotărâri s'a ajuns.

I. STARCEA a avut relații permanente cu domeniile regale dela Săvârșeni, care era la 12 km. de Bulci peste Mureș.

Întrebare

Precizează cum a ținut legătura I. STARCEA cu domeniile regale dela Săvârșeni și de ce natură erau aceste legături?

Răspuns

După cum am mai spus, baronul nu mi-a comunicat. Știu că și fostul rege Mihai a venit de multe ori acolo și odată a trimis de urgență avionul după baron. Avionul a fost condus de maiorul pilot UDRICICHI. Baronul la plecare mi-a spus doar atât că merge la Săvârșeni unde îl așteaptă regele la masă.

Mai știu că baronul a organizat în luna Febr. 1947 o vânătoare în pădurile din Săvârșeni la care a luat parte vice-mareșalul STEVENSON, maiorul METIANU; în prealabil venise la Bulci directorul general al domeniilor regale dela Săvârșeni BIBI POPESCU. Ce s'a discutat cu ocazia acestei întâlniri nu știu. Știu însă BIRTASIU, care a luat parte la ea; însă mie nu mi s'a comunicat nici de STARCEA nici de BIRTASIU ce s'a discutat acolo. Menționez că după cât îmi amintesc la vânătoarea din Săvârșeni a luat parte și BIRTASIU, însă nu sunt sigur de aceasta.

De altfel BIBI POPESCU venea periodic la I. STARCEA la Bulci, nu știu precis pentru ce, dar părerea mea este că nici el n'a fost străin de acțiunile lui STARCEA.

Întrebare

Dta de câte întâlniri ai cunosțință între baronul STARCEA, BIBI POPESCU și BIRTASIU MIRCEA?

./. ss/IAVORSCHI

Răspuns

Eu am cunoștință numai de această singură întâlnire la care a participat și BIRTASIU; dar BIBI POPESCU și STARCEA s'au văzut mai des. De legăturile lor tot ce am știut am arătat, nu am cunoștință de altceva.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Anchetator
Cpt. de Securitate
Weiss Ludovic

Semnătura
ss/IAVORSCHI

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Gavroscu Wolf născut la 28. Decembrie 1908.
 în Lucova fiul lui Stanislau și Varia casatbici, are 2 copii, de prof.
 promiculator, domiciliat în satul Muli Raionul Lipova.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

24. Iunie 1953

Orașul

Lucova

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 24 și 30 „

Intrebare: În procesul verbal de interogare din 1. Iunie 1953
ori arătați că baronul I. Stărua a întreprins diferite acțiuni
în contra ordinii democratice de stat din România. Năta,
de când cunoșteți aceste acțiuni?

Răspuns: După 23 Iug. 1944, baronul Stărua
a stat puțin la Muli, în anul 1945 dară s'a întămpnat să se
hipostasie afise democratice pe străzi aparținând comunistului sau,
și a manifestat indignarea prin expresii murdare la adresa co-
munistilor. Tot timpul el și-a manifestat ura sa nemurimantă
față de comunisti și a avertuat că în curând va sosi timpul
în să se răfuiească cu ei.

Înainte de alegerile din 1946, el a avut
întreg personalul parohiei în agitații anti-democratice și anti-
comuniste. A mobilizat oamenii săi de încredere în vederea
desfășurării unei activități propagandistice, atât la Muli, cât
și în comune din împrejurimi, precum și în întreaga vale a Harului.

Intrebare: Cum au fost cei, de care s'a fol-
osit baronul Stărua în pregătirea alegerilor din 1946?

Semnătura,

Gavroscu

Urmare:

Răspuns: După cum am arătat mai sus, personal toate lihi s-au re-compunee numiri din oameni în care el avea încredere și pe care îi putea folosi în activitățile sale; în funtea acestora erau: disidentul gen. Vasilko Gh. Spilari W. Pogodan I., ex-știora Reichmeister, iar din Muli și din com. universitate erau: Wiclos Ștefan care țeara mijlocas din Muli; Wiclos Ionif și Catbas țeara mijlocas din Muli; Paul Warea țeara mijlocas, Wiclos Pulon și Lucari țeara sârac din Muli; și mai fost un student al cărui nume nu mi reamintesc, acesta impermanent era plecat în comunele Priskis, Telo, Oitso, Dato și în altele.

La dispoziția sa, oamenii săi au întocmit liste despre cetățeni cari pot vota cu P. N. T. W. S-au făcut liste ^{parțiale} despre cetățeni despre comunisti. Când Ștăreca a primit aceste liste, a spus că va avea grijă ca toți comunistii să fie angajați și supravegheați, ca pățul să le nuie sub picioare.

Întrebare: Vata cine au fost acele persoane, care au întocmit aceste liste?

Răspuns: Multe liste au fost întocmite după câte cunoscu eu de către donatori: Wiclos Ștefan și Suru, Wiclos Ionif și Catbas, Paul Warea, Wiclos Pulon și Lucari și acel student al cărui nume nu mi reamintesc.

Întrebare: Hara de aștia, pe cine a pus folosit Ștăreca?

Răspuns: După câte mi reamintesc, era în legătura și cu regimul și-luă Filipovici Gora, care a fost în stăruie prietenie cu Priskari Witeca, împreună cu care s-au pregătit să organizeze facțiunea de deșteptare a social democraților. Gura planul lor fiind analizat de Ștăreca, s-a apus la călărie ca aceasta ar complica numai situația, pentru aceasta planul a fost respins de Ștăreca; nu știu pe ce lău l-a îndreptat.

Semnătura,

Stavrosel.

Urmare:

Stărean pe Filipovici J.

202

Intrebare: Cum este acest Filipovici și ce legătură a avut ~~Stărean~~ cu J. Stărean?

Răspuns: Filipovici a fost inginer șef la districtele Ocrotulii Silvi din Lugoj, avea relații de prietenie cu Stărean G. și îl vizita pe baronul Stărean. Cu puține cunoștințe de aproape legăturile lor, deoarece am fost ocupat cu activitățile locale, îndată Stărean a folosit metode diferite pentru a induce în eroare mană și pentru a se auto-populariza.

Intrebare: Care au fost metodele pe care le-a folosit J. Stărean pentru a ademeni masche?

Răspuns: În acest map J. Stărean s-a folosit în mod cheburit de faptul că era mare proprietar. El era avea de pilotă c. marea în com. Bata. Folosindu-se vizibilitate contabilă el nu a predat statului contul cost total anual, așa cum prevedeau dispozițiile legale, ci abia jumătate din cantitatea de cereale reținute de la țărani sub titlul de sumă în acest fel el și-a creat rezerve de 8-10 milioane de cereale în cursul anului de secol 1946. Stărean și-a folosit de aceste rezerve de cereale pentru a și crea influență în rândurile populației țărăne. Prin oamenii săi, el a răspândit în popor vestea, că baronul Stărean ajută pe cei nevoiași, vânzându-le grâu la preț oficial, deci la un preț de 4-5 ori mai mic decât cel al pieței libere. Solicitanții trebuiau să depună c cerere la biroul domeniului, arătând cantitatea de grâu cerută și numărul membrilor familiei. Cererile au fost primite de Bjogdan și au fost rezolvate de fiecare în parte de către directorul gen. Vucelita Gh. Pentru rezolvarea cererii, petițiunea trebuia să se prezinte personal la directorul gen. Vucelita, care a stat de vorbă cu el, a demonstrat cinăstătea baronului, care nimeni are posibilitatea de a și ajuta și care le dă

Semnătura,

Javorov.

1
Urmare: din al sau, pe când Istatul, care a început pe mâna
comunistilor, nu i ajută cu nimic, și dimpotrivă, le ia și peace
au. Li s'a mai aratat că țărănimii țărăni nu poate exista
fără sprijinul mizeriei, existența sa fiind strâns legată de
aceasta. Căutarea politică a expunerii a fost așa, că numai
Victoria PNT la alegeri poate salva existența lor.

În acest fel, văzându-l, țărănișul grăul furat
de la stat, Stărețul G. a căutat să și crească popularitate și a
făcut astfel să influențeze o parte din țărănimia din jur.

Intrebare: Vata conștient, cum a fost furat
vinul și pe cine l-a folosit G. Stărețul în acest scop?

Răspuns: Moara a fost administrată și
controlată direct de Spătarul H, care a îndrumat personal
această activitate de furat din avuția Istatului, fiind ajutat
de maiorul moară Grădaru și de Gheorghe
aceasta din urmă l-a numit și conducea registrul de mizerie,
în felul următor: La stabilită raportarea de producție
a morii și pe această bază s'a calculat cantitatea de vin
care va trebui produsă. În realitate însă, moara lucra pe
celălalt și nu și moștea, mizeriind de două ori cantitatea
rădă erau produse. Dar din vinul, care oportunitatea în
integritate statului, s'a produs numai jumătatea rădă celălaltă
jumătate a intrat în magazinelul lui Stărețul. — Magazinelul
au fost totuși sub conducerea mea, așa că eu le distribuim
țărănișul vinul furat - pe care orare și eu am polțizat
prodarea grăului țărăniș.

Menționez că la vinul, țărani s'a dat gră
fără plată, la fel și procedat în tot, ani cari au fost
refugiați de pe teritoriul Vodal Ucrainei și din Bucovina, adică
baronii statului lor puteau fără plată.

Baronii s'a folosit de aceste mijloace de

Semnătura,

Harvorn.

Urmare: de agitație și după algerienii din 1846, găsindu-le 203
diferite variante.

Interbare: Nu se poate a folosi baronul mijloc
de agitație după algerieni?

Răspuns: După victoria în algeria a F. D. P.
ului, Baronul a început să organizeze activitate subversivă în
vederea răsturnării regimului. - în care el era dirijat de
brii maresalul Stevenson, Maissal, Helianu, de un colonel
American și de un maior American, așa cum am arătat
în progrese verbale anterioare; în acest scop el a continuat
să ducă o muncă de agitație și propagandă pentru a-i asig-
gura o influență în rândurile maselor.

Sistemul petitiunilor s-a menținut, deoarece
Stăruia era singurul prieten al pădurilor din regiune.
Otriciu avea nevoie de lumina de construcție, era nevoit
să se adreseze baronului. De atunci înainte, această stăruie
la Mili și personalitatea de vorba cu țărani, în vederea
rezolvării problemelor, folosindu-se de acest mijloc pentru o
convorbire politică. - Pentru a demonstra că nu mai convinge-
tor, că numai el se apasă pe țărani, iar statul statul
nu le acordă nimic din pădurile sale. Stăruia a acordat
țărănilor și reduceri de 30%-50% din pături, Jala de pături
de tăiere al Statului.

Interbare: Lăsați să arătați că Stăruia
a folosit diferite metode de agitație. Ce metode a mai folosit?

Răspuns: Moara din Gala a continuat
același procedeu pe care l-am descris mai sus. În camera Buz-
ni, unde la fel baronul a avut locuri și păduri și folosit
același procedeu pe lumina și cu fructele.

În același timp, la Mili erau depozitate
un număr mare de salame, care în parte erau atârnate

Semnătura,
Gavrilă.

Urmare: de soareci si era expusa stăruinții; baronul a vandut si aceasta țărănișă plus comunită si pur dănd jiuării jiuării câte 1-2 hlgr. de salam la pret mult mai sczut decât pe cel pitit. Distribucia a fost bine politizată, iar cantitatea de salam care nu era, atârnată de soareci sau mureșai, a fost transportată la Mures si a fost vândută la bursa negră pe pret de specula, această operație în Mures a fost executată de Gheorghe Mălăescu, așa că diferența de pret era recuperată pe această cale.

Intrebare: Ce mijloc e mai folosit baronul Stăruia în vederea realizării acțiunilor sale?

Răspuns: Baronul a început să mai construiască o fabrică de salam la distanță 3 km de Muli, pe ferma sa, care avea un dublu scop: 1) Pe de o parte ca trebuia să aprovizioneze grupurile subversive înainte pe care mergea să le organizeze si să le folosească în vederea actelor de teroare împotriva armatei sovietice si românești. 2) Pe de altă parte ca servea ca mijloc de agitație, răspândindu-se vestea prin oamenii de încredere ai baronului si prin muncitorii liberi care lucrau pe ferma sa, că baronul construiește această fabrică pentru a avea ocazie de muncă țărănișii săraci, iar producătorilor li se creștea posibilitatea de a-și valorifica produsele animale pe lor, la un pret ridicat.

Intrebare: Pentru care, cine a avut inițiativa construirii fabricii de sare botbani mai sus?

Răspuns: Baronul Stăruia a avut inițiativa construirii fabricii, cu dublu scop, expus mai sus. - În acest scop, el l-a chemat din Timisoara pe ministrul specializat de salam, Tughi, care lucrase la fabrica de salam Hert din Timisoara - tot proprietatea a lui Stăruia. - Pe aceasta l-a dus pe ferma si l-a arătat lui groșol mare, cerându-i părerea dacă are

Urmare: e posibil pentru a fi transformat în fabrică. După
răspunsul afirmativ al acestuia ne-a chemat pe Gheorghe 16.
Feugli și pe mine și am lucrat 3-4 săptămâni la proiectarea fabricii,
prezent fiind două săptămâni și Gheorghe Stănescu, care fusese a plecat
imediat de la terminarea lucrului. În proiect era prevăzută și o în-
călzire centrală în interiorul fabricii. La pres problema, cum să cons-
truim fabrica pe baza proiectului, de care era nevoie de
mentori pe încredere. Feugli și-a luat sarcina de a executa
planul conform proiectelor baronului.

Interbare: Explică concret, pe ce fusese a preal-
bat Feugli problema mentoriilor și cum trebuia să execute lu-
crările de construcție?

Răspuns: Feugli și-a întors la Timisoara și
de acolo a adus la Măci pe Gheorghe Anton mai întâi și
după aceea cu fiul său Anton, care în timpul războiului fusese
războiului în formațiunile S.S. era membru de organizație. Feugli
și cei doi nu mai putea rămâne la Timisoara, răz la Măci, sub
păstrarea baronului, era în siguranță. După aceea cu ei, a venit
și un pupat de-al lui, de a căruia mamă nu mi aduc aminte
într-o clipă am început executarea lucrării conform proiectului, fiind
supravegheați de mine, sub controlul plin al baronului și al
lui Gheorghe Stănescu.

Interbare: Până cum era acest Feugli și ce
legături avea cu baronul Stănescu? Dă și detalii mai detaliate
despre Gheorghe Anton.

Răspuns: Știu că Feugli avea relații foarte
străuse cu baronul și a fost mult timp angajat și cel mai
bun plată. Baronul Stănescu avea încredere în el, -
Feugli era specializat în fabricarea palamutului. Știu că e membru
Partidului Comunist Român și că nu prezent este angajat
la a fabrică de salame din Timisoara.

Semnătura,

Gheorghe

8
Urmare:

De Gathhamsi Mitou, senior al cărui tată era este din
Trimișoara și că locuiește în cartierul Frătălia. După terminarea
lucrărilor de ridicare și de lumânare, a plecat cu nepotul lui la
Trimișoara, - iar tânărul Gathhamsi Mitou a rămas în satul
Milei, care a trăit în concubinaj cu văduva Helliport
Moisa până în anul 1948. - După plecarea lui Gathhamsi
Mitou senior, m'am întâlnit cu concubina lui pe care
l'am întrebat ce este cu sula: ea mi-a răspuns că
a primit o scrisoare de la sânel și se găsește în Mureș,
unde în face stagiul militar. -

Întrebare: Văi nu ai arătat că Stareea a
construit o cameră secretă în interiorul fabricii. Cu ce scop
a fost această făcută?

Răspuns: Această cameră secretă a fost cons-
truită cu scopul de a fi folosită pentru depozitarea armelor,
municiilor și altor lucruri. -

Întrebare: Cum a fost construită această came-
ră secretă?

Răspuns: Această cameră nu avea nici ferestre
nici uși, pereții mergeau sus până la tavan, iar tavanul
acoperia încăperea. Intrarea era numai prin pod, prin
ridicarea tavanului. -

Întrebare: Să fi fost uz de această cameră?

Răspuns: Nu s'a făcut uz de această cameră,
doar baronul F. Stareea a fost arestat și această a rădă-
miret plamurik. - După această cameră a fost descoperită
de organele puterii de stat, care au venit să facă o percheziție
în ea în anul 1948, și au găsit numai puțin nimic

Întrebare: De unde știu că baronul a construit
cameră secretă cu scopul de a depozita în ea arme și muniții?

Răspuns: Știu această chiar de la baron

Semnătura,

Gheorghe/

Urmare: personal, rare a vorbit încă mai înainte de aceste planuri ale sale. El mi mi-a vorbit numai mi depe aceste planuri, dar mai alts a vorbit depe el cu Bărbani, care a stat cel mai aproape de el. A mai stat de acest plan și Bogdan Tebe pontabilul baronului, Ionescu sau. Viuța George, doara Teichmeister, D^{le} Dorlaș și alții mi puresc semănătorii în Ossova

Intrebare: Cu ce ocarie ț-a vorbit baronul depe poartul acesti camere?

Răspuns: Nu pot puziza timpul exact, dar el me a vorbit depe aceasta în anul 1877, mănținut de suspensa construcții, când baronul a început în mod intens negațiile în vederea organizării grupului de lăvriști și a căutat să-i creere condițiunile necesare. Istetarea sa a tăiat paha realizării planului.

Intrebare: Ce fel de arme a vorbit Stărcu să depositeze în camera secretă?

Răspuns: În această cameră G. Stărcu a pontat să depositeze armele și municiile pe arma să le primească dela Engheji.

Intrebare: Vata ce fel de arme a primit Stărcu Ioan dela Engheji?

Răspuns: Nu știu să el să fi primit arme în această perioadă, el mia spus doar că venimă să primească arme dela Engheji. - Aceasta nu exclude ca el să fi primit arme, numai nu mi-a spus mie.

Intrebare: De ce ascuneri de la adicăru?

De ce vrei să acopere faptele criminale ale baronului?

Răspuns: Nu vreau de loc să acum adicăru și să acopere faptele baronului, eu spun tot ce știu, - baronul mi mi-a vorbit depe tot ce a făcut, el a avut legături, pe care eu le-am tăiat, dar el n'a vorbit depe

Semnătura,
Gavril

Urmare: el, și de aici plecase să el mi-a spus numai atât, că
a preferat de bine să-mi comunice.

Interbare: Care au fost acele legături pe care
sta le-ai văzut, dar baronul nu ti le-a spus?

Răspuns: De pildă, eu ocară vizitator făcut
de Stevenson, Wetlium și un colonel și un maior american,
baronul l-a invitat numai pe Ghitari, iar pe mine nu mi-a
chamat la discuțiile lor. Nici nu mi s'a comunicat pe s'a discu-
tat și la ce hotărâri s'a ajuns.

J. Stărescu a avut relații permanente cu do-
menii regale dela Săvârșeni, care era la 15. km. de Iuli
peste Horeni.

Interbare: Treziseam cum a trimis legătura
J. Stărescu cu domeniile regale dela Săvârșeni și de ce natură
erau aceste legături?

Răspuns: După cum am mai spus, baronul
nu mi-a comunicat. Știu că și prințul rege Vichai a venit de
multe ori acolo și odată a trimis de urgență avionul după
baron. Avionul a fost condus de maestrul pilot Udrișki. Baro-
nul la plecare mi-a spus doar atât să merg la Săvârșeni
unde îl așteaptă regale la masă.

Urmă ptui că baronul a organizat în
luna febr. 1947 o vânătoare în pădurile din Săvârșeni
la care a luat parte vice-maresalul Stevenson, maestrul We-
tlium; în prealabil trimis la Iuli directorul general al domo-
niilor regale dela Săvârșeni Ghibi Popescu. Ce s'a discutat
pe ocară acestei întâlniri, nu știu. Știu însă Ghitari, care
a luat parte la ea; însă mine nu mi s'a comunicat nici de
de Stărescu nici de Ghitari ce s'a discutat acolo. Contro-
ner că după călămii trimisilor la vânătoare din Săvârșeni
a luat parte și Ghitari, însă nu sunt sigur de aceasta.

Semnătura,
Ghitari.

Urmare:

De altfel Mibi Popescu mergea periodic la G. Stăneș
la Mibi, nu știu precis pentru ce, dar părerăa mea este, că
nu s-a mai făcut nici un fel de activitate lui Stăneș.

Tabulare: Ota de căle iuliană și amosuită
rube baronul Stăneș, Mibi Popescu și Mislami Miceș.

Discuție: Cu amosuită numai de curată în
gușă iuliană la care a participat și Mislami; dar Mibi
Popescu și Stăneș sau vârstă mai des. De ligatură la tot
se am știut am arătat - nu am amosuită de altă.

Prezentul proces-verbal de subrogare după ce l-am
reținut cu privire și cașe prinde pe cele delivrate de mine
ilustri și omene.

Michelato

Copiat de Semnătura:

Misiu Lucioș

Semnătura
Havork

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul IAVORSCHI ADOLF, născut la 28 Decembrie 1917
în Suceava, fiul lui STANISLAU și MARIA, căsătorit are 2 copii,
de prof. pomicultor, domiciliat în Bulci raionul Lipova Reg. Arad.

29 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 11,15

" s'a terminat " 13,30

Intrebare

În procesele verbale anterioare ai arătat că STARCEA I.
a organizat mai multe ședințe. Arată data la începutul anului 1947
la ce fel de ședințe ai participat la I. STARCEA?

Răspuns

În cursul anului 1947, eu am participat la două ședințe
la STARCEA, după cum am arătat și în procesele verbale anterioare
la prima ședință STARCEA ne-a arătat un dosar pe care la da-
mit România II și mai departe ne-a arătat planurile lui cu pri-
vire, la conducerea țării după răsturnarea regimului democrat din
România. La această ședință a luat parte, pe lângă mine BIRTASIU
MIRCEA și IONESCU BALACEANU.

Iar la a doua ședință STARCEA a discutat, și s'a făcut
proiectul de construcție unei fabrici de salam la care a parti-
cipat: STARCEA, BIRTASIU M., VENGLI, BALACEANU I., BOGDAN și eu, cum
am arătat în procesele verbale anterioare.

Intrebare

În afară acestor ședințe, - ce alte ședințe au mai fost
organizate de I. STARCEA?

Răspuns

Știu că în cursul lunii Ianuarie 1947 STARCEA a ținut
o ședință administrativă cu personalul său de conducere, la care
au luat parte următorii: directorul NICULITA GH., BIRTASIU M.,
ing. FATU VICTOR, CUPARENCO, contabilul MARIAN și avocatul lui
STARCEA din Timișoara a cărui nume nu îmi amintesc. Eu n'am
fost chemat la această ședință și prin urmare nici n'am luat
parte; nu mi s'a spus ce s'a discutat în această ședință, BIRTA-
SIU M. a fost acela, care a participat la toate ședințele.

././ ss/IAVORSCHI

Intrebare

Aceasta era ședința ad-tivă cum nu ai luat dta parte? 200

Răspuns

Nu știu de ce nu am fost și eu invitat, de altfel s'a ținut multe ședințe la cari eu nu am fost invitat.

Intrebare

Care sunt cauzele că dta ascunzi adevărul?

Răspuns

Eu nu ascund adevărul, tot ce am știut am arătat.

Intrebare

Dta ascunzi adevărul și acuma, de ce faci aceasta? Dta nu-ți dai seama că org. de anchetă sunt în posesia dovezilor și orice încercare a d-tale să ascunzi adevărul este inutilă și o prostie?

Răspuns

Repet încă odată că nu am ascuns adevărul - tot ce am știut am declarat anchetei.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator

ss/LA VORSCHI

Cpt. de Securitatez

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat la Gavroschi Wolf, născut la 28 Decembrie 1908
 în Luceava fiul lui Stamislav și Woria, căsătorit are 2 copii, de profesie
 pomier, domiciliat în București (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Școlii Național-Libere Reg. Brad.

29 Iunie

1953

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 11 și 15 min.

" s'a terminat la " 13. și 30. "

Intrebare:

În primul rând, autioare ai arătat că Stărua G. a
organizat mai multe sedințe. Poate ste la începutul anului 1947,
la ce fel de sedințe ai participat la G. Stărua ?

Răspuns: În cursul anului 1947, eu am participat
la două sedințe la Stărua, după cum am arătat și în proce-
sul verbal, autioare, la prima sedință Stărua m-a ară-
tat un dosar pe care la denumit "România II" și mai departe
mi-a arătat planurile lui pe privirea la conducerea țării
după răsturnarea regimului democratic din România. La această
sedință a luat parte, pe lângă mine Petru W. Vengh, Bălăceanu G. Bogdan
și eu, - cum am arătat în primul verbal autioare.

Far la al doilea sedință Stărua a discutat
și s'a făcut proiectul de construcție unei fabricii de salam la care
a participat; Stărua, Petru W. Vengh, Bălăceanu G. Bogdan
și eu, - cum am arătat în primul verbal autioare.

Intrebare: În afara acestor sedințe, - ce alte
sedințe au mai fost organizate de G. Stărua ?

Răspuns: Știu că în cursul lui România 1947

Semnătura,

Gavroschi

Urmare: Stareea a trimis o peticie administrativa pe personalul
său de conducere, la care au luat parte următorii: Directorul Vini-
fita Gh., Popțariu G. Ing., Jotică Vitor, Găvrăreanu, Contabilul
Marșiu și avocatul lui Stareea din Timișoara a cărui nume nu îmi
amintesc. - Eu nu am fost chemat la această peticie și prin
urmare, nici n'am luat parte; nu mi s'a spus ce s'a discutat
în această peticie, Popțariu G. a fost acolo, care a participa-
pat la toate peticile. -

Intrebare Într-o vrea peticie la livă cum nu ai
luat ota parte ?

Răspuns: Nu știu cum nu am fost și eu invitat,
dealtfel și în multe peticile pe la care eu nu am fost
invitat. -

Intrebare Care sunt cauzele că ota ~~advoa-
rului~~ asumiți advoa-
rului?

Răspuns: Eu nu asumiți advoa-
rului, tot ce am
putut am arătat.

Intrebare Ota asumiți advoa-
rului și asumiți de
ce faci aceasta ? Ota nu dai seamă că org. de ambeta
mult în posesia dărilor și ori ce încredere a ota să asumiți
advoa-
rului este inutil și o prostie ?

Răspuns: După mai odată că nu am asumiți
advoa-
rului - tot ce am putut am arătat ambeta. -

Prezentul proces-verb. de rîd. după ce l-am
reținut, urmând cu urmând și coresponde cu cele delibrate de rîd
și l'asumiți și summe. -

Încheietor

Capitan de securitate :

Scutur
Gavrăreanu

DOSAR Nr. _____

Iavorschi Adolf.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

14 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 8,15

" s'a terminat " 21,10

Eu, căpitan de securitate WEISS LUDOVIC am interog-
gat în calitate de anchetator pe arestată:

Numele BIRTASIU, Prenumele AURORA, Anul, luna și ziua nașterii 31
Ianuarie 1885, Locul nașterii Mănticul Mic, Raionul Lugos, Cetățe-
ția română, naționalitatea română, Apartenența politică neîncadra-
tă, din ce an... Studii 4 clase primară 1 cl. liceu Arad în anul
1912. Profesia casnică. Ultimul loc de muncă și funcția funcționară
la Institutul de perfecționare Medicilor Cluj. Ultimul domiciliu
Cluj str. Grădinilor Nr. 5. Situația familială căsătorită. Soțul
BIRTASIU MIRCEA de 48 ani funcționar la CFR-Cluj. Fică: Zoie de
16 ani, elevă. Origina socială mic-burghez tatăl preot, mama casnică
1 casă compusă din 3 camere bucatărie și grădina 1 ha. Activi-
tatea politică până în 1947 Nu am fost încadrată în niciun par-
tid politic. Decorații, distincții și premii guvernamentale: nu am
fost decorată. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție
Dacă a fost prizonier.... Dacă a fost în străinătate, unde, când
și în legătură cu ce: nu am fost în străinătate. Dacă a participat
în bande, în organizații contra-revoluționare: nu. Dacă a fost ju-
decat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat
nu am fost dat în judecată niciodată.

Întrebare

Ce fapte ai săvârșit împotriva Securității Statului?

Răspuns

Nu am săvârșit nici un fel de fapte împotriva Se-
curității Statului.

Întrebare

Pe cine cunoști că a săvârșit fapte împotriva Se-
curității Statului?

Răspuns

Nu cunosc pe nimeni cari să fi săvârșit fapte împo-
triva Securității Statului.

./.. ss/BIRTAS AURORA

Intrebare

Ce străini cunoști dta

212

Răspuns

Nu cunosc pe nici un străin.

Intrebare

Ce români cunoști dta că au avut legături cu străin

Răspuns

Stiu că a avut legături cu străini STARCEA IOAN.

Deasemeni mai știu că cunoștea străini soțul meu.

Intrebare

Cari au fost prietenii Dtale?

Răspuns

Am fost prietenă cu soția preotului POPESCU GHEORGHE din com.Bata.MARIA IONITA pensionară Cluj.

Intrebare

Cine au fost prietenii soțului dta?

Răspuns

Soțul meu a întreținut legături de prietenie cu preotul ortodox POPESCU GHEORGHE fost domiciliat în com.Bata în prezent nu știu unde domiciliază, DEAC TRAIAN profesor Lipova, învâțătorul SERETEANU fost cu dom. în com.Bata, în prezent nu știu unde domiciliază, JAVORSKY fost adm. Dom. Bulci, BOGDAN PETRE fost funcționar la Dom. Bulci. MARIAN fost contabil la Dom. Bulci.

Intrebare

Arată pe acei cari vă vizita la dom. din com. Bata.

Răspuns

În comuna Bata ne vizitasem reciproc cu preotul ortodox POPESCU GHEORGHE și învâțătorul SERETEANU câte odată mai ne-a vizitat profesorul DEAC TRAIAN.

Intrebare

De când locuiți în Cluj cire v'a vizitat acasă?

Răspuns

În Cluj nu ne-a vizitat nimeni.

Intrebare

De când locuiți la Cluj?

Răspuns

Locuiesc împreună cu soțul și cu fica mea la Cluj din vara anului 1944.

./.

ss/BIRTAS AURORA

Intrebare

Unde ați domiciliat înainte de a vă stabili cu domiciliul la Cluj?

Răspuns

Înainte de a ne stabili la Cluj, am locuit în comună Bata, Regiunea Arad, deoarece soțul meu a fost angajat pe moșia baronului MOUSONY STARCEA IOAN din com. Bulci ca șeful ocolului silvic.

Intrebare

Pentru ce motive v-ați mutat din comuna Bata la Cluj?

Răspuns

Cu ocazia naționalizării averii moșierilor, administratorii și intendenții moșilor boierești, au căzut și ei sub prevederile legii de naționalizare și li s'a fixat domiciliu obligator. Pentru a evita aplicarea prevederilor legii față de noi, am părăsit comuna Bata și ne-am mutat la Cluj.

Intrebare

Da împreună cu soțul ai locuit în moșia baronului STARCEA I.

Răspuns

Nu n'am locuit pe moșie; noi am locuit în comuna Bata în casa LIVIEI CIUCA, care-mi este soră.

Intrebare

Atunci de ce trebuia totuși să părăsiți comuna și să vă stabiliți cu domiciliul la Cluj?

Răspuns

După cum am mai arătat, legea se aplica și față de noi, deoarece soțul meu a fost unul dintre conducătorii moșiei lui STARCEA.

Intrebare

Arată cum ați reușit să vă sustrageți măsurilor legale și să evitați stabilirea domiciliului obligator?

Răspuns

În timpul apariției legii privitoare la naționalizare și a punerii în aplicare a măsurilor cuprinse în ea, noi eram la Cluj de vreo 10-12 zile, deoarece fetița noastră era grav bolnavă, [REDACTED] și era tratată de un medic specialist la Cluj. În acea perioadă, când eram la Cluj am primit o scrisoare din partea sorei mele LIVIA prin care ne anunța că organele Sfatului Popular, împreună cu Militia au sigilat locuința noastră din com. Bata și au trimis la domiciliu obligator pe toți moșierii și pe administratorii lor, așa că dacă ne-ar fi

găsit acasă, ne-ar fi trimis și pe noi. Stirea venită de la sora mea s'a confirmat și prin ziare, care au publicat măsurile luate de guvern contra moșierilor.

Intrebare

Pe ce cale ai primit Dta scrisoarea dela sora Dtale?

Răspuns

Scrisoarea am primit-o prin poștă, dar ea n'a fost expediată din com. Bata, ci din gara Vărdia.

Intrebare

Afară de cele de mai sus, ce alte știri ți-a mai comunicat sora dtale?

Răspuns

Mai târziu sora mea ne-a anunțat că din locuința noastră a fost ridicat tot mobilierul, rufăriile și alimentele, care au fost proprietatea noastră de către organele Sfatului Popular.

Intrebare

Prin urmare, n'a rămas nimic din lucrurile soțului sau ale Dtale în casa sorei Dtale?

Răspuns

După cât știu, nu mi-a rămas nimic acolo și nici n'am discutat de așa ceva nici cu soțul meu, nici cu sora.

Intrebare

Organele de anchetă îți atrage atenția să nu ascunzi nimic din adevăr. Răspunde sincer, dacă ți-au rămas Dtale sau soțului, ceva lucruri în locuința sorei Dtale în comuna Bata?

Răspuns

M'am hotărât să fiu sinceră față de organul de anchetă, să arăt adevărul și să nu ascund nimic. Înainte de a pleca la Cluj, soțul meu a adus cu o căruță vreo 120-150 butelii (sticle) de vin, șampanie și coniac, din castelul dela Bulci, care au fost îngropate de soțul meu în pivnița casei sorei mele din com. Bata.

Intrebare

Cine l-a ajutat pe soțul dtale la ascunderea acestor butelii de vin și șampanie?

Răspuns

Eu l-am ajutat la ascunderea în pivniță, iar pe căruță cu care a adus vinul și șampanie, soțul meu a fost ajutat de vizitiul moșiei, VICTOR URLĂ.

Intrebare

În afară de aceste vinuri, soțul Dtale n'a adus ni-

ss./.

ss/BIRTAS AURORA

mie altceva depe moșia lui STARCEA?

215

Răspuns

Ba da, a mai adus și altceva.

Întrebare

Arată, ce anume a mai adus soțul D-tale depe moșie?

Răspuns

A mai adus niște documente împachetate, după câtemi reamintesc erau două dosare mari și alte hârtii, despre care soțul meu îmi spunea că sunt documentele baronului STARCEA MOCSONYI IOAN.

Întrebare

Ce a făcut soțul d-tale cu aceste documente?

Răspuns

Soțul meu a ascuns aceste documente.

Întrebare

Arată concret, unde a ascuns soțul D-tale aceste documente?

Răspuns

În grădina casei sorei mele, se găsea o clăie de paie, în care soțul meu a ascuns aceste documente.

Întrebare

Ați mai ascuns și alte lucruri?

Răspuns

Da, știu că soțul meu a mai ascuns monexi de aur (cocoșei) 2 buc. arme de vânătoare, un faubert, un pistol băgat în port armă de piele, tacâmuri de argint cu emblema familiei STARCEA din Poieni.

Întrebare

Unde au fost ascunse aceste lucruri?

Răspuns

Aurul a fost îngropat în pământ în gopronul de lângă casă, iar armele și pistolul au fost ascunse în pod, unde, deasupra tavanului casei, este un rând de dugumea tenouită cu lut (pământ) și armele, pistolul, și tacâmurile de argint au fost ascunse între tavan și dugumeaua de pe pod.

Întrebare

Câte monexi de aur au fost ascunse de soțul d-tale?

Răspuns

Nu știu, soțul meu nu mi-a spus câte erau.

Întrebare

În afară de aceste lucruri, pe care le-ai arătat d-ta, ce ați mai ascuns?

Răspuns

./.

ss/BIRTAS AURORA

Alteceva n'am mai ascuns nimic, nici eu, nici soțul meu.

Intrebare

De unde ai cunoscut locurile, în care soțul tău a ascuns aceste lucruri?

Răspuns

În parte am dat și eu ajutor soțului meu, iar încoace am discutat despre acestea cu soțul meu.

Intrebare

Cine a mai știut despre acestea?

Răspuns

A mai știut de acestea și sora mea LIVIA care la fel a dat ajutor soțului meu la ascunderea lucrurilor.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Arhetator:

ss/BIRTAS AURORA

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII STATULUI

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

14 Noi

1953

Orașul *Brănești*

Interogatoriul a început la ora *8* și *15* minute. Interogatoriul s'a terminat la ora *21* și *10* minute.

Eu, *Căpitan de Securitate Boris Lucovici*
am interogat în calitate de *inchezator pe arestați*

1. Numele *Viștășiu* (pe arestatul, reținutul, martorul) 2. Pronumele *eu*

3. Anul, luna și ziua nașterii *31 Ianuarie 1915* 4. Locul nașterii
Moșnica Mică Raionul Lugos

5. Cetățenia *Română* 6. Naționalitatea *Română*

7. Apartenența politică *membră pasivă* din ce an

8. Studii *4 clase primară la ș. c. locală - absolv. în anul 1932*
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia *casnică* 10. Ultimul loc de muncă și

funcția *funcționară la Institutul de perfecționare Gheorghiu*

11. Ultimul domiciliu *Gheorghiu, Str. Grădinarilor 14/15*

12. Situația familială *casătorită*

Sotul: *Viștășiu* *Vicen de 48 ani funcționar la C.P.R. Gheorghiu*
(soția, copiii, numele lor, vârsta lor, domiciliul și ocupația)

Frați: Lăzar de 16 ani, elev

13. Origina socială *mic burghez - tată meșteșugăruș* *maică casnică*
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

la casa compusă din 3 camere bucatărie și grădina 1 ha

14. Activitatea politică până în 1947 *nu am fost membră nici*
(în ce partide politice a fost)

într-un partid politic
Participare în alegeri)

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale

(Înainte și după 23 August 1944)

Nu am fost decorați

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție

17. Dacă a fost prizonier

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce

Nu am fost în străinătate

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

Nu

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat

Nu am fost dat în judecată niciodată

Întrebare:

Ce fapte ai săvârșit împotriva Securității Statului?

Răspuns: Nu am săvârșit nici un fel de fapt împotriva Securității Statului.

Întrebare: Pe cine cunoști să a săvârșit fapte împotriva Securității Statului?

Răspuns: Nu cunosc pe nimeni care să fi săvârșit fapte împotriva Securității Statului.

Întrebare: Ce ștăini cunoști? Dă

Răspuns: Nu cunosc pe nimeni din ștăini

Întrebare: Ce promăni cunoști? Dă ce au avut legături cu ștăini?

Răspuns: Știu că au avut legături cu ștăini: Stănescu Ioan - Deasemenea mai știu că cunoștea ștăini: soțul meu.

Semnătura,

Bistac Aurora

Urmare:

Intrebare: Carii au fost prieteni IlieRaspuns: In fost prieten cu sotul prietenului

Popescu Gheorghe din com. Iata. Maria sora pensionara Blj.

Intrebare: Cine au fost prietenii sotului Ilie.Raspuns: Sotul meu a intrat intr-o legatura cu prietenii cu prietenul ortodox Popescu Gheorghe fost domiciliat in com. Iata in prezent nu s-a mai mutat domiciliara, Dece Adrian profesor Lipova, invatatorul Seretescu fost dom. in com. Iata in prezent nu s-a mai mutat domiciliara, - Javorshy fost adm. dom. Iuliu Bogdan Petre fost functionar la dom. Iuliu. Marion fost contabil la dom. Iuliu.

In Blj. avea legatura de cunoscuta cu Palari dela C.F.R. - Vegrea dela C.F.R.

Intrebare: Iata pe aici cari va vizita la dom. din com. Iata.Raspuns: In comuna Iata ne vizitam pe noi cu prietenul ortodox Popescu Gheorghe si invatatorul Seretescu, cate odata mai ne a vizitat profesorul Dece Adrian.Intrebare: Dece nu locuim in Blj. cum va vizita acolo ?Raspuns: In Blj. nu ne a vizitat nimeni.Intrebare: De ce nu locuim la Blj. ?Raspuns: Locuim in prezent cu sotul si cu sora mea la Blj. din vara anului 1949.Intrebare: Unde ati domiciliat inainte de a va stabili cu domiciliul la Blj. ?Raspuns: Inainte de a ne stabili la Blj. am locuit in comuna Iata, Regimul Brad, deoarece sotul meu a fost angajat pe masia baronului Woersong Stareu Ioan din com. Iuliu ca seful ocolului Silvie.Intrebare: Pentru ce motive v-ati mutat din comuna Iata la Blj. ?Semnatura,
Bilal Auron

Urmare:

Răspuns: Cu ocară naționalizării averii moșierilor administrației și interdicției moșierilor boierești, au intrat și ei sub prevederile legii de naționalizare și li s'a făcut domiciliu obligator. Pentru a evita aplicarea prevederilor legii făcând de noi, am părăsit comuna Gata și ne-am mutat la Blaj.

Întrebare: D'oare împreună cu soțul ai locuit pe moșia baronului Stărescu I.

Răspuns: Nu n'am locuit pe moșie; noi am locuit în comuna Gata, în casa Liviei Bănuș, care mi este soră.-

Întrebare: Numi de ce trebuia totuși să părăsesc comuna și să vă stabiliți cu domiciliul la Blaj?

Răspuns: După cum am mai arătat, legea se aplica și făcând de noi, de oare soțul meu a făcut unul dintre conducătorii moșiei lui Stărescu.-

Întrebare: Dată cum al. printru să vă mutați, ^{și} mănuiților legale și să evitați stabilirea domiciliului obligator?

Răspuns: În timpul apariției legii privitoare la naționalizare și a punerii în aplicare a măsurilor cuprinse în ea, noi eram la Blaj de vreo 10-12 zile, de oarese feluța noastră era grav bolnavă, [redacted] și era fatat de un medic specialist la Blaj.-

În acea perioadă, cănu' eram la Blaj am primit o scrisoare din partea soției mele Livia prin care ne anunța că organele Statului Popular, împreună cu Văditia au năvălit la domiciliul nostru din com. Gata și au trimis la domiciliu obligator pe toți moșierii și pe administratorii lor, așa că dacă ne ar fi găsit acasă, ne-ar fi trimis și pe noi.- Scrisoarea venită de la soția mea s'a confirmat și prin ziare, care au publicat măsurile luate de guvernul nostru moșierilor.-

Întrebare: Pe ce cale ai primit-o Lta.

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Artas aurora

Urmare: Serisoarea dela sora Otale?

Răspuns: Serisoarea am primit-o prin poșta, dar ea n'a fost expediată din com. Gata, ci din gara Târnăveni.

Întrebare: Gata de ce de mai sus, ce alte știri ți-a mai comunicat sora Otale?

Răspuns: Mai târziu sora mea ne-a anunțat că din bunurile noastre a fost ridicat tot mobilierul, reșarile și obiectele rare au fost proprietatea noastră de către organele Statului Popular.

Întrebare: Cum umare, n'a rămas nimic din lucrurile potului sau ale Otale în casa sorii Otale?

Răspuns: După călărie, ne mi-a rămas nimic acolo și nici n'am divizat de așa ceva nici cu potul meu, nici cu sora.

Întrebare: Organele de anchetă și atrage atenția să ne anunțe nimic din adevăr. Răspunde sincer, dacă ți-au rămas Otale sau potului, ceva lucruri în bunurile sorii Otale în comuna Gata?

Răspuns: M'am hotărât să fim sinceri față de organele de anchetă, să arăt adevărul și să ne arătăm nimic. Morinte de a pleca la Cluj, potul meu a adus cu o pănăla vreo 120-150 butelii (sticle) de vin sampanie și coniac, din castelul Selișu Șeliei, care au fost îngropate de potul meu în pivnița casei sorii mele din com. Gata.

Întrebare: Cui le-a apărut pe potul Otale la ascunderea acestor butelii de vin și sampanie?

Răspuns: Eu le-am apărut la ascunderea în pivniță, iar pe căruța cu care a adus vinul și sampania, potul meu a fost apărut de vîștii morții, Victor Urba.

Întrebare: În afara de aceste vinuri, potul Otale n'a adus nimic altceva de pe moșia lui Stăruș?

Semnătura,

Birtas Aurora

Urmare:

Răspuns: Da da, a mai adus și altele.

Întrebare: Bata, ce aruncă a mai adus totu
Dlăh de pe moșie?

Răspuns: A mai adus și alte documente împachetate, după câte mi reamintea erau două dosare mari și alte hârtii, despre care totu meu mi spunea că sunt documentele baronului Stărescu Coronea Ioan.

Întrebare: Ce a făcut totu Dlăh cu aceste documente?

Răspuns: Totu meu a aruncat aceste documente.

Întrebare: Bata concret, unde a aruncat totu
Dlăh aceste documente?

Răspuns: În grădina casei noastre mele, se găsea o clădire de piatră, în care totu meu a aruncat aceste documente.

Întrebare: Alți mai aruncat și alte lucruri?

Răspuns: Da, și eu totu meu a mai aruncat monede de aur (corone) 2 buc. aruncate de vânzător, un flaut, un pistol băgat în portar de piatră, la cârmaci de argint cu emblema familiei Stărescu din Târgu.

Întrebare: Unde au fost aruncate aceste lucruri?

Răspuns: Așezat a fost îngropat în pământ în spatele de lângă casă, iar aruncat și pistolul au fost aruncate în pod, unde, deasupra tavanelor casei, este un rând de stâlpi de lemn cu lut (pământ) și aruncat, pistolul și lașurile de argint au fost aruncate și deasupra de pe pod.

Întrebare: Câte monede de aur au fost aruncate de totu Dlăh?

Răspuns: În plus, totu meu nu mi-a

Semnătura,

Pistea Coronea

Urmare: spus căl erau. —

Interbare: În ofara de aceste lucruri, pe care le-ai arătat Ota, se află mai ajuns ?

Răspuns: Măcar nu am mai ajuns nimic, nici eu, nici soțul meu.

Interbare: Ota de unde ai cunoscut lucrurile, în care soțul Ota a ajuns aceste lucruri ?

Răspuns: În parte am dat și eu ajutor soțului meu, iar unele am discutat degeam acestea pe soțul meu.

Interbare: Cine a mai știut degeam acestea ?

Răspuns: A mai știut de acestea și sora mea Livia care la fel a dat ajutor soțului meu la anumite lucruri.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvănt cu căvănt și posespunde în toamă cu cel dechinate de mine și l'istui și semneze —

Interbator

Capitan de Securitate

Weiss Ludovic

Interbator

Viras Aurora

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută 31 Ianuarie 1895
în comuna Mătnicul Mic, Naionul Lugoș, fiica lui EUTIMIU și SOFIA,
căsătorită, casnică, dom. în Cluj str. Grădinilor Nr. 15

15 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 13,20

" s'a terminat " 22,10

Intrebare

În procesul-verbal din 14 Mai 1953 ai arătat că în
casa sori Dtale - soțul Dtale a ascuns arme, monede de aur, do-
cumente și alte lucruri. După ce ai plecat din comuna Bata, ce
s'a întâmplat cu aceste lucruri?

Răspuns

Când noi am plecat din comuna Bata la Cluj, armele,
aurul, documentele și celelalte lucruri au rămas ascunse în casa
sorei mele, la locurile indicate în procesul verbal anterior.
După câțva timp sora mea a venit la Cluj să ne viziteze și ne-a
spus că vinul l'a scos din pluință, că a destupat câteva butelii
și o parte din ele erau stricate; ea le-a transportat toate
sus în pod și le-a ascuns sub dușumea, unde se găseau și celelal-
te lucruri, afară de monedele de aur cari au rămas pe locurile
vechi.

Intrebare

Când și cu ce scop te-a vizitat sora Dtale?

Răspuns

Sora mea ne-a vizitat fără vreun motiv deosebit. Vi-
zita ei a avut loc în luna anului 1950.

Intrebare

Sora Dtale a venit singură ca să vă vadă.

Răspuns

M, ea a venit însoțită de un cetățean din comuna Bata

Intrebare

Cine a fost acel cetățean care a însoțit-o pe sora
Dtale când a venit la Cluj să vă viziteze?

Răspuns

Cetățeanul care a însoțit-o pe sora mea, când aceasta
./ ss/BIRTASIU AURORA

a venit la Cluj să ne viziteze, a fost NICOLAE UDRESCU⁹³⁰ din LAIE. fost pădurar în pădurile baronului I. STARCHA MOGSONYI care mai înainte fusese subalternul soțului meu.

Intrebare

Dece a fost însoțită sora D-tale de NICOLAE UDRESCU, când a venit la Cluj?

Răspuns

NICOLAE UDRESCU a însoțit-o pe sora mea, LIVIA pentru că dănea nu cunoștea drumul pe tren spre Cluj, nu știa unde trebuie să schimbe trenul, unde să se dea jos, etc.

Intrebare

Dar sora D-tale e oare un copil?

Răspuns

Nu, sora mea este o femeie matură.

Intrebare

În ce condițiuni materiale trăiește sora D-tale? Ocupă vreun serviciu sau dispune de rezerve mari?

Răspuns

Sora mea n'are serviciu și nu dispune nici de rezerve, ci este o femeie săracă.

Intrebare

Atunci cum explici d-ta faptul, că sora D-tale, care e o femeie matură, n'are nici serviciu și după cum spui D-ta nu dispune nici de rezerve, și angajează un însoțitor pentru a merge din comuna Bata la Cluj?

Răspuns

Nu cunosc împrejurările în care ea și-a angajat însoțitorul, dar ea mi-a dat ea singură explicație că nu voia să vie singură pe un drum lung, căci nu călătorise niciodată pe drumuri mai lungi.

Intrebare

Care sunt motivele care te determină să ascunzi adevărul?

Răspuns

Eu nu urmăresc niciun scop, ceace v'am arătat este pur adevărul.

Intrebare

Care a fost scopul vizitei sorei D-tale?

Răspuns

Sora mea ne-a vizitat numai pentru că vroia să ne vadă pe noi, fără vreun alt scop deosebit.

Intrebare

Arată ce ai discutat d-ta și soțul D-tale cu LIVIA?

./.

ss/BIRTASU AURORA

Răspuns

Detacțiile noastre s'au rezumat la lucrurile fără nicio importanță. Între altele sora mea nesa povestit amănunte în legătură cu ridicarea mobilierului, rușării și a alimentelor din locuința noastră din comuna Bata, de către organele Sfatului Popular.

Întrebare

Cu ce altă ocazie te-ai mai întâlnit cu sora dta?

Răspuns

Împreună cu soțul meu am mai întâlnit-o în anul 1951 la Lipova, reg. Arad.

Întrebare

Pentru ce motiv a trebuit să vă întâlniți tocmai la Lipova?

Răspuns

noi a trebuit să mergem la Lipova pentru a ne scoate buletine de biroul populației, deoarece aceste buletine s'au eliberat la sediul raionului.

Întrebare

Dacă soțul și Dta ați avut domiciliul la Cluj, de ce a trebuit să vă scoateți buletine la Lipova?

Răspuns

Pe vremea aceea noi am fost flotați la Cluj, dar soțul meu a obținut un certificat că este în serviciu la CFR și pe baza acestui certificat ni s'a eliberat buletinul la Miliția raionului Lipova.

Cu această ocazie i-am comunicat sorei mele prin scrisoare, când vom sosi la Lipova și i-am indicat locul de întâlnire la profesorul Deac Traian, unde într'adevăr ne-am și întâlnit.

Întrebare

Arată împrejurările în care v'ați întâlnit la Lipova?

Răspuns

M'am dus la locuința profesorului DEAC TRAIAN unde am întâlnit-o pe sora mea și pe cumnatul.

Întrebare

ce ați discutat la această întâlnire?

Răspuns

La fel nu s'a discutat nimic deosebit. Sora mea s'a interesat cum o ducem, ce facem și ce face fetița mea.

Întrebare

Profesorul DEAC a participat și el la convorbire?

././ ss/BIRTASIU AURORA

Răspuns

Profesorul DEAC a participat la convorbirile câțiva timp, iar apoi el a stat de vorbă cu soțul meu, iar eu cu sora mea.

Întrebare

Arată ce a discutat soțul D-tale cu profesorul DEAC și cu sora D-tale?

Răspuns

Cu sora mea n'a discutat nimic deosebit afară de probleme familiare, iar în timpul cât profesorul DEAC a vorbit cu soțul meu, eu am fost ocupată cu sora mea și n'am fost atentă, așa că nu știu ce au vorbit.

Întrebare

Afară de aceste două întâlniri, te-ai mai întâlnit cu sora D-tale?

Răspuns

Ne-am mai întâlnit încă de două ori cu sora mea, care a venit la noi la Cluj, în cursul lunii Noiembrie 1951, iar ultima oară înainte de Paști, mi se pare în luna Martie 1953.

Întrebare

Cu ce scop te-a vizitat sora d-tale?

Răspuns

Vizitele ei erau exclusiv de natură familială, a adus ceva rochii și rufărie fetiței mele, pe care a iubit-o mult, deoarece cât timp am stat în Bata, a fost crescută mai mult de dânsa.

Întrebare

Ce discuții ați avut cu ocazia acestor întâlniri?

Răspuns

Nu s'a discutat nimic deosebit în afară de chestiunile noastre familiare. După câțemi amintesc, cu ocazia ultimei sale vizite la noi, sora mea ne-a spus că UDRESCU NICOLAE se găsește la canal și în curând va veni acasă; și că aceasta a aflat-o dela soția lui UDRESCU, cu care s'a întâlnit în com. Bata.

Întrebare

Ce a mai spus sora D-tale despre UDRESCU sau despre alte persoane?

Răspuns

În afară de ceace am arătat mai sus, nu ne-a spus nimic.

Întrebare

Dece nu spui adevărul? Organul de anchetă cunoaște
./.

ss/BIRTASIU AURORA

o serie de fapte pe care Dta le ascunzi. Orice încercare a Dtale de a ascunde adevărul, e inutilă. Arată ce ai mai discutat cu sora Dtaler

Răspuns

După câțemi reamintesc, în timp ce am stat de vorbă cu soțul meu și sora mea - nu pot preciza la care din întâlnirile noastre - soțul meu ne-a amintit că dânsul a mai ascuns unele lucruri la un cetățean numit EREMIA JIURMA din com.Bata.

Intrebare

Ce obiecte au fost ascunse de soțul Dtale la Eremia Jurma?

Răspuns

Nu știu ce a ascuns soțul meu la EREMIA JURMA, dar știu precis că a ascuns acolo ceva deoarece a vorbit despre aceasta.

Intrebare

Dacă ai vorbit despre aceasta cu soțul și cu sora Dtale, cum e posibil să nu ști ce anume a fost ascuns acolo?

Răspuns

Nu știu, soțul meu a spus numai că a ascuns unele lucruri, dar n'a spus ce.

Intrebare

Despre ce a mai vorbit soțul Dtale cu ocazia vizitelor sorei Dtale?

Răspuns

În afară de ce am arătat eu n'am mai discutat alte lucruri.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l'am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Semnătura:

ss/BIRTASIU AURORA

Anchetator:

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat la Mihaila hosea nasuta si januarie 1895
 in comuna Volnicul Or Calomul lugi pentru Ortoman si
sofia casatoria casnica dom in Chij St aprilie 15 (Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

15 Or195 2

Orașul

Muresti

Interogatoriul a inceput la ora 18 și 20 min.
 „ s'a terminat la „ 22 și 10 „

Intrebare: In procesul-verbal din 14 Or 1953 ei arestat

ca in casa sorei Stah, — sotal Stah a avut arme, moneri
de aur, documente si alte lucruri. Dupa at plecat din comuna
Stah, se sa intamplat cu aceste lucruri?

Raspuns: Cand noi am plecat din comuna Stah
la Chij, armele, parul, documentele si celelalte lucruri au ramas
ascunse in casa sorei mele, la locurile indicate in procesul
verbal anterior. — Dupa citva timp sora mea a venit la
Chij sa ne viziteze si ne-a spus ca vinul la nos din prinuta,
ca a deslupat citva batile si o parte din de erau stocate, ca
le-a transportat toate nos in pod si le-a ascuns sub dusumea,
unde se gasseau si celelalte lucruri, afara de moneri de aur care
au ramas pe locurile vechi.

Intrebare: Cand si cu ce scop le-a vizitat sora Stah

Raspuns: Sora mea ne-a vizitat fara vreun motiu
deosebit. — Fiinta ei a avut loc in iarna anului 1950.

Intrebare: Sora Stah a venit singura sa si fi da da.

Raspuns: Nu, ea a venit insotita de un relatiu

Semnătura,

Botesian Aurora

2
Urmare: În comuna Gata

Întrebare: Cum a fost acel petechiu care a insultat-o pe sora Dăle până a venit la Găluț să vă viziteze?

Răspuns: Căci tatăl care a insultat-o pe sora mea, când avea să a venit la Găluț să ne viziteze, a fost Nicolae Udrescu xii Lăie, fost pădurar în pădurile baronului F. Starcken Borsom, care mai înainte fusese mbăltăritul sotei mele.

Întrebare: De ce a fost insultată sora Dăle de Nicolae Udrescu, când a venit la Găluț?

Răspuns: Nicolae Udrescu a insultat-o pe sora mea, Livia, pentru că dăuse nu cunoștia drumul pe ben spre Găluț, nu știa unde trebuie să schimbe trenul, unde să se dea jos etc.

Întrebare: Dar sora Dăle e oare un copil?

Răspuns: Nu, sora mea este o femeie matură.

Întrebare: Nu se corodituie materialele băieților sora Dăle? Ocupă vreun serviciu sau dispune de rezerve mari?

Răspuns: Sora mea n'are serviciu și nu dispune nici de rezerve, ci este o femeie săracă.

Întrebare: Altfel cum explici Dăle faptul că sora Dăle, care e o femeie matură, n'are nici serviciu și după cum spune Dăle nu dispune nici de rezerve, își angajează nu insultă, dar pentru a merge din comuna Gata la Găluț?

Răspuns: Nu cunoșc împrejurările în care ea și-a angajat insultătozul, dar ea mi-a dat ca singură explicație că nu voia să vie singură pe un drum lung, căci nu călătorește niciodată pe drumuri mai lungi.

Întrebare: Care mul motivele care te determină să asumiți activă?

Răspuns: Eu nu urmăresc niciun scop, ci doar arătați este pur activă.

Întrebare: Care a fost scopul vizitei sotei Dăle?

Semnătura,

Pristaviciu Auror

Urmare:

Răspuns: Sota mea nu-a mers la muncă pentru că vroia să ne vada pe noi, fără vreun alt scop discutabil.

Întrebare: Vata ce ai discutat de la și solul statului în Lipova?

Răspuns: Discuțiile noastre s-au permutat la lucru fără nicio importanță. Nuhe altfel sota mea nu-a putut să rămână în legătură cu publicarea mobilizării, și fașiei și a alimenților din comunitățile noastre din comunitățile noastre, de către organele Școlii Populare.

Întrebare: Cu ce altă ocazie te-ai mai întâlnit cu sota D-tale?

Răspuns: Măsurăm cu solul meu cum mers întâlnit o în anul 1951 la Lipova, reg. Brad.

Întrebare: Pentru ce motiv a trebuit să vă întâlniți, totuși la Lipova?

Răspuns: Voi a trebuit să mergem la Lipova pentru a ne scoate buletine de biroul populației. Doar am avut buletine și au eliberat la sediul raionalului.

Întrebare: Dară solul și D-ta at. aveți domiciliul la Cluj, de ce a trebuit să vă scoateți buletine la Lipova?

Răspuns: Pe vremea asta noi am fost în Cluj, dar solul meu a obținut un certificat că este în serviciu la C.F.R. și pe baza acestui certificat mi s-a eliberat buletinul la Direcția raională Lipova.

Cu această ocazie, i-am comunicat sosei mele prin prieteni, cănd vom sosi la Lipova și i-am indicat locul de întâlnire la profesorul Decu Traian, unde nu trebuia să ne-am întâlnit.

Întrebare: Vata surprinzătoare în care Te-ai întâlnit la Lipova?

Răspuns:eram dus la comunitățile profesionale

Semnătura,

Bertalan, Aurora

11
Urmare: Dece Iovian unde am întâlnit-o pe sora mea și pe
cununatul.

Întrebare: Ce ați discutat la această întâlnire?

Răspuns: La fel mi s'a discutat nimic deosebit
Sora mea s'a interesat cum o cheam, ce facem și ce face fetița mea.

Întrebare: Profesorul Dece a participat și el la
conversație?

Răspuns: Profesorul Dece a participat la con-
versație câteva timp, iar apoi el stă de vorbă cu soțul meu, iar
eu cu sora mea.

Întrebare: Ntata ce a discutat soțul Dlak
cu profesorul Dece și cu sora Dlak?

Răspuns: Cu sora mea n'a discutat ni-
mic deosebit afara de probleme familiale, iar în timpul
cârl profesorul Dece a vorbit cu soțul meu, eu am fost
ocupată cu sora mea și n'am fost abuzată, așa că nu știu
ce au vorbit.

Întrebare: Afară de aceste două întâlniri,
de ai mai întâlnit pe sora Dlak?

Răspuns: Ne am mai întâlnit înca de două
ori cu sora mea, cînd a venit la noi, la Olj, în cursul lunii
Noembrie 1951, iar ultima oară înainte de prazn, mi se pare
în luna Martie 1953.

Întrebare: Cu ce scop Te-a vizitat sora Dlak?

Răspuns: Vizitele ei erau exclusiv de natura
familiaară, a adus ceva rochie și rugămie fetiței mele, pe care
a iubit-o mult, de cînd cîl timp am stă la Biala, a fost
seară cîntăta mai mult de Săsa.

Întrebare: Ce dimuți ai avut pe ocazia acestor
întîlniri?

Răspuns: Nu s'a discutat nimic deosebit.

Semnătura,

Birtan, Aurora

Urmare: in afara de chestiunile noastre familiare. După cele ^{mai} amintite, cu ocazia ultimei sale vizite la noi, sora mea m-a spus că liederul Nicolae se găsește la canal și în curând va veni acasă; și că aceasta a călătorit de la soție lui liederul, cu care s-a întâlnit în rom. Gata.

Interbare: Ce a mai spus sora tăle despre liederul sau despre alte persoane?

Răspuns: În afara de ceea ce am arătat, mai puțin, nu m-a spus nimic.

Interbare: De ce nu spui adică? Organul de ambeta cunoscut o serie de fapte pe care Dta le ascunde. Orice minime a tăle de a ascunde adevarul, e simțită. Poate ce al; mai discuta cu sora tăle?

Răspuns: După câte mi reamintesc, în timp ce am stat de vorbă cu, sora mea și sora mea — nu pot preciza la care din întâlnirile noastre — sora mea m-a amintit că dăduse la mai ascuns unele lucruri la un celtărean numit Evemia Girma din com. Gata.

Interbare: Ce obiecte au fost ascunse de sora tăle la Evemia Girma?

Răspuns: Nu știu ce a ascuns sora mea la Evemia Girma, dar știu precis că a ascuns acolo ceva de oarece a vorbit despre aceasta.

Interbare: Dacă al; vorbit despre aceasta cu sora și cu sora tăle, cum e posibil să nu știu ce ascunde a fost ascuns acolo?

Răspuns: Nu știu, sora mea a spus numai că a ascuns unele lucruri, dar n'a spus ce.

Interbare: De ce a mai vorbit sora tăle în ocazia vizitelor sori tăle?

Răspuns: În afara de ce am arătat

Semnătura,

Birtan Aurore

Urmare: eu nu am mai simțit alte lucruri.

Prezentul proces-verbal de interogatoriă supă
re laam celălalt învânt cu învânt și corespunde răspunsuri pe cele
declarații de mine și puțin și scumbe

Inchetații

Scumbeții:

Căpitan de Securitate:

Procuror Gurog

Weiss Ludovic

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1895
în Mătrnicul Mic raionul Lugoj, fiica lui EUTIMIU și SOFIA, căsăto-
rită, are 1 copil, casnică, domiciliată în Cluj str. Grădinilor 15.

20 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 9,40

" s'a terminat " 11,30

Intrebare

În procesul verbal de interogatoriu din Mai 1953 ai
arătat că UDRESCU NICOLAE și LAIE v'a vizitat la Cluj. Cu ce
scop va vizitat el?

Răspuns

După cum am arătat în procesul verbal de interogator
anterior într'adevăr N.UDRESCU ne-a vizitat, venind împreună cu
sora mea, însă fără vreun scop deosebit. El a venit s'o conducă
pe sora mea și în același timp ca să consulte la clinică pe un
specialist de ureche.

Intrebare

Cât timp a stat N.UDRESCU la voi?

Răspuns

N.UDRESCU a stat la noi o zi și o noapte, după care
s'a reîntors acasă la bata împreună cu sora mea.

Intrebare

Ce a discutat N.UDRESCU cu soțul și cu dta cu ocazia
acestei vizite?

Răspuns

El a discutat mai mult cu soțul meu și a vorbit mai
ales despre pădurari, foști subalterni ai soțului meu arătând
unde se găsesc în serviciu și cu ce se ocupă.

Intrebare

Despre cari pădurari a vorbit UDRESCU cu soțul d-tale?
Precizează mai clar pe cine l-a amintit și ce a vorbit despre
fiecare.

./.

ss/BIRTASU AURORA

Răspuns

Mă știu nominal despre cari pădurari au vorbit, dar, după câte am desprins din discuțiile lor, mi-am dat seama că ei vorbesc despre pădurari și despre locul de muncă al fiicăruia. De altfel eu n'am auzit convorbirea lor, deoarece m'am dus la piață după târgueli și după ce m'am întors am gătit în bucătărie, iar ei au stat de vorbă în odăe.

Întrebare

Ce ți-a arătat soțul d-tale despre discuțiile sale cu N. UDRESCU?

Răspuns

Soțul meu nu mi-a spus nimic despre discuțiile sale cu N. UDRESCU, nici atunci, nici mai târziu.

Întrebare

Care sunt motivele, pentru care d-ta ascunzi adevărul?

Răspuns

M'am născut motiv de a ascunde adevărul și nu pot arăta altceva organelor de anchetă, decât ce cunosc.

Întrebare

Când LIVIA sora d-tale a fost la Cluj împreună cu UDRESCU, ce ți-a vorbit despre acesta?

Răspuns

Atunci ea nu mi-a spus nimic deosebit despre N. UDRESCU, însă am vorbit despre el cu o altă ocazie, despre care discuție am mai amintit într-o declarație precedentă, sora mea LIVIA mi-a povestit între altele, că la Bata, au venit la domiciliul ei niște soldați care au ocupat o cameră, în care au instalat ceva aparate. Aflând despre aceasta, UDRESCU a mers la sora mea și a rugat să-i facă posibil ca să vadă aceste instalații. Sora mea însă n'a cutezat să-i arate și l-a refuzat.

Întrebare

Ce fel de aparate erau instalate în casa soriei d-tale și cine le-a instalat? Arată cu mai multă claritate?

Răspuns

Sora mea nu mi-a spus nimic despre acele aparate și nici nu mi-a explicat ce erau acelea.

Ea spus doar atât, că ele erau instalate de soldați și UDRESCU N-ar fi vrut să vadă ce sunt acelea.

Întrebare

Când ți-a spus aceasta sora d-tale și cu ce scop?

./.

ss/BIRTASU AURORA

Răspuns

231

Sora mea, LIVIA, mi-a spus aceasta, cu ocazia unei vizite făcute la noi la Cluj, după ce a fost arestat UDRESCU. Ea mi-a spus că N. UDRESCU a fost arestat fiind implicat într'un complot despre care nu ştie mai mult şi că îi pare bine că nu-i dăduse voie să intre în casă pentru a vedea aparatele instalate de armată, pentru că s'ar fi putut afla acest lucru şi atunci ar fi avut şi dânsa neplăceri.

Întrebare

Ți-a mai vorbit şi altceva sora d-tale?

Răspuns

Sora mea nu mi-a vorbit nimic altceva, decât chestiuni familiare.

Întrebare

Ți se atrage atenția să spui adevărul deoarece ați mai vorbit şi despre altele. Nu crezi că orice negare e inutilă?

Răspuns

Recunosc că am mai avut cu sora mea şi alte convorbiri în afară de cele arătate de mine în procesele verbale de interogatoriu de până acum.

Întrebare

Arată, ce au fost acele discuții cu sora d-tale, LIVIA, pe care le-ai ascuns până acum?

Răspuns

Cu ocazia ultimei sale vizite la noi la Cluj, în Martie 1953, îmi reamintesc precis că ea spunea soțului şi mie, că CIZMAS GHEORGHE şi MOTOCU - la care soțul meu a ascuns arme - a venit la dânsa şi a spus că nu mai poate ține ascunse la el armele deoarece autoritățile caută armament ascuns şi s'a publicat că toți acei, cari dețin arme şi nu le predă autorităților, vor fi aspru pedepsiți. Fiindu-i frică să mai țină armele le-a predat sorei mele LIVIA, care le-a ascuns în podul casei sale, acolo unde mai erau şi celelalte obiecte, cum am mai arătat.

Întrebare

Câte arme erau ascunse de soțul d-tale la CIZMAS GH. şi când le-a ascuns acolo?

Răspuns

După cât ştiu eu erau 2 arme, 1 flandert şi 1 pistol. Nu pot preciza când a fost ascunse armele de soțul meu la CIZMAS GH - eu am luat cunoştință despre acesta ulterior - când sora mea a vorbit despre ele cu soțul meu şi cu mine.

./.

ss/BIRTASU AURORA

Intrebare

Ce au mai fost ascunse de soful dtale la CIZMAS GH.?

Răspuns

M'am cunosțință ca să fi ascuns și alte obiecte la CIZMAS GHEORGHE și MOTOCU.

Intrebare

Ce legături avea soful dtale cu CIZMAS GH. și cine era acesta?

Răspuns

Nu cunosc legăturile sofului meu cu CIZMAS GH. și MOTOCU, dar știu că îl cunoștea bine. CIZMAS GH. este un țăran sărac din comuna Bata.

Intrebare

Soful dtale unde a mai avut arme ascunse?

Răspuns

Nu mai știu de alte arme ascunse, însă îmi amintesc de o discuție a lui avută cu IAVORSCHI, fostul administrator al baronului STARCEA.

Intrebare

Ce fel de discuție a avut loc între soful dtale și IAVORSCHI?

Răspuns

După câte-mi amintesc, într-o zi IAVORSCHI - mi se pare în anul 1948 - a venit la noi, încă la Bata. Din convorbirea sa cu soful meu, mi-a atras atenția, că IAVORSCHI îl întreba, ce face cu cele trei arme care sunt ascunse la domiciliul său (a lui IAVORSCHI) deoarece el trebuie să se mute într-o casă nouă și îi e frică să nu se observe armele cu ocazia mutării.

Intrebare

Soful dtale a ascuns armele la IAVORSCHI?

Răspuns

Bu nu știu ale cui erau armele și cine le-a ascuns. Bu redau numai ceace am auzit din convorbirea lor.

Intrebare

Ce legătură era între soful dtale și IAVORSCHI?

Răspuns

Ei erau în relații bune, deoarece amândoi erau salariații lui STARCEA și prin urmare s'au întâlnit destul de des. Mai mult decât aceasta, nu pot preciza, nu știu nimic mai mult despre legăturile lor.

./.. se/BIRTAȘIU AURORA

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am
citit alături cu alături și corespunde cu cele declarate de mine
și sursele și sursele.

Amplasat:
cpt. de Securitate
Valer Iudău

ss/STANISLAV ATUȘA

Proces-Verbal de interogator

Arestat ca Spitalni furca numele la 31 Ianuarie 1953 in
Mălnicul Viei raionul dugoj, frca lui Eulmii si Sofia, caracter, are
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
1. copil, casnică, domiciliul în Cluj. St. Episcopilor nr 15.

20 Mai 1953.

Orașul Spureș.

Interogatoriul a început la ora 9 și 10 min.

" s'a terminat la " 11 și 50 "

Intrebare: În procesul verbal de int. din Mai 1953 ai arătat
că Udrescu Vișoi ai laie Va vizitat la Cluj. Cu ce scop
te vizitat el?

Răspuns: După cum am arătat în procesul verbal
de int. anterior în bachvar V. Udrescu me a vizitat, venind împreună
cu sora mea, însă fără vreun scop de scrib. - El a venit să con-
dura pe sora mea, și în acelaș timp sa să consulte la clinică
pe un specialist de ureche.

Intrebare: Cat timp a stat V. Udrescu la voi?

Răspuns: V. Udrescu a stat la noi o zi și o
noapte, după care s'a reîntors acasă la gata împreună cu sora mea

Intrebare: Ce a discutat V. Udrescu cu sotiul și cu
ela pe ocazia acestei vizite?

Răspuns: El a discutat mai mult cu sotiul meu
și a vorbit mai ales drept procedurari, forță reabilitării și stabilirii meu
având mereu pe găin pe serviciu și cu ce se ocupa

Intrebare: Drept care procedurari a vorbit Udrescu
cu sotiul stă? Prezintă mai clar pe care l-a amintit și ce

Semnătura,

Bortan Aurora

Urmare: a vorbit despre furiare.

Răspuns: Tu, plus nominal despre care pădurari au vorbit, dar, după căle am desprins din discuțiile lor, mi-am dat seama că ei vorbesc despre pădurari și despre locul de muncă al furiarilor. De altfel eu n'am avut convorbirea lor, de carese m'au dus la piață după târguri și după ce m'am întors am găsit în bucatărie, iar ei au stat de vorbă în odă.

Întrebare: Ce li-a arătat totuși statul despre discuțiile sale cu V. Udrescu?

Răspuns: Totuși meu mi-a spus nimic despre discuțiile sale cu V. Udrescu, nici atunci, nici mai târziu.

Întrebare: Care sunt motivele, pentru care s'a amuzat activarul?

Răspuns: Văm nimic motive de a amuzat activarul și nu pot arăta altceva organelor de anchetă, decât ce amuzat.

Întrebare: Când Livia s'a stată a fost la obșji împreună cu Udrescu, ce li-a vorbit despre asta?

Răspuns: atunci ea mi-a spus nimic dintr-un discurs despre V. Udrescu, însă am vorbit despre el cu o altă ocazie, despre care discuții am mai amintit într-o declarație precedentă, sora mea Livia mi-a povestit într-o altă, că la Gata, am venit la domiciliul ei și s'a solțat, care au ocupat o cameră, în care au instalat ceva aparate. Afându-se despre aceasta, Udrescu se mers la sora mea și a rugat să-i facă posibil să se vadă aceste instalații. Sora mea însă n'a putut să-i arate și l'a refuzat.

Întrebare: Ce fel de aparate erau instalate în casa sori Livia și cum le-a instalat? Bate pe mai multe clarități.

Răspuns: Sora mea mi-a spus nimic despre aceste aparate și nici nu mi-a explicat ce erau acestea.

Semnătura,

Deținuț Aurora

Urmare: Ea spus doar alt, ca se erau instalat de soldati. ²³⁵
 Udrescu V. ar fi vrut sa vada ce mult arde.

Intrebare: Caut ti-a spus aceasta rosa stala si
 eu ce zic?

Raspuns: Iosia mea, Livia, mi-a spus aceasta, cu
 orare unei vizite facute la noi la Bluj, dupa ce a fost arestat
 Udrescu. Ea mi-a spus ca V. Udrescu a fost arestat fiind implicat
 intr-un complot degen care nu s-a mai mull si ca ii pare bine
 ca nu-i daduse voie sa intre in casa pentru a vedea aparatele
 instalate de armata, pentum s'ar fi putut afla acest lucru si atunci
 ar fi avut si dăusa neplăcere.

Intrebare: Ti-a mai vorbit si altceva rosa stala?

Raspuns: Iosia mea nu mi-a vorbit nimic
 altceva, decat chestiuni familiare.

Intrebare: Ti se abate atentia sa spui adevarul
 deoarece ai mai vorbit si despre altceva. Te crezi ca ai ce
 negare e mult la?

Raspuns: Deunose sa am mai avut cu rosa
 mea si alt convorbiri, in ofara de pake aratare de mine
 in promiscu verbale de interogatori de pama crum.

Intrebare: Iata, ce nu fost arec discuti cu rosa
 stala, Livia, pe care le-ai ascuns pama crum?

Raspuns: Cu ocarie ultimei pake vizite la
 noi la Bluj, in Martie 1953, imi reamintesc pame ca ea spus
 satului si mie, ca Grimas George din Woloc - la care satul
 meu a ascuns arme - a venit la dăusa si a spus sa nu mai
 poate lua armuse la el armule de oarece autoritate la pama
 armament armur si sa publicat, ca toti mei, pami detin armur
 si nu le pama autoritate lor, Nor fi armur pedepsiti. - Fandu-i
 fura sa mai lina armule le-a pama rosa mel Livia, care
 le-a armur in podul pami pake, arec unde mai erau si

Urmare: altele obiecte, cum am mai aratat.

Intrebare: Cate arme erau amuse de sotul stat la Birmas Gh. si cand le-a amuse acolo?

Raspuns: După cât știu eu erau 2 arme. 1 flaut și un pistol - Nu pot prezenta când a fost amuse unul din cele două la Birmas Gh. - eu am luat cunoștința după oarecând altă dată, când știam că a fost după de eu sotul meu și eu ruine.

Intrebare: Ce am mai fost amuse de sotul stat la Birmas Gh.?

Raspuns: Vam cunoștința că să fi amuse și alte obiecte la Birmas Gh. și totuși nu pot prezenta.

Intrebare: Ce legături avea sotul stat la Birmas Gh. și cine era arestat?

Raspuns: Nu pot prezenta legăturile sotului meu cu Birmas Gh. și totuși, dar știu că îl cunoșteam bine. Birmas Gh. că eu eram șeful comunei Gata.

Intrebare: Sotul stat unde a mai avut arme amuse?

Raspuns: Nu mai știu de alte arme amuse, însă mi amintesc de o discuție a lui avută cu Gavosschi, șeful administrator al baronului Starcea.

Intrebare: Ce fel de discuție a avut la între sotul stat și Gavosschi?

Raspuns: După câte mi amintesc, într-o zi Gavosschi - mine pare în anul 1918 - a venit la noi, în Gata. - Qui cunoșteam să eu sotul meu, mi-a atras atenția, că Gavosschi îl întreba, ce face cu cele trei arme care sunt amuse la domiciliul său (a lui Gavosschi) de care el trebuie să se mulțumească în casa mea și să e fiu să nu se observe armele cu oarecare punctare.

Intrebare: Sotul stat a amuse armele la Gavosschi?

Semnatura,

Birtanin aurora

Urmare:

236
 Păris pruns: Eu nu știu ale cui erau aruncate și nu
 le-a aruncat. Eu vedeam numai că erau amestecate în
Intelectuale! Ce legătură era între rețeta de
 și Javoschi?

Păris pruns: Ei erau în rețetă bune, de carne
 amândoi erau salariați lui Larrea și nu umoreau pe
 nici unul de ochi. Urai mult deosebit era, nu pot să
 nu știu nimic mai mult despre legătură lor.

Procedural proces-verbal de sint. după ce la am
 rețetă înaintă cu înaintă și corespunde cu cele de rețetă de
 și sunt și summe.

Intelectuale:

Capitole de Semnitate:
 Miso-Ludovic

Semnătura:

Intelectuale în Aurora

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1891
în com. Mătnicul Mic, Raionul Lugoj, fiica lui BUTIMIU și SOFIA, cu
domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15

25 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 11

" s'a terminat " 14

Întrebare

În declarația consemnată în procesul verbal de interogator din 14 Mai 1953, dta ai arătat că soțul d-tale a ascuns unele documente și arme în podul casei și că nu mai ai cunoștință de alte lucruri ascunse de el. Așa este, acesta este adevărul?

Răspuns

Nu este acesta adevărul că nu mai am cunoștință, mai cunosc că soțul meu a ascuns și alte arme și documente, însă n'am cutreat să spun adevărul, deoarece n'am vrut să îngreuez situația soțului meu.

Întrebare

Arată tot ce cunoști dta despre orice lucru ascuns de soțul d-tale și de alții?

Răspuns

Îmi aduc aminte că prin luna August-Septembrie 1947 soțul meu a venit acasă având în servietă ceva documente secrete înveluite în hârtie și m'a întrebat unde să le ascund și cum era în apropiere d-taia de pază le-a băgat acolo, cesa să fi făcut cu ele nu știu.

În jurul zilei de 10 Ianuarie 1947, soțul meu a lipsit de acasă 6 zile, fiind reținut la o conferință administrativă a domeniului în com. Bulci. N'a venit acasă din cauză că ședințele durau până târziu seara și începea dimineața iar. În ziua de 7 Ianuarie 1947 soțul meu a venit acasă și mi-a spus că a terminat conferința și că a sosit ceva arme la Bulci. Ce arme, numărul lor și de unde au sosit, nu mi-a spus și nici nu l-am întrebat. În 10 Ianuarie, a venit seara târziu acasă și l-am

./.. ss/BIRTASIU AURORA

Întrebat unde a fost, iar el mi-a spus că s'a transportat armele dela Bulci în pădure unde le-a ascuns în grădina de lopătari, Sulniț și la Drăgănuș. Eu am întrebat multe, iar el mi-a răspuns că a ascuns 560 bucdăți. Atunci mi-a spus că la ajutorat IAVORSCHI ADOLF, VICTOR ARDELEAN, UDRESCU NICULAE, MAGDA GHEORGHE și EFTIMIE HALDEA.

În jurul zilei de 26 Ianuarie 1947 a venit la noi acasă IAVORSCHI, cu ceva chestiuni de serviciu și atunci a amintit iar de arme, că le-au ascuns și că e bine că s'au scăpat de ele. Cu această ocazie și IAVORSCHI a repetat că sunt 560 bucdăți de arme.

Întrebare

De alte lucruri ascunse mai ai cunoștință?

Răspuns

Mai știu că IRIMIA JURMA a avut ceva ascuns la el nu știu ce anume, soțul meu mi-a spus că e ceva lingerie.

Întrebare

Arată anchetei dacă în cele declarate mai sus ai spus adevărul, dacă ai făcut vreo exagerare sau dacă ai omis ceva în legătură cu ascunderea unor lucruri despre care ai cunoștință.

Răspuns

N'am făcut exagerări și nu mai am cunoștință despre alte lucruri ascunse.

Întrebare

Soțul d-tale susține că d-ta n'ai nici o cunoștință despre faptul că el ar fi ascuns arme în pădure.

Răspuns

Ba da, a discutat, cum să nu bărbatul meu a discutat cu mine, în seara aceleiași zile când a sosit armele și atunci când le-a ascuns. Îmi mențin declarația este purul adevăr și dovedesc despre cele ce am declarat cu sora mea LIVIA CIUCA, DEAC TRAIAN, soția preotului POPESCU, MARIA și cu preotul POPESCU GHEORGHE cu care am discutat aceste chestiuni cu fiecare în parte spunându-le ce a făcut soțul meu și IAVORSCHI pentru baronul STARCEA.

Întrebare

Arată anchetei amănunțit ce discuții ai avut cu sora d-tale în această privință?

Răspuns

La vreo două luni după ce armele au fost ascunse și după ce m'am reîntors dela Cluj unde fusesem cu fetița la

- - -
clinică pentru consultare și fiind vorba că trebuie să-i facem
un corset pentru susținerea pieptului și spatelui întrucât suferă
de scolioză, necăjită de grija fetiței, i-am arătat surorii
mele că nu-i de ajuns acest necaz, trebuie să am și grija so-
țului meu întrucât își perecolitează viața și libertatea pentru
baronul STARCEA, arătându-i că a dus o cantitate mare de arme
în pădure și le-a ascuns în diferite locuri în pădure și arme
i-am spus armele sunt ascunse în grădina de lopătari, Sulniț și
Drăgănuș. I-am mai spus că cu aceste arme ei plănuiesc un complot
împotriva statului pe când vin americanii. Sora mea a pus mâna
la urechi și m'a rugat să nu-i mai spun nimic că nu vrea să aibă
cunoștință despre nimic.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt
și am constatat că corespunde în întregime cu cele declarate,
pentru care îl susțin și semnez.

Lt. Maj. de Sec.
G. Rujan

es/BIRTASIU AURORA

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Prisutiu Aurora, născută la 21 Ianuarie 1895
 în Com. Mătrău Mic, Raionul Lugej, fida lui Burtimire
 și Sofia, cu domiciliu în Cluj Str. Grădiniilor Nr. 15.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25. Mai 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 11 și min.

„ s'a terminat la „ 14. și „

Intrebare: În declarația consemnată în procesul
 Verbal de Interogator din 14 Mai 1953 Stă ai
 pretut că sotul Stăle a ascuns unele documente
 și prime în pachet puse și că nu mai ai cunoștință
 de alte lucruri ascunse de el. Așa este, acesta
 este adevărul?

Răspuns: Nu este acesta adevărul că nu mai am
 cunoștință, mai punase că sotul meu a ascuns și
 alte unele documente, însă n'am putezut și spun
 adevărul, deoarece n'am vrut să îngreuez situația
 sotului meu.

Intrebare: Areati tot ce știți Stă despre or ce
 lucru ascuns de sotul Stăle și alți.

Răspuns: Mi aduc aminte că prin luna August-septi-
 mbrie 1948 sotul meu a venit acasă având în posesia ceva
 documente secrete învaluite în hârtie și m'a întrebat
 unde și de ascund și cum era în apropiere cloacă
 de poie lăa băgat acolo, ce sa făcut cu ele nu

Semnătura,

Prisutiu Aurora

Urmare: stin.

În jurul zilei de 10 Ianuarie 1948, satul meu a lipsit de acasă 6 zile, fiind returnat la o conferință administrativă a domeniului în Com. Bulei. Nu venit acasă din cauza că pedintele durau până târziu seara și începuse dimineața ior. În ziua de 7 Ianuarie 1948 satul meu a venit acasă și mi-a spus că a terminat conferința și că a sosit seara prime la Bulei. El prime, neimacul lor și de unde au sosit nu mi-a spus și nici nu l-am întrebat. În 10 Ianuarie, a venit seara târziu acasă și l-am întrebat unde a fost, iar el mi-a spus că se transportat primele dela Bulei în Gădure unde l-a așezat în grădina de lopătari, Sulfrit și la Prăgonul, Eu am întrebat multe ior el mi-a răspuns, că a așezat 560 bucăți, Atunci mi-a spus că la apărut Iavoroschi, Adolf, Victor Ardellan, Habrescu Niculaie, Nagda Ighorgha și Gheorghe Hăldea.

În jurul zilei de 16 Ianuarie 1948 a venit la noi acasă Iavoroschi, cu ceva chestiuni de serviciu și atunci pe pînă ior de prime, că l-a așezat și că e bine că s-a scapat de el. Cu această ocazie și Iavoroschi a repetat că sunt 560 bucăți de prime.

Întrebare: De alte lucruri ascunse meu și cunoștinții

Răspuns: Mai stin că Trinie Germania a avut ceva ascuns la el și stin ce sume, satul meu mi-a spus că a ceva lingerie.

Întrebare: Avete anchete dacă în zile declarate mai sus ai spus adevarul, dacă ai făcut vreo exagerare sau dacă ai omis ceva în legătură cu președinte

Semnătura,

Dimitrie Aurore

Urmare: unor lucruri, despre care ai cunoștința

Răspuns: Nam făcut exagerări și nu mai cunoștința
despre alte lucruri, precum.

Întrebare: Sptul stăte susține că ^{sta} năi nici o cunoș-
tință despre faptul că el ar fi așezat arme în pădure.

Răspuns: În da a discutat, cum și nu birbatul meu
a discutat cu mine, în sora aceluia, pând a sosit
armele și atunci pând lea așezat. În mențion declarativ
este primul aolevar și dovadă despre pând ce am
declarat în sora mea Livia Cîmău, seacă Traian, soția
prezidentului Popescu, Maria, și cu președintele Popescu Gheorghe
cu care am discutat, aceluia pândtini cu fiu care importă
munănoile și o făcut sptul meu în Jovorochia pentru
coronul Stăreca.

Întrebare: Așată anchetă amănunțit ce discutați și
auit cu sora stăte în pândtă pândtă.

Răspuns: Ca vreo două luni după ce promisi au fost
așezate, și după ce mam pândtă de la Cluj unde
fusesem cu fetița la Clinică pentru consultare, și
fiind vorba că trebuie săi facem un corset pentru
sustinerea pândtului și spândtului intrinsec și feri de
Kaliopă, năcăpita de grija fetiței, iam așezat sora
mea că năi ple apăs acest necof, trebuie să
am și grija sptului meu intrinsec, și pândtă
viată și libertatea pentru coronul Stăreca, așată-
ndu-i și o dus o pândtă mare de pândtă în pă-
dure și lea așezat în diferite locuri în pădure.
și anume iam spus armele sunt așezate în grădina de
Lăpători, Sălnit și Drăgăniș. Iam mai spus că au
așezat arme și pândtă, un corset impândtă
stăutului pe pândtă vin american. Sora mea a pândtă

Semnătura,

Birtas in Aurora

Urmare: la urechi si mica puzut sa nusi mai spun nimic
ca nu vreu sa ai la puterinta desfer nimic

Prezentul proces verbal l'am petut puvant
cu cuvint si am constatat cu corespunde in
intregime cu jile declarate pentru care il sustin
si semnez

Birtasir Auraro,

El Maj de Ace.

guzans

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie
1895 în com. Mătnicul Mic, Raionul Lugoj, fiica lui EUTIMIU și SO-
FIA, domiciliată în Cluj str. Grădiniilor 15.

27 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 14

Intrebare

Arată anchetei tot ce ai discutat cu soțul tău
între anii 1946-1953 în legătură cu acțiunile lui STARCEA și
alții.

Răspuns

În vara anului 1950 a venit UDRESCU NICOLAE cu sora
mea LIVIA la Cluj la noi acasă. Cu această ocazie UDRESCU a po-
vestit de cele întâmplate acasă, care din pădurarii baronului
au rămas și care au fost dați afară, în timpul discuțiilor eu
mi-am văzut de treabă la bucatăria, iar ei toți trei au discutat
până seara pe la orele 20, când UDRESCU și sora mea au plecat
din Cluj. Imediat a doua zi după ce fetița plecase la gimnasti-
că, soțul meu mi-a povestit, că sa descoperit o organizație în
care este și el amestecat, un maior, un plutonier a căror nume
nu-l știu și deasemenea mai sunt și alții și anume UDRESCU
NICOLAE, care a venit la noi să mă anunțe despre această che-
stiune. Apoi mi-a spus această organizație avea un post de radio
emisiune clandestin în com. Birchis, la cine nu mi-a spus. Apoi
mi-a spus că organizația este înființată de baronul STARCEA
și că baronul STARCEA l-a forțat pe el să se ocupe cu angaja-
rea oamenilor în această organizație. Eu m'am speriat, iar el
mi-a spus că mi-a comunicat aceasta ca să știu că el nu este
vinovat și că s'a angajat în această afacere numai forțat de
baron. După aceasta mi-a comunicat, că a angajat câțiva oameni
prin UDRESCU NICOLAE și LAIE pe cine anume și câți anume nu
mi-a spus, ba da îmi aduc aminte că soțul meu mi-a spus că a
angajat vreo 8 persoane.

./.

ss/BIRTASIU AURORA

- -

Tot în același zi soțul meu mi-a spus că trebuia să înarmez oamenii care erau angajați în această organizație și le-a și dat ceva arme dintr'un loc din cele trei locuri unde avea armele ascunse, după aceasta mi-a spus că UDRESCU ia spus că o parte sunt arestați și că UDRESCU a fost căutat ocaș, mi-a mai spus că UDRESCU ia spus că el merge să se predea la Securitate.

Soțul meu mi-a mai spus că legăturile le avea prin corespondență cu PETRU BALINT din Timișoara care a fost funcționar la Percepția Birchiș. Ce legături nu știu că avea cu acesta, însă știu că și PETRU BALINT făcea parte din organizația lor.

Mi-a mai spus că a avut legături cu organizația despre care mi-a vorbit în anul 1950 cu PETRU BOGDAN și IAVORSCHI ADOLF.

Vestile care se transmiteau nu mi le-a spus, deoarece el era însărcinat numai cu angajarea oamenilor și cu plata lor. Cum se făcea plata și prin cine nu mi-a spus.

Soțul meu mi-a mai spus că s'a întâlnit personal cu GH. NECULITA, cu ing. FATU, MARIAN, PETRU BALINT, cu TRAIAN DEAC aceasta după arestarea baronului STARCEA, de câte ori s'a întâlnit cu aceștia nu știu.

Mai mi-aduc aminte că am aflat în discuțiile cu soțul meu următoarele chestiuni.

-Înainte de a fi arestat baronul, soțul mi-a spus că unul dintre prietenii lui BUZESTI a fugit în străinătate.

În 1947 când a început să se facă arestări la București în legătură cu țărăniștii -soțul mi-a spus că STARCEA a primit o telegramă dela București cu următorul conținut: "...sisteză orice activitate".... După ce a primit această telegramă baronul a stat 3 zile în castel fără să iasă afară din camera sa unde mi-a spus soțul că scrie ceva.

Tot în acest timp soțul meu mi-a spus că STARCEA la întrebat dacă el STARCEA s'ar putea ascunde de autorități în peștera din pădure, la care soțul ia răspuns că este imposibil să se ascundă în peșteră.

Tot în 1947 a sosit la Bulci o secretară a lui STARCEA pe care găsise angajase la București. Aceasta a stat vreo 3 săptămâni și a plecat la București cu motivul că își aduce ceva haine, la plecare STARCEA ia dat o scrisoare, soțul meu mi-a spus pentru cine nu știe și ea nu s'a mai reîntors.

În toarna anului 1946 soțul mia spus că a luat masa la STARCEA împreună cu ceva atașați dela Legatia Americand
ss/BIRIASIU AUREA

și că baronul STARCEA la spus separat că are asigurare la d-nea TRUȘIAN, că atunci când va fi cazul, STARCEA să fie ajutat cu aer ca să poată activa și să facă rebeliune împotriva regimului.

Mai știu că un schiop și înod doi bucureșteni, au fost la Bulci în iarna anului 1946-1947 și că aceștia au făcut rebeliunea împreună cu STARCEA și cu noi, îmi aduc aminte de un singur nume POGONIANU pe ceilalți nu știu cum îi cheamă. Soțul meu mi-a spus că s'au închis în cameră și au ținut gedințe secrete, la care a participat și soțul meu, celălalt a discutat nu mi-a spus.

Tot în 1946 iarna, soțul meu mi-a spus, că baronul are planuri fantastice de organizarea unei rebeliuni și anume că: urmează să transforme Castelul dela Bulci într'un arsenal de război și grajdurile să le transforme în fabrică de salam.

Să aibă mult material uman, înzestrat bine cu echipament și armament care să corespundă necesităților, ca să poată face față oricărui atac.

Mi-a spus că rebeliunea trebuia să înceapă la sosirea trupelor anglo-americane și că baronul STARCEA va da directivele când și cum să înceapă rebeliunea.

Intrebare

Ancheta îți cere să arăți ce alte discuții ai avut cu soțul d-tale în legătură cu acțiunile sale, ale lui STARCEA și alții?

Răspuns

Soțul mi-a mai spus că baronul este conducătorul organizației, NEULITA GHEORGHE cu supravegherea aprovizionării, soțul meu trebuia să se ocupe cu organizarea oamenilor, IAVOR-SCHI ADOLF și BOGDAN PETRU la fel, nu țin minte denumirea despre care soțul meu mi-a spus că o are fiecare.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu pănă și am constatat că el conține în întregime cele declarate, pentru care îl susțin și semnez.

Lt. Maj. de Securitate
G. Rujan

ss/BIRTASIU AURORA

Proces-Verbal de interogator

Arestat - a Prieteniei Aurora, născută la 21 June-
arie 1895, în com. Mătronicul Mic Boromul Lungu - fieu
 lui Eutimiu și soția, domiciliată în Cluj Str. Grădinarilor 11-
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

27 Mai

1953

Orașul

București.

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

„ s'a terminat la „ 19. și „

Intrebare: Arată anotându-te pe și discutat
pe satul Stale între anii 1946-1953 în legătură
cu petiunile lui Stăneanu și alți.

Răspuns: În vara anului 1950, a venit Udrescu
 Niculaie cu sora mea ^{Ligia} la noi acasă.
 Cu această ocazie Udrescu a povestit de rele
 întâmplări acasă, care din pădurarii boromului
 au rămas și pe care au fost dați afară, în
 timpul discuțiilor eu mi-am văzut de treabă cu bucuria
 lor și totuși trei au discutat și cu sora pe la
 orele 20: când Udrescu și sora mea au plecat
 din Cluj. Imediat a doua zi după ce s-a
 plecat de la Gimnastică, satul meu mi-a povestit, că
 se descoperise o organizație în care este și el
 amestecat, un maior din plutonier și căror
 nume nu știu și deasemenea mai sunt și alți
 și anume Udrescu Niculaie, care a venit la
 noi și mi-a povestit despre această chestiune.

Semnătura,

Birtan Aurora

Urmare: Apoi, mia spus aceasta organizatie avea un post de radio emisie clandestin in Com. Pirehis, la care nu mia spus. Apoi mia spus ca organizatia este infintata de baronul Starecu si ca baronul Starecu la fortat pe el sa si prece pe angajarea oamenilor in aceasta organizatie. Cu mare sperant, dar el mia spus ca mia comunicat aceasta la sa stin ca el nu este vinovat si ca sa angajat in aceasta afacere numai fortat de baron. Dupa aceasta mia comunicat, ca s angajat cativa oameni prin Udrescu Niculaie fratele pe care anume si fatis anume nu mia spus, la da mi aduc pinte ca sutul meu mia spus ca s angajat trece 8 persoane.

Fat in aciont, sutul meu mia spus ca trece sa insumeze oameni care erau angajati in aceasta organizatie si lea si dat ceva arme dintrun loc din cele trei locuri unde avea armele ascunse, dupa aceasta mia spus ca Udrescu ia spus ca o parte sunt arestati, si ca Udrescu a fost cautat peasi, mia mai spus ca Udrescu ia spus ca el mergea sa se prefaca la securitate.

Sutul meu mia mai spus ca legaturile de avea prin corespondenta cu Petru Bolint din Timisoara pare a fost functionar la Perceptia Pirehis. Ce legaturi nu stin ca avea cu aceasta insa stin ca si Petru Bolint facea parte din organizatia lor.

Mia mai spus ca s avut legaturi cu organizatia

Semnatura,

Britasir Aurora

Urmare: despre care mii vorbit in anul 1950 cu Petru Boydan si Tavoroschi Adolf.

Vestile care se transmiteau nu midea spus, deoarece el era insurcintat numai cu angajarea oamenilor si cu plata lor. Cum se facea plata si prin cine nu midea spus.

Satul meu miza mai spus ca me intalnise personal cu Ghe Neculita, cu Ing. Fătu, Marian Petru Bulint, cu Traian Secu, aceasta dupa arestarea baronului Storcea, decati ori se intalnise cu acestia nu stiu.

Mai miadus aminte ca am aflat in discutile cu satul meu semnatorele chestiunii:

- Inamta de a fi arestat baronul satul miza spus ca un dintre pretorii lui Bucuresti a fugit in strainitate.

In 1948 pinda a inceput sa se faca arestari la Bucuresti in legatura cu taranisti. Satul miza spus ca Storcea a primit o telegrama de la Bucuresti cu urmatoarea continut: "Sistati orice activitate..." dupa ce a primit aceasta telegrama baronul a stat 3 zile in pustul fara sa coasa afara din camera sa unde miza spus satul ca seica era.

Tot in acest timp satul meu miza spus ca Storcea la intalbat daca el Storcea vor putea asunde de autoritate in pestera din padure, la care satul i-a raspuns ca este imposibil sa se ascunda in pestera.

Tot in 1948. A sosit la Bucuresti o necutoara a lui Storcea pe care si o angajase la Bucuresti, aceasta a stat vreo 3 saptamani si a plecat la Bucuresti.

semnatura.
Dimitrie Aurore

Urmare: la motivul să îmi aduc seva păine, la plecarea Storcea în dat o perioadă, tatăl meu spus că pentru pine nu stă și ea nu să mai revințos.

În Iarna anului 1946 tatăl meu spus că a luat masa la Storcea împreună cu seva aturati. dela deputia americana, și că boronul Storcea în spus raportat la pre asigurare dela Truman, ca ature. când va fi caful, Storcea și fie aputut cu aver ca să poată activa și să făcă rebeliune împotriva regimului.

- Mai știu că un echip și încă doi bucurcșteni au fost la Bulci în iarna anului 1946-1947, și că acestia a făcut Rebelioulul împreună cu Storcea și cu noi, îmi potue aminti de un singur nume Gajoneanu pe călători nu știu cum îi cheamă. Tatăl meu mi-a spus că sau închis în pânză și au ținut sedințe secrete, la fure a participat și tatăl meu, șiace a discutat nu mi-a spus.

Fat în 1946 iarna tatăl meu mi-a spus, că boronul are planuri fantastice de organizare unei rebeliuni și anume că: urmează să transforme Castelul dela Bulci întrun preșonal, de război, și grajdurile să le transforme în Fabrică de Salami.

Să piba mult material uman, înștriat bine cu echipament și armament care să poredpunde necesităților. Ca să poată face față or corui atac. Mi-a spus că rebeliunea treburia să înceapă la pârșirea trupelor anglo americane, și că boronul Storcea va da direcțiile când și cum să înceapă rebeliunea.

Întrebare: Anetuta îți pare să aiute pe alți disuți și sunt cu tatăl stăla în legături activele

Semnătura,
Birtasi Aurora

Urmasare: sau ale lui Storcea in p. 179

La spurs: Satul mia mai spus ca baronul este conducatorul organizatiei, Neculita Georgea se suprasuporta aprovizionarea, satul meu trebuia sa se ocupe cu organizarea pomarilor, Lovorschi Adolf in Boydan Petru la fel, nu tin minte denumirea despre care satul meu mia spus ca o sa fie care.

Prezentul proces verbal lam putet savant cu savant si am constatat ca el pontone in intregime cele declarate pentru care il notam in summa.

Britanu, Aurora

St. Max. de sec.
Ghuzan

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1895
în com. Mătnicul Mic, raionul Lugoj, fiica lui BUTIMIU și SOFIA,
domiciliată în Cluj str. Grăntăilor Nr.15.

27 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 19

" s'a terminat " 24

Intrebare

În declarația consemnată în procesul verbal din di-
mineața acestei zile ai arătat unele discuții ce le-ai avut cu
soțul tău despre acțiunile sale subversive. Ancheta îți cere
să arăți ce alte discuții ai avut cu soțul tău în cadrul
acțiunilor sale.

Răspuns

Mai adaug că soțul meu mi-a spus în cursul anului
1950 după arestarea lui UDESCU, că în cazul când va fi arestat
să-l înștiințez pe BALINT PETRU din Timișoara și să-i spun
numai atât că este arestat. Eu nu l-am anunțat că n'a fost cazul
în 1950, iar în 1953 când a fost arestat soțul meu nu l-am anun-
țat, pentru că nu mi-a trecut prin minte acest lucru și nici nu
mai aveam adresa lui și nici n'am anunțat pe nici unul dintre
ei lor, întrucât soțul meu nu mi-a spus în 1953 să anunț pe ci-
neva și nici nu se aștepta la arestare.

Mai știu că cu BALINT PETRU și cu NECULITA GH. a
purtat soțul corespondență până a murit NECULITA. Scrisorile nu
le citeam deoarece nu-mi dădea voie soțul meu. Scrisorile pri-
mite de la aceștia soțul meu le-a ars. Mai știu că soțul meu a
fost în corespondență cu FILIPOVICI fostul inginer de la Oco-
lul Silvic Lugoj, cu TRAIAN DEAC profesor la Arad. În 1948 DEAC
ia trimis o scrisoare prin poștă pe care nu mi-a dat voie să
o citesc.

În 1950 cu ocazia arestărilor a celor din Birchiș,
soțul meu mi-a spus că baronul STARCEA ia luat soțului meu și
lui IAVORSCHI jurământ "ca în cazul când el baronul nu va mai
fi liber, ei să ia toate măsurile cu posibilitatea împrejură-
./.

se/BIRTASIU AURORA

rilor și să acționeze întocmai angajamentelor lor, în privința rebeliunii. Cu ocazia aceasta eu l-am întrebat "...ce faci MIRCEA, dacă se descoperă armele pe care le-ai ascuns în pădure..." la care MIRCEA mi-a răspuns că nu mă privește și nici nu trebuie să mă interesez și m'a asigurat că nici un om pe lume nu poate da de ele deoarece sunt așa de bine ascunse și mascat locul și că dacă nu vor putea fi întrebuințate vor rămâne acolo definitiv.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate de mine pentru care-l susțin și semnez.

Anchetator:

ss/BIRTASIU AURORA

Lt. Maj. de Sec.

G. Rujan

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat a. Grigorie Aurora, născută la zi 1 ianuarie 1895
 în Com. Mătriciu Mic, Raionul Lugoj, fca lui Eutimie
 și Sofia domiciliată în Cluj, str. Grădinarilor Nr. 15
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

27. Mai

1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și min.

" s'a terminat " " 24 " " 30

Întrebare: În declarația consemnată în procesul verbal din dimineața acestei zile ai arătat unele discuții pe care ai avut cu tatăl tău despre activitățile sale subversive. Anchetă îți faci și ai avut pe alte discuții ai avut cu tatăl tău în cadrul activităților sale.

Răspuns: Mai adaug la tatăl meu mia spus în puroul anului 1950 după arestarea lui Udrescu, că în cadrul când va fi arestat și el înaintea pe Balint Petru din Timisoara și și și spui numai atât că este arestat, tu mi l-ai anunțat că na fost cazul în 1950, iar în 1953 când a fost arestat tatăl meu nu l-am anunțat pentru că nu mia trecut prin minte acest lucru și nici nu mai aveam adresa lui și nici nu l-am anunțat pe nici unul dintre ei dor, întrucât tatăl meu nu mia spus în 1953 și anunt pe cineva și nici nu se aștepta la arestare.

Îscălitura,

Grigorie Aurora

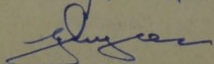
Urmare: Mai stiu ca eu Galint Patru si eu Neculita
4he a purtat satul, corespondenta pana a murit
Neculita. Scrisorile ne le pituim deoarece nu mi
dada voie satul meu. scrisorile primite dela
acelasi satul meu dea prs. Mai stiu ca satul
meu a fost in corespondenta cu Filipovici fostul
inginer dela Ocolul Silvic Lugoj, cu Traian
deac profesor la Arad. In 1948 deac sa trimis
o scrisoare prin posta pe care nu mize plat voie
sa o citesc.

In 1950 cu ocazia prestatilor a elos din
Prichis. Satul meu mize spus ca boronul
Stareca sa luat satului meu si lui Gaborochi
Guermant, ca in euful cand il boronul nu va
mai fi liber, si sa sa toate masurile sa posibili-
tate impunzariilor si sa actioneze intocmai
angajamentelor lor, in privinta reboluniei.
Cu ocazia aceasta eu li-am intrebat, ce
faci Mircea, daca se descopera armele pe
care deati ascuns in padure... la care Mircea
miza sa spus, ca nu miza primeste si miza nu treburis
sa miza interez si miza asigurat ca miza un
om pe lume nu poate da de se deoarece
sunt asa de bine ascunse si maseat locul, si
ca daca nu vor putea fi intrucuintate vor ramane
pelea de finitiv.

Puental proces verbal lam elist purint cu
curant si am constatat ca el contine in intregime
cele declarate de mine pentru carel sustin si
amnez. —

Anchitator

El Hoy de Sec.

localitura.

Martina Aurora

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1895
în com. Mătnicul Mic-Lugoș, fiica lui EUTIMIU și SOFIA, cu domiciliu
în Cluj str. Grădinilor Nr.15.

28 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 19

" s'a terminat " .24

Intrebare

În ziua de 27 Mai dta ai arătat că soțul d-tale ți-a
cerut ca în cazul când el va fi arestat să comunici aceasta lui
BALINT PETRU. Pentru ce trebuia să comunici acest lucru?

Răspuns

Mi mi-a spus pentru ce să comunic acest lucru lui
BALINT.

Intrebare

Cum ți-a spus să-l anunți pe BALINT ?

Răspuns

Mi-a spus să-i scriu o scrisoare și să-l anunț pe
BALINT că el este arestat, în așa fel să nu se bănuiește, adică
să scriu o scrisoare familială.

Intrebare

Pe ce adresă și pe ce nume trebuia să expediezi
scrisoarea?

Răspuns

Scrisoarea trebuia adresată pe numele de BALINT
PETRU într'un cartier din Timișoara nu țin minte numele străzii.

Intrebare

Arată anchetei, când ți-a cerut soțul acest lucru?

Răspuns

În luna Septembrie 1950 după ce a plecat UDRĂSCU
dela noi.

Intrebare

Cu ce ocazie ți-a cerut să-l anunți pe BALINT, des-
pre eventuala sa arestare.

./.

ss/BIRTASIU AURORA

Răspuns

252

A doua zi după plecarea lui UDRESCU, soțul meu mi-a spus că în com. Birchis, a fost descoperită o organizație secretă, că au fost arestați o parte din oamenii din organizație și că urmează să fie arestați și alții, printre care va fi și el, deoarece luase parte la organizarea acestor oameni.

Întrebare

Dar despre vizita făcută de UDRESCU ce ți-a spus, care a fost scopul acestei vizite?

Răspuns

Soțul meu mi-a spus că și UDRESCU este căutat pentru că a făcut și el parte din această organizație și că UDRESCU a venit să-l anunțe despre acest lucru, că el UDRESCU este căutat de Securitate și s'au sfătuit ca UDRESCU să se predea Securității.

Întrebare

Arată anchetei dacă dta cunoșteai mai dinainte despre existența acelei organizații din Birchis?

Răspuns

Nu am cunoscut nimic.

Întrebare

Dar atunci explică dta cum ai primit această știre, când ai aflat că soțul dta este un organizator în cadrul unei asemenea bande?

Răspuns

Această știre m'a îngrozit și ne-am certat, eu i-am spus că ai nenorocit întreaga ta familie, iar el mi-a spus că a fost forțat de baronul STARCEA să intre în organizație și că dacă nu intra, nu putea ca fițița noastră bolnavă, să fie tratată ani de zile la clinici, întrucât ar fi fost dat afară din serviciu și că datorită de părinți de ași salva copilă la făcut să accepte de a intra în organizația secretă a lui STARCEA.

Întrebare

Rezultă că această organizație luase ființă mai demult?

Răspuns

Da luase ființă mai de mult, dar eu nu am știut decât numai în Septembrie 1950.

Întrebare

Dta ai declarat că fițița dta s'a îmbolnăvit în vara anului 1947 și tot dta ai declarat că soțul dta a ascuns împreună cu alții un număr de 560 arme în pădure în Ianuarie 1951.

es/BIRIASIU AURORA

1947 căm explici dta că soțul a motivat activitatea sa criminală cu fetița care era bolnavă, când la data când și-a început activitatea nu avea fetița nimic.

Răspuns.

În 1947 soțul nu mi-a amintit de fetiță ci numai în anul 1950, când mi-a vorbit de această organizație. Se poate ca organizația de care mi-a spus soțul meu să fi luat ființă după ascunderea armelor din Ianuarie 1947. Iar fetița mea s'a îmbolnăvit prin Februarie-Martie 1947.

Intrebare

Arată în continuare ce ți-a spus soțul d-tale în Septembrie 1950, despre rolul său în această organizație?

Răspuns

Soțul meu mi-a spus că era cu angajarea oamenilor și plata lor.

Intrebare

Cine te încredințat această misiune?

Răspuns

Mi-a spus că baronul STARGEA i-a încredințat această răspundere, când, nu știu.

Intrebare

Ce discuții ai avut cu soțul d-tale în privința organizării de către el a acestei organizații.

Răspuns

Soțul meu mi-a spus că a angajat oameni prin UDRESCU, că le-a dat ceva arme, din armele ascunse în pădure.

Intrebare

Ce oameni a angajat prin UDRESCU.

Răspuns

Acest lucru nu mi l-a spus.

Intrebare

Câți oameni ți-a spus că face parte din această organizație?

Răspuns

Nu știu câți oameni făcea parte din organizație. Soțul mi-a spus că a angajat 8 persoane prin UDRESCU.

Intrebare

Despre ce persoane ți-a spus că făcea parte din această organizație.

Răspuns

Mi-a spus că o conduce un maior și un plutonier a căror nume nu mi l-a spus. IAVORSCHI ADOLF și BOGDAN PETRU
ss/BIRTASIU AURORA.

și BALINT PETRU. De alte persoane nu mi-a vorbit.

251

Intrebare

Cum și-a desfășurat activitatea această organizație?

Răspuns

Soțul meu mi-a spus că avea un aparat de radio emișiune, în com. Bîrchiș și că transmitea informații în străinătate.

Intrebare

Arată ce ți-a spus despre fiecare din cei arătați mai sus?

Răspuns

Despre maior și plutonier din organizație, nu mi-a spus nici dacă îl cunosc și nici alte chestiuni în afară de faptul că sunt conducătorii acestor acțiuni.

-Despre UDRESCU NICULAIE mi-a spus numai atât că el soțul meu îl încredințat să angajeze oameni, altceva nu mi-a spus.

-Despre IAVORSCHI ADOLF și BOGDAN PETRU mi-a spus numai atât că erau amestecați în această organizație, ce rol au avut și ce au făcut nu mi-a spus.

-Despre BALINT PETRU soțul meu mi-a spus că acesta face legătura cu organizația, dar cum face această legătură nu mi-a spus și nici cu cine.

Intrebare

Cum se culegea informațiile ți-a spus?

Răspuns

Nu mi-a spus cum se culegea informațiile.

Intrebare

De cine erau transmise informațiile?

Răspuns

Nici asta nu mi-a spus, cum se luora, nimic nu mi-a spus.

Intrebare

Dar armele pentru ce au fost distribuite oamenilor și cum au fost întrebuințate aceste arme.

Răspuns

Nu am nici o cunoștință despre scopul distribuirii acestor arme și nici cum au fost ele întrebuințate.

Intrebare

Ita arăți mai sus că soțul se ocupa și cu plata oamenilor. Ce știi despre acest lucru?

./.

ss/BIRTASIU AURORA

Răspuns

Soțul meu mi-a spus că s'a ocupat cu plata oamenilor din banii Domeniului, când și cum nu mi-a spus și nici după naționalizarea Domeniului, nu mi-a spus de unde mai procura bani.

Întrebare

Ai văzut dta sume de bani la soțul d-tale care să rezulte un plus peste salariu.

Răspuns

N'am văzut.

Întrebare

Dar din ce ați trăit între anii 1949-1951 când el a fost angajat la CFR.

Răspuns

Îmi trimetea fratele meu IULIU ISTIFANESCU domiciliat în com. Bilet-Timigloara, câte 10, 15, și 20.000 lei odată pe lună sau la două-trei luni.

-Soțul meu a primit 100.000 lei dela DRAGOESCU EFTIMIE din com. Bata, acești bani au fost dați lui DRAGOESCU de sora mea și banii au fost ai noștri proveniți de pe pământul pe care îl aveam și după nașina de treerx proprietatea noastră. Când am venit la Cluj am avut oca. 70.000 lei.

Întrebare

IULIU ISTIFANESCU din ce bani vă trimetea câte 10 și 20 mii lei.

Răspuns

Cred că eu sau soțul meu i-am dat sume de bani pentru ai păstra, aceasta în 1949 când am fost noi la el și am stat două-trei săptămâni, după ce am plecat forțat din com. Bata, întrucât sora mea mi-a scris la clinica Cluj unde mă aflam cu fetița, că casa mea fost sigilată și că am au fost să ne ridice să ne ducă undeva, cu domiciliu forțat. În urma acestei știri în loc să plecăm dela clinica din Cluj acasă în com. Bata am plecat la fratele meu.

Întrebare

Dta arăți mai sus că BALINT PETRU făcea legătura cu organizația în care era și soțul d-tale? Arată arheta tot ce cunoști din activitatea acestuia?

Răspuns

Nu cunosc nimic din activitatea acestuia, în afară că corespundea cu soțul meu și care scrisori eu nu le-am citit și nici nu mi-a spus soțul ce conținut avea scrisorile. Scrisorile au fost arse de soțul meu.

Intrebare

Cum au fost arse aceste scrisori?

256

Răspuns

Scrisorile au fost băgate în foc în fața mea în număr de câteva buchii, după ce soțul meu a fost vizitat de UDRESCU NICOLAE. Cu această ocazie eu l-am întrebat ce arde, iar el mi-a spus că sunt scrisori dela NECULITA și BALINT PETRU.

Intrebare

Unde au fost ținute aceste scrisori până în acel moment.

Răspuns

Scrisorile au fost scoase din geamantanul lui.

Intrebare

Cum explici data că pe deoparte soțul ți-a desțînuit întreaga sa activitate, iar pe de altă parte data te interesează de orice în legătură cu el mai ales că avea legături cu o femeie, ca să lași corespondența soțului necitită sau ca cel puțin el să-ți dea explicații.

Răspuns

Eu nu am știut de aceste scrisori până când le-a scos și le-a băgat în foc.

Intrebare

Dar cine primea corespondența acasă?

Răspuns

Soțul meu primea corespondență, când era acasă și era acasă întotdeauna că n'avea serviciu, o singură dată peștoldă am primit eu dela BALINT, când soțul a fost anunțat de acesta că a murit subit bătrânul NECULITA. Menționez că din 1951 n'am mai primit nici o corespondență acasă, decât dela fratele meu și DRAC THAIAN dar acestea nu aveau nici un caracter subversiv ci numai familial.

Intrebare

Arată arhetel, căne este BALINT PETRU și cum s'a strâns relațiile dintre el și soțul d-tale?

Răspuns

BALINT PETRU este un fost funcționar al baronului STARCEA, la îngrășătoria de porci din com. Fratelă-Timișoara și intendent al unui palat din Timișoara proprietatea baronului STARCEA. Raporturile dintre BALINT și soțul meu erau bune și datează încă dinainte de război, până la război și în timpul războiului BALINT venea în casa noastră din când în când și

a fost și după 23 August 1944, odată cu familia lui, dar numai
îmi amintesc anul.

Știu că avea familia în Birchiș și că el a fost
în Birchiș funcționar la Percepție înainte de război și a
fost și funcționar în com. Bata la Notariat unde s'a împrietenit
cu soțul meu.

Întrebare

Mai ai ceva de adăugat la întrebările puse în acest
proces-verbal?

Răspuns

Mai adaug că soțul meu se întâlnea cu BALINT la
Timișoara, când mergea în chestiuni de serviciu.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu vânt cu vânt
și am constatat că el conține în întregime cele declarate,
pentru care îl susțin și semnez.

Anchetator:

Lt. Maj. de Sec.

G. Rujan

ss/BIRTASIU AURORA

Proces-Verbal de interogator

Arestat la Tripteria Aurora, nascuta la 21 Ianuarie 1895
in Com. Malmicul Mic-Buzuj - fca lui Gheorghe si Sofia
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu domiciliu in Cluj Str. Grădinielor Nr 15

28. Mai

1953

Orașul Ancușesti

Interogatoriul a început la ora 19. și min.

„ s'a terminat la „ 24. și „

Intrebare: În ziua de 28 Mai sta ai arătat că satul
stale ți-a cerut ca în seful când el va fi arestat
să comunici aceasta lui Balint Petru, pentru ce
trebuia să comunici acest lucru.

Răspuns: Nu mia spus pentru ce să comunici acest lucru
 lui Balint.

Intrebare: Cum ți-a spus să-l anunti pe Balint.

Răspuns: Mia spus să-i scriu o scrisoare și să-l
 anunt pe Balint că el este arestat, în seful să nu se
 bănuiește, adică să scriu o scrisoare familiară.

Intrebare: Pe ce adresa și pe ce nume trebuia
 să expediezi scrisoarea

Răspuns: Scrisoarea trebuia adresată pe Numele
 de Balint Petru într-un cartier din Timisoara nu
 tin minte numele străzii.

Intrebare: Arată aneastei, când ți-a cerut satul acest
 lucru

Răspuns: În luna septembrie 1950 după ce a plecat

Semnătura,

Birtasur Aurora

Urmare: Udrescu delu Noi.

Intrebare: Cu ce peapie tria scutut hă-l amutit pe
Galint, dupre aventurala sa arestare.

Răspuns: A doua zi dupa plicarea lui Udrescu
satul meu min spus că in pom. Bircis, a fost descoperita
o organizatie secretă, că au fost arestati o parte
din oamania din organizatie si că urmează să fie
arestati si alti, printre care va fi si el, deoarece
huase parte la organizarea acestor oameni.

Intrebare: Dar despre vizita făcută de Udrescu ce tria
spus. Care a fost scopul acestei vizite.

Răspuns: Satul meu min spus că si Udrescu este căutat
pentru că a făcut si el parte din aceasta organizatie
si că Udrescu a venit, hă-l amutit după acest
lucru, că el Udrescu este căutat de securitate si
nu s'afatuit hă Udrescu să se predea securitatii.

Intrebare: Arata anchetii dacă sta punosthai mai
dinainti despre existenta acelei organizatii din Bircis.

Răspuns: Nu am punosthai nimic.

Intrebare: Dar atunci explica sta cum si primit
aceasta stire când si aflut că totul stăle este
un organizator din cadrul unuia asemenea bande.

Răspuns: Aceasta stire ma ingrofit si neam certat,
eu iam spus că si nenorocit intruie tu familie
eor el mia spus că a fost fortut de coronul stăreca
si intre in organizatie, si că dacă nu intra, nu putea
ca fetita noastră bonlucă, să fie tratată ami de
fide la clinici, intrucat or fi fost dat afaire din
serviciu, si că staturia de părinte de ori melva
copila la făcut si accepta de a intra in organi-
zatie secretă a lui stăreca.

Semnătura,

Birtasir Aurora

Urmas: Intrebare: Deputația pe această organizație luase ființă mai demult.

Răspuns: Ea luase ființă mai de mult dor eu nu am știut decât numai în septembrie 1950.

Intrebare: Știu și declară că Fetița ștăle sa îmbolnăvit în vora anului 1948. Și tot știu și declară că șutul ștăle a ascuns împușca pe palti un număr de 560 case în pădure în Ianuarie 1948, cum explici Știu că șutul a motivat activitatea sa criminală cu fete-tă care era bolnavă, când la data când via început activitatea cu orea fete-tă nimic.

Răspuns: În 1948 șutul nu mia amintit de fete-tă. El numai în anul 1950 când mia vorbit de această organizație. Se poate că organizația de care mia spus șutul mia să fi luat ființă după ascunderea armelor din Ianuarie 1948. Tot fete-tă mia sa îmbolnăvit prin Februarie-Martie 1948.

Intrebare: Arată în continuare că tîu spus șutul ștăle în septembrie 1950, după rușul său în această organizație.

Răspuns: Șutul meu mia spus că era cu angajarea oamenilor și plata lor.

Intrebare: Cine ea incredintat acestor miorani.

Răspuns: Mica spus că boșorul Ștăreca ea incredintat această răspundere, când, nu știu.

Intrebare: Ce persoane și avut cu șutul ștăle în pînă în organizației de către el a acestei organizației.

Răspuns: Șutul meu mia spus că a angajat oameni prin Adresen, că lea dat ceva arme, din armele ascunse în pădure.

Intrebare: Ce oameni a angajat prin Adresen.

Răspuns: Acesta lucru nu mia spus.

Intrebare: Căți oameni tîu spus că face poște din

semnătura,
Dimitrie Puroza

Urmare: aceasta organizatie

Răspuns: Nu stiu cât s-au sămenit făcând poarte din organizatie
sotul meu spus că a angajat 8 persoane, prin Udrescu

Întrebare: Despre ce persoane t-ai spus că face poarte din
aceasta organizatie

Răspuns: Mă spus că pot conduce un maior și un plutonier
a căror nume nu mi-l spus. Tovorochi Adolf și Bogdan
Petru și Galint Petru și alte persoane nu mi-a vorbit.

Întrebare: Cum și-a desfășurat activitatea aceasta
organizatie.

Răspuns: Sotul meu mia spus că avea un aparat de
radio enirune, în com Brechi și că transmitea în format
în străinătate.

Întrebare: Arată și t-ai spus despre fie care din cei
arătate mai sus?

Răspuns: Despre maior și plutonier din organizatie nu mi-a
spus nici dacă s-au sămenit și nici alte chestiuni în
afară de faptul că sunt conducători acestei activități
- despre Udrescu Nicolae mi-a spus numai atât că el
sotul meu la incredință să angajeze sămeni, altceva
nu mi-a spus.

- despre Tovorochi Adolf și Bogdan Petru mi-a spus
numai atât că erau amestecați în aceasta organizatie
și nu au avut și ce au făcut nu mi-a spus.

- despre Galint Petru sotul meu mia spus că aceasta
face legătura cu organizatie, dar cum face aceasta
legătura nu mi-a spus și nici eu știu.

Întrebare: Cum se putea informați le t-ai spus

Răspuns: Nu mi-a spus cum se putea informați le

Întrebare: ~~De~~ se știe prin transmisiile informatiile

Răspuns: Nici asta nu mi-a spus, cum se lucra nimic
nu mi-a spus.

Semnatura,
Dimitrie Aurore

Intrebare: Dar armele pentru ce au fost distribuite oamenilor
si cum au fost instruite aceste arme.

Raspuns: La spurs: Nu am nici o cunoastinta despre scopul
distribuirii acestor arme si nici cum au fost ele
instruite.

Intrebare: Stiu arati mai sus ca sutul se ocupa
si cu plata oamenilor. Ce sti despre acest lucru.

Raspuns: Sutul meu m-a spus ca se ocupa cu plata
oamenilor din bani comerciali, pind si cum nu m-a
spus. Si nici dupa Nationalizarea comerului, nu m-a
spus de unde mai faceau bani.

Intrebare: Si va puteti sti sume de bani la sutul
stale care sa rezultat un plus peste valor

Raspuns: Nu am vazut.

Intrebare: Dar din ce ati trait intre ani 1949-
1951. Cati el a fost angajat la CFR.

La spurs: Mi trimetea fratele meu Iulian Istfănescu
chambiant in com. Bilet-Timisoara peste 10, 15 si 20,000
mi li adatu pe luna sau la dani trei luni.

- Sutul meu a primit 100,000 lei de la Brăgărescu
Eftimie din com. Bruta, acesti bani au fost dati
lui Brăgărescu de sora mea si bani au fost ai nostri
proveniti de pe pamantul care il veam si dupa
masina de trece proprietatea noastra.

- Cand am venit la Galy am avea 70,000 lei

Intrebare: Iulian Istfănescu din ce bani va puteti
trimetea cate 10 si 20 mi. lei.

Raspuns: Cred ca eu sau sutul meu iam schi
sume de bani pentru ai pastia, aceasta in 1949 cand
am fost noi doi el si am stat dani trei saptamani
dupa ce am plecat fratul din com. Bruta, intrucat
sora mea m-a scis la plorica Galy unde m-a apar

Semnatura.
Birtasir Aurea

Urmare: eu fiu, la casa mea fost sigilata si ca autoritate, eu
au fost si ne ridice sa ne ducem undeva, eu domiciliu
fortat. In urma acestor stiri in loc pe plecam dela
Clinica din Cluj acursi in com. Bute, am plecat
la fratele meu.

Intrebare: Sta prati mei sus cu Bralint Petru facea
legatura cu organizatiile in care era si sotul stelu.

Raspuns: Atata ancheta, tot ce pusesi din activitatea acestuia

Raspuns: Nu cunoase nimic din activitatea acestuia, in afara
ca corespunda cu sotul meu in care scrisori eu nu
le-am citit si nici nu miu spus sotul ce continut
avea scrisorile. Scrisorile au fost arse de sotul meu

Intrebare: Cum au fost arse aceste scrisori.

Raspuns: Scrisorile a fost bagate in foc in fata mea
in numar de patra bucati, dupa ce sotul meu a
fost vizitat de Vadrescu Nicolau. Eu aceasta sechie
eu l-am intrebat ce vede iar el miu spus ca sunt
scrisori dela Vaculita si Bralint Petru

Intrebare: Unde a fost tinute aceste scrisori, pana
in acel moment.

Raspuns: Scrisorile au fost arse din comandamentul
lui.

Intrebare: Cum explici sta ca pe deaparte sotul ti-a dest-
inut intreaga sa activitate, iar pe dealta parte ste
ti interesai de oree in legatura cu el mai ales
ca mea legatura cu o femeie, ca mi dai corespondenta
sotului acestuia sau ca el putin el sa ti dea explicatii

Raspuns: Eu nu am stiut de aceste scrisori pana pond
le mas si le bagat in foc.

Intrebare: Dar cine primea corespondenta acasa?

Raspuns: Sotul meu primea corespondenta, fiind ca
acasa si ea acasa intodeuna ca nava scriu

Semnatura,

Brian Aurora

Urmare: o singura parte postala am primit eu dela
Balint, pond satul a fost anuntat de acesta cu a murit
mult batranul Neculitu. Mentionez eu din 1951
nam mai primit nici o corespondenta, acusa, pierat dela
fratele meu si seise Traian dor aceste un orcan
nici un caracter subversiv si numai familior

Intrebare: Frata punctati, bine este Balint Petru
si cum sa stions relatia dintre el si satul stale
Zisfurs. Balint Petru este un fost functionar al bozonului
Storcea, la ingraisitoriea de porci din com Fratelina -
Timisoara si intendent al unui palat din Timisoara
proprietati bozonului Storcea. Raporturile dintre Balint
si satul meu erau bune si date oia in cu dinai rti
de rãfhoi, până la rãfhoi si in timpul rãfhoiului
Balint venea in casa noastra din pond in canal
si a fost si dupa 23 August 1944 adata cu
familia lui dor nu mai imi amintesc anul

Stiu ca avea familia in Brichis si ca el a fost
in Brichis functionar la Perceptie inainta de rãfhoi
si a fost si functionar in com Bratu la Natoriat
unde sa impetrat cu satul meu

Intrebare: Mai ai ceva de adaugat la intrebarile
pure in acest proces verbal

Raspuns: Mai adaug ca satul meu se intalnea
cu Balint la Timisoara, canal mergea in chestiuni
de serviciu.

Prezentul proces verbal l-am citit euvoit cu
euvoit si am constatat ca el contine in intregime
cele declarate pentru care il nstlin si amnez.

Anchetator

St. May de pec.

Aluzan.

Dimitrie Avroag

Prezentul proces-verbal de
interogatoriu, este identic
cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1895
în com. Mătrnicul Mic Raionul Lugoj, fiica lui EUTIMIE și SOFIA,
domiciliată în Cluj str. Grădărilor Nr.15.

2 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 23

Intrebare

În declarația consemnată în procesul verbal din 25
Mai a.c. dta ai arătat că ai vorbit cu CIUCA LIVIA, sora dta
despre ascunderea unor arme în pădure de către soțul dta. A-
răta anchetă când și în ce împrejurări ați discutat.

Răspuns

În luna Martie 1947 am fost cu fetița mea bolnavă la
Arad pentru o consultare a medicilor în privința bolii ei. După
ce m'am întors la câteva zile în timp ce mă aflam cu sora mea
LIVIA CIUCA acasă în dormitorul ei. (eu locuiam în același casă
cu sora mea) i-am vorbit sorei mele despre cazul cel am cu bo-
la fetiței. Cu această ocazie i-am spus că nu-i destul că avem
ne cazuri cu boala fetiței, că trebuie să fim neajutăți și de lu-
crurile pe care le face MIRCEA, soțul meu, arătându-i cele ce am
aflat dela soțul meu.

Intrebare

Arată dta în mod concret și precis ce ai spus sorei
dta despre cele aflate dela soțul dta și cum te-ai expri-
mat?

Răspuns

Stând de vorbă în dormitor așa cum am arătat mai sus
și în așteptarea soțului că deacum se făcuse întineric și aprin-
sesem lampă și având grijă de soarta lui, la un moment dat i-am
spus sorei mele: "Uite LIVIO, MIRCEA a ascuns niște arme în pă-
dure la grădina de lopătari Sulniț și Drăgănuț, împreună cu
IAVORSCHI și că cu aceste arme baronul STARCEA urea să facă
rebeliune contra statului, când vin americanii".

Eu ~~știu~~ pus mâinile la urechi și mi-a spus să nu-i
se/BIRTASIU AURORA

mai vorbesc nimic că ea nu vrea să știe de nimic. Cu aceasta eu am terminat discuția și am plecat în dormitorul meu.

Intrebare

Ce te-a făcut pe dta să vorbești despre aceste chestiuni cu sora dtale?

Răspuns

Eram necăjită îmi era încălecat sufletul și n'aveam cui să mă destăinuesc și știam că soțul meu se află într'un pericol mare în care putea să ne atragă și pe noi și atunci mi-am descălecat sufletul la sora mea la care aveam încredere.

Intrebare

Dacă știai că e pericol deosebit împreună cu sora ați ascuns documente, arme și alte lucruri ale baronului, când deja știai că baronul organizează rebeliune contra statului, așa cum ai declarat dta?

Răspuns

N'am avut încotro trebuia să ne apărăm pe noi.

Intrebare

Când și ce discuții ai mai avut cu sora dtale despre activitatea subversivă desfășurată de STARCEA împreună cu soțul dtale și ceilalți

Răspuns

Cu sora mea nu am mai avut alte discuții despre activitatea subversivă a soțului meu, a lui STARCEA sau a celorlalți care erau amestecați în această activitate. E posibil să-i fi spus mici frânturi fără importanță și de care nu-mi aduc aminte. Îmi amintesc numai că înainte de ai povesti sori mele, cele arătate de mine în legătură cu armele ascunse în iarnă 1946-1947, luna nu mi-o amintesc, i-am spus sori mele că soțul meu mi-a spus că baronul STARCEA are asigurare dela TRUMAN că îi va trimite aur ca să poată să organizeze o rebeliune. Acestea le-am spus sori mele tot acasă în timpul liber. Nu pot preciza când și cum.

În Nov. 1951 sora mea m'a vizitat la Cluj unde mă stabilisem încă din anul 1949. Cu această ocazie am discutat cu sora și personal și față de soțul meu mai multe lucruri în legătură cu activitatea soțului meu. Astfel îmi aduc aminte că în fața soțului meu a povestit sora cum s'a descoperit complotul dela Birchiș și anume, ea a spus că în casa ei într'una din camere a fost ceva aparate, care prindeau semnalele emisiunilor clandestine, instalate de ceva/soldați. Într'un din zile a venit UDRESCU NICULAE la ea și a rugat-o să-i dea voie să vadă
./.

ce aparate sunt, însă ea mi-a spus că nu ia dat voie deparce erau soldați încontinuu acolo. Apoi mi-a spus că în com. Birchig, au fost arestați oameni care se ocupau cu transmiterea vestilor în străinătate și că câțiva din ei au fugit și restul sunt condamnați. A mai spus că UDRESCU este dus la Canalul Dunăre-Marea Neagră.

După cele spuse de ea eu i-am spus, o mare nenorocire că și MIRCEA este băgat în această organizație.

Soțul meu care era de față a spus că într'adevăr a fost băgat în acea organizație dar nu-i vinovat, pentru că tot ceea ce a făcut a făcut-o pentru datoria de părinte și pentru noi de a ne ține. Nu-mi aduc aminte să fi discutat alte chestiuni de felul acesta în fața soțului meu cu ea. Această discuție a avut loc în camera noastră (aveam o singură cameră) în seara zilei când ea a sosit la noi și când soțul a venit de la serviciu.

A doua zi după ce soțul a plecat la serviciu și fetița la gimnastică sora mea a zis către mine mă AURORA cum ai putut lăsa pe MIRCEA să intre în așa ceva, iar eu i-am răspuns, eu nu l-am lăsat toate le-am știut după ce s'a făcut, așa a fost și cu armele așa și cu asta și după ce ai plecat voi (adică ea și UDRESCU) anul trecut de la noi, soțul meu mi-a spus că el era cu angajarea oamenilor prin UDRESCU, în această organizație. După aceasta ea m'a întrebat dacă mai este amestecat cineva în dela Domeniu STARCEA, i-am spus că da este, IAVORSCHI ADOLF, BOGDAN PETRU și BALINT PETRU, că MIRCEA numai de ăștia mi-a spus.

Intrebare

De unde a aflat UDRESCU NICULAE că în casa sorei dăte se aflau aparate de înregistrat semnalele posturilor clandestine.

Răspuns

UDRESCU a aflat de la sora mea, când el a mers odată la ea în vizită, el locuind la hotarul com. Bata. Acest lucru mi l-a spus sora tot în anul 1951 când ea a fost la mine la Cluj. Sora mi-a mai spus că BALINT PETRU a fost la ea pe la Bata nu-mi aduc aminte în ce an. Aceasta sora ~~mea~~ mi-a spus-o când eu i-am amintit că BALINT PETRU este agent de legătură a organizației din Birchig, lucru pe care îl aflasem de la soțul meu, fără însă să cunosc amănunte despre acest lucru. Sora mea mi-a răspuns că ea știe că BALINT PETRU făcea legătura cu organizația din Birchig. Alte discuții nu am avut cu sora mea cu privire la activitatea soțului meu.

Intrebare

De unde ştia sora d-tale că BALINT făcea legătura cu organizația din Birchiș și pentru ce a vizitat-o el.

Răspuns

Sora mea mi-a spus că ea a aflat despre BALINT PETRU că este agent de legătură chiar dela el personal, când el a fost în Bata și când el i-a cerut și ei să intre cu ei în organizația din Birchiș și că ea a intrat în această organizație, fiind de acord în această privință.

Intrebare

Când a intrat ea în această organizație și ce activitate a desfășurat.

Răspuns

Nu știu că nu eram spionul lor să-i spionez și nici ea nu mi-a spus când a intrat în organizație.

Intrebare

Cu soțul d-tale ai discutat despre sora d-tale cu privire la această organizație.

Răspuns

N'am discutat.

Intrebare

Dece n'ai discutat?

Răspuns

Adevărul este că eu i-am spus soțului meu că i-am povestit sora mea că a intrat în acea organizație, iar soțul meu mi-a răspuns că nu e treaba mea și că nu trebuie să mă intereseze această chestiune. După această discuție nu am mai vorbit cu soțul meu despre această chestiune. Prima dată am arătat anchetei că nu am discutat cu soțul meu despre intrarea sorii mele în organizație, deoarece dacă am să spun că am discutat, mi-a fost frică că mi se pun alte întrebări și n'am să pot răspunde pentru că soțul meu mai mult nu mi-a spus.

Intrebare

Cu ce alte persoane ai discutat d-ta despre intrarea sorii d-tale în organizația din Birchiș?

Răspuns

N'am discutat cu nimeni.

Intrebare

Ancheta îți cere să arăți ce alte discuții ai avut cu sora d-tale până când ai fost arestat?

Răspuns

În anul 1953 înainte de Paști sora ne-a vizitat din ss/BIRTASIU AURORA

nou la Cluj și cu ocazia aceasta, ne-a comunicat mie și soțului meu că UDRESCU NICULAE își termină pedeapsa în August 1953 și că ia scris nevestei lui că vine acasă.

Mi-a mai spus că CISMAS GH. a adus armele (2 arme și un flobert și un revolver pe care le avea la el date în păstrare de soțul meu) și că ia le-a asauis în podul casei între dușumele, a mai spus că în podul casei sunt documentele ascunse tot acolo cu armele. Alte discuții nu am avut.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl susțin și semnez.

Lt. Maj. de Sec.

ss/BIR TASIU AURORA

G. Rujaa

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Girtanur Aurora, născută la 31 Ianuarie 1895
 în Com. Nătrăuț, hie raionul Lugaj, fiica lui Cheșelaru
 și soția, domiciliată în Cluj Str. Grădinarilor Nr. 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

La Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

„ s'a terminat la „ 53 și „

Întrebare: În declarația consemnată în procesul verbal
 din 25 Mai a.c. stați ai arătat că vi vorbit cu Cincii
 Livia, sora stăle despre ascunderea unor arme în pădure
 decât sătul stăle. Arătați anchetei când și în ce
 împrejurări stați discutați.

Răspuns: În luna Martie 1948 am fost pe fetița
 mea bolnavă la Arad pentru o consultare a medicilor
 în pînă la bătăie ei. După ce mamă întors la pădure
 și în timp ce mă aflam cu sora mea Livia Cincii
 acasă în dormitorul ei (Eu locuim în peșteri cași
 cu sora mea), am vorbit sori mele despre
 cașul pe am pe baala fetitei. Eu accostu
 plafie i-am spus că nu-i destul să avem
 neapăru, pe baala fetitei, să tragem și
 fire neapăru și de hiecurile pe care se
 face hiecura, satul meu, arătându-i că
 se am aflat deli satul meu.

Întrebare Arătați în mod concret și precis

Semnătura,

Girtanur Aurora

Urmare: ce ai spus sorii tale despre sile aflate
dela satul tale si cum ti exprimat

Raspuns: stind de vorba in dormitor asa cum
am aratat mai spus si in asteptarea satului
ca deacum se facuse interioric si aprinsesem
lampa, si avind grija de soarta lui, la un moment
dat i-am spus sorii mele: "Uite Liviu Storcea si
ascuns niste arme in padure, la gradina de topiitori
Sulnit si draginut, impreuna cu Tavorochi si cu
cu peste arme boronul Storcea vrea sa faca
rebeliune contra statului, cond tin americani."
Eu m-a pus mainile la urechi si m-a spus si
nu-i mai vorbire nimic cu ea nu vrea sa stie de
nimic. Eu accosta eu am terminat discutia si am
plecat in dormitorul meu.

Intrebare: Ce te-a facut pe tu sa vorbești despre aceste
chestiuni cu sora tale.

Raspuns: Eram neapăta mai vrea incercat suflatul si
naveam puse sa ma destoinuere si stiam ca satul
meu se afla intr'un pericol mare in care putea
si ne straga si pe noi si atunci mi-am descincat suflatul
la sora mea la care aveam in vedere.

Intrebare: Dacia stiai ca e pericol de ce impreuna
cu sora ati ascuns documente arme si alte lucruri
ale boronului, cand dea stiai ca boronul organizeaza
rebeliune contra statului, asa cum ai declarat tu?

Raspuns: Nam putut incalca trichia sa ne apiram pe
noi.

Intrebare: Cand si ce discutii ai mai avut cu sora
tale despre activitatea subversiva desfasurata
de Storcea impreuna cu satul tale si ceilalti.

Semnatura,

Bistari Aurora

Urmare: La spus: Cu sora mea nu am mai avut alte discuții despre activitatea subversivă a sotului meu, a lui Stărescu sau a celorlalți, care erau amestecați în această activitate. E posibil să-i fi spus mici frânturi fără importanță și de care nu-mi aduc aminte. Îmi amintesc numai că înainte de ai porești sori mele, cel vrutute de mine în legătură cu amele puse, În Iarna 1946-1947, duna nu mia amintese, i-am spus sori mele că sotel meu mia spus că bozonul Stărescu are asigurare dela Truman și i va trimite aur ca să poată să organizeze o rebeliune. Acesta bom spus sori mele tal necesa în timpul liber. Nu pot preciza când și cum.

În Nov. 1951 sora mea mia înfățișat la Cluj unde mia stabilit-se în ci din anul 1949. Cu această ocazie am discutat cu sora și personal și fată de sotel meu mai multe lucruri în legătură cu activitatea sotului meu. A st fel mi aduc aminte că în fată sotelui meu, a poreșit sora cum sa descoperit comp-lutul dela Brichis și anume, ea a spus, că în casa ei într-una din camere a fost ceva aparate, care prindeau semnalele emisiunilor clandestine, instalate de ceva soldați. Într-unu din zile a venit Volcescu Niculais la ea și a rugat-o să-i dea voie să vadă ce aparate sunt, însă ea mia spus că nu în dat voie deoarece erau soldați în continu acolo. Apoi meu spus, că în pom Brichis, au fost prestați oameni care se ocupau cu transmiterea vestilor în străinătate și că câțiva din ei au fugit și restul sunt condamnați. A mai spus că Volcescu este pus la Canalul Dunăre-Maree Neagră

Semnătura.

Birtasin, Aurora

Urmas: După cele spuse de ea, Eu i-am spus, o mare nenorocire că și Mircea este băgat în această organizație. Sotul meu pare era de fată a spus că intrădăciș a fost băgat în acea organizație dar nu-i vinovăț, pentru că tatăl ei are a făcut a făcut a pentru datorie de părinte și pentru noi. de a ne ține. Nu-mi aduc aminte și fi discutat alte chestiuni de felul acesta în fata tatălui meu, eu ea: Aceasta discutie a avut loc în camera noastră (cu un oringură camoră) împura zilei când eu a sosit la mi și când tatăl a venit de la servici.

A doua zi după ce tatăl a plecat la servici și felicită la gimnastică sora mea a fi o pătră mine mai Aurora cum ai putut da pe Mircea în între in asa ceva, dar eu i-am răspuns, eu nu l-am lăsat toate le-am știut după ce sa făcut, asa a fost și cu amele asa și eu asta și după ce ati plecat voi (adica eu și Voloscu) anul trecut delu mi, tatăl meu mia spus că el era cu angajarea somonilor prin Voloscu, dar in aceasta organizație. După aceasta ea mia întorsut dacă mi este amestecat și nevii dela somoni stăreca i-am spus că da este, Savorschi Adolf, Bogdan Petru și Balint Petru, la Mircea numai de jurtie mi-i spus.

Intrebare: De unde a aflat Voloscu Nicolai că in casa surii stăle se aflau aparate de înregistrat semnalele posturilor clandestine.

Răspuns: Voloscu a aflat dela sora mea, când el a mers odăta la ea in vizită, el locuind la hotelul Com. Bata. Acest lucru mia spus sora tat în anul 1951 când ea fost la mine la Ely. Sora mia mai spus că Balint Petru a fost la ea pela Bata numai aduc aminte in ce an. Aceasta sora mia mia

Semnatura,

Birtasir Aureol

J

269

Urmare: mea spusă când eu am vorbit cu Balint
Petru este agent de legătură a organizației din
Birichis, lucru pe care îl aflăm de la sotul meu,
fără însă să cunoaștem umărurile despre uciol lui.
Sora mea mia răspuns că ea știe că Balint
Petru făcea legătură cu organizația din Birichis
Alte discuții nu am avut cu sora mea cu privire
la activitatea sotului meu.

Întrebare: De unde știa sora ștule că Balint
făcea legătură cu organizația din Birichis și pentru
ce a vizitat el.

Răspuns: Sora mea mia spus că ea a aflat
despre Balint Petru că este agent de legătură
chior de la el personal, când el a fost în Butea
și când el ia cerut și ei să intre cu ei
în organizația din Birichis și că ea a intrat
în această organizație, fiind de acord în această privință.

Întrebare: Când a intrat ea în această organi-
zație și pe activitate a desfășurat.

Răspuns: Nu știe că nu eram spionii lor
nici spionez și nici ea nu mia spus când a
intrat în organizație.

Întrebare: Cu sotul ștule ai discutat despre
sora ștule cu privire la această organizație.

Răspuns: Nu am discutat.

Întrebare: De ce nu ai discutat.

Răspuns: Motivat este că eu am spus sotului
meu că ea mea povestit sora mea că a intrat
în această organizație, iar sotul meu mia răspuns
că nu e treaba mea și că nu trebuie să mi
intereseze această chestiune de pe această di-
cție nu am mai vorbit cu sotul meu despre

Semnătura.

Birtan Aurora

Urmas: aceasta chestiune. Prima data am vorbit
onechita că nu am discutat cu sotul meu despre
intrarea sorei mele in organizatie, deoarece dacă
am să spun că am discutat, mia fost frica că
mise pur alte intrebari și nam să pot răspunde
pentru că sotul meu mai mult ne mia spus.

Intrebare: Cu ce alte persoane ai discutat
sta despre intrarea sorei tale in organizatie
din Brichisi?

Răspuns: Nam discutat cu nimeni.

Intrebare: Arhetu iti cere să vorbi. Ce alte
discuti ai avut cu sora ta de până când ai
fost arestată.

Răspuns: In anul 1953 înainte de prinderea sora mea
vizitat din nou la Găluț și cu ocazia aceasta, ne-a
comunicat mie și sotului meu, că Uobrescu Nicolai
isi termina pedapsa in August 1953 și că ea se va
venesti lui și vine peora.

Mia mai spus că Ciomas, Ghe a adus armele
(2 arme in un florent și un revolver pe care le au
la el date in postrare de sotul meu) și că ea le
pusese in podul casei intru dusmala, a mai spus
că in podul casei sunt documentele puse in tot
acolo cu armele. Alte discutii nu am avut.

Prezentul proces verbal l-am citit cuviat
cu curvant și am constatat că el contine in intregime
cele declarate pentru care il sustin și semnez.

H. Mădăraș
Sugiu

Birtasii Aurora

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1895
în com. Mătnicul Mic-Lugoj, fiica lui EFTIMIU și SOFIA, cu domiciliu în Cluj str. Grădinilor Nr. 15.

8 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 8,30

" s'a terminat " 24

Intrebare

Da ai declarat în ziua de 25 Mai că soțul tău a
ascuns arme în pădure. Arată anchetei de la cine ai aflat acest
lucru.

Răspuns

Am aflat de la soțul meu.

Intrebare

Când ți-a vorbit prima dată de arme.

Răspuns

Prima dată mi-a vorbit în ziua de 7 Ianuarie 1947.

Intrebare

Unde ți-a vorbit și în ce împrejurări.

Răspuns

În seara zilei de 7 Ianuarie soțul meu a venit acasă,
după o lipsă de câteva zile. Cu această ocazie mi-a spus că a
fost foarte ocupat la castelul din Bulci unde a avut o confe-
rință administrativă cu STARCEA și cu restul angajaților. Mi
mi-a spus numele lor. După ce mi-a spus acest lucru, soțul meu
mi-a spus că el a fost foarte ocupat în timpul conferinței că
se ținea ședințele până târziu seara și că în timpul acesta
a sosit și cea armă la Bulci la castel.

Intrebare

Ce ai răspuns tău?

Răspuns

Nu i-am răspuns nimic m'am dus și i-am adus mâncare.

Intrebare

Dece nu i-ai răspuns.

Răspuns

Nu mi-a trecut prin minte să-l întreb despre arme.

ss/BIRTASIU AURORA

Intrebare

Cine mai era acasă?

Răspuns

Mai era acasă sora mea și fetița mea, însă ele erau culcate în dormitorul lor.

Intrebare

Ce ai făcut dă când ai aflat despre sosirea acestor arme.

Răspuns

Nici nu m'am gândit la ele și nici nu am discutat cu soțul de ele și nici cu nimeni.

Intrebare

Arată anchetei cum ți-a spus că au sosit armele și ce au făcut cu ele.

Răspuns

Mi-a spus cum au sosit armele, însă la 3-4 zile, soțul meu a venit seara târziu, trecut de orele 22 acasă și la întrebarea mea, că unde a fost până la acea oră, el mi-a răspuns că, armele au fost transportate în pădure și că el și cu IAVOR-SCHI ADOLF ajutați de pădurarii NICULAE UDRESCU și GH. MAGDA și de vizitii VICTOR ARDELEAN și EFTIMIE HALDEA le-au ascuns în pădure.

Intrebare

Unde ți-a spus acest lucru.

Răspuns

Tot în dormitorul nostru mi-a spus când a sosit imediat deoarece eu l-am luat la rost că unde a stat până la acea oră.

Intrebare

Arată anchetei cum au fost transportate armele în pădure?

Răspuns

Nu știu cum au fost transportate armele în pădure, deoarece soțul meu nu mi-a spus.

Intrebare

Arată unde au fost ascunse armele și cum au fost ele ascunse.

Răspuns

Armele au fost ascunse în grădina de lopătari Sulniț și Drăgănuț, cum au fost ele ascunse nu știu.

Intrebare

În ce locuri anume au fost ascunse armele din denumirile de mai sus.

Răspuns

Nu știu. Nu mi-a spus locurile unde se află armele, adică să știu precis punctele unde au fost ascunse.

Întrebare

Câte arme au fost ascunse.

Răspuns

Au fost ascunse 560 bucați de arme.

Întrebare

Ce fel de arme au fost ascunse.

Răspuns

Nu știu ce fel de arme au fost ascunse.

Întrebare

Numai arme au fost ascunse?

Răspuns

Eu nu știu ce-am mai fost ascunse mie mi-a spus soțul numai de arme.

Întrebare

Cum au fost ajutați soțul și IAVORSCHI de cei 4 oameni ardați mai sus.

Răspuns

Nu știu cum i-a ajutat eu atâta știu că cu ăștia ardați au fost la ascunderea armelor.

Întrebare

Despre alții nu ți-a vorbit?

Răspuns

Despre alții nu mi-a vorbit.

Întrebare

Arată dta amănunțit tot ce ți-a spus soțul în această seară.

Răspuns

Soțul meu mi-a spus că n'a putut să vină acasă că a fost foarte ocupat deoarece s'a transportat armele dela Bulci și a trebuit împreună cu IAVORSCHI să le ascundă în pădure, în grădina de lopătari Sulniț și Drăgănuț. Eu l-am întrebat câte arme a ascuns și el a zis 560 bucați, apoi mi-a spus că a fost cu noi UDRESCU NICOLAE, MAGDA GH., VICTOR ARDELEAN și EFTIMIE HALDEA. Când a terminat eu l-am întrebat pentru ce au ascuns armele, iar el mi-a răspuns că vrea baronul STARCEA să facă rebeliune când vin americanii.

Întrebare

Care americani.

./.

ss/BIRTASIU AURORA

Răspuns

Su am înțeles că era vorba de armata americană.

Întrebare

Cum ai primit această știre.

Răspuns

Am primit-o cu spaimă mare.

Întrebare

Ce ți-a spus soțul când a văzut că te-ai speriat?

Răspuns

Mi-a spus nimic deoarece el știa că eu nu-i făceam nici un fel de greutăți, în serviciile lui și mă știa că eu îl ajut pe el și nu-i stric în chestiunile lui și păstram secretele sale.

Întrebare

Arată anchetei ce cunoștea sora d-tale despre aceste arme și când a aflat și cum a aflat?

Răspuns

Sora n'a știut nimic despre aceste arme decât numai după ce i-am spus eu, în Martie 1947 așa cum am declarat și ce am declarat anterior în legătură cu ea.

Întrebare

Dece nu i-ai spus sorii d-tale despre armele ascunse până în Martie 1947.

Răspuns

Mi vedeam necesar să-i spun astfel de chestiuni. În luna Martie 1947 i-am spus deoarece eram nevoită cu fetița mea care se îmbolnăvise și am constatat că până atunci ea nu știa despre ascunderea armelor.

Întrebare

Arată anchetei când ai mai discutat cu soțul d-tale despre arme după ce ele au fost ascunse?

Răspuns

În ziua de 26 Ianuarie 1947 când fetița mea s'a îmbolnăvit și în același zi nici nu s'a dus la școală.¹ În după amiaza acelei zile, intrând din bucătărie în casă după o farfurie, l-am găsit pe soțul meu stând de vorbă cu IAVORSEHI ADOLF. Cu această ocazie am dat mâna cu IAVORSEHI și m'am așezat pe scaun lângă ei și am asistat la discuțiile lor. La un moment dat IAVORSEHI ADOLF a spus soțului meu "bine că asunserăm armele și am terminat cu ele..." soțul meu a răspuns "bine că le stocăm și pe astea, că am luat o greutate mare de pe capul meu". Aurind cele discutate între ei eu l-am întrebat pe IAVORSEHI câte arme
./.

ss/BIRTASIU AURORA

au ascuns iar el a spus că sunt 560 bucați.

Intrebare

Dece l-ai întrebat pe IAVORSCHI câte arme au fost ascunse, că doar știa de la soțul d-tale acest lucru?

Răspuns

L-am întrebat așa ca să am și confirmarea lui.

Intrebare

Dece voiai să ai și confirmarea lui IAVORSCHI?

Răspuns

Bu știam că soțul meu îmi spune adevărul însă voiam să știu și de la IAVORSCHI câte arme au ascuns.

Intrebare

Explică d-ta cum a putut IAVORSCHI să discute astfel de chestiuni în fața d-tale?

Răspuns

IAVORSCHI și soțul meu nu ținea secrete înaintea mea.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl asștin și semnez.

ss/BIRTASTU AURORA

It. Maj. de Sec.

G. Rujan

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat - Epitacia Aurora, născută la 21 Ianuarie 1925
 în Com. Mătrăuș Mic-Lugoj, fiica lui Epitaciu și Sofia
 cu domiciliu în Cluj Str. Grădinarilor nr. 15
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

8 Iunie

1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și min. 30
 „ s'a terminat „ „ 14 „ „

Intrebare: Ita ai declarat în ziua de 25 Mai că satul
Stale a precurt arme în pădure de la urechetei dela
care ai aflat acest lucru.

Răspuns: Am aflat dela tatăl meu.

Intrebare: Când ți-a vorbit prima dată de arme

Răspuns: Prima dată mi-a vorbit în ziua de 7 Ianuarie 1944.

Intrebare: Unde ți-a vorbit și în ce împrejurări

Răspuns: În seara fetei de 7 Ianuarie tatăl meu
a venit acasă, după o lipsă de câteva zile. În
această seară mi-a spus că a fost foarte ocupat
la Castelul din Bulci unde a avut o conferință
administrativă cu Stărețul și cu restul angajaților.
Nu mi-a spus numele lor. După ce mi-a spus acest
lucru, tatăl meu mi-a spus că el a fost foarte
ocupat în timpul conferinței că se ținea sedințele
hina târziu seara și că în timpul acesta a sosit
și cură arme la Bulci, la Castel.

Îscălitura,

Epitacia Aurora

Intrebare: Ce ai raspuns sta
Urmare: Ce ai raspuns sta

Raspuns: Nu iam raspuns nimic mam, dus si iam
adus mancare,

Intrebare: De ce nu i-ai raspuns,

Raspuns: Nu-mi trecut prin minte sa-l intreb despre
arme.

Intrebare: Cine mai era peusa

Raspuns: Mai era peusa sora mea nepotita mea, inso
ele erau culcate in dormitorul lor.

Intrebare: Ce ai facut sta cand ai aflat despre
saracia peotr prime.

Raspuns: Nici nu miam gandit la ele si nici nu am
discutat cu sotul de ele si nici cu nimeni.

Intrebare: Arati anchetari cum tii spus ca or surit
asmele si ce au facut cu ele

Raspuns: Nu mia spus cum or surit asmele, inso
la 3-4 zile, sotul meu a venit seora tarziu, trecut
de orele 22⁰⁰ seara, si la intrebarea mea, ca unde
a fost paina de acca ora, el mia raspuns ca, asmele
au fost transportate in padure si ca el si eu totorochi
Adalt, apututi de padurari Niculina Udrescu si Ghe
Magda si de vizitii Victor Arodeanu si Gheorghe Haldan
le or ascuns in padure.

Intrebare: Unde tii spus peotr lucru

Raspuns: Tot in dormitorul nostru mia spus cand
a surit imediat, deoarece eu lam luat de rost
ca unde a stat pana la acca ora.

Intrebare: Arati anchetari: Cum au fost transportate
asmele in padure.

Raspuns: Nu stiu cum au fost transportate asmele
in padure, de sarce sotul meu nu mia spus.

Intrebare: Arati unde au fost ascunse asmele si

Iscaitura,

Bucuresti Aurora

Urmare: cum au fost ele ascunse.

Răspuns: Armele au fost ascunse în grădina de lapitori.

Sulmit și Drăgănuț, cum au fost ele ascunse nu știu.

Întrebare: În ce locuri și unde au fost ascunse armele din domiciliile de mai sus.

Răspuns: Nu știu. Nu mi-a spus locurile unde se află armele, adică și știu precis punctele unde au fost ascunse.

Întrebare: Câte arme au fost ascunse.

Răspuns: Au fost ascunse 560 bucati de arme.

Întrebare: Ce fel de arme au fost ascunse.

Răspuns: Nu știu ce fel de arme au fost ascunse.

Întrebare: Numai arme au fost ascunse.

Răspuns: Cu nu știu ce-or mai fost ascunse și mi-a spus totul, numai de arme.

Întrebare: Cum au fost apărute totul și Tovorochi de cei 4 oameni arătați mai sus.

Răspuns: Nu știu cum au apărut de totul și nu știu că au arătat înăuntru au fost de ascunderea vame armelor.

Întrebare: Despre alți nu ția vorbit.

Răspuns: Despre alți nu mi-a vorbit.

Întrebare: Avată îsta amănunțit totul și ția spus totul în această voră.

Răspuns: Totul mi-a spus că mi-a putut și vină acasă și a fost foarte ocupat deoarece se transporta armele dela Brulci și o trebură împreună cu Tovorochi și de ascundea în pământ, în grădina de lapitori sulmit și Drăgănuț. Cu l-am întrebat câte arme o ascuns și el a zis 560 bucati, apoi mi-a spus că a fost cu mai Voroscu Niculic, Haydu Ghe, Victor Bruleanu și Eflimiu Haldea. Când a terminat eu l-am întrebat pentru ce au ascuns armele, iar el

Semnătura.

Bintășiu Auror

Urmas: mia răspuns la vrea honorul Stăreanu și faici
rebeliune când vin americani

Intrebare: Care americani

Răspuns: Eu am inteles că era vorba de armata
americani.

Intrebare: Cum ai primit aceasta știre

Răspuns: Am primit cu spaimă mare

Intrebare: Ce ți-a spus tatăl când a văzut că ți s'apărat

Răspuns: Nu mia spus nimic deoarece el știa că eu nu
faceam nici un fel de grăbituri, în serviciile lui, și mă știa
că eu îl ajut pe el și nu-l știe în chestiunile lui,
și înțeam secretul său.

Intrebare: Arată anchetei, ce punaștii șora ștate despre
aceste arme și când aflat și cum a aflat.

Răspuns: Șora nu știu nimic despre aceste arme decât
numai după ce i-am spus eu, în Martie 1948, așa cum
am declarat și pe am declarat anterior în legătură
cu ea.

Intrebare: Se ce nu i-ai spus șori ștate despre armele
uscunse până în Martie 1948

Răspuns: Nu vedeam necesar să-i spun șor fel de chestiuni.
În luna Martie 1948, i-am ^{spus} deoarece eram recăpitu în
felita mea care și imbolnăvise și am constatat că până atunci
ea nu știa despre pscunderea armelor.

Intrebare: Arată anchetei când ai mai discutat
cu tatăl Ștate despre arme, după ce ele au fost pscunse

Răspuns: În ziua de 26 Ianuarie 1948 când felita mea
sa imbolnăvise, și în alianță și au sa dus la moarte,
În după amiaza aceluși zile, întrând din bucatărie
în fuză după o forfurie, Cam quirit pe tatăl meu
stând de vorbă cu Zovorschi Solof, Eu accoșu
ocofie am dat mână cu Zovorschi, și miam pscat

Semnătura,

Prilav, Aurora

Urmare: pe neam lângă ei și am asistat la discuțiile lor. La un moment dat Lăvoroschi Adolf, a spus notabil meu „bine că amuzaserăm pe mine și am terminat pe el...” totuși meu a răspuns „bine că le făcuserăm și pe acesta, că am lucrat o greutate mare pepe păpăl meu”. După cele discutate între ei, eu l-am întrebat pe Lăvoroschi, câte arme or posesat iar el a spus, că sunt 560 bucati.

Întrebare: De pe l-ai întrebat pe Lăvoroschi câte arme au fost posesate, că doar stiai dela totuși câte arme.

Răspuns: L-am întrebat așa ca să am și confirmarea lui.

Întrebare: De pe voi ai și ai și confirmarea lui Lăvoroschi.

Răspuns: Eu stiam că totuși meu îmi spune adevarul iar voi am și știu și dela Lăvoroschi câte arme or posesat.

Întrebare: Explicați sta cum a putut Lăvoroschi să dispute astfel pe phestiuni în fata stule.

Răspuns: Lăvoroschi și totuși meu nu țineau secrete înaintea mea.

Prezentul proces verbal l-am celat puvint pe puvint și am constatat că el pordine în întregime cele declarate pentru care îl susțin și pmorez.

H. May, de pe.
glumă.

Britanin Auror

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata BIRTASIU AURORA, născută la 31 Ianuarie 1898 în
com. Mătrnicul Mic-Lugoj, fiica lui EFTIMIU și SOFIA, cu domiciliu
în Căuf str. Grădinilor Nr. 15

9 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 16

Intrebare

În declarația consemnată în procesul verbal din ziua de
8 Iunie dta ai arătat că soțul d-tale și IAVORSCHI ADOLF nu ținea
secrete în fața d-tale, ai declarat d-ta tot ce ai știut în legă-
tură cu activitatea lor pentru STARCEA?

Răspuns

Mai am de arătat că prin Sept. 1947 IAVORSCHI a venit aca-
să la noi tard și a spus soțului meu că a fost preotul catolic
KLEICI din Orșova, la Castelul din Bulci (nu știu dacă STARCEA a
fost sau nu arestat atunci). KLEICI a venit seara târziu îmbrăcat
civil cu o șapcă în cap, a vizitat pe d-șoara ZEICHMAISTER și
după orele 1 noaptea, KLEICI a primit trăsura de la IAVORSCHI și
a plecat la gara Făget.

Intrebare

Cine este preotul KLEICI și ce cunoști d-ta despre legă-
turile lui cu baronul și cu soțul d-tale și cu ceilalți?

Răspuns

D-ș-a ZEICHMAISTER mi-a spus că preotul KLEICI a crescut-o
pe ea de când era de 12 ani, că mama ei a fost în serviciul preo-
tului și că KLEICI era preot în Orșova. Despre legăturile lui
KLEICI cu baronul și cu soțul meu nu am cunoștință.

După (plecarea) arestarea baronului preotul KLEICI împre-
ună cu d-ș-a ZEICHMAISTER în iarna 1947-1948 au venit acasă la noi.
Nu știu ce au discutat, au stat foarte puțin timp și au plecat
împreună cu soțul meu către fabrica de cherestea.

Intrebare

Dece a venit preotul KLEICI la Bulci în civil și cu
șapcă în cap.

Răspuns

IAVORSCHI mi-a spus că a venit civil pentru a nu fi recunoscut de sătenii din Bulci pentru că se știe că KLEICI era în legături intime cu doamna ZEICHENISTER.

Intrebare

Arată anchetei ce mai știi despre preotul KLEICI?

Răspuns

Altceva nu mai știu.

Intrebare

Arată anchetei în continuare ce alte lucruri secrete cunoști din aceste date despre care n'ai vorbit?

Răspuns

Pela începutul lunii Octombrie 1947 dl. NECULITA și ing. FATU ne-au vizitat acasă. Eu nu eram acasă când ei au venit, când am intrat eu ei discutau chestiuni de serviciu dela birourile din Timișoara și au mai stat puțin și au plecat împreună cu soțul meu care i-a condus nu știu până unde. A doua zi, soțul meu revenind de la grădina unde eu lucram mi-a spus că a fost ocupat, deoarece NECULITA și ing. FATU când au fost la noi i-a adus o cutie cu bijuterii pentru păstrare și că el a trebuit să o ascundă undeva la un loc sigur și mi-a spus că a pus cutia între cărămizi în fereastra din beci sau pivnița casei noastre. Știu că în 1948 nu mai țin minte când NECULITA a venit din nou acasă la noi și soțul meu i-a spus lui NECULITA veniți să vedeți unde am ascuns cutia cu bijuteriile, la care NECULITA a spus că nu mai e nevoie să le văd că le iau cu mine. Ei sau dus amândoi cu soțul meu din casă, apoi după 10 minute sau întors înapoi și a luat din nou NECULITA și a plecat. N'am văzut dacă ori nu NECULITA a luat bijuteriile dar soțul meu mi-a spus că NECULITA a dus bijuteriile.

În 1948 soțul meu mi-a spus că ing. FATU a fost la Penitenciarul din Craiova, unde l-a vizitat pe baronul STARCEA în legătură cu niște chestiuni de serviciu. Nu-mi amintesc data precisă când a fost ing. FATU la baron.

Intrebare

Arată anchetei ce servicii ți-a rugat soțul tău să-i faci în legătură cu activitatea sa pentru STARCEA?

Răspuns

În toamna anului 1948, mă pregăteam să plec cu fetița la Cluj la medic. În una din zile din săptămâna plecării mele, soțul m'a rugat să-l țin la curent cu orice vești pe care le voi obține dela diferite persoane pe care le voi cunoaște în Cluj
./.

chestiunile mai importante să le rețin și să i le comunic când mă voi întâlni cu el ori când va veni el la Cluj și ne ducă acasă ori când vom veni noi acasă în cazul când el nu ar putea veni. Mi-a mai spus că-l interesează orice vești.

Intrebare

Arată ce fel de vești îl interesa pe soțul d-tale în mod special.

Răspuns

Îl interesa orice ași auzi despre tot ce se întâmplă în țară.

Intrebare

Pentru ce se interesa soțul d-tale de a cunoaște veștile despre tot ce se întâmplă în țară.

Răspuns

Soțul mi-a spus că el comunică cuiva la ceva persoană veștile, cui anume nu mi-a spus.

Intrebare

Ce trebuia să comunice soțul d-tale acelei persoane?

Răspuns

Trebuia să comunice veștile pe care le avea din diferite locuri.

Intrebare

Ce fel de vești.

Răspuns

Soțul mi-a spus că orice ași auzi să-i comunic lui. Dacă se face vreo arestare, dacă vorbește cineva că e mulțumit sau nu-i mulțumit de regimul actual.

Intrebare

Cum ți-a spus soțul d-tale că transmite informațiile acelei persoane despre care ai vorbit mai sus?

Răspuns

Nu mi-a spus cum transmite el informațiile.

Intrebare

Cum și de la cine mai primea soțul d-tale vești din țară.

Răspuns

Nu știu, soțul meu nu mi-a spus.

Intrebare

Arată d-ta când i-ai dat primele informații lui BIRTAS MIRCEA?

Răspuns

N'am dat niciodată că nu am avut de la cine să am informații.

Intrebare

Arată anchetei când și unde te-ai întâlnit cu soțul d-tale după ce ai plecat în Cluj cu fetița ?

Răspuns

În toamna anului 1948 după o lună de zile dela plecarea mea de acasă, soțul meu a venit la Cluj direct la clinică și m'a luat acasă împreună cu fetița.

Intrebare

Ce ați discutat cu privire la informațiile care el ți le-a cerut înainte de a pleca la Cluj.

Răspuns

Eu i-am explicat că nu am putut să es afară din clinică deloc din cauză că a trebuit să stau tot timpul lângă fetiță care avea un tratament riguros, așa că soțul meu nu m'a mai întrebat nimic în legătură cu informațiile.

Intrebare

Când ați mai discutat chestiuni în legătură cu informațiile pe care îl interesa pe soțul d-tale?

Răspuns

Nu am mai discutat cu el asemenea chestiuni.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu cânt cu cânt și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl susțin și semnez.

Anchetator

Lt.amj.de Sec.

Rujan Bh.

ss/BIRTASIU AURORA

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat: Artur Aurore, născut la zi 17 Ianuarie 1898
 în com. Matricul - Mic - Lugoj, fiu lui Bucurmin și Sofia
 cu domiciliu în Cluj str. Grădinelor nr. 15 (Data de stare civilă; ultimul domiciliu)

9 Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

" s'a terminat " 16 " "

Intrebare: În declarația consemnată în fișecul Verbal din ziua de 8 Iunie tu ai arătat că sotiul tău și Javoroschi Adulț nu ținea secrete în fața tău și declarai că tu te ai așezat în legătură cu activitatea lor pentru Stăreca.

Răspuns: Mai am de arătat că prin sept. 1947 Javoroschi a venit acasă la noi iorus și a spus tatălui meu că a fost preotul catolic Klici din Orșova la Castelul din Măleci (nu știu dacă Stăreca a fost sau nu arestat atunci) Klici a venit foarte târziu îmbrăcat civil cu o pălărie în cap, a vizitat pe doamna Zelmhaister, și după orelă 1 noaptea Klici a primit trăsura de la Javoroschi și a plecat la gara Făget.

Intrebare: Cine este preotul Klici și de curând tu despu legăturile lui, pe Domnul și cu sotiul tău și cu copilul.

Răspuns: Doamna Zelmhaister mia spus că preotul

Iscălitura,

Bucurmin Aurore

Urmare: Kleici a prezentat pe ea de cand era de 12 ani
ca mama ei a fost in serviciul preatului, si ca Kleici
era preat in Orsova. Dupa legaturile lui Kleici cu
boronul si cu satul meu nu am putut sti.

Dupa plecarea prestarea boronului preatul Kleici impre-
una cu sora Zelmhaisler in toamna 1944-1948 au venit
acasa la noi. Nu stiu ce au discutat, au stat
foarte putin timp si au plecat impreuna cu satul
meu catre fabrica de Cherestea.

Intrebare: Se se a venit preatul Kleici la Buleci
in civil si se sapca in cap.

Raspuns: Tavorsetii mea spus ca a venit civil
pentru a nu fi recunoscut de satenii din Buleci
pentru ca se dovedea ca Kleici era in legatura
intime cu sora Zelmhaisler.

Intrebare: Arati anchetei se mai sti sta despre
preatul Kleici.

Raspuns: Altfel nu mai stiu.

Intrebare: Arati anchetei in continuare se alte
lucruri secrete cunosti. Sta despre care mai vorbit

Raspuns: Se la inceputul lunii octombrie 1944 pe Neculita
si Ing. Fater erau vizituti, acasa. Eu nu eram acasa
cand ei au venit, cand am intrat eu si discutam
chestiuni de serviciu de la birourile din Timisoara
si au mai stat putin si au plecat impreuna cu satul
meu care sa condus nu stiu pana unde, A doua
zi, satul meu revenind de la pe la gradina unde eu
lucram mi-a spus ca a fost ocupat, de oarece
Neculita si Ing. Fater cand au fost la noi sa aduc
o cutie cu bijuterii pentru postrare si ca el
a trebuit sa se poanda undeva la un loc sigur
si mi-a spus ca a pus ^{cutia} intre cărămi fi in ferestra

localitate.
Berta siu Aurora

Urmare: din aici sau promita casei noastre. Stiu ca in 1948 am mai tin minte cand Neculita a venit din nou acasa la noi si sotul meu in spurs lui Neculita venita sa vedeti unde am areans putica cu bijuterii, la care Neculita a spus ca nu mai e nevoie sa-le vad pe la case, pe mine. Ei, sau plus amandoi la sotul meu din faza apoi dupa 10 minute por intors inapoi n-a luat adica Neculita si o plecat. Nam vazut placu ori nu Neculita a luat bijuteriile dor sotul meu mea spus ca Neculita a plus bijuteriile.

In 1948 sotul meu mea spus cu Iag. Fatu a fost la Penitenciarul din Craiova, unde la vizitat pe baronul Starcea in legatura cu viste chestiuni de serviciu. Nu mi-amintindata precizi pind a fost Iag. Fatu la baron.

Intrebare: Arata anchetei ce privesc de-a rugat sotul stali sa-i faci in legatura cu activitatea sa pentru Starcea.

Raspuns: In toamna anului 1948, ma pregatiam sa plec pe rebitu la Eliu la medic. Sa rona din file din papamara plicurei mele, sotul ma rugat sa-l tin la purent cu or ce vesti pe care le voi obtine dela diferite persoane pe care le voi cunoaste in Eliu, chestiunile mai importante si le retin si poile comunic pind ma voi intalni cu el ori cand va veni el la Eliu si ne ducii acasa ori cind vom veni noi acasa in paful pind el nu or putea veni, ,,Mia mea spus pind interlopa or ce vesti.

Intrebare: Arata ce fel de vesti il interesa pe sotul stali in mod special.

Raspuns: Il interesa or ce ar au fi dupre tata ce se intimpla in Tori.

Urmasare Intrebare: Dintre ce se interesa satul stule pe
a punctelor vestile despre tot ce se intimpla in tara.
Raspuns: Satul mia spus ca el comunica puina la
sewa persoanei vestile, pui amine au-mia spus.

Intrebare: Ce trebuia sa comunice satul stule
acelei persoane.

Raspuns: Trebuia sa comunice vestile pe care de oca
din diferite locuri.

Intrebare: Ce fel de vesti.

Raspuns: Satul mia spus ca o ce au anfi sa-i comunice
lui, sasi se face oca pretore, sasi vorbeste cineva
ca e multumit sau nu multumit de regimul actual.

Intrebare: Cum ti-a spus satul stule ca transmite
informatiile acelei persoane despre care ai vorbit mai sus.

Raspuns: Nu mia spus cum transmite el informatiile.

Intrebare: Cum in delu pice mai primu satul
stule vesti din tara.

Raspuns: Nu stiu, satul meu nu mia spus.

Intrebare: Arata sta pond rai dat primu informatii
lui Pintar Lirica?

Raspuns: Nam dat nici soluti sa nu am ocut delu
pice si am informatii.

Intrebare: ~~Am~~ Arata anohotii cand si unde te-ai
intalnuit cu satul stule dupa ce ai plecat in Belgij
cu fetita.

Raspuns: In toamna anului 1948 dupa o luna de zile
delu plecarea mea plecare, statul meu a venit la
Belgij direct la Clinica si mia luat neusa impuneri
cu fetita.

Intrebare: Ce ati prezentat sa privire la informatiile
care el ti-lea prezent inainte de a pleca la Belgij.

Semnatura,

Pintari Aurong

28
Urmare: Răspuns: Cu seam explicat că nu am putut
să es afara din Clinica deose din care fu că a
trebuit să stau tot timpul lângă fetița care avea
un tratament rigoros, așa că sotal mese nu ma mai
intrebat nimic în legătura cu informațiile.

Intrebare: Când ai mai discutat chestiuni în
legătura, cu informațiile pe care îl interesa pe rețel
Sotul

Răspuns: Nu am mai discutat cu el probleme
chestiuni.

Prezentul procesul verbal l-am citit, evănt
cu precăut și am constatat că el conține în
intregime cele declarate pentru care îl notăm
și știm.

Procurator
St. Maj. de pe.

Birtășiu Ansoar

Flușan

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută la 15 Aprilie 1898
în com. Bata, Raionul Lipova, Reg. Arad, fiica lui EUFTIMIE și
SOFIA, de profesie funcționară, domiciliată în com. Bata, ra-
ionul Lipova, Reg. Arad.

10 Mai 1953, Arad

Interog. a început la ora .

" s'a terminat " "

Intrebare

De unde ai dat documentele ce au fost găsite în
dulapul din locuința d-tale cu ocazia percheziției?

Răspuns

Cumratul meu BIRTASU MIRCEA înainte să plece din
com. Bata în 1949, a adus aceste documente cred dela castelul
lui STARCEA dela Bulci.

Aceste documente le-am băgat în dulapul din casă.

BIRTASU MIRCEA mi-a spus înainte de plecare că să
bag acele documente între două scânduri pentru a nu fi roase
de șoareci și să le ascund sub dușumeaua din podul casei.

Eu nu le-am mai ascuns în pod ci le-am lăsat în
dulap.

Intrebare

Organele de anchetă îți atrage atenția să fii sin-
ceră și să arăți adevărul asupra modului cum a ajuns acele do-
cumente în dulapul din casă?

Răspuns

Am fost sinceră și acesta este adevărul pe care
l-am arătat.

Intrebare

Organele de anchetă îți atrage din nou atenția să
fii sinceră și dovedă că d-ta minți, este faptul că aceste do-
cumente poartă semne evidente cum că au fost mai înainte
îngropate în pământ.

Arată deci adevărul asupra felului cum au ajuns
./.
ss/CIUCA LIVIA

aceste documente în dulap?

Răspuns

Recunosc că am mințit organele de anchetă și vreau să arăt adevărul.

BIRTASIU MIRCEA când a adus acele documente, le-a îngropat într-o cutie de tablă în pământ lângă casă unde se află sopronul de lemne.

Bu nu am fost de față când le-a îngropat dar după ce a făcut aceasta, mi-a spus că le-a îngropat acolo arătându-mi că deasupra locului unde au fost îngropate a pus un butoiu. BIRTASIU mi-a spus acestea pentru ca să am grijă și să știu de ele.

În 1952 prin luna August eu împreună cu soțul meu CIUCA IULIAN am desgropat acele documente și le-am pus în dulapul din casă. Aceasta deoarece pământul unde au fost îngropate era umed și fiind ținute acolo mult timp, m'am gândit că se pot strica și nu se mai poate citi conținutul. Deaceia le-am scos și le-am pus în dulapul din casă pentru ca să se păstreze mai bine.

Întrebare

Ce scop ai urmărit de a căuta să minți în fața organelor de anchetă asupra modului cum ajunsese acele documente în dulap?

Răspuns

Am mințit prima dată pentru ca să-l salvez pe cumnatul meu BIRTASIU MIRCEA pentru că mă gândeam că dacă eu voi declara că el a îngropat documentele atunci situația va fi mai gravă pentru el pentru că rezulta din acest fapt al îngropării documentelor că a urmărit ceva prin aceasta. Ori declarând că acele documente fusese aduse de el și băgate în dulap deci neascunse, situația pără ea mai simplă și mai puțin gravă.

Întrebare

Organele de anchetă îți atrage atenția că ești încă departe de a fi complet sinceră și îți cere să arăți adevărul complet cu privire la cele îngropate în sopronul de lângă casă.

Răspuns

Am fost sinceră și altceva nu mai am de arătat.

Întrebare

În legătură cu niște monezi de aur nu ai de arătat nimic?

Răspuns

Recunosc că vam ascuns acest lucru și în legătură
./.

ss/CIUCA IIVIA

cu aceasta am de declarat următoarele: În 1949 înainte să BIRTASIU MIRCEA împreună cu soția sa - care este sora mea - să plece din com. Bata la Cluj, sora mea mi-a spus că a îngropat la o mică adâncime de cca. 30 cm. în cel de al treilea compartiment al gopronului, o pușculiță de tablă în care se aflau niște monezi de aur.

Mai departe mi-a spus că eu să am grije și să scoot de acolo pușculița care era dintr'o tablă subțire și se strică repede în pământ și să bag monezile de aur într'o cutie mai bună după care să le îngrop într'un loc mai adânc în pământ.

Până la începutul anului 1950 nu am putut să le desgrop deoarece se instalase în casa mea Școala Silvică din Caransebeș care instalase bucătăria chiar în compartimentul al treilea al gopronului tocmai unde se afla îngropată pușculița cu monezile de aur.

După ce nu a mai fost în casa mea acea școală, m'am dus și am desgropat acea pușculiță scoțând monezile de aur și le-am băgat într'o cutie de tablă mai groasă după care le-am îngropat în primul compartiment al gopronului adică acel de lângă casă, în același loc unde se afla cutia cu documente însă la o adâncime mai mare decât documentele.

Prin Mai 1950 am desgropat cutia cu monezi și am luat câteva după care am îngropat cutia la loc. Acele monezi le-am dat soțului meu pentru ca să le schimbe în bani la Bucoarești pentru ca să ne întreținem.

De atunci, am scos treptat în vreo 7 sau 8 rânduri câte 2, 3, 4 monezi de aur până în vara 1951 când s'au terminat.

În total a fost cam între 80-90 de monezi pe care le-am dat treptat așa cum am arătat pentru a le preschimba în bani.

După ce s'au terminat monezile de aur, nu a mai rămas acolo îngropate decât documentele pe care le-am desgropat și pe acelea așa cum am arătat, în August 1952.

Intrebare

Ce ai urmărit dă când ai ascuns față de organele de anchetă chestiunea cu monezile de aur?

Răspuns

Am ascuns aceasta pentru că știam că dacă voi declara despre faptul că am deținut ilegal aur voi primi condamnare. M'am hotărât totuși până la urmă să recunosc

./.

ss/CIUCA LIVIA

acest lucru pentru că am văzut că organele de anchetă știu precis despre aceasta și am văzut că degeaba ascund.

Intrebare

Arată dta ale cui erau propriu zis acele monezi de aur?

Răspuns

Sora mea BIRTASIU AURORA mi-a spus atunci înainte de a pleca că monezile de aur sunt ale lui ION STARCEA.

Intrebare

Dar de ce a ajuns BIRTASU și soția lui să ascundă documente și valori ale lui IOAN STARCEA?

Răspuns

Tot sora mea mi-a spus cu același prilej că STARCEA înainte de a fi arestat i-a încredințat documente și aur lui BIRTASU MIRCEA în care avea încredere pentru ca să le ascundă.

Intrebare

De unde știe BIRTASU MIRCEA că monezile de aur se aflau îngropate în primul compartiment al șopronului, adică acel de lângă casă?

Răspuns

În Noembrie 1952 când eu am fost la Cluj, i-am spus sorei mele că desgropasem pușculița cu monezile din locul care mi-l spusese și că le-am îngropat în celdălalt loc așa cum am arătat mai sus. Sorei mele nu i-am spus însă că eu le desgropasem deja și de acolo și că le dădusem treptat soțului meu.

Așa că BIRTASU MIRCEA știe de acel loc din cele ce i-am spus soției sale.

Intrebare

Ce ai de declarat în privința armelor?

Răspuns

Nu mai am nimic altceva în afară de ce am declarat prima dată.

Intrebare

Ce ai de declarat în privința unui carnet al lui STARCEA ce a fost ascuns la locuința dta?

Răspuns

Nu l-am văzut și nu știu nimic despre un astfel de carnet.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Sef de Serv. opt. Weiss Ludovic

Subsef de serv. lt. maj. V. Vândtoru

Reținută,
ss/CIUCA LIVIA

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Ciucă Livia, născută la 15 Aprilie 1898,
în Com. Bota, Raionul Lipova, Reg. Anad. fiica lui
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Eutimie și Sofia, de profesie funcționari, domiciliată
în Com. Bota, Raionul Lipova, Reg. Anad.

10 Mai

1953

Orașul

Anad

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ „ s'a terminat la „ _____ și _____ „

Intrebare: Se unde ai găsit documentele ce au fost
găsite în dulapul din locuința tatălui cu ocazia
preluării?

Răspuns: Cunoscutul meu Birtaşu lăsa înainte
să plece din Com. Bota în 1949, a odus aceste
documente cred dela Castelul lui Stăneasa
dela Bulci.

Aceste documente le-am băgat în dulapul
din casă.

Birtaşu lăsa mi-a spus înainte de
plecare ca să bag acele documente într-o două
scânduri pentru a nu fi roase de soareci și
să le ascund sub oșurumeaua din podul
casei.

Eu mi le-am mai ascuns în pod ci le-am
lăsat în dulap.

Întrebare: Organele de anchetă îți otragă
atenția să fii sinceră și să arăți adevărul

Semnătura,

Ciucă Livia

Urmare: asupra modului cum a ajuns ocele documente în dulapul din casă?

Răspuns: Am fost sincer și acesta este adevărul pe care l-am arătat. -

Interbari: Organele de anchetă își strage din nou atenția să fii sincer și dăruia să îți aminti; este faptul că aceste documente poartă semne evidente cum că au fost mai înainte îngropate în pământ. -

Prota de adevărul asupra felului cum au ajuns ocele documente în dulap?

Răspuns: Recunosc că am mintit organele de anchetă și n-au să arăt adevărul. -

Birtasu lăsa când a adus ocele documente, le-a îngropat într-o cutie de tablă în pământ lângă casă unde se afla socrul de lemn. -

Cu un om fost de fată când le-a îngropat doar după ce a fost ocazia, mi-a spus că le-a îngropat acolo arătându-mi că deasupra locului unde au fost îngropate a pus un bustin. - Birtasu mi-a spus ocazia pentru ca să om grija și să o tin de ele. -

În 1952 prin luna August eu împreună cu sotul meu Cămină Iulian am desgropt ocele documente și le-am pus în dulapul din casă. - Aceasta ocazia pământul unde au fost îngropate era umed și fiind ținute acolo mult timp, m'am gândit că se pot strica și nu se mai poate citi conținutul. - Deaceia le-am scos și le-am

Semnătura,
Cămină Iulian

Urmare: pus în dulapul din coridor pentru ca să se păstreze mai bine. -

Intrebare: Ce scop ai urmărit de a costa să minți în foata orgonului de anchetă asupra modului cum ajunsesi acolo documentele în dulap?

Răspuns: Am mințit prima dată pentru ca să-l scotuz pe comunistul meu Birtasu linca pentru că mă gândeam că dacă eu voi declara că el a îngropat documentele atunci situația va fi mai gravă pentru el pentru că refula din acest fapt că îngropării documentelor că a urmărit ceva prin aceasta. - Ori declarând că unele documente fuseser aduse de el și îngropate în dulap deci mascate, situația părea mai simplă și mai puțin gravă. -

Intrebare: Orgonul de anchetă îți strage atenția că ești încă deosebit de a fi complet sinceră și ești cum să arăți odevărsul complet cu privire la cele îngropate în raportul de lângă casă. -

Răspuns: Am fost sinceră și altcândă nu mai am de arătat. -

Intrebare: În legătură cu minți minzi de aur nu ai de arătat nimic?

Răspuns: Recunosc că vom creșterea acest lucru și în legătură cu aceasta am de declarat următoarele: În 1949 înainte ca Birtasu linca împreună cu soția sa conștientă sora mea mă plece din Com. Bote

Semnătura,

Carcișiu

Urmare: la Cluj, sora mea mi-a spus că a îngropat la o mică adâncime de cea 30 cm. în cel de al treilea compartiment al copronului, o pușculiță de tablă în care se aflau niște monezi de aur. -

Mai departe mi-a spus că eu să am grijă și să scot de acolo pușculița care era dintr-o tablă subțire și se strica repede în pământ, și să bag monezile de aur într-o cutie mai bună după care să le îngrop într-un loc mai adânc în pământ. -

Până la începutul anului 1950 nu am putut să le desgrop deoarece se instalase în casa mea școala tetrică din Căminelul și care instalase bucatăria chiar în compartimentul al treilea al copronului tocmai unde se afla îngropată pușculița cu monezile de aur. -

După ce mi-a mai fost în casa mea cea școală, m'am dus și am desgropat cea pușculiță scotând monezile de aur și le-am băgat într-o cutie de tablă mai groasă după care le-am îngropat în primul compartiment al copronului adică aceluși de lângă casă, în acele locuri unde se afla cutia cu documente însă la o adâncime mai mare decât documentele. -

Pînă mai 1950 am desgropat cutia cu monezi și am luat câteva după care am îngropat cutia la loc. - Acele monezi le-am dat sotului meu pentru ca să le schimbe în bani la București pentru ca

Semnătura,
Cucio Lavin

Urmare: să ne întărim.

Le otunei, am scris testament în val'a 7 sau 8 rînduri cîte 7, 8, 10 monezi de aur pînă în vara 1951 cînd s'au terminat.

În total au fost cam între 80-90 de monezi pe care le-am dat testament așa cum am arătat pentru a le preschimb în bani.

După ce s'au terminat monezile de aur, m'a mai rămas oare singuratec din documentele pe care le-am desegrapat și pe aceea așa cum am arătat, în August 1952.

Intrebare: Ce ai arătat 8ta. cînd ai arătat foto de organele de anchetă chestiunea cu monezile de aur?

Răspuns: Am arătat aceasta pentru că știu că dacă voi declara despre faptul că am deținut ilegal aur voi primi condamnare. - M'am hotărît totuși pînă la urmă să nu am această lucră pentru că am văzut că organele de anchetă s'au pînă de după aceasta și am văzut că degeaba acuzat.

Intrebare: Proti. 8ta. ale cui erau propriu zis acele monezi de aur?

Răspuns: Sora mea Birtasie Avra mi-a spus atunci înainte de a pleca că monezile de aur sunt ale lui Ion Stănescu.

Intrebare: Dar de ce ai ajutat Birtasie și sora lui să ascundă documente și valori?

Semnătura,
Circu Lirio

Urmare: ale lui Ioan Stăncu?

Răspuns: Tot ora mea mi-a spus cu oclău: priet, că Stăncu s-a înțeles de a fi arestat și a înmădiat documente și am lui Birtășu linca în care ora înmădiere pentru ca să le așezăm. -

Interbare: Se vede că Birtășu linca că monedele de aur se aflu îngrapote în primul compartiment al pazei, adică cel de lângă casă?

Răspuns: În Noembrie 1952 când eu am fost la Cluj, i-am spus oricui că desgrăpăsem pazea cu monedele din loc care mi-l spusese și că le-am îngrapat în celălalt loc așa cum am arătat mai sus. - Iori mi-l am spus însă că eu le desgrăpăsem deja și de oclău și că le dădusem truptat soției lui meu. -

Așa că Birtășu linca și de oclău loc din cele ce i-am spus soției sale. -

Interbare: Ce ai de declarat în privința armelor?

Răspuns: Nu mai am nimic altceva în afară de ce am declarat prima dată. -

Interbare: Ce ai de declarat în privința unui carnet al lui Stăncu ce a fost arătat la Comisia de Stat?

Răspuns: Nu l-am văzut și nu știu nimic despre un astfel de carnet. -

Să se citească acum în curînt prezentul proces verbal de interogatori

Semnătura,
Căpitan

Urmare: si om constatat in-este intinemas cu cele
absolavate de unire, il sustin si semnez.

Sef de serviciu

Spk de sec. Thais Ludovic

Subsf de serviciu

Lt. Ing. de sec. Trinita

Retinuta,

Cinci Lina

Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută la 15 Aprilie 1898
în com. Bata, Raionul Lipova, Regiunea Arad, fîca lui EFTIMIE și
SOFIA, casnică, fără profesie, domiciliată în com. Bata, Raionul
Lipova, Reg. Arad.

15 mai 1953, București
Interog. a început la ora 8,10
" s'a terminat " 23,05

Intrebare

Ce fapte ai săvârșit împotriva securității statului

Răspuns

Am ascuns lucruri sustrase dela naționalizare din
Castelul dela Bulci aparținînd lui ION MOCSONYI STARCEA și anume
arme, monezi de aur, tacâmuri de argint, sticle cu diferite spe-
cialități de vinuri străine și românești.

Am ascuns documente aparținînd lui ION MOCSONYI
STARCEA.

Nu am arătat autorităților locul unde se găsea
cumnatul meu BIRTASU MIRCEA.

Altceva nu am săvârșit.

Intrebare

Ti se atrage atenția că nu spui adevărul și că sunt
fapte pe cari nu le-ai arătat. Arată adevărul?

Răspuns

Am arătat adevărul.

Intrebare

Pe cine cunoști că au săvârșit fapte împotriva se-
curității statului?

Răspuns

Am săvârșit fapte împotriva statului. Cumnatul meu
BIRTASU MIRCEA, DEAC TRAIAN, profesor din Arad, BREMIA JURJ,
lucrează la CER, OCTAVIAN STEPAN, director la clinica ortopedică
din Cluj. VADAN ION str. Moșilor 75 Cluj.

././ ss/ CIUCA LIVIA

Intrebare

295

Pe cine altcineva mai cunoști care a săvârșit fapte împotriva securității statului?

Răspuns

Nu mai cunosc pe altcineva care să fi comis fapte împotriva securității statului.

Intrebare

Ce fapte cunoști dta că a săvârșit cumnatul dtaie BIRTASU MIRCEA.

Răspuns

BIRTASU MIRCEA a adus acasă, armele, munițiile, monedele de aur, documentele și celelalte obiecte în Sept. 1948 când MOCSOMYI STARCEA ION a fost arestat.

Nu s'a prezentat când a fost căutat de autorități cu ocazia naționalizării moștilor.

Nu cunosc alte fapte pe care să le fi săvârșit

Intrebare

Ce fapte au săvârșit ceilalți arătați de dta?

Răspuns

DEAC TRAIAN a cunoscut faptul că BIRTASU a fost căutat de autorități cu ocazia naționalizării moștilor și că se găsește la Cluj.

Nu mai cunosc alte fapte a le lui DEAC TRAIAN.

Ceilalți deasemeni știau numai că BIRTASU MIRCEA se găsește la Cluj că fusese căutat de autorități spre a i se fixa domiciliu obligator.

Intrebare

De unde știai dta că aceștia cunosc faptul că se găsește în Cluj și că fusese căutat la Bata spre a i se fixa domiciliu obligator.

Răspuns

Eu am discutat despre aceasta, eu am discutat cu ei.

Intrebare

Când și ce ai discutat cu aceștia?

Răspuns

DEAC TRAIAN mi-a adus niște bani dela BIRTASU 200 lei în Sept. 1952. El știa că BIRTASU a fugit din Bata mi-a spus și sora mea acest lucru. Când și-au scos buletinele de identitate BIRTASU și sora mea s'au dus la Lipova să le scoată și au stat la DEAC TRAIAN.

BIRTASU ținea corespondență cu DEAC, și banii pe cari mi i-a adus DEAC i-a trimis BIRTASU prin poștă lui

./.

ss/CIUCA LIVIA

DEAC și acesta mi i-a adus mie.

Intrebare

Dece nu ți le trimetea direct.

Răspuns

Pentru ca să nu se știe unde se află.

Intrebare

Dece ținea BIRTAS în secret locul unde se află.

Răspuns

Pentru că fusese căutat să i se fixeze domiciliu obligatoriu, deoarece i se naționalizase averea ca fiind șeful ocolului silvic al pădurilor lui MOCSONYI STARCEA ION și administrator.

Intrebare

Ce ai discutat cu EREMIJA JURJ?

Răspuns

EREMIA JURJ mi-a dat 1.000 lei din partea lui BIRTASU în 1951 Sept. Mi-a dat numai bani și m'a întrebat ce mai fac. A trimis pe fratele său să mă cheme la piață la Bata să-mi dea bani pentru că se grăbea să plece la gardă.

Intrebare

Ce ai discutat cu OCTAVIAN STEPAN privitor la BIRTAS și situația lui?

Răspuns

El era director la clinică și mi-a spus că a știut de BIRTASU că a fost căutat de autorități cu ocazia naționalizării. Aceasta mi-a spus-o în 1949. Sora mea BIRTAS mi-a trimis o scrisoare prin el în 1951.

Intrebare

Ce ai discutat cu VADAN ION.

Răspuns

Când am fost în 1949 la BIRTASU la Cluj, eu m'am dus la VADAN să aflu adresa lui BIRTASU.

De atunci nu l-am mai văzut.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde în totuși cu cele declarate de mine.

Lt. de Securitate
Theodor Miclo

ss/CIUCA LIVIA

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Căică Lăro născută la 15 Aprilie 1898
în com. Bata Roșorul Lipova, Regiunea Arad.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
fiica lui Eflimie și Sofia, casnică fără profesie,
domiciliată în com. Bata, Reșitul Lipova, Reg. Arad.
15 Noi 1953.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 10 min.
 „ s'a terminat la „ 23 și 05 „

Intrebare: Ce fapte și săvârșiri și săvârșit împre-
fațive securității Statului?

Răspuns Am scris biserici noastre de la
 naționalizare din listele de la Bulei sportivă
 lui Im Moșoiu Stărcu și anume scrie
 monezi de aur, tocămură de argint, sticle
 cu diferite prețuri de vinuri stărcu și
 românești.

Am scris documente sportive lui
 Im Moșoiu Stărcu.

Nu sunt protejat autorităților locale
 unde a jucat cumuștel meu Birtone
 Stărcu.

Altece nu am săvârșit.

Intrebare: Ți s'a atras atenția că nu poți
 aduce și că nu poți fi pe cartă cu b-a
 protejat. Ate-a aduce?

Răspuns Am protejat aduce.

Semnătura,

Căică Lăro

Urmare:

Intrebare Pe cine cunosti sa se revorint
fapte impotriva securitatii statului?

Raspuns

Am revorint fapte impotriva statului.
amnatul meu Birtanu Mircea, seac
Troian, profert din' Arad, Exemia suf-
luceaze la C.F.R. Octavian Stepan; directi
la clinica ortopedica din Cluj.
Vadon in Str. Motilor 18 Cluj.

Intrebare

Pe cine altcineva mai cunosti sa se revorint
fapte impotriva securitatii statului?

Raspuns Nu mai cunosc pe altcineva
sa se fi amintit fapte impotriva securitatii
statului.

Intrebare Ce fapte cunosti si te ai o
revorint cunoscutul si tati Birtanu Mircea

Raspuns Birtanu Mircea e' adus. securi.
armele minimele, minimele de aer, documente
si altele stecte in sept 1948 cand
Hocrony Harcea lui o fort arestat.

Am o' prezentat cand o fort centat de
autoritate cu ocazia nationalizarii monilor

Nu cunosc alte fapte pe care sa le fi revorint
Intrebare Ce fapte se revorint ca lalt cratati
de d-te?

Raspuns Seac Troian o cunoscut faptul
ca Birtanu o fort centat de autoritate
cu ocazia nationalizarii monilor n se re
garete la Cluj.

Nu mai cunosc alte fapte o la lui

Semnatura,

Cucur Liviu

Urmare: Dece Treian nu mai urmasc.

Seiarte deosemeni stiau numei ca
Birtan Mircea a parite la Cluj si ca fusse
iustit de autoritate spre si se fixe
domiciliu obligator.

Intebare Se vede stiau de te ca sentie
cumu fostu ca se gaste in Cluj si ca
fusse iustit la Bata spre si se fixe
domiciliu obligator.

Raspuns Cu am discutat despre aceasta
in cine discutat cu ei.

Intebare Cind si ce e discutat in scarta?

Raspuns Dece Treian nu o adus niste baci de
Birtan cu lei in Sept 1952. El stia ca Birtan
a fugit din Bata nu o spus si voru nico aici
luna. Cind si au s-au delatue de iustit la
Birtan si voru nico sau dus la Lipova si
le scute si au stat la Dece Treian.

Birtan tinea corpondute cu Dece.
si baci pe car si i o adus Dece i o tinea
Birtan nu putu la Dece si scute nu
i o adus nu.

Intebare Si au de la tinctu direct.

Raspuns Pentru ca si au niste unu
si afla.

Intebare Dece tinea Birtan in secret locul
nu si afla.

Raspuns Pentru ca fusse iustit si se
fixe domiciliu obligatoriu deoarece i se
notionalizea averea ca fiind pe al ostelistic
si pedurati lui Mircea Treian si adu.

Semnatura,
Cecordiu

Urmare:

histories

Intrebare Ce ai discutat cu Breucis

Jurj.-

Raspuns Breucis pey un-a det 1000
lei din partea lui Botas in 1957 sept.
Mi-a dat un mei buci. m'o intalnit cu
mai pe. A trimis pe protol sau pe un-a de
in parte la Beta m'-ui de la un pl co
x ghe'ha pe-pla la gara.

Intrebare Ce ai discutat cu Botas

Stapan printe la Botas n rituetia B.

Raspuns Elero direct la Botas, m'a
opus sa pstat de Botas la o fectiune
de autritat cu oregie instaurata

Botas m'a spus in 1949. m'a
Botas m'a trimis a revizor pice el.
in 1951.

Intrebare Ce ai discutat cu Vadere

Raspuns Vadere m'a dat in 1949 la Botas
la Cluj, cu un-a de la Vadere n o flie
expre lui Botas.

De stura m'a l'eu m'a o fect.

Raspuns pey un-a de la Vadere
m'a dat un-a de la Vadere n o flie
expre lui Botas.

Licor Liviu

La de vaujete
them d'of

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută la 15 Aprilie 1898
în com. Bata, Raionul Lipova, Reg. Arad, fiica lui EFTIMIE și SOPIA,
fără profesie, cu ultimul domiciliu în com. Bata, Raion Lipova,
Reg. Arad

18 Mai 1953, București
Interog. a început la ora 10, 25
" s'a terminat " 22, 05

Intrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 15 Mai
1953 ai declarat că ai ascuns lucruri, aur și documente apar-
ținând lui MOCSIONI STARCEA ION. Cum au ajuns acestea la dta?

Răspuns

În 1948 după arestarea lui MOCSIONI STARCEA ION,
cumnatul meu a adus aceste lucruri în locuința mea din com.
Bata.

Intrebare

Pentru ce a adus aceste lucruri la locuința dta?

Răspuns

Pentru ca să nu fie găsite și ridicate de autori-
tăți, cumnatul meu BIRTASU MIRCEA le-a adus la mine ca să le
ascundem.

Intrebare

Ce interes aveai dta ca autoritățile să nu găsească
aurul, documentele și armele lui STARCEA?

Răspuns

Că să facem rău statului.

Intrebare

Cum a adus BIRTASU aceste lucruri.

Răspuns

BIRTASU a adus aceste lucruri cu o căruță, în două
rânduri.

Intrebare

Cine a condus căruța?

././ ss/CIUCA LIVIA

Răspuns

Căruța a fost condusă de VICTOR ARDELEAN care era în serviciul lui MOCSIONI STARCEA.

Intrebare

Ce anume lucruri a adus BIRTASU.

Răspuns

Cumnatul meu a adus ziua armele, actele și monezile de aur, iar noaptea a adus sticlele cu vin.

Intrebare

De unde știi data acest lucru?

Răspuns

Pentru că cumnatul meu BIRTASU a adus aceste lucruri la mine în casă și le-am văzut.

Intrebare

Cine a mai văzut acestelucruri?

Răspuns

Despre aceste lucruri mai știa, cumnatul meu BIRTASU, sora mea AURORA BIRTASU și VICTOR ARDELEAN care a văzut armele și sticlele cu vin el aducându-le cu căruța, documentele erau împachetate și el nu le-a văzut - iar monezile de aur le-a adus BIRTASU în buzunar.

Intrebare

În afară de acestea cine mai are cunoștință de existența acestor lucruri?

Răspuns

Mai știa soțul meu CIUCA IULIAN căruia i-am spus eu despre aceste lucruri și care a citit documentele.

Intrebare

Ce anume lucruri a adus BIRTASU și ce s'a făcut cu ele?

Răspuns

Armele le-a dus BIRTASU STARCEA la CISMASI GHEORGHE și MOTOC din com. Bata unde le-au îngropat. În seara de 2 Ianuarie 1953 CISMASI mi-a adus 2 arme de vânătoare, 1 pistol, nu știu exact câte tocuri pentru armă de vânătoare, deasemenea mi-a adus 24 tacâmuri de argint cari au emblema lui STARCEA. Eu am pus tacâmurile în dulap iar armele le-am ascuns sub dușumeaua podului.

Intrebare

Dece ți-a adus CISMASI GH. armele și tacâmurile?

Răspuns

Venise ordin să se strângă armele din sat și i-a
././ ss/CIUCA LIVIA

fost frică să nu le găsească la el.

Intrebare

Cu celelalte lucruri ce s'a făcut?

Răspuns

Sora mea AURORA BIRTASU a îngropat documentele în șopronul de lângă casă sub un butoi cu smoală. Iar monezile de aur le-a îngropat sora mea în șopronul al treilea.

Sticlele de vin le-am îngropat eu în pivniță.

Intrebare

De unde știați dta unde au fost îngropate documentele și aurul.

Răspuns

Sora mea mi-a spus în 1949 când a plecat la Cluj unde a îngropat documentele și aurul.

Intrebare

Pentru ce ți-a spus acestea?

Răspuns

Mi-a spus ca să știu unde se găsesc. Mi-a spus ca să scot aurul și să-l îngrop mai adânc ca nu cumva să se găsească. Despre documente mi-a spus să le scot și să mă uit să nu se ude în pământ și să se strice.

Intrebare

Ce ai făcut dta cu documentele și cu aurul?

Răspuns

Monezile de aur le-am scos din șopronul de unde le îngropase sora mea. Eu le-am scos de acolo în 1950 și le-am dat soțului meu CIUCA IULIAN care le-a vândut. În 1951 se terminaseră. Cred că în total au fost preo 80 (optzeci) monezi aur. Ultimele monezi le-a vândut soțul meu în August 1951. Documentele le-am scos în Septembrie 1952 și le-am pus în dulap în casă unde s'au găsit.

Sticlele de vin le-am scos din pivniță și le-am depozitat în pod în tavanul casei și podeaua podului. Parte din ele le-a băut soțul meu iar o parte s'au spart sau le-au sărit dopurile.

În pod s'au mai găsit niște documente de care eu nu am cunoștință.

Intrebare

Cine mai avea cunoștință de existența documentelor și de faptul că dta le-ai desgroptat?

Răspuns

Mai știa soțul meu CIUCA IULIAN deoarece le-am desgroptat împreună. El a citit documentele după ce le-am desgroptat.

./.

ss/CIUCA LIVIA

Mai ştiau că le-am scos sora mea AURORA BIRTASU şi cumnatul meu MIRCEA BIRTASU. Aceştora le-am spus în Martie 1963 când am fost la el la Cluj că am desgropat documentele. Cumnatul meu BIRTASU MIRCEA mi-a spus să le iau şi să le pun între două scânduri ca să nu le mănânce şoareci şi să le ascund în pod, eu însă le-am ținut în dulap.

Intrebare

Altcineva n'a mai ştiut de existenţa documentelor.

Răspuns

Altcineva n'amai ştiut?

Intrebare

În pod era uscat sau umed?

Răspuns

Era uscat bine în pod.

Intrebare

Cum se explică atunci că documentele din pod erau ude, cutia complet ruginită şi ele începuseră să putrezească.

Răspuns

Eu nu ştiu cumnatul meu le-a pus în pod înainte de a pleca la Cluj în 1949.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu l-am citit cuvânt cu cuvânt şi corespunde în totul cu cele declarate de mine.

ss/CIUCA LIVIA

Anchetator

Lt. de Securitate

Theodor Mică

Proces-Verbal de interogator

Arestata: Ciucă-Livia născută la 15 Aprilie 1898
în com. Bata, Raionul Lipova, Reg. Arad, fiica lui Eftimie
 și Sofia, fără profesie, cu ultimul domiciliu în
com. Bata, Raion. Lipova, Reg. Arad.
 18 Mai 1953

Orașul Deceuse

Interogatoriul a început la ora 10. și 25. min.

„ s'a terminat la „ 22 și 05. „

Intrebare: În primul verbal de interogatoriu
din 15 Mai 1953 ai declarat că ai scris, lucruri,
sur și documente aparținând lui Borisny Storcea
în 'Luna cu apus surtea la d-ta?

Răspuns În 1948 după arestarea lui Borisny
Storcea. Tunc cumnatul meu a adus aceste
lucruri în bucuria mea din com. Bata.

Intrebare Între ce a adus aceste lucruri
la bucuria d-tale.

Răspuns Între ce a adus aceste lucruri
ridicate de autoritate, cumnatul meu Borisny
Storcea le-a adus la mine după ce am scris.
Intrebare În interiorul sursei d-ta ce autoritate
se poate găsi surse, documentele „ surse
lui Storcea?

Răspuns Ca să facem rău statului
Intrebare Cum a adus Borisny aceste lucruri.
Răspuns Borisny a adus aceste lucruri în

Semnătura,
 Ciucă-Livia

Urmare: o căruță, în două rânduiri.

Întrebare Cine a condus căruța?

Răspuns Căruța a fost condusă de Victor Ardelean care era în provincia lui Moering Norvegia.

Întrebare Ce anume lucruri a adus Birtona

Răspuns Unuștel meu a adus gine, Armele, actele și monedile de aur, iar moșterile a adus sticlile cu vin.

Întrebare Ce unde stă d-ta acum lucră?

Răspuns Pentru că unuștel meu Birtona a adus multe lucruri la mine în casă și li-am văzut.

Întrebare Cine a mai văzut aceste lucruri?

Răspuns După auzirea lucrurilor noastre, unuștel meu Birtona, care mea Aurora Birtona și Victor Ardelean care a văzut ambele sticlile cu vin și aducându-le cu căruța, documentele erau împachetate și el nu le-a văzut - dar monedile de aur le-a adus Birtona în buzunari.

Întrebare Tu oporești să spui cine mai are amănunțit de cunoscute acestor lucruri.

Răspuns Mai stă totuși meu Căcă. Tu l-ai scris și am spus că după aceste lucruri, și care a fost documentele.

Întrebare Ce anume lucruri a adus Birtona și care făcui cu ele?

Răspuns Armele le-a dus Birtona Norvegia la Birmasi Skerry la gis Motoc din com. Bata unde le-au îngropat. Tu ream de 2 Ianuarie 1953. Căcă, mi-a adus oare de vânatore.

Semnătura,
Căcă Livi

Urmare: Întotdeauna stii exact câte tineri pentru
scrie de vânatore desamene ni-o adus
st. tecamuri de corint isii cu emblemă la
Horca. Cu ocazi tecamuri le in dulap
rot scrute la-eu scrute sub dusumeaua
podului.

Intebare De ce ti-o adus limbari si scrute
in tecamuri?

Răspuns Venire ordii să se strângă scrute
din rot ni-o fort forte să nu se părăsă la
el.

Intebare Cu altele lucruri ce s'o făcut.

Răspuns Lora mea Aurora Portone o îngro-
pat documentele în sopnul de lângă casă
sub un tatar cu smole. Lora murejile de
eu le-a îngropat lora mea în sopnul
al treilea.

Sticlele de vin la-eu îngropat eu în
pianită

Intebare De unde stii de unde eu fost
îngropate documentele în curul.

Răspuns Lora mea vii-o spus în 1849
să se placă la ely unde o îngropat
documentele în curul.

Intebare Pentru ce ti-ai spus acestea?

Răspuns Mi-ai spus că s'o stii unde se
găsește. Mi-a spus că s'o stii curul și s'o-l
ingropă mai adânc se nu curul s'o se
găsească. După documentele ni-o spus s'o
le rot și murejile să nu se unde eu părăsă
ni se părăsă.

Semnătura,

Cicăș Lăra

Urmare:

Intebare Ce ai făcut d-ta cu documentele și cu sursele?

Răspuns Monezile de aur le-am pus din nou în muzeu le propunem noua. Cu le-am ras de aur în 1950 și le-am dat totuși mea Gică Tulică care le-a vândut la București. Cu i-am dat treptat monezile și el tot în mod treptat le-a vândut. În 1957 se terminaseră. Trece că în total eu sunt vând 80 (optzeci) monezi aur. Ultima monezi le-a vândut totuși mea în August 1957.

Documentele le-am pus în Septembrie 1952 și le-am pus în dulap. În casa mea, bușină. Sticlele de vin le-am ras din pivniță și le-am depozitat în pod în Târnăveni și produsele produse. Parte din ele le-a luat totuși mea și a parte s-au raportat la le-am vând depunite.

Eu pot să vă ^{mai} arăt niste documente de care eu nu am cunoștință.

Intebare Bine însă ave cunoștință de existente documentele și de faptul că d-ta le-ai despropat?

Răspuns Martia totuși mea Gică Tulică deorece le-am despropat impune. El a uitat documentele după ce le-am despropat.

Mei stau în le-am ras noua mea Lucia Birtanu și amutat mea soarece Birtanu. Dintre le-am spus în Martie 1953 că eu sunt la el la Cluj și eu

Semnătura,

Cincor Gică

Urmare: din raport documentele. Cumuștutul
meu Portsea Horner mi-a spus în la isă
și la pune în te ducă vândeșii și să un
le mă uide ^{și mi-a spus că are în deșap} soareci și în la scumă în pod.
Intebare Altienevo u'e mai strict de
existența documentelor?

Răspuns Altienevo u'e mai strict.

Intebare În pod era uscat sau umed?

Răspuns Era uscat bine în pod.

Intebare Cum se explică starea că obor-
mentele din pod erau uscate, într-un complet
regim și de incușii și putregău.

Răspuns Eu nu știu cumuștutul meu l-a
pus în pod înainte de o pleca la Cluj în
1949.

Preputul proces verbal de interogatoriu
l-a citit având în mână și corespun-
dă în totul cu cele declarate de mine.

Cinai Lavin

Contutator
de documente
Peter Wilp.

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută în com. Bata, raionul Lipova
regiunea Arad la 15 Aprilie 1898 fica lui EFTIMIE și SOFIA,
fără profesie, cu ultimul domiciliu în com. Bata raion Lipova, Reg.
Arad.

25 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 9,10

" s'a terminat " 11,20

Intrebare

Ce discuții ai avut cu BIRTASU MIRCEA asupra activității
lui MOCSONY STARCEA ION?

Răspuns

N'am avut nici o discuție.

Intrebare

Ce discuții ai avut cu sora d-tale asupra activității lui
MOCSONY STARCEA ION?

Răspuns

Nici cu ea nu am discutat nimic.

Intrebare

Ce discuții ai avut cu sora d-tale asupra însărcinări-
lor primite de MIRCEA BIRTASU dela MOCSIONI STARCEA ION?

Răspuns

În afară celor ce am declarat în legătură cu documentele
și armele găsite la mine, nu am mai discutat nimic.

Intrebare

Ce ai discutat cu BIRTASU MIRCEA asupra activității sale?

Răspuns

Nu am discutat nimic.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și
corespunde în totul cu cele declarate de mine.

Lt. de Securitate

ss/CIUCA LIVIA

T. Mică

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Diuca Liviu născută în com. Bata
nașul Lipova regiunea Arad la 15 Aprilie 1898.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
fica lui Eftimie în Sofia, persoana, cu
ultimul domiciliu în com. Bata nașul Lipova
Regiunea Arad. 25 Me 1953.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 10 min.

" s'a terminat la " 11 și 20 "

Intrebare: Ce discutii ai avut cu Birtan
Mirela asupra activității lui Miron
Stăruț Ion?

Răspuns: Nam avut încă o discutie
Intrebare ce discutii ai avut cu bora
de tel asupra activității lui Miron
Stăruț Ion

Răspuns: Nici eu nu am discutat
nimic.

Intrebare ce discutii ai avut cu ma
de tel asupra jurnalelor primite de
Mirela Birtan de la Miron Stăruț Ion?

Răspuns: În afară de ce am discutat
în legătură cu documentele și arhivele
poște la mine, nu am încă discutat
nimic.

Intrebare ce ai discutat cu Birtan
Mirela asupra activității sale?

Semnătura,
Cămin

Urmare:

Răspuns la ce a discutat în ziua
Prezentul proces verbal este în vigoare
în vârstă de răspunde în total cu
ale şcolărilor de mine

Cămin Liră

It de vârstă
P. A. C. S.

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută la 15 Aprilie 1898 în com. Bata, raionul Lipova, Reg. Arad, fiica lui EFTIMIE și SOFIA, fără profesie, domiciliată în com. Bata Raionul Lipova.

22 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9,30

" s'a terminat " 13.-

Intrebare

Ce ai de spus referitor la confruntarea pe care ai avut-o cu sora dtale, AURORA BIRTASIU? Te-ai decis să fi sincer?

Răspuns

Bu m'am decis să spun sincer ce știu, cu toate că am negat cu ocazia confruntării.

Nu-mi amintesc precis data, mi se pare că în 1947, cumnatul meu BIRTASIU MIRCEA venea târziu acasă sau nici nu venea câteodată 2-3 zile. Nu pot preciza dacă chiar atunci sau mai târziu, sora mea AURORA BIRTASIU mi-a povestit că cumnatul meu, BIRTASIU, împreună cu IAVORSCHI ADOLF, au ascuns arme în pădure.

Intrebare

Ce ți-a spus sora dtale, ce fel de arme au fost, care au fost motivele pentru care ele trebuia ascunse și unde le-au ascuns?

Răspuns

Sora mea AURORA BIRTASIU mi-a spus, că armele aparțineau baronului STARCEA și că ele au fost ascunse în pădure, dar nu-mi amintesc precis ce locuri a indicat atunci sora mea, - mi se pare că mi-a spus că armele au fost ascunse în pădurea denumită "fiac".

Intrebare

De câte arme ți-a vorbit sora dtale?

Răspuns

Nu-mi reamintesc de Nrul armelor despre care îmi vorbește sora mea.

Intrebare

Cu ce scop ți-a spus sora dtale că BIRTASIU și IA-
./. ss/CIUCA LIVIA

VORȘCHI au ascuns armele în pădure.

Răspuns

Sora mea când mi-a (povestit) spus de armele ce au fost ascunse în pădure de BIRTASIU și IAVORȘCHI soțul ei BIRTASIU nu era acasă, se găsea la Bulci și sora mea fără să-l întrebe mi-a spus cele arătate mai sus - însă fără nici un scop - ea avea încredere în mine, noi locuisem împreună și-mi era soră.

Intrebare

Dece ai negat dta aceasta cu ocazia confruntării? Care ți-a fost scopul? Organele de anchetă îți atrage atenția să arăți adevărul?

Răspuns

N'am negat cu un scop oarecare, ci am fost foarte emoționată și nu mi-am amintit imediat de acest lucru; dar mai târziu, gândindu-mă bine, mi-am reamintit că sora mea îmi spusese într'adevăr că cumnatul meu, BIRTASIU împreună cu IAVORȘCHI, au ascuns arme în pădure. Cer iertare pentru că am negat, - dar m'am hotărât să-i arăt anchetei tot ce știu cu cea mai mare sinceritate.

Intrebare

Dece alte arme mai știi, pe care nu le-ai recunoscut anchetei până acum?

Răspuns

Mai am cunoștință de două arme, despre care n'am vorbit anchetei până acum, deoarece am uitat și de acestea.

Intrebare

Unde sunt aceste arme și ce fel de arme sunt?

Răspuns

Una armă de vânătoare, un flambert și un pistol, care aparțineau cumnatului meu au fost ascunse în podul casei. În anul 1950, împreună cu soțul meu, CIUCA IULIAN am mers în pod pentru a scoate niște vinuri ascunse acolo și soțul meu a scos o armă cu 2 țevi, pe care a dus-o jos, a împachetat-o și cu ocazia unei vizite făcute la părinții săi, a dus-o acasă.

Intrebare

Cum explici dta că în 1950 erau arme ascunse în pod, deși armele despre care e vorba, erau ascunse la CISMASIU GH. din com. Bata? Ce scop urmărești dta prezentând organelor de anchetă în diferite feluri contradictorii locul în care erau ascunse armele?

Răspuns

Arma de vânătoare de care vorbesc în prezent, se găsea
././ ss/CIUCA LIVIA

mai de mult în podul casei mele, fiind ascunsă acolo de BIRTASIU MIRCEA! Cele care erau la CISMASU GH. mi le-a adus mie mult mai târziu adică în Ianuarie 1953 și le-am ascuns în podul casei fără ca soțul meu CIUCA să știe despre aceasta. Acestea au fost găsite de organele de Securitate cu ocazia percheziției domiciliare ce mi s'a făcut.

Intrebare

Dta arăți că soțul d-tale a luat o armă acasă la el. Care nu spui acest lucru din răzbunare, deoarece în cursul anchetei de mai multe ori ți-ai exprimat că el te-a fi denunțat?

Răspuns

Nu afirm acest lucru din răzbunare cu atât mai puțin că nu mai îndrăznesc să induc în eroare organele de anchetă; dar eu am mai declarat în procesele verbale anterioare, că împreună cu soțul meu CIUCA am scos din pământ monezile de aur care au fost ascunse de sora mea AURORA BIRTASIU și CIUCA le-a vândut treptat. Deasemenea împreună cu CIUCA am scos din șopronul de lângă casă documentele care au fost găsite în dulapul meu cu ocazia percheziției făcute de org. de Sec. Mai menționez că între documente se găsea și un carnetel, care a dispărut din dulap odată cu plecarea lui CIUCA din casa mea. Nu sunt sigură că el îl luase, dar bănuiesc acest lucru, deoarece el m'a șantajat tot timpul și mereu îmi era frică de el. El mi-a luat multe lucruri din casă și le-a vândut, iar eu de frică, n'am îndrăznit să spun nimănui și n'am putut să-i fac nimic.

Intrebare

Cu ce te-a șantajat CIUCA arată concret?

Răspuns

Propriu zis el nu m'a amenințat dar mereu îmi cerea ceva, el a citit toate documentele ce am scos din pământ și cunoscând pe el am știut că o să-mi fie rău dacă nu o să satisfac vreoa cerere a lui.

Intrebare

Dta vorbești mai sus, despre două arme, pe care nu le-ai recunoscut în cursul anchetei, iar până în prezent ai arătat numai una. Ce este cu cealaltă armă. Unde se găsește?

Răspuns

În toamna anului 1952 a venit la mine VASS IOSIF gestionarul cooperativei dela Bata care mi-a adus un pachet de lungime de cca. 70-80 cm. în care era împachetată o armă. VASS IOSIF a spus că el este transferat ca gestionar al cooperativei în comuna Tela și nu are posibilitate să ascundă mai

departe arma care a fost sustrasă din castel și i-a fost predată de BIRTASIU pentru a fi ascunsă. După ce VASS mi-a adus arma, eu m'am dus la DRAGOIESCU GHEORGHE, care în timpul lui MOCSIONI a fost pădurar și a fost subalternul lui BIRTASIU și om de încredere i-am spus că se găsește la mine o armă și l-am rugat s'o ascundă. DRAGOIESCU GH. a venit înodă în ziua aceea și mi-a luat arma. A doua zi m'am întâlnit cu el și atunci bătrânul mi-a spus că a ascuns arma la loc sigur în pădure.

Intrebare

Ce fel de armă a fost aceasta pe care ai predat-o lui DRAGOIESCU GH. pentru a o ascunde?

Răspuns

Bu n'am deschis pachetul și prin urmare nici n'am văzut arma; eu am predat-o așa cum am primit-o.

Intrebare

În afară de acestea, de ce alte arme mai ai cunoștință tu?

Răspuns

Nu mai am cunoștință de altele tot ce am știut am declarat anchetei.

Intrebare

Cine este DRAGOIESCU GH. la care ai predat arma și în ce legătură era cu BIRTASIU M. și cu dta?

Răspuns

Este un om de cca. 65 ani locuitor în comuna Bata, locuiește în apropierea ocolului silvic, fost pădurar la MOCSONI și era subalternul lui BIRTASIU. Iar când a trăit tatăl meu care a fost preot în com. Bata, GH. DRAGOIESCU a fost la noi angajat ca servitor, - alte legături cu el nu am avut și nici BIRTASIU. În prezent susnumitul este zilier și mai mult muncește în pădure - este un om sdrac.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am citit oară cu oară și corespunde cu cele declarate de mine în susțin și semnez.

Semnătura

sa/GIUCA LIVIA

Anchetator

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Gheorghe Liviu, născut la 15 Aprilie 1898
 în comuna Ștala, Raionul Lipova Reg. Buc. fiica lui Eftimie
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Sofia, fără profesie, domiciliată în com. Ștala, Raionul Lipova

22 Iunie 1953
 Orașul Mueures, Ti

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.
 „ s'a terminat la „ 13 și „

Intrebare: Ce ai spus referitor la confiscarea pe care ai
avut-o cu sora tăată, Ierona Ștalanu? Te ai decis să îți amără

Răspuns: Eu mi-am decis să spun sincer
ce știu, cu toate că am negat cu orăzică confiscării

Mi-am amintit precis data, mi-se pare că
în 1947, pumnatul meu Ștalanu Hisea venea târziu acasă
sau mai puțin târziu 2-3 zile. Nu pot preciza dacă
chiar atunci sau mai târziu, sora mea Ierona Ștalanu mi-
a povestit că pumnatul meu, Ștalanu, împreună cu Gavroșchi
Adolf, au ascuns arme în pădure

Intrebare: Ce ți-a spus sora tăată, ce fel de
arme au fost, care au fost motivele pentru care ele trebuia
ascunse, și unde le-au ascuns?

Răspuns: Sora mea Ierona Ștalanu mi-a
spus, că armele aparțineau baronului Stărescu, și că le au fost
ascunse în pădure, dar nu-mi amintesc precis ce beaură a
indicat atunci sora mea, - mi-se pare că mi-a spus că
armele au fost ascunse în pădure pluvială „fice”

Semnătura,
 Cicoșă

Urmare:

Intrebare: De câte arme li-a pus la sora Stela?

Răspuns: Tu mi reaminteai de Vel amelor digne care mi vorbea sora mea.

Intrebare: Cu ce scop li-a spus sora Stela că Britani și Gavrorschi au aruncat armele în pădure.

Răspuns: Sora mea când mi-a povestit spus de armele ce au fost aruncate în pădure de Britani și Gavrorschi solul; Britani mi era acasă se gasea la Sulei și sora mea făcând să-l îndel mi-a spus cele arătate mai sus - însă jura mi-a spus, - ea avea încredere în mine, noi lămurim înțelegerea și mi era sora. -

Intrebare: De ce ai negat Stela aceasta în ocazia confruntării? Care li-a fost scopul? Organele de anchetă îți atinge atitudine să crezi adversul!

Răspuns: Vam negat pe un scop oarecare, ci am fost foarte emoționată și mi mi-am amintit imediat de acest lucru; dar mai târziu, gândindu-mă bine, mi-am reamintit imediat că sora mea mi spusese într'adevăr că cumnatul meu, Britani împreună cu Gavrorschi, au aruncat arme în pădure. - Dar ținând pentru că am negat, - dar mi-am hotărât să-i arăt anchetei tot ce știu în cea mai mare sinceritate.

Intrebare: De ce alți arme mai puțin, pe care nu le-ai recunoscut anchetei până acum?

Răspuns: Voi am pus în vedere de două arme, deși care nu am vorbit anchetei până acum, deoarece am uitat și acestea. -

Intrebare: Unde sunt aceste arme și ce fel de arme sunt?

Răspuns: Una armă de vânatoare, un Glauert și un pistol, care aparțin cumnatului meu

Semnătura,
Cecilia Lăica

Urmare: au fost anunse în podul casei, în anul 1950, imprimura
pe podul meu. Cînea Gălbiea am invers în pod pentru a noile
miste mineri anunse acolo și podul meu a pus o armă cu 2
turi, pe care a dus-o jos, a imperchelat-o și, cu ocaria mui
vîrite făcute la părinții săi, a dus-o acasă. -

Interbare: Cum explici de la că în 1950 erau
arme anunse în pod, dar armele desigur care e vorba, erau
anunse la Gălbiea, Gheorghe și la Gata, de scop următor: de
prezentare organelor de anchetă în diferite feluri contra dictatori-
bului în care erau ascunse armele?

Răspuns: Cînea de vânzare de care vorbim
în prezent, se găsea mai de mult în podul casei mele, fiind
anunsa acolo de Gălbiea și de Gata, de care erau la Gălbiea
Gheorghe, mi le-a adus mie mult mai tarziu adica în
ianuarie 1953 și le-am anuns în podul casei fără că podul
meu Cînea să știu despre aceasta. Măstă au fost găsite
de organele de securitate cu ocarie percheritii domnișoare
ce mi s'a făcut

Interbare: De la anul, pe podul Gata a luat
o armă acasă la el. Dar pe apoi acest lucru din răzbumare,
deoarece în jurnal anchetei de mai multe ori ti ai exprimat pă-
rerea, că el te ar fi denunțat?

Răspuns: Tu aș fi avut acest lucru din răzbumare
cu atât mai puțin pe nu mai îndărmare pe mine în eroare
organele de anchetă; dar eu am mai dezbătut în procesul
verbal autovisor, că imprimura pe podul meu Cînea am
pus din pămînt monerik de cur care au fost anunse
de poza mea terora Gălbiea și Cînea le-a vîndut la Gata
Deasemenea, imprimura cu Cînea am pus din raportul de
lungă casă documentele care au fost găsite în dialogul meu
cu ocaria percheritii făcute de org de Sec. Voi menționa

Semnătura,
Cînea Lăzăr

Urmare: ca iube documente se gasesa in nu cartusii, care de
disparut din dulap vedata pe plicarea lui Ginea din casa
mea. In mult timp ca el el luase, dar baunier acut luera,
deoarece el mi-a pautajat tot timpul in murea imi era jura
de el. El mi-a luat multe lucruri din casa in le-a vandut,
iar eu de jura, n'am indarunit sa spun nimicului in n'am
putut sa-i fac nimic

Intrebare: Ce ce le-a pautajat Ginea arata
concret?

Raspuns: Propriu zis el mi-a eminatat
dar murea imi cere piva, el a' cetit toate documentele ce
am scos din framant in cunosand pe el am putut ca o sam
faca rau dawa nu o sa satisfaca vreo cererea a lui. -

Intrebare: Ista vestea: mai mus, despre obua
arme, pe care nu le ai recunoscut in jurnal anchetei; iar
paua in pnerent ai aratat numai una. Ce ceti pe celalalta
armă? unde se gasesc?

Raspuns: In toamna anului 1952 a
venit la mine Vass Giosif gestionarul cooperativei dela Gata
care mi-a adus un pachet de lungimea de cea 70-80 cm.
in care era impachetata o arma. Vass Giosif a spus ca el
este transferat ca gestionar al cooperativei in comuna Peta, in
nu are posibilitate sa asunda mai departe arma care a
fost mutata din castel in va fost vedata de Bistariu pota
a fi arunsa. Dupa ce Vass mi-a adus arma, eu m'am dus
la Dragoriscu Theophile, care in timpul lui Cossony a fost
pandurar in a fost subalternul lui Bistariu in om de mercedie.
to-am spus ca se gasesc la mine o arma in l-am rugat
s'o asunda. Dragoriscu Gh. a venit inea in ziua aceea
in mi-a luat arma, el obua si mi-am intalnit cu el
in atunci batranul mi-a spus ca a aruns arma la be

Urmare: sigur în pădure.

Intrebare: De fel de arma a fost arata jos care ai predat-o lui Drăgorescu Gh. pentru a arunde?

Răspuns: Eu nu am deschis pachețul și nu am văzut arma; eu am predat-o așa cum am primit-o.

Intrebare: În afara de aceasta, de ce altă armă mai ai cunoscută? Ia?

Răspuns: Nu mai am cunoscută de altfel, tot ce am știut am declarat anchetei.

Intrebare: Cui este Drăgorescu Gh. la care ai predat arma și în ce legătură era cu Mitani și cu Ia?

Răspuns: Este un om era de 65 ani, locuitor în comuna Bala, locuiește în apropiere ocobului pârui, fost pădurar la Koresong și era subaltern la Mitani. Dar când a trait tatăl meu care a fost moart în com. Bala Gh. Drăgorescu a fost la noi angajat ca servitor, - altele legături cu el nu am avut niciodată și nici Mitani. În prezent însurătorul este și mai puțin în pădure - este un om sarac, -

Parentul proces-verbal de rel. după ce l-am citit eu vănt cu eu vănt și corectunde pe cele declarate de mine îl sublini și semnez, -

Anchilator

Capitan de Securitate:

Weiss Ludovic

Semnătura

Circ-Livia

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută la 15 Aprilie 1898, în comuna Bata, Raionul Lipova, Reg. Arad, fiica lui EFTIMIE și SOFIA, fără profesie, domiciliată în com. Bata Raionul Lipova.

25 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 20

" s'a terminat " 24,45

Intrebare

În procesele verbale anterioare d-ta n-ai recunoscut motivul adevărat pentru care l-ai vizitat pe cumnatul și sora d-tale, organele de anchetă îți atrage atenția să arăți adevărul?

Răspuns

Recunosc că am spus adevărul numai parțial și am negat mai ales o parte din convorbirea ce a avut loc între cumnatul meu BIRTASIU MIRCEA și UDRESCU PETRE. Am hotărât să arăt tot ce știu în legătură cu această vizită.

Îmi reamintesc precis, că BIRTASIU M. a stat de vorbă cu UDRESCU PETRE și UDRESCU P. i-a spus cumnatului meu, că el participă acum la o organizație subversivă, care are centrul în com. Birchig și are ramificațiuni în mai multe comune.

Intrebare

Arată mai detaliat convorbirea între BIRTASIU M. și UDRESCU P.

Răspuns

După câte-mi reamintesc, discuția a fost despre cele de mai sus. Eu am reținut doar atât. În același timp îmi amintesc că UDRESCU P. i-a mai spus cumnatului meu că la această organizație mai participă și unul BULZAN contabil la cooperativa Birchig, CUCU din satul Ostrov și alții a căror nume nu îmi amintesc.

Intrebare

Dece nu vrei d-ta să redai amănunțit convorbirea între BIRTASIU M. și UDRESCU P. precum și scopul întâlnirii lor?

Răspuns

Eu spun doar atât, cât știu. Dar BIRTASIU a mai plecat

./.

ss/CIUCA LIVIA

316
împreună cu UDRESCU P. și în oraș, au mers la cinematograful și în
alte locuri și eu n'am fost prezentă la toate convorbirile lor,
găsa că nu pot să le redau.

Intrebare

Dece nu arăți dta scopul adevărat pentru care UDRESCU P.
te-a însoțit la BIRTASIU M.? Cum explici dta, că UDRESCU a făcut
acest drum lung, pentru a comunica lui BIRTASIU că el face parte
dintr-o organizație subversivă?

Răspuns

Pot să repet numai, că am spus ceace am știut. UDRESCU n'a
venit numai ca să spună lui BIRTASIU M. cele de mai sus, ci a venit
ca să-l vadă pe acesta, care i-a fost șef în timpul cât a fost pă-
durar în domeniul Stârcea și ca să meargă la doctor cu urechile.
El a și plecat la doctor, însoțit de BIRTASIU.

Intrebare

Cât timp ai stat dta împreună cu UDRESCU P. la Cluj?

Răspuns

Am sosit la Cluj într-o dimineață și a doua zi seara
ne-am întors.

Intrebare

Ce ai discutat dta cu UDRESCU P. pe drum?

Răspuns

N'am discutat nimic deosebit, afară de lucruri generale,
fiindcă în tren nici nu se putea discuta.

Intrebare

Unde și cu ce ocazie ai mai vorbit dta cu UDRESCU P. și
ce ai discutat?

Răspuns

Eu am vorbit cu el de mai multe ori. Cu mult înainte de
a pleca la Cluj el mi-a spus că are legătura cu o organizație
subversivă din com. Birohiș, el a arătat că membrii acestei orga-
nizații vin adeseori noaptea la el acasă și în acest fel ține
legătura cu ei.

Intrebare

Cu ce scop ți-a arătat UDRESCU P. că el face parte din
această organizație?

Răspuns

Eu nu știu, el mi-a povestit numai aceasta.

Intrebare căutat

Dta ai arătat să derutezi organele de anchetă tot timpul.
Cu ce scop faci aceasta? Dece nu arăți adevărul? Dta nu-ți dai
seama că organele de anchetă cunosc detaliile problemei?

Răspuns

Bu spun atât, cât știu. Tot ce am știut am arătat.

Mai menționez că UDRESCU P. în anul 1950, prin Aprilie, a venit într-o zi la mine acasă și m'a întrebat că cine sunt acei militari cari sunt cazați la mine în locuință. Atunci el m'a rugat ca să intru în camera unde sunt cazați militarii să văd ce fel de aparate au și ce armament au. Eu însă am refuzat, după care UDRESCU P. a plecat de la mine și nici nu l-am mai văzut.

Însă prin vara anului 1950 am auzit vorbindu-se în comună, că organizația a fost arestată în Birchiș și că UDRESCU P. a fugit. Iar mai târziu am auzit, că UDRESCU P. s'a prezentat la Sfatul Popular pentru a fi arestat, de unde s'a anunțat Securitatea din Lugoj, care l-a ridicat și l-a dus cu mașina la Lugoj.

Întrebare

Cine te-a informat că acea organizație subversivă a fost arestată?

Răspuns

Aceasta nu era secret, era un lucru cunoscut în întreaga comună Birchiș și în jur, deoarece cu ocazia arestării lor a fost o luptă de 3 ore între organele Securității și între membrii org. subversive.

Mie mi-a povestit aceasta vărul meu EFTIMIE ISTVANESCU chiabur din comuna Bata și am mai auzit de la mulți alții.

În același timp caporalul care era împreună cu ostașii era cazat la mine și avea acele aparate, mi-a spus că lor li se datește arestarea bandei, deoarece ei au reușit să prindă cu aparatele lor niște semne.

Întrebare

Precizează, ce ți-a spus caporalul, ce fel de semne au fost prinse cu aparatele lor?

Răspuns

Bu nu știu ce fel de semne erau, știu doar atâtă, cât am spus.

Întrebare

De unde ai aflat data despre arestarea lui UDRESCU P.?

Răspuns

Aceasta la fel a fost o chestiune publică deoarece el s'a prezentat la Sfatul Popular; toată lumea știa aceasta.

Întrebare

În perioada cât a fost fugar, de câte ori l-ai văzut pe UDRESCU P.?

Răspuns

Nu l-am mai văzut niciodată, după ce a fost la mine ca să

se intereseze de aparatele militarilor. Cât timp a fost fugar,
eu/l-am văzut.

Intrebare

Ce ai făcut dta după ce a fost arestat UDRESCU P.?

Răspuns

N'am făcut nimic deosebit, m'am dus din nou la Cluj, la sora mea, s'o văd pe ea și pe fetița, cu care ocazie am povestit cumnatului și sorii mele, că organizația subversivă din care a făcut parte și UDRESCU P. a fost arestată și am descris amănunțit cum s'a întâmplat arestarea lor.

Intrebare

Precizează ce le-ai arătat lui BIRTASIU și sorii dtale?

Răspuns

Le-am spus lui BIRTASIU și sorii mele, că Securitatea a venit la Birchis cu două camioane, au înconjurat casa unde se găsea membrii organizației și după o luptă de 3 ore Securitatea a reușit să-i captureze pe toți afară de UDRESCU P. care nu era acolo însă acesta mai târziu s'a prezentat singur la Sfatul Popular.

Tot cu această ocazie eu le-am povestit că UDRESCU P. a venit la mine ca să se informeze despre aparatele și armamentul militarilor cazați în casa mea, eu însă l-am refuzat. Mai departe am povestit convorbirea ce am avut cu caporalul, care afirma că banda a fost descoperită cu ajutorul aparatelor lor.

Intrebare

Ce ai mai discutat cu cumnatul și sora dtale afară de cele arătate mai sus?

Răspuns

În afară de cele arătate mai sus, noi am discutat numai lucruri generale și familiare. Am arătat tot ce am știut.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine în susțin și semnez.

Anchetator

ss/CIUCA LIVIA

Cpt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat a Ciuciu Liviu născut la 15 Aprilie 1898, în
 comuna Bota, Raionul Lipova, Reg. Bud., Fiica lui Eftimie și Sofia
 fără profesie, domiciliată în comuna Bota Raionul Lipova
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 Iunie 1953

Orașul Mureș

Interogatoriul a început la ora 20 și min.

" s'a terminat la " 24 și 45 "

Intrebare:

În procesele verbale anterioare D-va n'ar fi spus
caut motivul activării pentru care l'ar vizitat pe cumnatul și
sora Stale, organele anchetei, atâta vreme cât să arăți activăm
cazului: Spunem că am spus activăm numai par-
tial și am negat mai ales o parte din convorbirea ce a avut loc
între cumnatul meu Mihail Ciuciu și Udrescu Petre. - Am totu-
și că arăta tot ce stă în legătură cu această vizită.

Îmi reamintesc precis, că Mihail C. a stat de
vorbi cu Udrescu Petre și Udrescu I. și-a spus cumnatului meu,
că el participă acum la o organizație subversivă, care are cen-
tral în com. Mireș și are ramificații în mai multe comune.

Intrebare: Vata mai detaliat convorbirea între
Mihail C. și Udrescu I.

Răspuns: După câte mi reamintesc, discuția
a fost despre cele de mai sus. Eu am petrecut doar atât, în acele
împănimi amintesc că Udrescu I. și-a mai spus cumnatului
meu, că la această organizație mai participă și unul Pălean
contabil la cooperativa Mireș, care din rădăcinile Oltov și

Semnătura,

Ciuciu Liviu

Urmare: și altu a căror nume stăruie în învi amintire

Interbare: De ce nu vei sta să redai amănunțit, convorbirea între Mităni U. și Ildrescu P. precum și secolul lor natalnici lor?

Răspuns: Eu spun doar atât, cât știu. Dar Mităni a mai plecat supseuna cu Ildrescu P. și în oraș, cu mers la cinematograful și în alte locuri și eu n'am fost prezenta la toate convorbirile lor, așa că nu pot să le redau.

Interbare: De ce nu arăți Ildrescu P. secolul adică pentru care Ildrescu P. le-a însoțit la Mităni U.? Cum explici Ildrescu, că Ildrescu a făcut acest drum lung, ptu a comunica lui Mităni să îl fac parte dintr-o organizație subversivă?

Răspuns: Pot să repet numai, că am spus ceea ce am știut. Ildrescu n'a venit numai ca să spună lui Mităni U. cele de mai sus, ci a vrut ca să îl vadă pe acesta, care i-a fost secol în timpul cât a fost pădurar, în domeniul Stăruie și ca să meargă la doctor cu urechile. El a și plecat la doctor, însoțit de Mităni.

Interbare: Cât timp ai stat Ildrescu supseuna cu Ildrescu P. la Glij?

Răspuns: Nu pot la Glij într-o dimineață și a doua zi seara ne-am întors.

Interbare: Ce ai discutat Ildrescu cu Ildrescu P. pe drum?

Răspuns: Nu am discutat nimic deosebit, afara de lucruri generale, fiindcă întru mine nu se putea discuta.

Interbare: Unde și cu ce ocazie ai mai vorbit Ildrescu cu Ildrescu P. și ce altă discutat?

Răspuns: Eu am vorbit cu el de mai multe ori. Eu mult înainte de a pleca la Glij și mi-a spus că are legătura cu o organizație subversivă din com. Stăruie și a arătat că membrii acestei organizații vor adeseori noaptea

Semnătura,
Circos Lărio

Urmare: la 1 anasa si in acest fel tina legatura cu ei.

Intrebare: Cu ce scop ti-a aratat Nedescu P. ca el face parte din anaste organizatii?

Raspuns: Cu mine, si mi-a povestit numai aceasta.

Intrebare: De ce cantat sa deruteze organele de ancheta tot timpul. Cu ce scop facei aceasta? De ce mi arati adevarul? De la mi dai seama ca organele de ancheta punose diferite probleme?

Raspuns: Eu spun atat, cat stiu. Pot ce am stut am aratat.

Mai mentionez ca Nedescu P. in anul 1950, prin Apule, a venit subit si la mine anasa si mi-a intebat ca cine sunt cei militari cari sunt carati la mine in locuinta. Eu i-am aratat, ca sunt miile militari in aparate antiaeriene. Atunci el mi-a rugat sa sa intra in camera unde sunt carati, militarii sa vad ce fel de aparate au si ce armament au. Eu i-am permis, dupa care Nedescu P. a plecat dela mine si mi-a mai spus varam.

Usa prin vara anului 1950 am avut vorbeindu-se cu comuna, ca organizatie a fost arestata in Pitcheis si ca Nedescu P. a fugit. Dar mai tarziu am auzit, ca Nedescu P. sa prezentat la Spital popular pentru a fi arestat, de unde sa anuntat Securitatea din Lugoj, care l-a ridicat si l-a dus cu masina la Lugoj.

Intrebare: Cine te a informat ca anasa organizatiei subversive a fost arestata?

Raspuns: Marita mi era secret, era un lucru cunoscut in subteaga comuna Pitcheis si in jur, de oarece pe oara anastarii lor a fost o lista de 3000 intre organele Securitatii si intre membrii org. subversive.

Eu mi-a povestit aceasta varam meu Epimie Galvonescu chibru din comuna Pitcheis si am

Semnatura:
Cicula Livia

Urmare: mai au de la multi alții.

În același timp, caporalul care era împunătoare cu oțet era carat la mine și avea anche aparate, mi-a spus că lor li se datorase arestarea bandei, de oarece ei au reușit să prindă pe aparatele lor, niște sume.

Întrebare: Prezisarea, ce și-a spus caporalul, ce fel de sume au fost prinse cu aparatele lor?

Răspuns: Eu nu știu ce fel de sume erau, știu doar că era, căt am spus.

Întrebare: De unde ai oțet de la despre arestarea lui Udrescu P.?

Răspuns: Aresta la fel a fost o chestiune publică, că de oarece el s-a prezentat la Spitalul Popului, toate lumea știu aresta.

Întrebare: În perioada cât a fost fugat, de câte ori l-ai văzut pe Udrescu P.?

Răspuns: Nu l-am mai văzut niciodată, după ce a fost la mine ca să se intereseze de aparatele niște țărani. Cât timp a fost fugat, eu nu l-am văzut.

Întrebare: Ce ai făcut de la după ce a fost arestat Udrescu P.?

Răspuns: N-am făcut nimic deosebit, nu am dus din nou la țară, la soara mea, să văd pe ea și pe fetița, pe care orare am povestit numinativului și sosei mele, că organizația subversivă din care a făcut parte și Udrescu P. a fost arestată și am descris amănunțit cum s-a întâmplat arestarea lor.

Întrebare: Prezisarea pe se-ai arestat lui Pistanu și sosei Elze?

Răspuns: Le-am spus lui Pistanu și sosei mele, că Securitatea a venit la Pistanu pe două camionete, cu înmormântat casa unde se găsea membrii organizației și după o tulpă de 3 ore Securitatea a reușit să-i captureze pe toți, afară de Udrescu P. care nu era acolo încă aresta mai târziu s-a prezentat

Urmare: migra la Igalul Poplar

321

Pot cu aceasta orarie eu le-am povestit ca totdeauna
P. a venit la mine ca să se informare despre aparatele și armamen-
tul militarilor paraziți în casa mea, eu însă l-am refuzat. Mai
departe am povestit convorbirea ce am avut cu raportorul, care
afirma ca banda a fost descoperită cu ajutorul aparatelor lor

Intrebare: Ce ai mai discutat cu cumnatul și sora
stare afara de cele arătate mai sus?

Răspuns: În afara de cele arătate mai sus,
noi am discutat numai lucruri generale și familiare. - În arătate
tot ce am știut. -

Prezentul proces-verbal de interogatori după ce l-am
citit cuviind cu cuviind și corespunde întotdeauna cu cele scrise de
mine în notă și sume. -

Încheietor

Capitan de Securitate:

Weiss Ludovic

Scuturatură

Ciurea Lăzăr

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata CIUCA LIVIA, născută la 15 Aprilie 1898 în comuna Bata, Raionul Lipova, Reg. Arad, fiica lui EFTIMIE și SOFIA, fără profesie, căsătorită, domiciliată în Bata Raionul Lipova.

29 Iunie 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 11,10

Intrebare

În procesul verbal de int. din 25 Iunie 1953 ai arătat că ai fost la Cluj la sora și cumnatul d-tale împreună cu UDRESCU P. De câte ori ai fost d-ta cu UDRESCU la Cluj?

Răspuns

După cum am arătat în procesul-verbal precedent, am fost la Cluj împreună cu UDRESCU P. în anul 1949 o singură dată. Mai multe ori n'am mai fost cu el la Cluj.

Intrebare

D-ta ai mai făcut drumuri cu UDRESCU! Dece nu arăți adevărul?

Răspuns

Eu declar adevărul. Susțin și acum că am făcut acest singur drum cu UDRESCU P. și n'am mai făcut alte drumuri.

Intrebare

D-ta ai arătat că UDRESCU P. ți-a arătat d-tale și cumnatului d-tale că face parte dintr-o organizație subversivă. Arată concret legăturile lui BIRTASIU și ale d-tale cu această organizație subversivă din care făcea parte UDRESCU P.

Răspuns

După cum am arătat, UDRESCU mi-a spus mie și cumnatului meu că face parte din această org. subversivă, dar eu n'am avut nici o legătură cu ea.

Intrebare

Cum poți d-ta să afirmi așa ceva că n'ai avut nici o legătură cu org. subversivă din care făcea parte și UDRESCU?

Răspuns

Repet încă o dată că ru am avut legătură cu această

./.

ss/CIUCA LIVIA

org. subversivă, decât că ştiam că UDRESCU P. face parte din acea organizaţie subversivă.

Intrebare

Cum explici dta aceia că UDRESCU P. numai ți-a comunicat că el face parte dintr-o organizaţie subversivă?

Răspuns

Nu pot da altă explicaţie decât ce am dat.

Intrebare

Explică scopul pentru care ți-a comunicat UDRESCU P. că face parte din org. subversivă din com. Birchiş.

Răspuns

Nu ştiu cu ce scop mi-a comunicat că el face parte din org. subversivă.

Intrebare

Mă-ţi dai seama Dta cât de evident este că dta ascunzi adevărul?

Răspuns

Susţin şi acuma că eu n'am fost membră în această organizaţie. Nu ştiu cu ce scop mi-a vorbit UDRESCU P. despre ea, eu nu l'am întrebat. La fel n'am cunosţinţă că cumratul meu să fi făcut parte din vreo organizaţie subversivă. Acesta este adevărul.

Intrebare

Organele de anchetă îţi atrage din nou atenţia să arăţi adevărul?

Răspuns

Am declarat adevărul şi nu am cunosţinţă de altceva.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt şi corespunde cu cele declarate de mine, îl susţin şi semnez.

Anchetator

ss/CIUCA LIVIA

Opt. de Securitate

Weiss Ludovic

Proces-Verbal de interogator

Arestat la Ciucă Leviu născut la 15 Aprilie 1898 în comuna
Ștefănești Rădăuți leg. Iad. fiu lui Eftimie și Sofia țară română
cămin toată, domiciliat în Ștefănești Rădăuți leg. Iad. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Aprilie 1953
Orașul Mureș

Interogatoriul a început la ora 9 și — min.
" s'a terminat la " 11 și 10 "

Intrebare: În procesul-verbal de înt. din 25 Aprilie 1953 ai arătat
că ai fost la Cluj la Sofia și cumnatul Ștefănești în împreună cu Leviu
P. De câte ori ai fost oară cu Leviu la Cluj?

Răspuns: După cum am arătat în procesul-verbal
precedent, am fost la Cluj împreună cu Leviu P. în anul 1949
o singură oară, — Cai multe ori n'am mai fost cu el la Cluj.

Intrebare: Oară ai mai făcut dumiri cu Leviu P.
De ce nu arăți actele?

Răspuns: Eu deklar actele. — În jur și am
că am făcut o singură dumire cu Leviu P. și n'am mai făcut
alte dumiri.

Intrebare: Oară ai arătat cu Leviu P. ti-a arătat
actele Ștefănești și cumnatul Ștefănești că face parte dintr-o organizație subversi-
vă. În alte concluzii legăturile lui Ștefănești și ale Ștefănești cu această organi-
zație subversivă din care facea parte Leviu P.

Răspuns: După cum am arătat, Leviu mă
spune mi și cumnatul mi că face parte din această org. subversivă,
dar eu, n'am avut ni o legătură cu ea, —

Semnătura,
Ciucă Leviu

Urmare:

Intrebare Cum pot, de la sa afine, ca ceva ca n'ai avut nici o legatura cu org. subversiva, ptu care faie parte si lidresu?

Raspuns: Repet mai odata ptu nu am avut legatura cu aceasta org. subversiva, ptu ca ptu cu lidresu P. faie parte din aria org. sub.

Intrebare: Cum eipl.: De la caria cu lidresu P. numai t. a comunicat cu el faie parte dintr'au org. subv.

Raspuns: Tu pot da alta explicatie decat ce am dat.

Intrebare: Explica propul ptu care t. a comunicat lidresu P. cu faie parte din org. subv. din cam. Bihor.

Raspuns: Tu ptu cu ce prop mi-a comunicat cu el faie parte din org. subversiva.

Intrebare Tu t. dai promisa de la cat de evident este, ca de la asuuri advarul?

Raspuns: Surhu si cumu sa cu n'am fost membru in aceasta organizatie. Surhu cu ce prop mi-a vorbit lidresu P. depe ea, cu nu l'am intalbat. La fel n'am curiozitate ca cumuatiel meu sa fi faie parte din vreo organizatie subversiva intru este advarul.

Intrebare: Organele de ancheta ptu atinge din nou Surhu sa anati advarul?

Raspuns: Nu deluati advarul si nu am pusu-tu de altura.

Perentul pous-verb. de int. ptu cu l'am cistit purtut cu curant si corespunde cu cele deluati de mine ptu putu si pumuer.

Intetator
Capt. de Securitate:
Viceas Lucioia.

Scunntura
Circos Livor

Semnatura,